

OCTAVIAN BLAGA

Iubirea

Sherbrooke

2021

Descrierea CIP a Bibliotecii Naționale a României

BLAGA, OCTAVIAN

Iubirea / Octavian Blaga

ISBN 978-606-95358-0-6

821.135.1

Copertă : Ivan Aivazovsky – Iisus merge pe apă, 1888

”Cuvântul despre iubire este cunoscut îngerilor; și lor, pe temeiul lucrării iluminării, Dumnezeu le este iubire. Dar cel ce dorește să definească acest cuvânt e ca un orb care numără nisipul mării.”

Filocalia română - Calist și Ignatie

Introducere

Fiecare dintre noi, datorită experiențelor și încercărilor pe care le traversăm în viață, avem întrebări sau preocupări în jurul cărora se structurează întreaga noastră existență. Viața devine astfel o continuă căutare, până când suntem puși față în față cu evidența eliberatoare a răspunsurilor sau a realizărilor dorite. Pe lângă armonia, pacea și împlinirea spirituală pe care o aduc, acestea ne cheamă ulterior la mărturisirea vie a rezultatelor trăite pentru a-i sprijini pe semenii noștri în căutățile lor. Devenim astfel mărturisitori prin experiența a răspunsurilor primite.

În ceea ce mă privește, de când mă știu, am avut o singură întrebare în jurul căreia a gravitat întreaga mea viață: "Ce este iubirea?" Simțeam această întrebare cum îmi curge prin sânge în copilărie, trăindu-o simplu la nivelul îmbrățișărilor și sărutărilor de copil. În adolescență, întrebând mulți oameni din România, mă fascina multitudinea de opinii și de interpretări pe care aceștia o puneau pe seama ei. Este remarcabil de observat cum concepțiile noastre despre iubire oscilează de la a o percepe ca pe o boală mentală până la a o plasa pe pedestalul celei mai mari virtuți. Nu cunosc un alt concept care să polarizeze cu o așa mare forță sufletele noastre.

Această conștientizare m-a motivat de a cerceta cu o sete și mai mare ce este iubirea. Am ascultat implicațiile ei infinite prin mii și mii de guri, atât în România cât și în Canada, acompaniând oamenii în spitale și în cămine de pensionari. Treptat, am început să înțeleg că toate preocupările noastre converg unanim spre această unică întrebare care mă preocupa încă din copilărie.

După zeci de ani de frământări și întrebări am primit răspunsul care mi-a liniștit căutarea și care m-a condus spre pacea mult dorită de către sufletului meu. Prin multe experiențe, lumina Iubirii m-a despărțit gradual de conceptualizarea ei. De la "ce" m-a introdus în gândurile unui "cine", în gândurile acestei Conștiințe, acestei Ființe abisale, care este Iubirea. Trăind mai apoi în curțile Iubirii, am căzut rănit de Ea și, în îndrăgostirea fără limite, am găsit intrarea în tot ceea ce este minunat.

Îi trebuie mult timp unui suflet să poată accepta să se verse în scris și să unduie în adierea Iubirii. Cine poate suporta îmbrățișarea care îți pătrunde întreaga ființă și care-ți trezește la viață până și cele mai ascunse și mai refulate dorințe și amintiri? Cine dorește aceasta nu știe ce dorește... Dorirea de dincolo de dorire... Clipă eternă... Atingere care te trezește și-ți pune soarele în inimă... Leșire din lume care face lumea imposibilă...

Dar, la cererea episcopului locului, dau la rândul meu o modestă mărturie despre Cine este Iubirea, așa cum s-a descoperit Ea sufletului meu, prin experiențele care mi s-au dat să le trăiesc și prin gurile oamenilor care mi-au fost scoși în cale. Scrierea de față este o privire posibilă asupra unui subiect infinit, subiect care nu poate fi epuizat sau constrâns într-o definiție oarecare.

Octavian Blaga

Decembrie 1973 – Iubirea ca dăruire de Sine

La baza vieții și a existenței, dincolo de dorința simplă, se ascunde întotdeauna un gest de iubire. Dăruirea de sine, prin care o ființă îi face loc altei ființe, acceptând posibilitatea existenței ei în detrimentul propriei sale existențe, este iubirea. Este un fel de: "fii și tu cu mine" sau un: "lasă, să fie și el cu noi". Acest "să fie" este gestul de dragoste al Ființei Iubire care face posibil posibilul dorit. Dorința singură, fără iubire, nu poate să genereze viață. Și chiar dacă ar face-o, acea ființă nu și-ar putea începe viața și creșterea în lipsa dăruirii din sine a cuiva.

Acest "să fie" a stat și la baza vieții mele atunci când femeia care avea să devină mamă și-a asumat liber consecințele de a se opune soțului ei care-i cerea din egoism să mă omoare. Sacrificiul de sine, gestul asumat de iubire, acest "lasă să fie și el" constituie gândul de iubire care stă la originea existenței mele. Probabil acest gând a fost și o revoltă împotriva narcisismului unui Cronos care-și devora copiii. A fost un "ajunge!" spus în fața egoismului ucigaș care a curmat viața fraților mei nenăscuți... Gestul de dăruire de sine care cheamă iubirea să vibreze într-un impuls de viață făcător, venit dintr-o tresărire de duh, răsărit dintr-o acceptare de dar, transformat într-un gând de viață, acest simplu, dar hotărât "să fie", este începutul vieții mele de om.

Chemarea asumată la existență din duh de iubire și limitarea de sine, ca început al existenței și libertății celuilalt, sunt o însușire a dinamicii intime a Celui ce a pornit din Sine toată ființa. Despre dimensiunea intimă a Ființei Iubire, ascunsă oricărei priviri indiscrete, nimeni nu poate vorbi. Izvorul Iubirii este de neatins cu mintea, în el prăvălindu-se dimensiuni peste dimensiuni, toate

fiind atrase de puterea abisală de dincolo de eternitate a Iubirii.

În ultima dimensiune, focul Iubirii nestinse și neschimbate atrage în el orice altă posibilă existență dimensională, topind-o în Sine. Veșnicile, hiper-veșnicile, eternitatea dincolo de orice posibilă conceptualizare și orice altă eventuală zvâcnire de conștiință sau gând, sunt cuprinse în El într-o unitate dincolo de conceptul de absolut, în simplitatea profundă a Iubirii unificate.

Abisul Ființei Iubire, profunzimea Ei, este de nesondat, de ne-conceptualizat și scapă oricărei încercări de a o cuprinde cu mintea sau prin experiență. În acel abis, toate sunt întoarse în unirea de nedescris a Iubirii. Expresia ei desăvârșită o găsim în dimensiunea conștiințelor Iubirii.

Necesarul implicit al Iubirii de a se dăruia și de a se comunica este desăvârșit în triada celor trei expresii ale Iubirii desăvârșite ale unicei Ființe. Unul îl iubește pe Doi și îi comunică această iubire lui Trei, implicându-l integral în dinamica iubirii. Nu există o iubire mai mare, mai perfectă, mai dăruitoare, ca iubirea dintre cei Trei, fiecare având în Sine întreaga Ființă a Iubirii. În cei Trei nu este un loc sau un gând, sau o parte, care să nu fie Iubire. Ei sunt expresia dincolo de veșnicie a Ființei Iubire, a Iubirii.

În dinamica iubirii perfecte, din dăruirea și revărsarea unuia în altul al celor Trei, a apărut din eternitate gândul dăruirii infinite spre toate posibilitățile existenței, într-o sărbătoare multidimensională și multi-universală a Iubirii.

Iubirea este implicit dăruitoare și, ființial, caută ca pe toate să le aducă în iubire, pentru că doar în Ea și prin Ea se pot toate împlini. Dar pentru ca iubirea să fie posibilă, Ființa Iubire a generat din dragoste primul act al

dăruirii sale: retragerea de Sine. Retrăgându-Se, ființele pot exista și au libertatea de a se uni sau nu cu revărsarea multidimensională a Iubirii. În felul acesta au fost populate dimensiunile cu ființe libere, chemate la iubire, care au ales fiecare, în deplină libertate, orientarea conștiinței lor.

În actul de creație al ființelor de duh (spirituale, mentale), Ființa Iubire a dăruit vibrația vieții din Sine, fără de care nici o ființă nu are un suport existențial. Vibrația vieții este pornită din gândul etern de dăruire de Sine. Este vibrația iubirii dintre cei Trei. Acest suflu îndrăgostit este viața însăși și el este imprimat oricărei ființe pentru a putea trăi. Viața este astfel respirația îndrăgostită a Ființei Iubire. Această respirație este ADN-ul vieții care imprimă structural ființelor căutarea iubirii, dorirea celuilalt și puterea de a iubi.

Această vibrație este originea vieții ca dinamică trinitară, imprimând ființelor o direcție, un impuls inițial, un scop de urmărit. De asemenea, în urma asumării lui conștiințe, acest fior îndrăgostit conduce ființele la finalitatea lor, adică la odihna dinamică în brațele Iubirii însăși, în căldura îmbrățișării mult dorite.

Murmurul Iubirii a mișcat și inima mamei mele, sătulă de egoismul care îi cauza numai suferință, și a încurajat-o să-și întindă brațele sale pentru a mă primi și pentru a deschide drumul unei noi povești de dragoste dintre om și Iubire.

Septembrie 2020 – Despre îngrijirea paleativă, piatra din capul unghiului și pacienta de 102 ani

Au trecut deja cinci ani de când acompaniez în Canada oameni care sunt în îngrijire paleativă. Dacă mi-ar fi spus cineva mai demult că este o bogăție și un privilegiu să îi însoțești pe oamenii care-și trăiesc ultimele săptămâni de viață, cu siguranță nu l-aș fi crezut. Probabil mi-ar fi părut rău pentru acel om care a ajuns să caute viața în moarte.

Față de oamenii care se pregătesc de plecare, majoritatea dintre noi avem sentimente de părere de rău, de compătimire și de tristețe. Când mergem să-i vedem pentru ultimele ori în viață, simțim în inimile noastre neputință și anxietate și, foarte des, în prezența lor simțim frica morții cum ne cutremură conștiințele. Alteori, ne ascundem de ei pentru a nu-i vedea în această stare, pentru a ne aminti de ei pe când erau în putere și sănătoși. Evităm să ne ducem copiii să-i întâlnească ca să nu sufere, văzându-i slăbiți de boală.

Cu toate acestea, acolo, pe paturile de spital de la Departamentul de îngrijire paleativă, se scriu concluziile vieților noastre, în tot realismul lor, dezbrăcate de orice duplicitate. Acolo putem găsi eleganța sincerității unui suflet care nu mai are nimic de pierdut.

Frumoși sunt copiii și frumoasă este iubirea lor simplă și nevinovată, dar mult mai frumos este un suflet care a ajuns până la sfârșitul vieții să cunoască prin experiențele sale distincția între iubirea strâmbă, egoistă, și iubirea ca Ființă dăruitoare. Este însă minunat și sfânt acela care, îndrăgostit fiind de această Ființă, la trecerea în dimensiunea dragostei curate, nu mai știe ce este doliul, pierderea sau remușcarea.

Astăzi realizez ce mare dar am primit când am fost angajat să-i acompaniez pe cei ce așteaptă plecarea,

îmbogățindu-mă pe neobservate prin concluziile vieții lor.

”Piatra pe care n-au băgat-o în seamă ziditorii, aceasta a ajuns să fie în capul unghiului. De la Domnul s-a făcut aceasta și este lucru minunat în ochii noștrii”. Iată simpla concluzie a peste trei mii de oameni pe care i-am acompaniat în viață și în moarte. Cu toții ajungem la capătul drumului vieții acesteia în momentul în care trebuie să punem ultima piatră la construcția ființei noastre. Cu această piatră construcția este împlinită. Este gata. Fără ea, suntem neisprăviți, neterminați, demni de milă și pierduți în necunoscut. Fără ea, zidurile cad și vedem la sfârșitul vieții nimicul care ne înghite prin nonsensul lui.

Ceea ce ne învață trecerea semenilor noștri prin moarte este că finalitatea edificiului de suflet, la fel ca și originea sau temelia lui, nu sunt din acest univers. Sunt o împlinire prin depășirea contingentei celor trei dimensiuni. Această piatră din capul unghiului pe care nu au bagat-o în seamă ziditorii este cununa de pietre prețioase a învingătorului, este medalia aurită a celui ce câștigă. Este ceea ce definește întreaga construcție, întregul nostru edificiu spiritual. Această piatră care ne cheamă să o alegem este chiar Ființa Iubire.

Acolo, la finalul ultimului act al compoziției teatrale a vieții acesteia, poți întreba pe cei ce văd cortina căzând peste scenă despre ce este vorba în acea piesă. Degeaba îl întrebi pe cel ce de abia intră în sală cu inocența și curiozitatea lui de nou-venit. De la el vei primi un răspuns entuziast și vei gusta iubirea lui neîncercată, care nu știe încă diferența între Iubirea curată, dăruitoare, și iubirea strâmbă, egoistă. El se oferă necondiționat, fără să știe căror ființe se poate dărui și căroră nu. Capcanele îl așteaptă la tot pasul. Încă nu știe că puterea lui de iubire, despărțită de Ființa ei, prin orientarea pe care i-o alege,

își poate pierde sensul firesc și, paradoxal, poate să-i producă infinită suferință.

De aceea, dacă cineva vrea să înțeleagă viața atunci să meargă să învețe de la cei ce pleacă din ea. Pentru că toți am fost copii, având iubire dăruitoare din inerția nașterii, dar puțini, extrem de puțini, ajungem să fim iubire dăruitoare matură și asumată. Dacă primim vreodată darul de a putea vizita oameni înainte de plecare, să știm că mare dar am primit. Acolo măștile cad. Minciuna se oprește. Adevărul răsare. Răspunsurile se revelează. Atunci primim cea mai importantă și bogată moștenire pe care noi oamenii putem să o primim de la oameni. Să nu ne fie frică și să nu fim triști, ci să ne bucurăm că putem în sfârșit trăi o clipă în adevăr.

Un astfel de moment trăiesc astăzi, întâlnindu-mă la spital cu o pacientă romano-catolică de 102 ani aflată în îngrijire paleativă. Are un cancer în fază terminală. Intru încet la ea în salon să văd dacă este trează. Sub efectul medicamentelor, pacienții alternează perioadele de somn cu perioade de veghe. Saloanele de îngrijire paleativă seamănă cu o cameră obișnuită, nu cu una de spital. În general, familiile pacienților ornamează camera cu fotografii sau obiecte cu valoare sentimentală, care aduc o consolare celor dragi. La această pacientă poți vedea desenele stră-strănepoților ei, trei figurine de îngeri, un tablou cu familia ei întreagă și o icoană veche cu Iisus.

Când mă vede în cadrul porții, îmi face semn cu mâna. Este foarte slăbită, vede doar cu un singur ochi și aude cu mare dificultate. Asistenta-șefă m-a rugat să am o convorbire cu ea pentru că a avut o noapte dificilă în care a căzut din pat, lovindu-se la șold. Ne-am mai văzut de trei ori până acum și asistentele spun că-i fac bine întâlnirile noastre. Nu are probleme cognitive, ceea ce este surprinzător pentru vârsta ei. Date fiind informațiile primite din partea asistentei mă așteptam să o găsesc

tristă, iar în loc ea îmi face cu mâna din fotoliul în care stătea. Mă apropie, o salut, iar ea îmi prinde mâna, și-o pune pe obraz și mi-o sărută cu drag. Nu mă așteptam la acest gest de familiaritate și de iubire din partea ei. Mă aplec și o strâng încet în brațe.

Mă așez lângă ea și încep să-mi povestesc ce s-a întâmplat peste noapte. Singurul ei regret era că le-a deranjat pe cele două angajate care au ajutat-o să se culce înapoi și că le-a îngrijorat pe asistente. În tot acest timp mă ține de mână ca pe copilul ei, mă face să mă simt bine, îmi zâmbește. Știe bine cine sunt. Știe că nu sunt preot catolic, că sunt ortodox. Nu o deranjează deloc, chiar dimpotrivă, după ce ne întâlnim, își pune singură mâna mea pe cap și-mi cere câte o binecuvântare. Mă uitam la ea și mă întrebam cum poate femeia aceasta, chiar în așa circumstanțe, să găsească puterea să îmi surâdă și să mă facă să mă simt binevenit în camera ei. De mână cu ea, aveam impresia că trăiesc o stare de acasă, o stare de pace și confort.

Îmi vorbea cu mare drag : ”Știi, Octav... cred din toată inima mea că nimic în lumea aceasta și cred că nici în lumea viitoare nu este mai puternică și mai bună ca iubirea altruistă a Domnului și ca o inimă îndrăgostită de El.” Rostește cuvintele cu așa o convingere și încredere încât îmi simt inima mișcată de puterea dragostei ei. Are chipul luminos ca o ființă de lumină și camera toată parcă se luminează cu noi când ea îmi vorbește.

Privindu-mă duios, continuă: ” Iubirea Lui ne ajută să trecem peste toate, iar dacă suferim este pentru ca să ne desprindem de lume, ca să nu ne pară rău după ea și după trup, și mai mult să-L iubim pe El. Mi-a spus în seara asta că vine mâine să mă ia la El. De aceea am căzut din pat, am vrut să-L urmez... Dacă ai știi de când aștept să plec... Sunt așa de fericită.” Chicotea ca o fetiță îndrăgostită care credea că-și va întâlni iubitul și avea

lacrimi de bucurie pe obraji. I le șterg cu un șervețel și mai stăm împreună jumătate de oră, bucurându-ne împreună.

Observ că are mai multă energie ca alte dăți, dar, cu toate acestea, nu doream să o obosesc prea mult. Ne luăm rămas bun. Mai îmi sărută o dată mâna, și-o pune pe cap și ne despărțim bucuroși. Îmi spune înainte să ies pe ușă : "iubirea dulce a Domnului să fie cu tine". Era ultima dată când aveam să ne vedem. Ziua următoare a intrat în comă și a doua zi a plecat la Iubitul ei.

Ieșind de la ea din cameră simțeam și eu că plutesc, simțeam că am călătorit într-un alt univers, într-o altă lume.

Noiembrie 2018 - Locuri și oameni

Locul în care venim în lume și locurile unde facem primii pași în viață ne sunt scumpe tuturor. Mă refer aici la locurile în care ființa noastră, sufletul nostru, a fost născut, hrănit, crescut, iluminat și a fost învățat să zboare. Ne aducem cu toții aminte cu drag de ele. Le păstrăm în seiful de taină al memoriei noastre și, conștient sau mai puțin conștient, gravităm în jurul acelor comori neprețuite toată viața. Mai târziu, ascultându-i pe cei ce pleacă din viață, mi-am dat seama că aceste locuri nu sunt nici o țară, nici un oraș, nici un sat, nici orice alt reper terestru. Ele sunt de fapt inimile oamenilor purtători de iubire, oameni în care iubirea este activă.

Prin aceste "locuri", iubirea ne chemă, ne naște, ne crește și ne învătă puțin câte puțin, după puterea fiecăruia dintre noi, cum să devenim și noi la rândul nostru iubire. Aceste "locuri" sunt un părinte iubitor, o bunică sau un bunic, o rudă care își face timp pentru noi, un profesor, un prieten, un soț sau o soție, sau orice alt om de suflet cu

care am intrat în contact și care ne face loc în inima lui. Implicit, noi ne amintim, asociat cu acea inimă, cadrul în care s-a petrecut reunirea de suflete. Datorită acelei inimi și a gustului bun pe care l-a avut întâlnirea cu ea, asociem starea de bine cu locul în care s-a derulat. Instinctiv, acea porțiune determinată în spațiu devine un loc memorabil, un loc drag nouă.

Pentru mine, locurile acestea încep cu Timișoara, orașul florilor. Îmi amintesc de iubirea mamei mele, care făcea tot ce putea ea pentru mine. De bunicii care mă iubeau. Imi amintesc de grădiniță și de școală datorită prieteniei colegilor mei. De cinematografele în care am învățat să visez. De parcurile în care meditam. De prietenii mei dragi, de răbdarea lor cu mine și de străzile pe care ne plimbam împreună. Îmi amintesc de bisericile în care am găsit oameni plini de drag care-mi spuneau că iubirea este posibilă. De librării și de biblioteci în care am găsit cărți de suflet. De cofetării, de bazele sportive, de teatru, de concerte și spectacole, de oameni și oameni pe care i-am întâlnit și care mi-au rămas profund întipăriți în memorie. Îmi amintesc de amfiteatrul Facultății de Medicină în care am văzut părinți de suflet dând mărturia lor despre viață și despre Lumină. De zona Univesității unde am avut atâtea și atâtea conversații de suflet cu prieteni și colegi. Îmi amintesc de candoarea primului sărut, de prima îmbrățișare a soției mele și, nu în ultimul rând, de chemarea Ființei Iubire și de lumina ei caldă. Îmi amintesc cu mare drag și bucurie de orașul în care am întâlnit inimi calde, dăruitoare, doritoare de lumină și de sens, inimi care căutau ca și mine ceva mai mult decât ce avea de oferit lumea, care căutau libertatea, pacea și bucuria Iubirii Însăși.

Vizitând și alte locuri din țară și din străinătate, am remarcat că peste tot există astfel de suflete călătoare, unite prin căutarea lor comună, care se împlinesc în

regăsirea de taină din lumina Iubirii. Îmi amintesc astfel de alte orașe, sate, tabere, mănăstiri, păduri, lacuri, spitale, biserici, în care am întâlnit inimi dăruitoare care și-au lăsat amprenta pe sufletul meu.

Toate acestea m-au făcut să înțeleg că locul care-mi place mie extrem de mult, pe care-l caut și de care mă simt atașat, în care mă simt bine cu adevărat, este casa inimii îndrăgostite, din orașul luminii, din împărăția Ființei Iubire. Acest loc este aici și pretutindeni. Este oriunde există o inimă lipită de Ființa Iubire. Aceasta este patria mea iubită, locul meu drag, de care mă simt legat.

De când locuiesc în străinătate am observat că de multe ori, noi emigranții, ne situăm fie într-o postură fuzională, fie într-o postură reactivă cu propria noastră etnie. Fie considerăm că ceilalți greșesc și că numai noi, românii, știm ce este viața și cum trebuie ea trăită, fie nu mai vrem să vedem români și ne renegăm propria noastră origine. Atâta timp cât nu înțelegem că nici originea, nici ne-originea etnică nu contează în lumea inimilor, ci iubirea dăruitoare sau ne-iubirea egoistă, ne expunem singuri suferințelor.

Dacă sunt egoist, nu contează ce sunt: român, canadian, chinez sau marțian, nu pot trăi în familia Luminii din țara Iubirii. Egoismul mă de-localizează din locul iubit ființial de suflet și, oriunde aș trăi și oricum m-aș numi, nu sunt la locul meu. Am auzit printre noi, emigranții români, pe unii care spuneau: "nu mai vreau să aud de alți români". De fapt, nu de români nu mai vrea să audă acel suflet, ci de suferința pe care i-a cauzat-o egoismul unui sau unor români pe care i-a întâlnit pe cale. Dar, cum egoismul nu are etnie, el ne face să suferim din orice inimă ar veni. Mai bine să ne ascundem de inima egoistă până când avem certitudinea Iubirii din noi și să avem mare grijă ca noi înșine să nu fim egoiști unii cu alții. Inimile noastre nu știu de etnie, de limbă sau alte valori

cu iz naționalist sau globalist. Inimile știu numai de bucuria iubirii dăruitoare sau de suferința egoismului narcisist.

Această realitate a sufletelor nu am cunoscut-o înainte de a emigra. Se pare că am avut nevoie să o trăiesc printre "străini" ca să înțeleg că oriunde și în orice loc în care nu ești alături de oameni cu inimi calde esti printre "străini". Realitatea ne învață că putem fi printre străini chiar trăind cu părinții noștri, cu copiii noștri, cu soții sau soțiile noastre. Prin opoziție, putem să ne simțim "acasă" alături de oameni complet necunoscuți, întâlniți într-o țară străină, care vorbesc o altă limbă și care nu au nimic de a face cu originile noastre etnice sau culturale.

Este și cazul lui Marcel, un pacient de 97 de ani de la una din casele de bătrâni pe care le vizitez săptămânal. Marcel este canadian de origine franceză, romano-catolic, crescut și îmbătrânit aici, în colțul acesta de lume. Nu a ieșit niciodată din țara lui, nu a mai întâlnit români, nu știe ce este Biserica Ortodoxă. Cu toate acestea, amândoi ne simțim bine să stăm unul în prezența altuia. Uneori nici nu vorbim. Pur și simplu stăm împreună. Inima lui și inima mea se simt bine una în proximitatea alteia, se simt acasă. De fiecare dată se bucură când îl vizitez. Uneori îmi povestește câte în lună și în stele, reușind nu știu cum, să le încline toate spre prezența iubirii.

Astăzi depășează amintiri din tinerețea lui: "Știi că ți-am mai spus că pe la treisprezece ani, eu mă așteptam să mor. Eram doisprezece frați în familia noastră și eu eram cel mai bolnăvicios dintre toți. M-am obișnuit în timp cu ideea că voi muri. Până și frații și doctorii îmi spuneau că nu am mari șanse să depășesc cei treisprezece ani ai mei. Mă plimbam uneori singur prin pădure. Îmi plăcea singurătatea și liniștea ei. Mă gândeam că, dacă trebuie să mor, mi-ar place să mor acolo, printre copaci. Uneori, îl vedeam pe Dumnezeu ca pe un tiran care îmi ia

viața și de care îmi era frică. Dar liniștea pădurii îmi aducea pace și îmi vorbea de un Dumnezeu blând și drag. Mă luptam între frică și iubire. Mă simțeam slăbit și mai tot timpul cădeam bolnav la pat. Mama însă mă iubea mult și ținea mult la mine. Într-una din zilele în care eram bolnav, mama a plecat cu trăsura două sute de kilometri până la Montréal să-l vadă pe "frère André" (*un călugăr catolic cunoscut ca făcător de minuni în Québec*). L-a găsit după două zile de căutare și s-a rugat lui spunându-i de mine și de faptul că ea mă dăruie lui Dumnezeu și să facă Dumnezeu ce știe El cu mine. "Frère André" s-a rugat pentru mine împreună cu mama. Eu eram acasă în pat atunci. O soră mai mare se ocupa de mine. Stând în pat, am simțit ca o putere care-mi intră în inimă și am auzit o voce care mi-a spus: "Vei trăi". De atunci, nu mi-a mai fost rău. Dimpotrivă, m-am făcut mai puternic și mai energic decât toți frații mei. Din acel moment, nu mi-a mai fost frică și simțeam în suflet o mare iubire și o mare putere. Am mai avut accidente în viață și de fiecare dată am supraviețuit. Am ajuns la 97 de ani, singurul care mai trăiește dintre toți frații mei. Puterea care mi-a intrat în inimă la treisprezece ani m-a ținut și m-a protejat toată viața. Nu am mai avut deloc frică și, pentru mine, Dumnezeu a fost doar iubirea aceea pe care am simțit-o în suflet când s-a atins de mine. De atunci, L-am iubit toată viața mea și le-am spus și altora că sunt iubiți. Să știe și să nu se lase descurajați. Eu simt asta și am văzut în viață că până și cea mai dură inimă crapă și se înmoaie, dacă o stropești cu iubire."

Oftează din prea plinul inimii lui, plinul iubirii. Îmi declară că se simte înțeles cu mine și că sunt prietenul lui care-l înțelege. Mai îmi destăinuie apoi cât de fericit se simte când băiatul lui îi spune că-l iubește. Plânge de fericire. Cuvintele acestea le repetă des: "nu este rușinos să plângi de fericire, ci dimpotrivă, este sănătos!".

Ce-mi place să gust iubirea bătrânului acestuia ... locuitor al casei inimii îndrăgostite, din orașul Luminii, din țara Ființei Iubire. Nu mai contează nici că el este francez și eu, român, nici că el are 97 de ani și eu am 44, nici că el a trăit pe o parte a globului și eu, pe alta. Tot ce contează este împărtășirea de inimi în dăruire una față de alta.

August 2020 – Cunoașterea prin Iubire

Citesc în Filocalia română un gând despre Iubire al Sfântului Grigorie Palama. Cam filosofic, dar în același timp interesant. Încearcă să explice inexplicabilul, cam ceea ce simt și eu uneori în inimă când mă prinde dorința de a vorbi despre Iubire. Se exprimă astfel acest minunat om: "Iubirea este o cunoaștere dincolo de cunoaștere." Intrând sufletul în unire cu Ființa Iubire, prin însăși acest dans al conștiințelor, se comunică omului o cunoaștere a realității dincolo de orice putință de înțelegere analitică.

Prin unire, trăim o împărtășire de cuvânt, de intenție și de înțelegere instantanee a celuilalt și a ceea ce dorește El să transmită. Este o deschidere a sufletului spre infinitatea Ființei Iubire. Întrebările și răspunsurile se contopesc. Înțelegi fără efort. Înțelegerea intră în suflet prin legătura iubirii și, pur și simplu, ajungi să cunoști fără implicarea unei gândiri științifice. În acel moment, se operează o deschidere a minții sau a inimii (dar nu a ceea ce înțelegem în mod obișnuit prin minte și inimă, ci a unei realități spirituale, a profunzimii sau a centralității sufletului) care, prin comuniune, se detașează de concepte într-o întindere spre Celălalt în încercarea de a-l îmbrățișa și de a-l înțelege. Este o desprindere și o eliberare a inimii/minții de tiparele în care a fost închisă încă din copilărie.

Aceasta este adevărata cunoaștere, dincolo de orice concept pozitiv sau negativ, dincolo de orice mărginire a formelor concrete sau abstracte. Putem probabil să o numim o supra-cunoaștere, prin comparație cu o cunoaștere comună. Mă gândesc că am putea chiar să o scoatem din conceptul uman atât de limitat numit "cunoaștere" și să o numim altfel, deși ea scapă oricărei numiri. Sărutul revelator al Iubirii este o eliberare din orice limitare conceptuală.

Ridicarea minții, a interiorității centrale a ființei noastre, spre ceea ce o depășește și în același timp o împlinește, eliberarea de concepte limitate, unirea în iubire cu Ființa care se dăruie pe Sine, primindu-ne și comunicându-ne implicit știința Sa, nu este oare dragostea? Nu este o întâlnire a două suflete dornice de dăruire, dornice de îmbrățișare voită și aleasă liber?

Nu este oare acesta scopul ultim al cunoașterii? Când simți dornica îmbrățișare a celui iubit mai ai nevoie de metode analitice pentru a știi că ești iubit? Nu simți că în întrepătrunderea de inimi ești una cu Cel ce te îmbrățișează? Nu simți cum ți se comunică ceva din Ființa aceea? Cine s-ar putea îndoi că setea noastră de cunoaștere, sau cunoașterea de dincolo de cunoaștere, tot în iubire își are răspunsul?

Iubirea, prin acest sărut al ei, este cunoașterea pură, directă, simplă, dăruită, ne-analitică, ne-programată, eliberatoare, pacificatoare, care oferă răspunsuri și care epuizează întrebările noastre. Dumitru Stăniloae evoca: "Iubirea este cunoaștere. Pe cât de nesfârșită e iubirea, pe atât de nesfârșită e cunoașterea ce o dă ea."¹

Toate întrebările ontologice și filozofice pe care omul și le pune au răspuns în iubire. Întrebările : cine sunt

¹ Dumitru Stăniloae, Filocalia Română, Volumul 9, p.352

eu? de ce trăiesc? ce căutăm aici pe pământ? suntem singuri în univers? care este originea și finalitatea universului? ce este viața? de ce murim? de ce suferim? viața continuă după moarte? ce sunt adevărul, dreptatea, pacea, libertatea, binele, răul? etc., își găsesc toate răspunsul într-o simplă îmbrățișare, într-un sărut al Luminii. În acel moment, toată frica de necunoscut se desface în nimic. Toată dorința de cunoaștere se împlinește și se odihnește. Toată căutarea încetează în beția multidimensională.

Pe buzele de Lumină aflu cine sunt. Sunt un iubit al Iubirii Desăvârșite. În acea îmbrățișare, știu de ce trăiesc. Trăiesc ca să iubesc, să mă dărui într-o revărsare infinită Iubitului meu. Știu și ce caut aici pe pământ. Îl caut pe Cel ce mă dorește mai dinainte ca eu să știu ce îmi doresc. Știu de asemenea că nu sunt singur în univers, ci sunt împreună cu Cel care din iubire a făcut lumi infinite și în dragostea Lui le îmbrățișează pe toate. Prin El știu care este originea și finalitatea universului. Știu că viața este iubire și că moartea nu este decât o trecere spre o iubire mai deplină. Știu de asemenea că adevărul, pacea, dreptatea, libertatea sunt Ființa pe care o iubesc și că în ochii Ei le găsesc pe toate acestea. Știu implicit că binele este să mă lipesc de Cel pe care îl iubesc și care mă iubește, iar răul este să nu fiu împreună cu El.

Iubirea îți oferă o cunoaștere holistică instantanee. Prin Ea cunoști toate ființele, deoarece simți cu ce iubire sunt ele iubite și simți, prin participare, iubirea pentru ele. Știi că toate cele ce există sunt ieșite din Iubire și există pentru Iubire.

Iubirea este o deschidere naturală a celui ce iubește față de cel iubit. Este și o încordare a puterilor cognitive ale sufletului pentru a cunoaște cât mai bine posibil, cât mai intim posibil, pe cel iubit. Iubirea este o eliberare de determinări pentru a nu judeca pe cel iubit. Iubirea este o

ieșire dintr-o gândire contingentă care încadrează sau limitează pe cel iubit. Iubirea este ieșirea din norme, din legi, din șabloane, pentru a nu diminua și condiționa iubirea celui iubit. Toate acestea fac posibilă o cunoaștere dincolo de cunoaștere. Fac posibilă o înțelegere prin participarea la Ființa deschisă spre noi a Iubitului.

Este bine de ținut seama că această cunoaștere nu se poate exprima sau transmite analitic. Orice încercare de a o reprezenta nu-i poate prinde esența. Poate una dintre expresiile ei ar putea fi semnul infinit (∞), reprezentare a două ființe întinse una spre cealaltă, unite printr-un sărut. Până când nu trăim acest sărut nu avem cum să conceptualizăm sau să înțelegem cunoașterea și infinita ei dragoste. Până când nu experimentăm această îmbrățișare suntem orbi, oricâte doctorate sau cunoștințe am avea. Ajută însă să știm că nu suntem limitați la cunoașterea analitică și că suntem invitați la mai mult, la infinit mai mult.

Îmi amintesc de unul dintre bătrânii de la căminul de pensionari din Windsor. Toată viața lui a lucrat la fabrici de textile. Om simplu, ajuns la cei 94 de ani ai săi, cu doar zece clase de școală. De fiecare dată când te vede însă te salută, îți zâmbește și te cheamă să te întrebe dacă ești bine. Simți că dac-ar putea, ți-ar dăruia pe o farfurie inima sa. Îl întreb cum poate să fie așa de bine dispus și iubitor față de toți oamenii. Îmi răspunde: "Nu am multe clase, dar știu că toate inimile vor câte un zâmbet și câte o îmbrățișare. Iar dacă nu mai vor, înseamnă că sunt pe moarte, oricât de sănătoase ți s-ar părea că ar fi trupurile în care locuiesc. Iubește, Octavian! Iubirea te va învăța toate."

Mă uit la el cu bucurie... Om simplu? Cum să fie acest bătrân un om simplu dacă a ajuns în viață la aceeași concluzie ca cea a un geniu ca Einstein? Nu este un om

simplu acest bătrân. Este un om încercat și îmbrăcat în iubire. În cunoașterea pură.

August 1994 - De vorbă cu un profesor de matematică

Cât de seacă, lipsită de viață și fără de gust este cunoașterea analitică. Unul plus încă unul fac doi, spune ea. Închiderea infinitului în norme și în concepte. Uciderea minții ființei noastre vii care ajunge sclavă a celor ce transmit informații fără sens și care o subjugă prin "educația" lor. Dacă sufletul meu de copil ar fi putut riposta educatoarei care, fără să știe nici ea ce face, îmi tăia aripile abia înmugurite ale sufletului meu... Prin câte încercări a trebuit să trec ca să înțeleg mai târziu că unu plus unu nu fac doi decât în anumite circumstanțe. Mai corect ar fi fost să fim învățați că unu plus unu fac uneori doi, alteori însă pot face unu, pot face trei sau mai mult și uneori pot face zero sau chiar infinit.

Asta îmi dezvăluia un profesor de matematică care și-a luat puțin timp pentru mine, începător în ale sufletelor, într-o seară senină și înmiresmată de parfumul florilor sălbatice de pe muntele Buila. A venit la schitul Pătrunsa ca să îi mulțumească Domnului pentru că s-a atins de inima lui și l-a vindecat cu cinci ani mai înainte. Avea 68 de ani și încerca, cu drag în glas, când mă plimbam cu el pe cărările din jurul schitului, să-și vulgarizeze concepția de viață unui tinerel ca mine. Cu toate acestea, am reținut ce-mi spunea. Înțelepciunea sa am pus-o undeva într-un colț al memoriei pentru ca, poate peste ani și ani, să înțeleg măcar în parte profunzimea gândirii lui.

Îmi povestea că a avut un cancer la pancreas și că doctorii nu-i mai dădeau multe șanse de supraviețuire.

Viața lui era legată foarte mult de matematică. Nu credea în existența sufletului și gândea că moartea este un final pentru om. Deși încerca să-și justifice logic realitatea pe care o trăia, îi era greu să accepte ideea inexistenței. Atunci, într-o noapte dificilă, în care a crezut că va muri, mai mult de durere și de disperare, s-a rugat Domnului, cerându-i să-l ajute. Nu se mai rugase de patruzeci și cinci de ani. A simțit imediat o căldură în regiunea inimii și a auzit o voce care i-a spus că totul va fi bine. În atingerea acelei călduri a simțit că i s-a transmis o vibrație de dragoste. O dragoste pe care nu o înțelegea și pe care, în acel moment de disperare, a acceptat-o și a primit-o ca pe un semn de consolare, simțind în același timp în sinea lui și o oarecare frică față de ea. S-a simțit imediat mai bine și, peste o săptămână, medicul la înștiințat de regresul cancerului. Peste alte două luni, era sănătos. Pentru el însă, acest miracol însemna mai mult decât o vindecare fizică deoarece simțea că dragostea pe care a primit-o în atingerea vindecătoare a rămas cu el și în el.

Continua să-mi relateze că, dacă la început era fericit că a fost vindecat de boală, după aceea ecoul iubirii nu înceta să-i rezoneze în zona inimii și în minte și-l chema să integreze în viața lui noua stare. Din acele momente, toate s-au schimbat pentru el.

Imi spunea: "Nu puteam să înțeleg ce mi se întâmplă, dar vedeam cum toată concepția mea de viață s-a dat complet peste cap. Parcă tot ce cunoșteam înainte nu mai era adevărat, era sec și searbăd. Acea iubire îmi înflorea în fiecare zi mai mult și mai mult ființa. Valorile certe și stabile în care credeam, pragmatismul și obiectivitatea mea științifică, toate erau parcă puse sub semnul întrebării. Mă atașam din ce în ce mai mult de plinul de iubire care mă însoțea permanent. Mi-am dat seama că am nevoie de timp ca să îmi reevaluez gândirea și viața mea. Îmi venea natural să o fac. Fără efort.

Simțeam că, din copilărie, este pentru prima dată când trăiesc, când respir cu adevărat, când văd clar în jurul meu. Am acceptat că eram prizonierul empirismului analitic, pe care, pentru prima dată, îl vedeam ca pe un obstacol. Mi-au trebuit trei-patru ani să pot asimila noua chemare și să împlinesc ceea ce învățasem și studiasem atâția ani cu iubirea pe care o trăiam. Noua realitate mă învăța zi de zi să mă eliberez de contingențele logice și de raționamentele încadrate. Mă împingea de la spate să îndrăznesc să depășesc limitarea obiectivității științifice și-mi descoperea noi și noi înțelesuri.

Asta am simțit! Am simțit că iubirea mă învață instantaneu cum să trec de limitele cunoașterii și mă elibera. Câtă libertate și câte infinități infinite îmi dezvăluia acea iubire! Iar, într-un târziu, după vreo patru ani de frământări, mi-a descoperit că nici acestea toate nu valorează nimic în fața unei clipe petrecute în brațele Ei. De aceea am venit aici la mănăstire, să-l mulțumesc, nu pentru că m-a vindecat, ci pentru că s-a atins de mine și a rămas cu unul ca mine...”

Ascultându-l pe profesorul de matematică, neînțelegând pe atunci mare lucru din ce vrea să spună despre iubirea aceea, am început să-l întreb mai multe despre cum l-a ajutat Ființa care l-a atins să îndeplinească matematica cu spiritualitatea sau, în general, știința cu spiritualitatea. Cum aveam toată seara la dispoziție, ne-am dus la cameră. Se uita la mine cu înțelegere, prevenindu-mă că dacă nu pot înțelege ceva să las înțelegerea să vină mai târziu. Una dintre iconițele pe care le aveam pe masa din chilie căzuse pe jos fără ca să observ. El se apleacă, o ia în mână și spune ”Iubirea pe jos”. O ține în mână și începe să mă învețe:

”Dragă Octavian, nu știi la ce-ți va folosi ce-ți spun, dar Cel ce ne-a făcut să ne întâlnim să-ți ajute și să nu te lase să cazi în confuzie prin ceea ce îți spun. În final, ceea

ce îți voi dezvălui este doar privirea asupra științei și a vieții a unui matematician îndrăgostit. Iată: Fără iubire nu există nimic! Din Ființa ei pornesc toate și în Ea se întorc toate. În lumea iubirii, unu plus unu fac în același timp și unu și doi și trei și infinit. Unul pentru că cei doi sunt uniți prin iubire, doi pentru că nu se pierde unul în altul în acea iubire, trei pentru că în unirea lor cei doi nasc și își împărtășesc iubirea unui al treilea, și infinit pentru că în îmbrățișarea Ființei Iubire îmbrățișezi infinitatea de ființe și realități multidimensionale îmbrățișate de Ea.

Dimensiunile realității postulate matematic nu implică absența conștiinței din acestea. În ultima dimensiune se găsește Ființa Iubirii de nepătruns. Orice postulat matematic are o reprezentare a Iubirii. Nici un postulat științific nu are sens și nu are rost fără iubire. Toată cercetarea științifică se împlinește și își depășește limitele în iubire. Iubirea este finalul eforturilor cunoașterii, unind toate conceptele într-unul singur, într-un sărut. Acel sărut te transformă în iubire și, nici postulatele, numerele, conceptele de orice fel, inovațiile, nici orice alt fel de încercări de a descoperi adevărul, nu mai contează. Înțelegi totul fără a avea nevoie de artificii. De fapt, le și uiți, nefiindu-ți de nici un folos. În acel moment, ești liber să iubești cum vrei. Orice este posibil acelei Ființe și celui care s-a unit cu Ea.”

Avea lacrimi de bucurie în ochi matematicianul. Văzând cum se unesc lacrimile una cu alta pe obrazul lui, mi-am spus că poate are dreptate. Una cu încă una pot face și una, nu neapărat două.

Am rămas tăcut. Nu prea înțelegeam atunci, dar i-am mulțumit. Fără să remarcăm, se făcuse noapte. Ne-am dus amândoi la culcare, eu, minunându-mă de tot ce am auzit și amintindu-mi că în lumea iubirii două pâini plus trei pâini fac cinci mii de pâini, că acolo putem merge pe ape, că orbii văd și cei ce cred că văd sunt orbi. În acea lume,

realitatea se unifică prin scopul ei comun și nu își schimbă ființa în funcție de perspectivele privitorului. Trăsăturile ei și cărările ei infinite conduc pe călător negreșit spre aceeași și aceeași sărutare. Sărutarea Iubirii, care, contrar cunoșterii analitice, te salvează de singurătate, te eliberează de egoism, îți deschide inima spre tot ce este minunat.

Așa îi spunea și Domnul lui Iacov când acesta l-a întrebat numele Lui: ” de ce mă întrebi numele meu? El este minunat!” Mare înțelepciune de viață este în pasajul luptei dintre Iacob și Domnul. Lupta cu Iubirea te rănește atâta timp cât o vezi ca pe un adversar, sau ca pe o Ființă, sau sentiment, sau principiu, care luptă cu tine. De aceea, nici nu i-a spus Domnul deschis numele Său, pentru că Iacob nu putea încă înțelege. Dar nu l-a lăsat fără să-i arate scara (calea) spre Iubire și fără să-l rănească de Iubire. Când a simțit rana iubirii, atunci a întrebat: ”Care-i numele tău?” deoarece nu putea înțelege ce trăia și se mira de faptul că este iubit de persoana pe care mai înainte încerca să o învingă.

Cunoașterea analitică este o cunoaștere prin luptă. Lupta de a înțelege și de a poseda ”obiectul” cunoașterii. Cunoașterea prin iubire însă este un efect al iubirii însăși. Ea topește întrebările prin cea dulce, caldă, luminoasă și înmiresmată sărutare.

Octombrie 2020 – Inginerul care căuta "ceva mai mult"

Citesc astăzi din Evanghelie pasajul Pescuirii minunate. Iisus-Iubirea întrupată propune lui Petru, care a încercat toată noaptea să prindă pește: "hai cu Mine să prindem pește". Petru știe că nu a reușit nimic singur, dar simte ceva în cuvântul lui Iisus, simte iubirea din glasul Lui. Și, cum iubirea cheamă întotdeauna sufletul la ea, Petru se lasă prins în năvoadele ei, răspunzând lui Iisus : "pentru cuvântul Tău voi merge", ceea ce putem traduce prin : "pentru iubirea Ta pentru mine, îmi deschid sufletul Ție și Te ascult". Pentru cuvântul Tău...

Cuvântul-Iubire poate prinde în plasele sale pescărești infinite înțeleșuri. El i-a revelat lui Petru sărăcia propriei lui singurătăți neputincioase și bogăția unui cuvânt de iubire. Apostolul întrevede că singur nu poate nimic. Că fără cuvântul iubirii este pustie barca lui, inima lui... Iubirea însăși i-a descoperit aceasta. Înțelege atunci Petru, uitându-se la plasele pline de pești că nu peștele era aici important. Pricepe că Cel ce i le-a umplut este mai important decât plinul de pește și se cutremură de amplitudinea unei astfel de iubiri prezentă cu el în barcă. Realizează simultan sărăcia lipsei de iubire și îi înmugurește în suflet dorința abundenței de viață și de sens din prezența Ei. Această Ființă îi spune: "Vei fi pescar de oameni". Cum? Cu ce mreje? În ce barcă? Pe ce mare? Toate aceste întrebări nu mai contau, deoarece răspunsul era acolo, în fața lui. Prin Iubirea însăși care pescuiește inimi. Prin alipirea de Ființa care se dăruie și te umple de Sine. El este mreaja, convingerea este barca, iar lumea este marea.

Mă gândesc astăzi la acest lucru și mă întristez întrebându-mă: cine să mai asculte cuvântul acesta? Cine să mai înțeleagă astăzi apelul la viață, cântecul de

îndrăgostit, poemul idealist, care, paradoxal, este mai realist și mai pragmatic decât jocul de umbre al materialismului "vieții concrete"?

Cu acest gând mă duc la spital să întâlnesc un pacient în îngrijire paleativă. Pacientul este un bărbat de doar 57 de ani care a primit recent vestea că a pierdut lupta contra cancerului și că doctorii nu mai putea nimic pentru el. Asistenta lui îmi spune că este foarte trist și că are nevoie de acompaniere, deși nu este atașat unei religii în particular.

Deschid ușa salonului și observ imediat că lipsesc consolările obișnuite de pe pereți și de pe rafturi. Nu sunt nici fotografiile cu familia, nici alte obiecte reprezentative pentru el, nici vreo carte sau alt semn al vreunui interes în particular. Doar el, ghemuit în pat, cu spatele spre intrare. Mă duc lângă pat și mă prezint cu o voce scăzută. Pacientul se uită spre mine, în gol, fără să îmi răspundă. Îi cer voie să mă așez lângă el pe un scaun și îi spun că echipa de specialiști își face griji pentru el, că îl observă cum suferă și de aceea m-au chemat. Îl întreb cum se simte. În acel moment, fără să se lase mai mult invitat, se trezește la viață și se ridică în șezut.

După două minute de tăcere, se lansează: "Da, are dreptate asistenta, sufăr. Sufăr, fără să mă doară nimic. Îmi dau medicamente care îmi calmează durerile dar eu sufăr în mine (*face un gest spre inima lui*). Sufăr, pentru că nu înțeleg de ce am trăit până acum și nu văd nici un scop în viața asta pe care am trăit-o. Sufăr pentru că mă simt abandonat și gol pe dinăuntru."

Stimulându-l puțin să descrie ce simte legat de această stare indefinită, îmi relatează următoarele: "Nu înțeleg de ce am sentimentul de neîmplinire generală. Am făcut tot ce poate un om să facă ca să reușească în viață. Am învățat, am făcut o facultate pe care am continuat-o cu un masterat și, mai târziu, cu un doctorat. Am predat la

Universitatea McGill din Montréal timp de douăzeci de ani și am fost expert consultant al guvernului în inginerie civilă. Eram cunoscut de toți, iubit de studenți, implicat în tot felul de proiecte municipale și naționale. Eram încarnarea a ceea ce putem spune că ar fi succesul profesional. Am fondat o familie, am avut doi copii, am avut relații bune cu părinții, cu soția. Am avut o casă frumoasă în Montréal, am făcut tot ce puteam eu să fie bine pentru toți. Ar fi trebuit să fi fost cel mai fericit om de pe pământ.

Cu toate acestea, simțeam în mine o inexplicabilă nevoie de ceva mai mult sau de altceva. Parcă toate realizările nu mă mai puteau satisface, nu erau de ajuns sau nu erau ceea ce mă putea face fericit. Aceasta a indus în sufletul meu o tristețe majoră care a pus stăpânire pe mine, astfel încât am ajuns în punctul de rupere. Nu am mai putut suporta și am simțit nevoia să dau cu piciorul în toate realizările care îmi blocau calea spre acel "mai mult" pe care-l doream.

Am divorțat, am părăsit zona Montréalului și am venit aici, în casa pe care mi-au lăsat-o părinții la țară. Acum nimeni dintre așa-ziișii mei prieteni de la Universitate nu mă mai întreabă de sănătate, soția mă consideră un trădător, deși i-am lăsat tot ce aveam acolo. Copiii nu mai vor să vorbească cu mine... Într-un fel, mi-au dat ceea ce le-am cerut. Mi-au dat pacea pe care le-o ceream ca să înțeleg ce se întâmplă cu mine.

Toate relațiile s-au stricat când am început să simt că nu mai îmi găsesc locul nici la lucru, nici în familie, nici în cercul meu de prieteni. Simțeam că îmi lipsește ceva și că, oricât succes aș avea, oricâte realizări am, parcă nu au sens. De fapt, cred că starea de neîmplinire venea din faptul că, pe de o parte, simțeam nemulțumirea celor din jurul meu care fiecare în felul lui dorea ceva mai mult în viață și nu era mulțumit cu ceea ce puteam eu să le ofer,

iar, pe de altă parte, și eu la rândul meu căutam ceva mai mult. Dar ce este acest "mai mult"? Mă tot întreb. Ce caut?! De patru ani sunt aici în regiune și nu înțeleg încă ce caut. Iar acum, vestea că aș fi pe moarte parcă îmi retează orice posibilitate de a mai înțelege ceva. Mă paralizează.

În ultimii ani, mi-am dat seama, din rarele interacțiuni cu oamenii, că ceea ce-mi place cu adevărat este să fac bucurii celor din jurul meu. Dar oricâte bucurii le-aș face, ei vor și mai mult și nu sunt niciodată mulțumiți și fericiți. Imposibilitatea de a-i face fericiți cred că mi-a indus cumva starea de neîmplinire. Nu puteam în nici un fel să ajung la fericire oferind soției, copiilor, prietenilor, rudelor, un dar care să-i facă într-adevăr fericiți. Trăiam într-o fugă permanentă după mai mult și cu toate că făceam toate eforturile de care eram eu capabil, nu ajungea pentru ceilalți și nu puteam nici eu ajunge să simt că trăiesc o stare de împlinire. Mi-am legat căutarea acestui "mai mult" de oameni, dar nu m-am simțit împlinit astfel. Este o bucurie reală să-i faci pe alții fericiți, dar simt că nici acest lucru nu mă împlinește. Nu știu ce caut. Nu știu! Asta mă întristează cel mai tare, că am lăsat toate și nici măcar nu am găsit vreun răspuns. Ce vreau? Ce caut? De ce simt acest vid în suflet? De ce nimic nu mai are sens?"

Oftează intens. Stăm amândoi în acest aparent vid de sens și pe urmă îl întreb dacă a simțit vreodată în viața lui ceva cât de cât apropiat cu acel "mai mult" pe care îl caută. După ce se gândește și după ce se întreabă cum de a uitat de acea experiență, îmi spune că în urmă cu un an, când s-a suit pe un munte din apropiere, mergând singur prin pădure, a ieșit la un moment dat într-o poieniță.

Dar să-l las mai bine pe el să povestească: "Când am ajuns în acea poieniță, am avut un sentiment de eliberare cum nu am mai trăit niciodată. Parcă aerul avea o altă consistență, parcă lumina soarelui era ceva palpabil care

îmi deschidea plămâni. Simțeam o bucurie pe care nu am mai simțit-o vreodată. Parcă ceva din coșul pieptului vroia să iasă afară din mine și să zboare. Acolo, în poieniță, păsările parcă aveau alt glas, iarba avea o culoare verde-străvezie. Acolo m-am simțit, acum realizez, pentru prima dată în viața mea liber. Auzeam parcă o muzică extrem de frumoasă care, aveam impresia, venea din interiorul meu... Am stat nu știu cât timp, dar la un moment dat am început să mă gândesc că poate fac vreun preinfarct sau am o problemă de sănătate și mi-a fost frică să nu leșin fără ca cineva să mă poată găsi. Atunci toată fericirea, toată bucuria, s-a oprit. Toate au revenit la starea lor naturală. Și lumina, și iarba, și aerul au redevenit ca mai înainte. Muzica s-a oprit și parcă cerul s-a întunecat. Nu am mai rămas acolo, ci m-am întors spre mașină. Acum realizez că starea aceea o caut. Starea aceea de libertate. Muzica aceea interioară și frumoasă. Lumina aceea care parcă te mângâie. Simțeam și prezența cuiva cunoscut și drag cu mine acolo. Dar nu vreau să crezi că sunt nebun. M-ai întrebat și iată, ți-am răspuns. Acele câteva clipe din poieniță au fost, cred acum, în mod conștient, ceea ce căutam și ce îmi lipsea din viață. Măi să fie... Am găsit... Am găsit! Deschiderea minunată a ființei mele. Acela am simțit că vreau să fiu! După asta am alergat atâta timp! Acum înțeleg... De fapt, eu caut ceva ce depășește lumea asta sau poate că nu, și doar noi am uitat să vedem viața așa ca în acea poieniță. Poate frica și constrângerile în care ne-am închis ne opresc să fim liberi și fericiți în acea lumină. Aveam impresia că doar atunci am putut respira cu adevărat. Parcă în toată viața mea nu am trăit real decât în acel moment din poieniță. Ce mă bucur...!"

Plânge. Îl las să-și descarce emoțiile și stau lângă el. Îi pun palma pe piept, în dreptul inimii, și-i spun: "Sper că știi că poienița aceea este aici și acum. Este la tine în suflet și poți să o vizitezi ori de câte ori vrei. Acea prezență

dragă este pe de o parte sufletul tău în starea lui simplă de copil, dar pe de alta este o Ființă care ne acompaniază și ne iubește pe toți. Fără acea prezență, acea libertate, acea bucurie, ne simțim cu toții incompleți, pentru că suntem incompleți! Suntem orbi și amorțiți. Cred și eu că viața adevărată o găsim în acea poieniță a ta. A ta și a mea și a oricăruia dintre noi care o caută. Am fost și eu în poieniță și tare dor îmi este de ea. Dar, când mi-e dor, închid ochii, îmi amintesc de ea și vorbesc cu Ființa iubitoare care era cu mine.”

Atunci, el închide ochii și îl văd cum se duce în sine, purtat de amintire. Cred că am stat cu el cam jumătate de oră. Când a deschis ochii, era un alt om. Era zâmbitor, liniștit și fericit.

Îmi spune : ”Câtă zbatere ca să ajungi în locul care este până la urmă sub nasul tău... Ce ignorant am putut fi! Dar nu am știut. Acum însă știu. Mă bucur că, urmându-mi inima, am ajuns până la urmă unde doream. Cât m-am zbatut fără sens, când viața este de fapt așa simplă. Este infinit mai frumoasă în simplitatea ei. Nu contează... Bine că am ajuns! Asta este tot ce contează. Îți mulțumesc. Îți mulțumesc că m-ai ascultat. Parcă toate s-au schimbat în jur. Până și moartea nu mă mai sperie așa. Am să-i sun pe ai mei să știe că nu am stat degeaba pe aici. Că am aflat. Poate că îi va ajuta și pe ei ce am găsit. Poate îi va ajuta vreodată în căutările lor. O, ce bine este acum! Totul are sens.”

Ne luăm rămas bun. Îl văd ridicându-se și mergând liniștit la fereastră. Mai arunc o privire în urmă și îl văd zâmbind. Gândindu-mă la poienița lui, mă întrebam împreună cu el de ce trebuie să vagabondăm toată viața ca să ajungem să descoperim că ceea ce căutăm este de fapt tot timpul sub nasul nostru...

Iulie 2019 – Multiversuri, multidimensiuni și Iolande

Fizicienii teoreticieni au ajuns în zilele noastre să postuleze posibilitatea existenței a multiple universuri (multiversuri), posibilitatea existenței universurilor paralele, precum și posibilitatea existenței a mai multor dimensiuni. Această eventualitate este privită astăzi ca o realitate posibilă, ecuațiile matematice susținând existența ei. Universurile eventuale ar putea fi infinite, iar dimensiunile posibile s-ar desfășura până la a noua sau a zecea dimensiune (depinde de cum ne uităm la ele). Tot oamenii de știință postulează existența unei ultimi dimensiuni în care se întorc la infinit orice alte posibilități dimensionale. Pe scurt, din perspectiva științifică actuală a fizicienilor teoreticieni, noi am trăi într-un multivers pluri-dimensional..

Dar de când ne vorbesc de acesta cei ce l-au văzut? Și nu numai ei, ci chiar Ființa Iubire de câte ori nu ne prezintă această realitate a existenței? Împărăția cerurilor. Nu a cerului, ci a cerurilor. O împărăție presupune un aspect ființial, personal.

Observând că la nivel subatomic realitatea se schimbă în funcție de cine o privește, cercetătorii au început să-și pună serios întrebarea: "Dar dacă dimensiunile superioare sunt populate de conștiințe, de ființe capabile de cunoaștere și prin a căror privire realitatea se modelează? Ce calități ar avea aceste ființe? Unele nu ar fi dependente de spațiu și timp, altele ar vedea dincolo de infinitatea de variante posibile a alegerii, iar triada posibilă din penultima dimensiune ar avea o existență dincolo de infinit, atotputernică și atotcunoscătoare. În ultima dimensiune, o prezență ființială ar fi dincolo de puterea noastră de

conceptualizare, și dincolo de existență, într-un abis de dincolo de infinit.”

Pentru cei ce au văzut și au experimentat Împărăția cerurilor (sfinții, profeții, apostolii), realitatea aceasta este legată strâns de aspectul ei ființial. Realitatea este populată de ființe conștiente, de ființe care ca și noi au o existență. Au o origine și au ieșit dintr-un principiu sau dintr-un gând al ultimelor dimensiuni. În afară de acestea, o altă Ființă se distinge și umple toate planurile existențiale. Cei ce au trăit experiența ridicării la ceruri vorbesc de prezența ei. Este principiul ființial pluri-universal și multi-dimensional. Este Ființa care ESTE ultimile două dimensiuni și face existența posibilă prin revărsarea din Sine. Aceasta este Ființa Iubire. Toate universurile, din toate dimensiunile posibile, cât și ființele care există în ele, au ca unică sursă și origine o Ființă dincolo de orice conceptualizare, care umple toate cu Sine și care se odihnește dincolo de odihnă în infinitatea multilaterală dincolo de infinitatea ultimei dimensiuni.

Această Ființă care prezintă aspecte personale și care depășește în același timp ceea ce omul poate înțelege prin persoană este Ființa Iubire. De ce această Ființă este Iubire omul nu poate înțelege. Poate să o trăiască, dar nu poate înțelege dinamica dincolo de concept al abisului iubirii. În neștiința noastră spunem că Aceasta a ales Iubirea ca centru al Său mai înainte de eternitate. Această realitate nu se poate defini.

Ființa Iubirii se dăruie și în același timp scapă cunoașterii. Fiind ultima posibilă dimensiune atrage în Sine orice altă posibilitate dimensională superioară. Toate posibilitățile existenței sunt cuprinse în Ea. Putem spune că Iubire este totul. Toate posibilitățile existenței și toate ființele pornesc din Ea, dintr-o mișcare nemișcată a Ei. Toate pornesc dintr-un gând al Ei, care în același

timp cheamă în existență ființele și le conduce la unire cu Ea. Prin privirea acestei Ființe se revărsă dimensiunile posibile și universurile. Prin dăruire de Sine, acestea se populează.

Această Ființă își odihnește interioritatea Ei în profunzimea de dincolo de infinit a Iubirii asumate și neschimbătoare și se mișcă nemișcat în dăruire și revărsare de Sine. Ea este originea universului nostru, a tuturor ființelor și formelor de viață care-l populează.

Noi, Omul, ca și toate ființele împărăției multiverselor multidimensionale, suntem din eternitate în Iubire, în gândul de dincolo de eternitate al Iubirii. Din El am ieșit, ca suflare a vieții Lui. Suntem suflu de Iubire. Suntem făcuți cu intenția de a fi și noi ființe iubire prin unire liber asumată cu Iubirea. Unirea are ca origine întipărirea în noi a chemării îndrăgostite a suflului Iubirii și are ca scop îndrăgostirea ființei umane. Prin unire, și noi, oamenii, devenim iubire dăruită, împlinindu-ne existența și transformându-o în supra-existență. Prin ea, devenim izvoare de viață iubitoare și ființe iubire.

Omul a atribuit Ființei Iubire tot felul de numiri, deși ele nu-L pot reprezenta și nu-L pot cuprinde. Cea mai curentă ar fi cea de Dumnezeu. Dar această denumire limitează într-o oarecare măsură chiar esența sau profunzimea Ei. Totuși, limitarea a fost împăcată prin concluzia celor ce au cunoscut direct Ființa, mărturisind că "Dumnezeu este Iubire." Echivalența Iubirii fie redefinieste dumnezeirea dezvăluindu-i esența, fie o desființează anulând implicit orice privire asupra ei dezlegată de iubire.

Dacă Dumnezeu este Iubire, atunci templele Lui sunt inimile noastre, cultul Lui sunt sărutările și îmbrățișările noastre, calea Lui este calea îndrăgostiților, atingerea Lui este atingerea Iubirii, lumea Lui - multiversul pluri-dimensional - este împărăția Iubirii. El însuși se dezvăluie

ca: Cel minunat, Cel ce este, Părinte (tată și mamă), Prieten, Mire, etc. toate fiind expresii familiale, expresii de iubire oferite nouă în funcție de posibilitățile conștiinței noastre de a-L primi. Din acest motiv, îi putem spune așa cum inima noastră îl percepe, în funcție de nivelul de îndrăgostire la care am ajuns. Îl putem numi Părinte când îi simțim purtarea de grijă față de noi sau Prieten când îl simțim părtaș al vieții noastre. Îl putem numi Mire, soț, dragostea mea, dragul meu, când ne simțim sufletele îmbătate de iubirea lui infinită sau Stăpân atunci când ne dăruim din dragoste iubirii Lui nesfârșite. Îl putem numi Domn deoarece El domnește în inima îndrăgostiților.

Numele de Iisus este de asemenea minunat fiindcă reprezintă eliberarea noastră din cătușele fricii. Am putea să-l traducem prin Dumnezeu Salvatorul sau Eliberatorul. Dar cum Dumnezeu este Iubire, atunci Iisus înseamnă Iubire eliberatoare, Iubire salvatoare. Cel care mă salvează de frica la care eram supus. Iisus este cel care mă eliberează de contingenta impusă sau auto-impusă de o umanitate neîndrăgostită, supusă fricii.

Iubirea este principiul existenței noastre. Din Ea am apărut cu toții, purtând în brațele noastre ca daruri viața și libertatea. Libertatea este dăruire de Sine prin limitarea de Sine a Iubirii. Ca să-L pot alege pe Mire, El îmi dă posibilitatea prin libertate să-l descopăr, să mă îndrăgostesc treptat de El și, într-un final, să mă decid definitiv dacă-L vreau sau nu. Mă așteaptă să mă hotărâsc dacă doresc sau nu să-mi pun infinitatea iubirii Lui ca hotar... Viața în sine este suflul Lui de îndrăgostit. Este pornirea vibrantă a ființei noastre de a iubi și de a căuta Iubirea. Viața de aceea este și sete de cunoaștere. Dar nu de cunoaștere a ceva, ci de cunoaștere a cuiva.

Libertatea deplină pe care omul a primit-o și setea lui de cunoaștere (de găsire a Iubirii), își găsesc

împlinirea prin actul de îndrăgostire de Ființa Iubire. Istoria noastră arată însă că noi, Omul, ajungem rar la această împlinire. Primul om nu a reușit să aibă asupra Ființei Iubire o privire de îndrăgostit. Nu o vedea ca pe un partener, ci a simțit nevoia să se dividă în sine pentru a găsi prin sine însuși un partener al său (facerea Evei).

În același timp, Ființa Iubire știa că omul nu se poate împlini printr-o relație cu un alt om și că va dori mai mult. De aceea l-a și avertizat să aibă grijă ca, în dorința lui, să nu cadă în capcana cunoașterii prin dezbinare, prin împărțire, deoarece cunoașterea egoistă nu poate să îi aducă altceva decât dezlipirea de cunoașterea prin Iubire și, astfel, îndepărtarea de viață.

De fapt, "porunca" de a nu mânca din pomul cunoștinței binelui și a răului era un alt apel de îndrăgostit adresat omului. Era un fel de: "hai la mine, dragul Meu, Eu îți pot da acel "mai mult" pe care îl cauți. Hai în brațele Mele, să vezi ce bine este." Îndrăznesc să spun că ar fi însemnat porunca chiar un: "Hai, ființă iubită, la Mine să îți arăt printr-un sărut infinitatea de dincolo de infinituri". Faptul că omul căuta "mai multul" pe care îl simțea în suflet în afara Iubirii arată că nu avea iubire față de Părintele său. De aceea, separarea vibrației de viață din noi de sursa și împlinirea ei a condus în consecință la moarte. Prin această alegere, noi am pierdut îmbrățișarea Iubirii și am "câștigat" singurătatea propriei noastre ființe și "minunea" cunoașterii științifice.

Cântecul Mirelui însă nu a încetat, la fel cum un îndrăgostit nu poate să renunțe la iubita lui, oricât de injustă și de indiferentă ar fi aceasta. El ne cheamă, ne cântă, ne da cu parfumul Lui pe la nas ca doar-doar, vreunul dintre noi se va întoarce ca să adulmece urmele Lui.

Întoarcerea în brațele Ființei Iubire este, pe scurt, îndrăgostirea sufletului, ascultarea cântecului Ei și, prin

atingerea Ei, este ruperea de concepțiile egoiste, intelectualiste, materialiste ale lumii. Într-un fel, este o sfâșâiere și, în același timp, este o alipire de Ființa mult dorită.

Iubirea devine posibilă printr-o zvâcnire a sufletului care se satură de sărăcia materialismului și caută altceva. De cele mai multe ori, zvâcnirea ființei noastre profunde este inexplicabilă, neplanificată, de nedescris, tainică. Această taină îi și autentifică apariția, pentru că taina este îmbrăcămintea iubirii. În momentul de lansare în căutarea a "altceva", iubirea curată se varsă și pulsează în adâncul ființei celui care caută. Iubirea curată se dăruie atunci și ne umple inimile de Ea, așteptând să fie și mai mult descoperită. Mare este uimirea sufletului când o trăiește pentru prima dată. Mult se cutremură de prezența Ei și de gustul Ei diferit de cel al lumii în care trăiește. Mult se întreabă ce este această dragoste necunoscută lui până atunci. Dacă la început frica de necunoscut nu lasă sufletul să se aprindă de o așa iubire, mai apoi, el ajunge să o dorească cu suspine negrăite. Într-un final, înțelege și acceptă că acel "altceva" căutat este Iubirea.

Dacă însă pe drumul îndrăgostirii amestecăm cu această iubire interesele noastre egoiste și nu suntem desprinși de materialism, ea se retrage, lăsându-ne în singurătatea egoismului nostru. Dacă, dimpotrivă, abandonăm egoismul și ne lipim sufletul de Ea, atunci crește și se colorează în noi cu expresii dătătoare de viață care nasc, încălzesc, consolează, învie, vindecă, hrănesc, cresc, îndrumă, eliberează și ne împlinesc ființa.

Egoismul este drumul morții, al posedării, al satisfacerii proprii prin orice mijloace, al iubirii de sine și implicit al urei față de frați. Este fiul mândriei și al convingerii în valoarea proprie prin devalorizarea celorlalți. El promovează convingerea că Iubirea rănește și că ne face să suferim prin "poruncile" Ei, cerându-ne

sacrificiul concepțiilor materialiste care, credem noi, ne țin în viață. El ne cocoșează sufletul spre noi înșine și se hrănește într-o manieră canibală cu fructele iubirii de sine și cu suferința altora. El caută plăcerea adusă de iubirea de sine, de propria imagine, de propria inteligență, de îndrăgostirea de sine. Egoismul este un cancer care devorează sufletul propriei gazde. Este acuzarea celuilalt, este critica destructivă, este efortul de a-l coborî pe celălalt ca valoare și de a-l canibaliza în interes propriu.

Autoidolatria denunță iubirea curată. Neputând să o înțeleagă, se face dușman al Ei pe față și încearcă în fel și chip să o prezinte ca fiind sursa tuturor suferințelor și nereușitelor sale. Egocentrismul este folosirea ta în interesul meu, indiferent de consecințele pe care tu trebuie să le înduri. Este desființarea celuilalt, omorârea sau obiectivarea lui. Din perspectiva egoistă a vieții, dăruirea de sine este o risipă. Este o risipă de efort, de energie, de imagine de sine nevalorificată, de resurse, de timp, etc. Egoismul naște frica. Naște frica de suferință, de a pierde, de a se dărui, de celălalt, de viitor, de necunoscut, de a fi desconsiderat, de a fi înșelat, de a fi furat, etc. Iar frica, la rândul ei, consolidează egoismul, învărtindu-se într-un cerc vicios.

În ziua de astăzi, datorită inflamării egoiste a omului, chemarea pe drumul care conduce la o viață unită cu iubirea curată începe cu epuizarea. Când sursele de energie, care susțin concepția de viață egoistă, care o validează și care o hrănesc, se epuizează, de abia atunci omul simte că egoismul este o dinamică energivoră. Doar în extenuare, din cauza sentimentului de gol, de vid de sens și vitalitate, apare zvâcnirea spre altceva.

Zvâcnirea de duh este primul pas spre iubirea curată, la fel cum fundul piscinei este cel de care avem nevoie să ne împingem pentru a găsi o gură de aer. Zvâcnirea este

cuplul de forțe care poate întoarce omul în altă direcție existențială. Este un cuplu de forțe, căci cuprinde atât setea de iubire cât și repulsia față de ceea ce știe acum că nu aduce adevărata iubire.

Al doilea pas este certitudinea profundă că Ființa Iubire este ceea ce dorim, convingere la care ajungem într-o clipă sau în ani și ani de zile. Această siguranță din ce în ce mai intensă (care este pe de o parte dezlipirea de egoism, iar pe de altă parte este atașarea de iubire) ne pregătește pentru întâlnirea cu Iubirea curată.

Pașii chemării și ai conștientizării sunt un pântece spiritual care te conduce la momentul nașterii în brațele Iubirii însăși.

Nașterea spirituală este al treilea pas spre a regăsi unirea cu Ființa Iubire. Nașterea consistă în experimentarea Ei directă. Este atingerea Ei. Sufletul, ieșind în lumină și inspirând pentru prima dată aerul iubirii, simte că se îneacă și varsă din plămâni săi toate conceptele care l-au ținut în viață până atunci și se desprinde de cordonul său ombilical care-l hrănea din grosimea materiei. Uneori, această experiență este așa de intensă că poate fi asimilată cu o renaștere sau cu o resuscitare. Sufletul este surprins, pentru că încă nu știe ce trăiește. Nu știe în acel moment dacă moare sau înviază. Simte însă o iubire pe care nu a mai simțit-o vreodată, de o intensitate copleșitoare care îl descoperă în micimea capacității lui de a iubi. Tot atunci aude pentru prima dată glasul Iubirii care îl consolează, care îi spune luându-l în brațele Sale de lumină: "Bun venit, dragul meu".

Următorul pas este tainic, ca Iubirea curată însăși. Îl putem numi o îndrăgostire dincolo de îndrăgostire, o certitudine a iubirii regăsite în lacrimi dulci de bucurie. Este dialog de inimi, este brațul protectiv al tatălui, este sânul mamei, este sărutarea iubitului. Dar, pentru a

ajunge la această viață tainică, egoismul trebuie să moară cu desăvârșire.

Deși în Ființa ei Iubirea nu poate fi cunoscută, prin faptul că se dăruie ființelor, poate fi experimentată la nivelul specific al acestora. Pe Pământ, ea se oferă în mii de feluri, manifestându-se oriunde i se face loc și este chemată.

Viața omului care acceptă și alege Iubirea ca determinant al ființei sale se metamorfozează. Gândirea i se schimbă și devine iubire simplă. Cuvintele și felul de a vorbi și de a relaționa, se modifică. Înțelesurile celor trăite se schimbă. Funcțiile psihicului se iluminează, având o privire panoramică și, în același timp, intimă asupra vieții și asupra ființelor. Simțurile i se schimbă. Văzul, auzul, pipăitul, mirosul, gustul unui astfel de om se transformă. Simțurile lui transcend contingenta dimensiunii general umane.

Iubirea curată se unește cu un astfel de om și se manifestă împreună cu el. Acel om iubește oamenii cu o iubire infinită, eliberatoare, care-i face și celui de lângă el loc, nevăzându-se niciodată superior lui. Acel suflet nu mai știe unde se sfârșește el și unde începe Iubirea și nici nu-l interesează. Trăiește în împlinirea căutării lui infinite.

Acești oameni îmi amintesc de mulți bătrâni din România, dar și din Quebec, bătrâni care, după o viață de căutare, s-au dăruit, cu tot ce sunt ei, Iubirii. Astăzi, la căminul de pensionari din Richmond mă întâlnesc cu unul dintre ei, cu Iolande. Tremură de bucurie când vede că intru la ea în cameră. Îmi cere să-i dau un sărut pe obraz. Se vede bucuria și dorul din ochii ei. Are 84 de ani, din care cincizeci a îngrijit de preoții romano-catolici dintr-un oraș din apropiere. Le-a făcut curat, mâncare, cumpărături, i-a ascultat, i-a mângâiat în dureri și le-a fost sfetnic de taină. Îmi spunea că, de-a lungul vieții ei, tot ce

a căutat a fost iubirea. A găsit-o în Iisus cel drag al ei. Are o icoană cu El lipită de fereastră.

De data asta, îmi zice cu un oftat prelung: "Uită-te și tu ce frumos este! O, cât îl pot iubi! De ce mă mai ții aici în sărăcia asta de lume? O, cât îmi doresc să fiu cu El! De asta te iubesc și pe tine, Octav, pentru că îmi amintești de El, pentru că-i semeni". Vede că-mi las capul în jos rușinat, dar îmi ia mâna în mâna ei și o las să spună ce simte pentru că știu că-și proiectează dorul ei de dragoste curată pe mine. Știe că pe El, Mirele ei îl dorește, Ființa Iubire care a fost lângă ea toată viața. Îi vorbește des, îi spune bucuriile și suferințele ei. Se și ceartă uneori cu El atunci când simte că s-ar îndepărta de ea și nu suferă să se despartă de El nici o secundă. Îmi vorbește de El cu mare afecțiune, așa cum vorbește o fetișcană îndrăgostită de iubitul ei.

O, dacă aș putea să ajung vreodată la nivelul dragostei ei! Dar ajung cumva și doar prin faptul că îi simt iubirea imensă care debordează din inima ei.

Martie 2014 - Stagiul din Longueuil și geamandura

În 2012, am început un masterat la Facultatea de teologie și studiu religios în cadrul Universității din Sherbrooke. Obiectivul programului ales era să pregătească specialiști capabili să acompanieze într-o manieră inclusivă (fără deosebire de originea lor etnică și de orientarea lor religioasă sau spirituală) pacienții spitalelor din Québec.

În prima parte a programului, în partea teoretică, ne-am familiarizat cu specificitățile principalelor religii și mișcări spirituale prezente în Canada, cu tehnicile de acompaniere a bolnavilor, cu specificul nord-american de

diagnosticare a tulburărilor de personalitate și cu alte informații necesare legate de funcționarea sistemului de sănătate publică din Québec.

A doua etapă a masteratului este un stagiu clinic de nouă luni la spitalul Charles Lemoine din Longueuil. Pentru a fi acceptat la stagiu, chiar dacă am reușit cursurile teoretice, a fost necesară o evaluare psihologică și un interviu cu specialiști din domeniu și profesori de specialitate. Au fost selectați într-un final cinci candidați, printre care m-am regăsit bucuros.

În perioada stagiului, aveam să practicăm tehnicile necesare acompanierii spirituale a bolnavilor și să ne formăm, sub supravegherea atentă a supervisorului, capacitățile noastre proprii de a relaționa cu pacienții. Cu scopul de a ne pregăti pentru întâlnirile concrete cu bolnavii, la finalul fiecărei zi făceam exerciții de terapie unii pe alții. Încercările noastre aveau ca obiectiv verificarea și calibrarea tehnicilor de acompaniere predate în cadrul cursurilor, dezvoltarea unui simț de observație a reacțiilor pacienților în diverse situații și, de asemenea, faptul de a simți pe "pielea" noastră ce trăiesc pacienții în timpul terapiei. Supervisorul de stagiu insista în primul rând pe impropierea metodelor de observație și acompaniere, precum și pe redacția ulterioară a notelor din dosarele pacienților. Trebuia să ne obișnuim să oferim echipei spitalului o imagine clară a intervenției noastre, în care să fie specificată starea inițială a bolnavului, planul de intervenție, diagnosticul spiritual și rezultatul acompanierii.

Pentru ca exercițiile să-și atingă scopul, unul dintre stagiari era cobaiul grupului. I se puneau un diagnostic medical și ceilalți stăteau la marginea patului lui efectuând cu el o intervenție în toată regula artei. În funcție de "boala" atribuită și de stările emotive pe care le implica, aplicând tehnicile de investigație specifice

acompanierii spirituale, conversațiile conduceau spre una sau mai multe întâmplări din viața reală a stagiului, întâmplări care i-au cauzat o trăire intensă și care i-au determinat ulterior felul în care percepe viața și realitatea.

Era foarte interesant să simțim pe noi înșine cum metodele de acompaniere ne deschideau sufletele de fiecare dată și funcționau de minune. Singurele momente în care nu dădeau rezultatele căutate erau când "pacientul" refuza categoric să fie îngrijit. Prin acest instrumentar, dacă exista deschidere (și foarte rar bolnavii sunt închiși sufletește în perioada spitalizării), se puteau atinge până și cele mai delicate și semnificative experiențe de viață ale cobaiului.

De multe ori, rănilor fundamentale, prin frică și prin readaptarea psihicului pentru a opri suferința cauzată de ele, au o contribuție majoră la formarea personalității noastre. Sistemele de apărare construite de suflet, precum și sistemele de distragere a atenției de la permanenta presiune a inconștientului de a retrăi acele răni, constituie de cele mai multe ori sursa profundă a majorității bolilor noastre fizice și psihice. Cu cât evităm mai mult să ne ocupăm de loviturile sufletelor noastre, cu atât mai multă energie trebuie să depună psihicul nostru pentru a contracara și a deturna presiunea subconștientului, care ni le împinge la suprafață. Când sursele de energie ale sufletului și trupului nostru se epuizează, atunci se instalează boala. Doar prin retrăirea acestora într-o manieră sănătoasă, asistată de un specialist și prin găsirea unui sens de interpretare constructiv (legat de cele mai multe ori de iubire), ne putem reconstrui, elibera și de multe ori vindeca de bolile noastre.

Am observat la colegii mei de stagiul că la începutul intervenției nu le era deloc ușor să-și dai drumul și să

cobore împreună cu terapeutul în străfundurile ființei lor intime, mai ales dacă nu se puteau pune în pielea unui bolnav internat în spital (a cărui sisteme de apărare sunt de cele mai multe ori destabilizate). Trebuiau să treacă peste rușine și peste frica de a fi judecați de ceilalți.

Cred că, în ceea ce mă privea, juca un rol important și educația pe care am primit-o în România, la școală și acasă. Educația venea ca o consecință a traumelor prin care au trecut părinții și educatorii noștri în perioada comunistă. Astfel, credeau ei, că, pentru a nu suferi sau pentru a avea succes, trebuia să taci și să înghiți, să ții în tine suferința și să nu arăți semne de slăbiciune. Dimpotrivă, erai motivat să bravezi suferința, să strângi din dinți și să mergi mai departe. Problema unui astfel sistem de gândire este că sufletul nu se mai poate dezvolta. Conștiința rămâne prizoniera durerilor nevindecate și moare sufocată de greutatea carapacei pe care și-a construit-o ca să se protejeze.

Unii târăsc această carapace mai mult, alții mai puțin, fiecare cât poate, însă asfixierea este inevitabilă. În această situație, sufletul nu învață să respire spiritual, adică să inspire experiențele vieții, să țină ce este hrănitor și să expire ce nu este necesar. Sufletul rămâne blocat pe inspirație. Ține ceea ce are nevoie pentru consolidarea sistemelor sale de apărare, dar nu poate să evacueze ceea ce este toxic. Asistăm în acest caz la atrofierea conștiinței care nu își poate dezvolta sensibilitatea sa naturală de frica suferințelor.

Sensibilitatea sufletului trebuie și ea lucrată, dar nu strâmb, nu pentru a ne întări propria noastră impostură, pentru a ignora fricile fundamentale care ne rod pe dinăuntru. Împlinirea sensibilității noastre stă în trăirea pleneră a iubirii în libertate, și nu în frică.

Pe perioada primelor săptămâni, am fost mai reticent în ceea ce privește lansarea mea ca și cobai. I-am

ascultat mai mult pe colegii mei care mi-au arătat că nu am nici un motiv să-mi fie frică și că alături de supervisorul de stagiu aveam un mediu controlat, în care suntem ghidați din suferință spre lumină. Chiar și așa, doar gândul că trebuie să mă expun îmi făcea sufletul să se zbârlească. Dar cum nu aveam încotro, rămânând ultimul dintre ei, încerc să mă liniștesc și mă lansez.

Pe scurt, mi s-a pus "diagnosticul" de cancer în fază terminală, fiind un pacient căruia îi este frică să nu moară singur. Colegii mei încep să aplice pe mine tehnicile de acompaniere și coboară în profunzimea sufletului meu pe linia fricii de abandon și a fricii de moarte. În coborâre, ai senzația că te rostogolești și că te afunzi într-un hău. Te întâlnești cu evenimente de mult uitate care se pare că sunt încă cât se poate de prezente în tine. În cazul meu, prin întrebările lor, ajung la o amintire din copilărie, de când aveam cinci ani.

Eram la Marea Neagră împreună cu părinții mei. Mamei îi plăcea mult soarele și stătea la plajă mai toată ziua. Mie îmi plăcea să mă joc cu nisipul. Tatăl meu încerca să-mi tot facă curaj să mă învețe să înot. În același timp, mai încerca să scape singur, fie să înoate, fie să-și facă de cap. Modul lui de a mă stimula erau tot felul de lozinci pe care le-a auzit probabil și el la rândul lui. Țin minte că nu suportam maniera lui brutală de a relaționa cu mine și de a mă face cu forța un "bărbat" și de aceea refuzam să mă învețe să înot. De la cuvinte brutale se ajungea ușor la amenințări și gesturi de violență, așa că încercam să îi evit prezența cât era posibil. De data aceasta însă nu-l pot ocoli. Mama îi spune să mă ducă în apă. Iau colacul pe mine și, deși nu vroiam deloc, mă duc, tras de mână, în mare. Încetul cu încetul ne îndepărtăm de mal și, când văd că tot avansăm spre larg, încep să protestez, dar fără succes, având dreptul la ceva încurajări încărcate de reproșuri.

Până la urmă, ajungem la geamandură. Tatăl meu îmi spune să mă țin de ea până când el se duce să înoate în larg. Am stat ținându-mă de geamandură până când nu l-am mai văzut. După un timp, valurile au început să crească și, văzând că nu se întoarce, mi s-a făcut frică. Mi-am spus că trebuie să încerc să mă întorc la mal. Am început să strig, dar nimeni nu mă auzea. Atunci am decis să las geamandura și să plutesc spre mal susținut de colac. Am dat din mâini cum puteam și am început să avansez spre mal, dar, la un moment dat, dopul colacului se desface și, spre disperarea mea, văd neajutorat cum acesta se dezumflă.

Speriat, am început să urlu din toate puterile mele și să plâng până când, în ultimul moment, când credeam că voi muri, o doamnă m-a văzut, a înotat la mine și m-a condus la mal. Ajunși pe nisip, femeia mă tot întreba unde îmi sunt părinții ca să mă ducă la ei, dar nu știam unde este pătura mamei mele, iar tata era în continuare în larg. I-am spus doamnei că tata mi-a cerut să-l aștept la geamandură și atunci ea a decis să rămână cu mine până la întoarcerea lui.

După vreo douăzeci de minute, acesta se întoarce la mal și femeia îi povestește ce s-a întâmplat. El o ia în răs și o trimite să-și vadă de treabă, iar pe mine începe să mă certe că nu l-am ascultat să fi stat la geamandură. Îmi atrage atenția că este vina mea pentru ceea ce s-a întâmplat și că, dacă-i spun mamei ceva, mă va certa, așa că să fac bine să nu-i spun nimic din toate astea.

După câțiva ani, mama m-a dus la cursuri de înot de performanță, ceea ce m-a ajutat să trec peste fobia de apă, dar nu m-a vindecat de fobia de geamanduri.

Colegii mei găsesc în experiența evocată mai sus o frică profundă de abandon și explorează mai departe alte eventuale reminiscențe legate de ea. Descoperim din aproape în aproape originea fricii mele de abandon,

precum și neîncrederea legată de imaginea tatălui. Alte amintiri asemănătoare, în care tatăl meu mă amenința cu abandonul dacă nu sunt "cuminte", au ieșit la suprafață. Într-una dintre ele, amenințându-mă că "mă dă la țigani", m-a dus și m-a pus în mâna unei femei de etnie romă cu fustă înflorată și m-a lăsat acolo cu ea. În altă amintire, m-a abandonat la o bază sportivă o zi întreagă, trebuind la 6 ani să găsesc singur drumul spre casă... În altele, mă lăsa să aștept cu orele când îmi dădea întâlnire într-un anumit loc. De fiecare dată, îmi spunea că este vina mea pentru ce s-a întâmplat, fie pentru că am fost rău și trebuia să fiu disciplinat, fie că nu am înțeles intențiile lui, fie altceva. Întotdeauna eram vinovat de ceva și mi se reproșa acea vină fictivă.

Colegii mei observă o fobie de reproșuri și o stare de vină dublată de frică, extinsă peste tot ce se întâmpla în jurul meu. Eram stăpânit de o anxietate constantă care îmi sugera că sunt vinovat pentru toate și de frica că voi fi abandonat din cauza aceasta. În consecință, am început să am o viață ascunsă, retrasă, în care visam la iubire, dar nu aveam curajul de a o trăi, de a o mărturisi, datorită fricii de a fi vinovat pentru suferința celuilalt sau a fricii de a fi abandonat.

Relația disfuncțională cu acest tată m-a făcut incapabil să asociez iubirea cu imaginea tatălui. Am realizat atunci de ce, când văd afecțiunea unui tată față de fiul său, încep să plâng fără să mă pot opri. Am înțeles că personalitatea mea s-a construit în așa fel ca să mă protejeze de amintirea relației toxice, dar, în același timp, și că eram prizonierul rănilor provocate de ea. Dezvăluirile mă fac să sufăr cumplit, dar, prin încurajările colegilor, de data aceasta nu le mai ascund, ci mă las să plâng îmbrățișat de acești oameni, de acești "străini" care de atunci au început să-mi fie dragi.

Aduse în conștient, fricile își pierd puterea și își descoperă propria lor impostură. Îmi dau seama de lipsa de sens a fricii și de lupta iubirii din inima unui tată care avea o tulburare de personalitate de tip narcisist. Acum, peste ani, văd cum Ființa Iubire a lucrat și cu el ca să-l conducă puțin câte puțin spre Ea. Înțeleg prin ce am trecut. Încerc să înțeleg prin ce a trecut și el și asta ajută, mă liniștește. La capătul drumului m-a așteptat bucuroasă Iertarea care m-a prezentat surorii ei Libertatea și amândouă m-au dus de mână voioase în casa lor, în casa Iubirii.

Octombrie 2020 - Drumul vieții

După ce ne precizează că Ea nu judecă pe nimeni, Ființa Iubire ne spune că simpla Ei existență este o judecată în sine. "Spre judecată am venit în lumea aceasta, ca cei ce nu văd să vadă, iar cei care văd să fie orbi". Iar unii dintre cei care erau de față și se considerau înțelepți, crezând că știu ce este viața, se întrebau: "Ce vrea să spună? Că și noi suntem orbi?" Ființa Iubire, cunoscând ce gândeau, le-a răspuns atunci și încă ne mai răspunde și nouă astăzi: "Dacă ați fi orbi, nu ați greși. Dar pentru că spuneți: "noi știm" (și fără Tine), de aceea greșeala face parte din ființa voastră."

Câți dintre noi credem că știm ce este viața ...? Câte planuri, câte chinuri, câte eforturi, câtă energie și câtă viață sacrificăm încercând să ne împingem propria noastră ființă în direcția în care credem că trebuie să meargă, de cele mai multe ori contra voii ei. Și care este această direcție? Răspunsurile ni le știm fiecare.

Unii încercăm să fim plăcuți oamenilor. Fie ei părinți, copii, soți, frați, prieteni, colegi, șefi, imaginilor de

autoritate pe care le întâlnim, etc. Credem că astfel vom găsi fericirea ... Cât stres, câtă risipă de energie... E o iluzie să căutăm iubirea perfectă în om, oricine ar fie el: părinte, frate, soț, copil sau prieten. La capătul acestui drum stă doar dezamăgirea și suferința, fiindcă omul, oricât ar vrea el, nu poate dăruia o iubire perfectă. Mult suferim când pozăm în copilul perfect, în părintele perfect, în soțul perfect, în prietenul perfect. Multe răni ascund aceste tentative ale noastre! Orgoliu ne subjugă crezând că noi putem ce alții n-au putut. De parcă noi nu suntem tot oameni. De parcă noi nu suntem slabi și neștiutori și neisprăviți. Iar Ființa Iubire îi spune unei astfel de cale spre fericire: orbire.

Deseori, credem că vom fi fericiți dacă ne vom împlini ca profesioniști, dacă vom fi apreciați ca specialiști într-un domeniu sau altul. Câte eforturi, câte studii, câtă viață sacrificată pentru ca să forjăm pe acel "cineva" prin imaginea căruia să avem impresia că suntem iubiți și apreciați! Dar oamenii nu ne iubesc pe noi ca persoane, ci vin la acea "icoană" de profesionist atâta timp cât le dictează nevoia, fără să le pese câtuși de puțin de sentimentele noastre, de sensibilitatea sau de suferințele sufletelor noastre sau de cine suntem noi cu adevărat. Toate reverențele, toate aprecierile, toate laudele și lingușirile oamenilor sunt adresate acelui "cineva" în spatele căruia ne ascundem adevăratul nostru sine. Lingușesc și apreciază numai cu scopul de a obține ceea ce le dictează lor interesul. Cu cât ne străduim ca această "icoană" a profesionistului să fie mai spectaculoasă, cu atât mai mulți prieteni iubiți pierdem, deoarece fie sunt intimidati de aparenta ei strălucire, fie sunt deviați prin ea de la iubirea pe care au avut-o pentru fragila noastră ființă. Ființa Iubire ne spune că și această cale este orbire.

Câți dintre noi nu cred că dacă ai tot ce-ți dorești ești fericit? De cele mai multe ori dorința noastră pofteste

drept, dar țintește strâmb. Caută de ce îi e dor în lucruri și ființe care nu pot să-i aducă fericire. Prin reducere la absurd, să presupunem să avem tot ce râvnim: o familie frumoasă, o carieră excepțională, case și mașini, conturi pline în bănci, aprecieri și laude din toate părțile, case de vacanță pe insule tropicale, putere asupra altor oameni, recunoștință universală din partea întregii omeniri. Să spunem că avem toate acestea și orice am mai pofti. Practica vieții concrete și discursurile celor care au gustat starea de plin de toate ne învață că nu găsim nici aici fericirea. Dimpotrivă, uitându-se în urmă, realizează cât de efemere sunt toate. Sunt ca frunzele frumos colorate toamna ale arșarilor canadieni, care astăzi sunt stralucitoare, iar mâine o adiere de vânt le aruncă la pământ unde putrezesc. Câte eforturi colosale au depus ca să ajungă să posede sursele de fericire ale lumii pentru ca, în final, să-și dorească să le arunce pe toate la gunoi, doar pentru un singur sărut al Iubirii înflăcărate. Am văzut acești oameni la sfârșitul vieții lor. Câtă suferință și părere de rău pentru viața și pentru timpul pierdut, pentru ca, într-un final, vulturii și șacalii să se hrănească cu stârvul lor. Mult suferă când realizează că toate astea nu valorează nimic și că toate le pierd. Ființa Iubire ne spune că acest drum este deșertăciunea deșertăciunilor, orbirea oribirilor și suferința suferințelor.

Câte astfel de drumuri nu sunt în lumea aceasta? Orbire peste orbire... Nici o cale strâmbă nu duce spre fericire, căci ele sunt fie o goană după iubire în locuri sărace în iubire, fie drumuri întunecate prin peșterile în care ne ascundem de ceea ce noi credem că ar fi suferința cauzată de iubire.

Ființa Iubire însă se propune pe Sine ca și cale spre fericire. Se dăruie pe Sine ca împlinire a noastră, ca viață și ca sens al ființei noastre. Ea ne învață iubirea curată și ne oferă, ca prin unire cu Ea și ruperea de concepția

egocentristă a lumii, să trăim o viață pur și simplu în iubire. Când auzim chemarea ei, ne spunem uneori: "bine, iubire, dar cine va pune mâncare pe masă copiilor mei? Cine va plăti una sau alta? Cum să nu caut iubirea oamenilor și aprecierea lor? Cum să renunț la fuga după o viață mai bună? Ce vom face? Ne vom întoarce iar în peșteri și vom spăla rufele la râu, frecându-le cu pietre?"

Să privim totuși cu atenție și vom vedea că fără iubire degeaba pun mâncare pe masă copiilor dacă-i transform în nesătuli și în bestii. Fără iubire, suntem deja în peșterile reci și mucegăite ale propriilor noastre case. Suntem prizonierii propriilor noastre concepții de viață. Trăim în frica de a pierde, de a fi abandonati, de a fi marginalizați. Suntem slugile progresului cu orice preț, ale obsesiilor compulsive de orice fel. Să ne uităm bine la noi înșine și să vedem că, fără iubire, ne spălăm deja rufele în apele mocirloase ale suferințelor noastre și le frecăm cu inima noastră împietrită. Și cu cât vrem mai mult să ne curățim fără apa curată a iubirii, cu atât suntem mai întunecați și mai vrednici de plâns...

De multe ori spunem omului care ne vorbește despre Iubire: "Ești un visător când îmi vorbești de Iubire. Ești un dezlipit de realitate și un artist care-și pierde timpul cântând prin piețe." O, dacă am cunoaște noi cât de reală este Ființa Iubire, cât de bogată este ea în daruri, cât de ușoară este viața îndrăgostită alături de Ea, câte rîuri de lacrimi de fericire îți curg pe obraji în prezența Ei... Dacă am știi cât de puternică este și cum te eliberează liniștindu-te... Cum te îmbracă în slavă de Iubire numindu-te fiul/fiica Ei. Dacă am asculta de cei ce ne povestesc câtă fericire au simțit în brațele Ei, cât realism, puțință, simplitate, frumusețe, apreciere, pace, libertate și câtă cunoaștere, toate îmbrăcate în iubire înmiresmată. Cunoașterea oferită de Ea depășește universul și dimensiunea aceasta. Se prelungește în dimensiunile

lipsei de timp și a posibilităților infinite și chiar dincolo de ele. Dar, în primul rând, se prelungește în unirea cu Ființa Iubire, în depășirea tuturor conceptelor, în dansul iubirii eterne...

Întâlnirea cu pacientul la care am fost chemat astăzi nu face decât să-mi confirme încă o dată aceste gânduri. Internat în spital pentru a i se face analize la inimă, a cerut asistentei să ne întâlnim. Simțea nevoia să-și valideze sensul experiențelor sale de viață cu cineva care are timp să-l asculte. Pe scurt, povestea lui începe într-o familie numeroasă din care pleacă de tânăr, nesimțindu-se iubit nici înțeles de părinți și de frați. Odată cu familia își părăsește și credința, adoptând o viziune de viață materialistă. După eforturi colosale, ajunge să fie proprietarul unei firme producătoare de mobilă. Deschide ulterior și un lanț de magazine de amenajări interioare în Québec și Canada. Între timp se căsătorește, are doi copii, dar, în final, își sacrifică familia în favoarea afacerilor. După o perioadă, se recăsătorește, dar divorțează și de a doua soție. Milioanele curg, are un mare succes, crede că este un model de reușită, gustând uneori mici crâmpie de apreciere din partea partenerilor sau angajaților. Nu are interes pentru a întreține relații cu prietenii, dedicându-și timpul liber întreținerii relațiilor de afaceri.

În plină glorie, simțind nevoia de a-și pregăti un succesori pentru viitor, își introduce fiul în lumea lui. Îi transmite mentalitatea lui de a nu lăsa nimic să se interpună între el și drumul lui. Îl învață să calce pe cadavre dacă este necesar, dar să nu se lase deturnat de la obiectivele sale de succes. Timpul trece și băiatul devine din ce în ce mai implicat în afacerile tatălui său. Tatăl este mândru de creația sa, de fiul care-i calcă pe urme și, într-un moment de "slăbiciune", îi oferă o parte din companie și postul de director. După încă cinci ani, crezând că toate merg de minune, se trezește dat la o

parte din companie de către propriul său fiu care, printr-o compensație financiară, îl scoate din circuitul de afaceri.

În acele momente, trăiește o perioadă de mari suferințe. Se simte extrem de rănit de atitudinea fiului său, dar realizează pe de altă parte că acesta nu a făcut decât să aplice ceea ce el însuși l-a învățat. Își dă seama într-un sfârșit de impostura propriilor sale convingeri și de suferința pe care acestea o provoacă. Realizează câtă durere a cauzat și el celor care-l iubeau prin "pragmatismul" său. Nu știe ce să facă și se simte pierdut. Partenerii de afaceri nu-l mai bagă în seamă, fostele soții îl detestă, copiii nu vor să mai audă de el, frații și surorile sale nu îi vorbesc. Se simte abandonat cu desăvârșire. Se gândea deseori la sinucidere, pierzând orice speranță că fericirea ar mai fi posibilă.

Găsindu-se în această stare, în urmă cu trei ani, mergând prin centrul Montrealului pe lângă terasa unei cafenele și încercând să caute un sens în non-sensul vieții pe care o trăia, și-a pus următoarea întrebare în inima lui: "Bine, am înțeles că mi-am construit viața pe o iluzie. Dar acum ce să fac? În ce direcție să merg? Mai este ceva de făcut?" Exact în acel moment un om al străzii, care-și făcea veacul pe acolo și care părea instabil psihic, se oprește în dreptul lui, i se uită drept în ochi și-i țipă: "Prostule! Urmărește iubirea! Urmărește iubirea!" Șocat de acest gest, rămâne consternat fără să se miște, în timp ce omul străzii pleacă în treaba lui.

O femeie care stătea la masă și care își savura cafeaua vede scena și, observându-i consternarea, îl invită să se așeze ca să-și revină puțin. După ce se mai dezmeticește, intră în conversație cu femeia și-i povestește situația lui și de ce era așa șocat. Aceasta începe să râdă și-i spune că aventura lui nu s-a terminat pentru că ea chiar se gândea cui să dea cartea pe care tocmai o terminase de citit cu jumătate de oră mai

devreme. Cartea era închisă pe masă și se numea "The World book of love". Râzând în continuare, aceasta îi dă numărul ei de telefon, îi dă cartea, se ridică de la masă și pleacă. El rămâne toată ziua pe terasa cafenelei citind și se introduce pentru prima dată în viață în lectura iubirii.

După această experiență, viața lui a basculat complet. Pentru doi ani, nu a făcut altceva decât să învețe această nouă realitate: realitatea iubirii. Se întâlnea cu femeia de la cafenea. Prin ea și-a făcut noi prieteni. A învățat să se conecteze cu sensibilitatea sufletului său. A învățat să comunice cu iubirea. S-a golit de negativitatea și suferințele lipsei de iubire. A reluat legătura cu frații săi, cu fiica sa și, în rezumat, și-a schimbat complet viziunea asupra vieții, permițându-și să iubească prin dăruire și hrănindu-se cu roadele iubirii.

Îmi relata că de aceea dorea să ne întâlnim, pentru a face bilanțul vieții lui și pentru a i se valida drumul pe care este, în fața unui reprezentant al Domnului. Îmi mărturisește că, în momentele când simte prezența Iubirii lângă el, plutește de fericire. Uneori nu înțelege de ce a fost așa orb și nu s-a putut bucura în toată viața lui de această prezență. Dar mai bine mai târziu decât niciodată.

Înțelege de ce a trebuit să treacă prin deziluzii. Îi pare rău că l-a dirijat pe fiul său pe aceași cale către nicăieri. Recent, i-a scris o scrisoare în care și-a dezvăluit orbirea. Îi povestește ce a trăit la cafenea și evoluția percepției sale despre viața din anii următori. Și-a cerut iertare de la cei pe care își amintește că i-a rănit și le povestește tuturor conversia sa spre Iubire.

După ce termină de relatat experiența sa de viața, adevărată "depoziție" pe altarul Iubirii, stăm puțin în tăcere și-i validez experiențele spunându-i: "Viața este Iubirea însăși. Mă bucur pentru dumneavoastră că ați înviat. Este minunat cum Iubirea poate trece și o cămilă prin ochiul acului. Iubirea toate le poate, dacă omul își mai

pune măcar o întrebare.” Este fericit. Ne dăm o îmbrățișare și ne luăm rămas bun. M-am bucurat mult să aud această mărturie. Era bucuria întâlnirii cu o persoană care îți aduce vești bune de acasă. Vești din Împărăția Iubirii.

Iulie 1990 – Chemarea luminii

Unele seri în orașul florilor sunt încărcate de un duh de visare. Revin acasă după o întâlnire cu un bun prieten. Locuim într-o zonă istorică plină de case vechi din perioada austrieșilor. Apartamentul nostru era la etajul al doilea. Camerele mari și înalte erau despărțite de uși masive ornamentate. În fața geamurilor se ridicau vitraliile lungi ale bisericii luterane din Piața Maria. Ajuns în camera mea, deschid larg ferestrele și mă culc pe spate pe tocul larg al ferestrei. Mă uit la norii înroșiți de soarele la asfințit și îmi las inima să cânte și să viseze. Noaptea se lasă duios peste acoperișul bisericii din fața casei și, într-un târziu, lampadarul de sub fereastră se aprinde, luminând vag strada. Această zi frumoasă de vară o termin ascultând un teatru radiofonic științifico-fantastic. Gândindu-mă la întâlnirea cu prietenul meu, la spectacolul înserării de la fereastra casei, la teatrul pe care-l ascultasem mai înainte, mă întrebam care o fi secretul pentru a avea totdeauna o viață fericită, așa cum a fost seara aceasta?

Cu întrebarea în gând, sting lumina în cameră și mă întind pe pat încercând să adorm. Încă fiind între starea de veghe și somn, cum stăteam culcat pe spate cu ochii spre tavan, am simțit cum încep să plutesc și să mă ridic plutind din ce în ce mai sus. Pluteam, însă nu cu privirea spre tavan, ci întors spre mine însumi. Mă vedeam pe

mine însumi întins pe pat cam de la o distanță de doi metri deasupra corpului. Era o senzație foarte neobișnuită. La început încă simțeam patul în același timp nefiind în el. După un timp, nu am mai simțit patul, ci stăteam așa uitându-mă la mine însumi, mirându-mă de ceea ce se întâmplă.

La un moment dat, dintr-un colț al camerei, a apărut o lumină albă care a crescut în intensitate până când a acoperit tot câmpul meu vizual. Nu mai vedeam nimic altceva decât lumina. Pluteam în ea. Lumina emana de peste tot din jurul meu și avea un aspect viu. Am început să simt o prezență în ea. Puținul timp pe care l-am petrecut în acea stare m-a făcut să simt la început o căldură duioasă, o căldură a luminii. Căldura era acompaniată de o stare de bine de nedescris și, spre nedumerirea mea, de o dragoste primitoare, care parcă-mi spunea: "bine ai venit". Eram încă învăluit în lumină când mi-a răsărit în minte ideea că poate s-a întâmplat ceva cu mine și sunt pe cale să mor. Realizarea aceasta mi-a făcut frică, dar ființa din lumină a început să-mi vorbească și, cu o voce extrem de duioasă și plină de iubire, îmi spunea: "Liniștește-te, nu te îngrijora, totul va fi bine. Liniștește-te." Nu am văzut nici un chip, nici ochi sau pe cineva anume. Tot ce vedeam era lumina plină de dragoste și simțeam prezența iubitoare a celui care îmi vorbea. Cu toate că simțeam o așa mare dragoste în voce, sufletului meu i-a fost frică de moarte la prima întâlnire cu Iubirea.

Atunci lumina s-a îndepărtat și am simțit cum alunec sau cad spre propriul meu corp, care era mai departe întins pe pat. Am stat nemișcat, privind tavanul întunecat și întrebându-mă ce a fost experiența pe care tocmai am trăit-o. Eram fericit că sunt în viață, dar eram și uimit de iubirea caldă care nu semăna cu nimic din lumea aceasta. Nu am înțeles pe moment, nici mult timp după aceea, ce

am trăit. Nu aveam încă reperele spirituale pentru a răspunde chemării Iubirii. Nu am realizat atunci că, de fapt, am primit răspunsul la întrebarea pe care mi-am pus-o înainte de culcare: care este secretul pentru a avea întotdeauna o viață fericită?

Deși botezat în pruncie, la cei 16 ani ai mei eram produsul unui sistem care ne-a învățat că religia și spiritualitatea sunt doar niște metode de control al populației și o manieră de a influența oamenii fără educație. Profesorii ne inoculau aceste lucruri la școală, astfel că un om religios era, în mintea noastră, un om îndoctrinat, incapabil să-și ia propriile decizii, un om care se consolează cu povești detașate complet de realitate. Deși eram îmbibat de condiționările comuniste, simțeam că viața trebuie să fie ceva mai mult decât doar ceea ce materia îmi poate oferi, iar sufletul meu nu se mulțumea și cauta altceva, acel "mai mult".

Experiența aceasta de neuitat a fost începutul reorientării crezului meu și mutarea căutării mele de pe pământ în lumină. Acum știam prin experiență că nu suntem limitați la o existență corporală. Mă întrebam: cum poți să vezi fără ochi, să auzi fără urechi, să simți dragoste sau frică fiind ieșit din trup? De asemenea, doream să cunosc cine era ființa din lumina aceea și de ce o simțeam ca fiindu-mi așa de familiară, așa de apropiată? De ce atâta iubire în prezența ei? Trăindu-mi viața plin de rănilor lipsei de iubire, simțeam simultan o frică, o suferință, în prezența Ei, dar și o curiozitate, o atracție inexplicabilă, o chemare. Era un fel de: "Și dacă este ceea ce caut? Poate că Ea nu mă va răni." Am simțit că mă iubește și în prezența Ei nu am simțit nici un reproș sau judecată.

Experiența aceasta m-a condus să văd viața cu alți ochi și să pun sub semnul întrebării materialismul ei absolut și finalitatea morții. Prin ea, am început să caut

iar și iar un sens și un răspuns satisfăcător. Căutarea m-a pus, de cele mai multe ori într-un mod miraculos, în prezența celor ce trăiau deja în lumina aceea, a părinților Iosif și Ghelasie de la Mănăstirea Frăsinei, a părintelui Teofil Părăian, a părintelui Varsanufie de la Mănăstirea Pătrunsa și a multor alți oameni minunați, întâlniți fie în România, fie în Canada.

Am înțeles mult mai târziu că ce am trăit în seara aceea era un răspuns la întrebările mele, dar și o chemare spre adevărata viață pe care o găsim doar în lumină. Era un fel de joc de-a v-ați ascunselea. Era un: "Hai după Mine, hai la libertate, hai în iubire, hai în pacea și în dragostea Mea." Am trăit multe până să ajung să înțeleg adevărul simplu cuprins în lumină, adevărul că suntem doriți, că suntem iubiți, că prin Iubire ne eliberăm de frică, că nu suntem judecați de această Ființă. Ea ținându-se de mine și având răbdare, multă răbdare cu mine, m-a condus să mărturisesc împreună cu Ea: "de ce mă întrebați numele meu? El este minunat!" și iarăși: "Oricine va gusta din apa aceasta nu va mai înseta în veci."

Ianuarie 2017 – AMM-ul și profesorul de istorie

După terminarea studiilor de masterat, am început să caut un loc de lucru ca specialist în îngrijire spirituală. Aceste posturi apar rar în Québec și trebuie multă răbdare și perseverență pentru a găsi unul disponibil. Timp de doi ani, nu reușesc să găsesc nimic. În tot acest timp, am participat doar la un singur interviu în zona Montrealului.

Între timp, încep un doctorat în studiul fenomenului religios contemporan în cadrul Facultății de Drept al Universității de Sherbrooke. După doi ani de căutare, particip la un alt interviu într-o localitate situată la o sută

treizeci de kilometri de casă. De această dată, comisia de angajare consideră că sunt ceea ce căutau, deoarece aveam studiile de specialitate terminate, stagiu și eram membru al Asociației specialiștilor în îngrijire spirituală din Québec.

Încep noul serviciu în martie 2016 și trebuie să răspund la cererile de îngrijire spirituală din două instituții: un spital regional și un uriaș cămin de persoane vârstnice, în care funcționa și un centru de readaptare și un centru de îngrijire paleativă.

Astăzi sunt de gardă. Mă pot aștepta la orice surpriză. Prioritățile sunt, ca de obicei, secția de urgențe a spitalului, secția de Terapie intensivă, secția de Readaptare și secția de Îngrijire paleativă. După ce fac un rond pentru a identifica urgențele pe cele nouă etaje ale spitalului, primesc un telefon pentru unul dintre cei douăzeci de pacienți aflați în îngrijire paleativă.

Pacientul are 76 de ani, fost profesor de istorie la nivel colegial, necăsătorit, fără copii. Are un cancer de prostată în fază terminală. Se poate mișca cu greutate, dar insistă pe lângă personalul spitalului să fie instalat într-un fotoliu pentru a-și primi invitații. Este cazat în ultimul salon al departamentului. Nu știu de ce, dar aveam o legătură specială cu pacienții din ultimul salon. Am trăit alături de ei momente de o mare intensitate spirituală. Era un fel de cameră binecuvântată în care inimile se dezvăluiau și se transformau în avatarele luminii. Surorile gri, un ordin de călugărițe catolice, fostele proprietare al imobilului, spuneau că acolo ar fi trăit o călugăriță care era foarte rugătoare și că și ele simțeau că ar fi ceva special legat de acea cameră. Orice ar fi, experiențele pe care le-am trăit acolo cu pacienții erau pentru mine niște cadouri spirituale.

De data aceasta, intru în cameră și văd imediat că pacientul era foarte preocupat de ceva. Îl salut, mă invită

să iau loc lângă el și îmi spune cu glasul scăzut: "Mă bucur că ai venit. Eu nu sunt un om religios sau credincios, dar aveam nevoie să mă sfătuiesc cu cineva care vede altfel lucrurile..."

În cele ce urmează, îmi relatează că încă din prima zi a transferării sale în departamentul de îngrijire paleativă, doctorul care l-a primit în grijă i-a prezentat opțiunile de tratament pe care le are, așteptând din partea lui o eventuală alegere. Aceste opțiuni erau fie îngrijirea paleativă obișnuită care putea dura între una și două luni, fie eutanasierea. Prima posibilitate, numită și "îngrijire de confort", a fost prezentată de medic ca un proces lung și penibil, în care sănătatea i se va degrada treptat până la eventuala moarte. A doua variantă i-a fost expusă ca o opțiune "demnă" și rapidă, în care nu trebuie să asiste neputincios la procesele fiziologice prin care boala îl va conduce la moarte. Această procedură este numită în Québec "Aide Médicale à Mourir" (ajutor medical pentru a muri) sau pe scurt AMM.

Introdusă în Canada începând cu iunie 2016, AMM este oferită pacienților care se găsesc în fazele terminale ale unor boli incurabile. Motivul inițial al legislatorilor era de a ușura suferința unor pacienți care suferă fizic extrem de mult și pentru care medicamentația și tratamentele paleative nu funcționează. În foarte scurt timp însă, datorită faptului că noțiunea de suferință nu a fost clarificată de lege, AMM-ul a fost extins pentru orice pacient care se află în cazuri considerate ca terminale, fie că suferă, fie că nu. De altfel, din experiența acompanierii celor ce se găsesc în îngrijire paleativă, majoritatea pacienților (între 80% și 90%) reacționează favorabil la tratamentele oferite de medici și nu acuză decât rar dureri fizice. Foarte mulți însă acuză dureri psihice și/sau spirituale, legate de frica de a muri, de răni spirituale, care în situațiile paleative se pot redeschide, de procesul

de doliu pe care și-l fac, de eventuale rupturi relaționale cu persoane esențiale din viața lor, etc. Toate acestea rămân nerezolvate în cazul unui AMM.

Medicii, la început, își puneau întrebări și se chestionau dacă este bine sau nu să efectueze procedura (care este în sine o crimă/execuție la cerere). Pe urmă, au început din ce în ce mai mult să accepte și chiar să promoveze pacienților AMM, prezentând-o ca pe o soluție de preferat. Nu mică mi-a fost mirarea când am văzut o doctoriță sărind în sus de bucurie pentru că a convins un pacient să ceară sinuciderea asistată. Era toată zâmbitoare și fericită de isprava ei... Unii medici nu iau deloc în considerație faptul că pacienții au în primul rând motivații psihice și spirituale care-i fac să sufere, iar în suferința lor nu văd altă soluție... În loc să existe o preocupare de acompaniere psihologică și spirituală a acestor oameni, ei una două: AMM! Suferi? Nici o problema: te omorâm noi. Și așa oamenii pleacă din viață în întunericul fricilor ce le rămân agățate de suflete.

În aceste cazuri, putem observa parșivismul unei societăți lipsite de dragoste. În primul rând, sub motivul de a le ușura suferințele, legiuitorul, pozând în milostivirea întruchipată, reduce cheltuielile din sistemul de sănătate publică cu miliarde de dolari anual. În al doilea rând, dacă motivul este mila, de ce nu oferi celor din îngrijire paleativă un suport psihologic? Asta nu există. Psihologii spitalului îmi spun că nu au fost niciodată chemați să acompanieze pe acești bolnavi. Dintre cei aproximativ 600 de pacienți care mor anual în acest spital nici unul nu a fost acompaniat de vreun psiholog. De altfel, această "absuditate" este considerată o cheltuială inutilă. Ș'asa moare. Ce mai contează?

Chiar? Aici am ajuns? Să ne ucidem bolnavii și bătrânii pentru că este mai confortabil și mai convenabil financiar? Să nu-i întrebăm cum se simt și de ce suferă cu

adevărat? Două injecții și pa și pusi? Foarte trist. Îl înțeleg pe acest profesor care a rămas pe gânduri după oferta "generoasă" a doctorului sau, mă rog, a doctoriței, în cazul lui.

Săracul profesor, era prins între dorința firească de a mai trăi și dorința de a-i face plăcere ființei care i-a spus indirect: "pentru mine ar fi mai ușor și mai rapid dacă ai alege să mori mai repede". O lipsă de sens totală. Îmi spune plângând că el nu știe ce să aleagă. Într-un prim impuls, i-a spus doctoriței că este de acord cu AMM. Părea pe moment opțiunea cea mai rațională, dar ulterior nu se putea împăca cu această decizie.

Încerc să-l liniștesc cum pot și-i explic că are dreptul de a alege ce consideră el că este bine pentru el, fără nici un fel de judecată sau presiune din partea echipei spitalului, și că va fi îngrijit la fel de bine, chiar dacă nu îi face pe plac medicului. Îi confirm de asemenea că îngrijirea paleativă este centrată pe confortul pacientului și pe medicamentația care-i va reduce suferința fizică. Îi garantez de asemenea că are suportul meu și a colegilor mei în cazul în care va trece prin dificultăți emoționale și că are la dispoziție voluntari specializați să-l ajute pentru a avea un sejur în acel loc și o trecere cât mai agreabilă posibil. După ce aude acestea, se mai liniștește. Vede că nu este judecat și că este liber să aleagă ce dorește.

Facem mai bine cunoștință unul cu altul. Îmi vorbește de viața lui, de bucuria de a fi profesor, de pasiunea lui pentru drumețiile pe bicicletă cu prietenii. Îmi povestește de elevii care îl caută încă deși au trecut zeci de ani de când au absolvit colegiul. Într-un final, îmi vorbește de pacea, de fericirea și de dragostea pe care o simțea când era în natură. Simțea natura ca pe o ființă vie care-l liniștește și care-l iubește.

Prin intermediul acestor frumoase amintiri, fața lui se transformă. Îl văd calm și oarecum clarificat în el

însuși. Îmi zâmbește și îmi spune că acum știe ce vrea și că AMM-ul contravine concepției lui despre viață. O consideră o procedură contra naturii și realizează că frica de suferință l-a făcut inițial să accepte.

Îmi declară : "Acum nu îmi mai este frică. Amintirea stării de bine și de iubire pe care o simțeam în natură mi-a oprit frica." Într-un final, decide să-și trăiască ce i-a mai rămas din viață întâlnindu-se cu copiii lui de suflet, cu elevii lui, cu prietenii lui, dăruind și primind dragoste.

În dimineața următoare, la întâlnirea de echipă, doctorița era furioasă că pacientul nostru și-a schimbat părerea și că nu mai vrea AMM. Și ea care jubila fericită că l-a convins, crezând că-i face un bine acelui om... Cât de strâmbi am putut deveni ca societate dacă un medic consideră că e mai bine ca un pacient să fie omorât, decât să-și rupă el puțin din prețiosul lui timp ca să-l asculte și să guste din bucuria de a-l descoperi pe omul din fața lui.

Am observat că mai nou există doctori ai vieții și doctori ai morții. Doctori îmbrăcați în iubire, compasiune și dăruire și doctori îmbrăcați în egoism, autosuficiență și orgoliu ... ca noi toți de altfel.

Iulie 2019 – Soeur Carole

În fiecare cămin de pensionari pe care îl vizitez am o mână de oameni care îmi transmit o mare bucurie și care sunt pentru cei din jurul lor ca niște oaze de viață. Deși au vârste înaintate, dăruiesc tuturor multă atenție, mult drag și înțelegere. Sunt suflete frumoase.

Una dintre acești bătrâni frumoși este o călugăriță catolică care s-a dăruit pe sine Domnului încă din adolescență. Stăm deseori împreună și depănăm amintiri. Astăzi îmi povestește că în tinerețe avea două iubiri.

Prima era un tânăr mai mare cu cinci ani decât ea. Acesta însă, după ce a venit de pe frontul celui de al doilea război mondial, s-a mutat într-o altă localitate și nu a mai vrut să știe nimic de ea. Atunci, "soeur Carole", cum îi spunem noi, s-a reorientat spre iubirea ei din copilărie, spre Iisus. A ajuns la 92 de ani și, fiindcă starea ei de sănătate necesită îngrijiri speciale, a fost mutată aici, în căminul de pensionari în pierdere de autonomie din Richmond.

Știe că sunt preot ortodox, dar nu am simțit din partea ei niciodată nici un fel de reticență la adresa mea din cauza aceasta. Dimpotrivă, multă, multă deschidere. Mă roagă uneori să-i cânt cântece din ritualul ortodox. Ea îmi cântă cântece despre iubirea Domnului din practica Bisericii Catolice. Camera ei are o fereastră mare pe care poate admira pădurea din spatele căminului. La cererea ei, personalul căminului a instalat aproape de fereastră un hrănitor de păsări. Din ce-i mai rămâne din pensie le cumpără semințe păsărilor. O mulțime de înaripate profită de generozitatea ei și ea, la rândul ei, se bucură de frumusețea lor. Pentru că nu poate să le audă cum ciripesc, ferestrele căminului fiind blocate, mă roagă uneori să-i înregistrez cântecul lor și împreună ascultăm înregistrarea.

Imi spunea: "Vorba păsărilor noi o interpretăm ca pe un cântec. Ce frumos ar fi dacă și alții când ne-ar asculta cum vorbim ar interpreta vorba noastră tot ca pe un cântec, ca o încântare." Vorbim deseori despre cât de frumoasă este creația, mă roagă des să-i arăt poze cu cei dragi ei. Așa un suflet frumos... Uneori plânge amintindu-și de familia ei, de fratele ei, care, fiind cu douăzeci de ani mai tânăr ca ea și având un handicap intelectual, va rămâne singur după ce ea va pleca...

Astăzi, îmi cere să-i arăt o poză cu preotul care servea cu vreo zece ani înainte la biserica din localitate. Soeur Carole s-a dăruit cu tot ce este ea acestei

comunități. Ca fostă profesoară de muzică, dirija corul bisericii, dar făcea și curat, întreținea oamenii și, în primul rând, îl ajuta pe acest preot, minunat, cum spunea ea. Preotul, după venirea sa din altă localitate, prin atitudinea lui iubitoare, caldă și împăciuitoare, își pune repede amprenta pe inima ei de îndrăgostită. După zece ani de împreună slujire, preotul, iubit de toți, ajunge să reprezinte în inima ei iubirea însăși. Doar la auzul numelui său fața i se luminează și o vezi pe soeur Carole cum plutește cu sufletul îmbătat de iubire.

Îmi repetă : "O, cât e de bun și de frumos părintele ăsta! Hai te rog, mai arată-mi o dată fotografia lui. Oare ce mai face? Sper că este bine și că se mai gândește la noi. Nu crezi că am putea să-l sunăm să-i vorbim puțin? Ce dor îmi este să-l mai văd o dată, să-l mai ascult cum cântă. O, cât îl iubește inima mea..." Ea are 92 de ani, el tinerel, doar 83.

Cum una dintre atribuțiile mele este să le facilitez oamenilor accesul la ritualurile religioase de care sunt atașați, am reușit să-l aduc de câteva ori pe acest preot la căminul de pensionari, pentru bătrânii care îmi cereau să participe la Messa catolică. În astfel de ocazii, am avut bucuria să-l cunosc pe acest om al bisericii. Este înalt și slab, cu o voce frumoasă. Mesajul pe care-l transmite oamenilor este trecut prin filtrul propriului său suflet îndrăgostit de Domnul. Este plin de compasiune și îndrumă ascultătorul să se lipească cu tot ce poate de Ființa Iubire. Îl simți că trăiește ce spune, că sufletul lui este atins de mesajul pe care vrea să-l transmită.

Față de "soeur Carole" are grija unui păstor de suflete. Puțin jenat din cauza excesului ei de admirație, acceptă resemnat că în ochii călugăriței în imaginea lui de preot se reflectă ceva din frumusețea harului Duhului Sfânt și al Iubitului ei drag, al lui Iisus. Stă cu ea din când în când, povestind împreună, și are răbdare când ea îi

aruncă privirile ei de fetiță îndrăgostită. Îi zâmbește îngăduitor și uneori încearcă să facă transferul acestei dragoste mai sus, pe Iubirea însăși.

Are dreptate "soeur Carole". Este frumos acest preot. Frumos la suflet, frumos în mesajul său, frumos în răbdarea sa. O înțeleg și pe ea. Omul are nevoie, dacă nu a experimentat direct prezența Ființei Iubire, de o reprezentare a Ei, de o icoană prin care să-și poată canaliza iubirea în direcția Stăpânului inimilor îndrăgostite. Frumoasă este iubirea ei. Va avea ce răspunde când o vor întreba călăuzele spre cer: "Tu cum ai iubit, soeur Carole?"

Mai 2021 - Scăldătoarea Vitezda

Omul bolnav, singur și paralizat, așteaptă un înger care prin coborârea sa să tulbure apa scăldătorii cu cinci pridvoare. Scăldătoarea este viața terestră în care ne scăldăm cu toții. Cele cinci porticuri sunt simțurile prin care ajungem să percepem viața și ne adăpăm cu ea. Ne hrănim sufletele prin iubirea provocată de ce vedem, de ce auzim, de ce atingem, de ce gustăm și de parfumurile creației. Apa reprezintă, din această perspectivă, iubirea terestră limitată la care ajungem prin simțuri. Este limitată deoarece, oricât am gusta din ea, nu ne poate sătura și nu poate vindeca prin ea însăși paralizia sufletelor adunate în jurul ei. Ea nu poate decât, eventual, prelungi suferința sau oferi consolări pasagere.

Fără un gând care să transceadă limitele acestui univers care ne ține ca un pânțec în el, limitele materiei rămân de netrecut, de nedepășit. Doar gândul Iubirii, îngerul, care coborând, tulburând și cutemurând

concepția de viață terestră și iubirea ei limitată, poate vindeca sufletele, oricare ar fi boala sau paralizia lor.

Iar omul așteaptă, așteaptă și iar așteaptă inspirația de o clipă care să-l elibereze de neputința sa și care să-i conducă sufletul spre viața fericită, viața aducătoare de sens și adevăr, viața liberă de constrângerea conceptelor... Unul așteaptă o zi, altul o lună, altul un an, altul zece, altul o viață întreagă. Am adoptat așteptarea ca unică soluție pentru că nu vedem, orbiți de egoism, Ființa Iubire plimbându-se printre noi. Dacă i-am auzi pasul, dacă i-am simți parfumul, dacă i-am vedea lumina, dacă i-am recunoaște glasul, dacă i-am gusta dulceața cuvintelor, dacă i-am simți atingerea care ne îmbrățișează cu suspine negrăite, atunci așteptarea monotonă nu ar mai avea sens. Nu am mai avea nevoie de un trimis (înger) care să ne aducă vești sau de un om care să ne arunce în gândul divin tulburător și taumaturg.

Dacă L-am dori pe El, pe Cel ce gândește gândul salvator, atunci ne-am lipi de El cu tot ce suntem. I-am sări în brațe cu tot elanul unui copil care-și regăsește părintele sau a unei iubite care-și zărește iubitul de mult dorit. Atunci, El ne-ar arăta că în El, în iubirea Lui curată ne eliberăm de paralizie, de frică, de neștiință, de egoism și ne mutăm din locul vieții terestre al scaldătoarei Vitezda în viața îndrăgostirii, în sânul Iubirii însăși. Cele cinci simțuri se deschid și se împlinesc prin iubire. Ochii văd dincolo de aparențe, urechile aud cuvinte de dincolo de timp, gustul se desfată cu aromele de nedescris ale iubirii, atingerea mângâie lumina, iar nările inspiră plinătatea bucuriei ce se transformă în lacrimi de fericire.

Ființa Iubire se plimbă printre noi și acum ... dar cine s-o asculte? Și s-a făcut așa o înghesuială la Vitezda... Multă împingere și călcat în picioare, îmbrânceli și vorbe de ocară, luptă, pentru ca vreunul să mai înțeleagă ce se vrea a fi dăruit cu generozitate tuturor. Iubitul nostru se

plimbă printre noi și șoptește în urechi surde: "tu nu vrei să te vindeci?" Dar cine să-L asculte, când toți nu privim decât spre apa moartă, dând din coate să ajungem primii în ea?

O, Iubitul meu, printre lacrimi îmi las inima îmbătată de iubirea care mă poartă la pieptul Tău, la izvorul de iubire, de căldură, de lumină în revărsare și de valuri infinite de amor. Parfumul Tău înmiresmat mă poartă din dor în dorință, mă cheamă și îmi spune: "Sunt aici, iubita mea dragă, hai vino! Vino în brațele Mele, iubita mea. Hai, desprinde-te din cutele maicii tale, dezlipește-te din carne și din oase și zburdă spre Mine în cămașa de har și lumină... O, cât te doresc! Hai, vino!"

O, Iubitul meu, cât îți doresc brațele Tale puternice care mă ridică prin nori de lumină și din care nu mai vreau să scap niciodată. Atingerea lor mă înfioară și mă face să uit de mine și de toate, îmbătându-mă în îmbrățișarea Ta. O, dorință a dorințelor! O, țintă a inimii mele! O, mângâiere a sufletului meu! Cât îmi ești de drag... Glasul Tău este glas de tunet care cutremură înălțimile pământului ăstuia sec de dragoste. Șoapta Ta, adevărul ascuns de sufletul mândru, mângâierea inimii mele zdrobite de dorul sărutului Tău.

O, Iubitule, du-mă la pieptul Tău ... du-mă în abisul Tău de dragoste, du-mă din carne și din oase și ridică-mă să mă cuibăresc în cutele cămășii Tale. O, Iubitul meu... Fără Tine mă rănesc fără oprire în noaptea iadului acestuia. Sunt flămândă, rănită, prinsă în gheare încheștate care îmi sfâșâie trupul, pierdută în căutări fără număr, căzută și înghețată în căderea asta continuă.

Acum știu că pe Tine te vreau și pe nimeni altul. Vino! Acum, când picioarele mele nu mai pot alerga după tenebre, acum când buzele s-au zdrobit de mușcăturile fără număr. Da, acum știu, acum îmi înțeleg orbirea, acum când pleoapele nu se mai deschid de atâtea lacrimi, acum

când sunt umbra celei ce am fost, acum știu, acum înțeleg... și ce rămâne din ființa mea zdrobită se dă Ție, adevăratul meu Mire.

Noiembrie 1992 - Prima mărturisire

Îmi face bine să-mi încep ziua mergând la slujba de dimineață de la Catedrala din Timișoara. Liniștea dinaintea de slujbă parcă mă desparte de agitația înconjurătoare și mă introduce într-un alt univers. Nu înțeleg încă prea multe din ce se întâmplă în timpul Sfintei Liturghii, dar mă las purtat de cântec. Toate sunt noi pentru mine. De abia am început să intru prin biserici și să simt că ar fi ceva de găsit acolo. Purtat de căutarea iubirii încerc să adulesc urmele Stăpânului inimilor.

Facultatea de Fizică la care sunt student nu face decât să-mi amintească iar și iar limitele lumii acesteia. Studiind fizica, simt ca asist la diseția unui cadavru. Tăiem cu bisturiul în materia mută, într-un cadru universitar steril, sceptic și lipsit de sens, fără vreo speranță de a primi vreun răspuns satisfăcător la întrebările pe care un tânăr de 18 ani și le pune: De ce existăm? De ce atâta suferință în jur? De ce simt că iubirea umană produce durere și nu aduce fericire? De ce sunt în același timp doritor să înțeleg ce este iubirea? De ce suntem așa neatenți unii cu alții? De ce ne rănim cu așa mare ușurință? De ce iubirea umană este așa de seacă față de iubirea pe care am trăit-o în lumină? De ce murim? Dacă tot murim, ce rost are toată zbaterea de a avea un statut social? Dacă nu luăm cu noi nimic după moarte, atunci de ce atâta chin ca să acumulăm lucruri și bani? De ce să naștem copii, dacă se nasc să moară? Este ceva după moarte? Dacă este, și doar conștiința, sufletul, are acces

acolo de ce nimănui nu pare să-i pese de suflet? De ce nimeni nu poate să-mi dea un răspuns satisfăcător la aceste întrebări? Și ce a însemnat experiența luminii pe care am trăit-o?

Niciodată nu am putut fi satisfăcut de răspunsurile date de lozincile prefabricate: "Așa e viața. Așa stau lucrurile." Pentru mine, eschivele acestea reprezentau ignorarea esenței vieții însăși. Alții îmi spuneau: "nu te mai întreba atâta! Trăiește viața și gata." Însă era o și mai mare eroare, din punctul meu de vedere. Era o orbire. Cum așa? Să alergi așa de nebun spre ce nu știi, fără să te sinchisești să întrebi măcar unde duce drumul pe care mergi? Ce se găsește la capăt? Moartea? Păi atunci de ce să mai mă sinchiesc să alerg? Moartea o pot găsi și dacă merg încet. O pot găsi oriunde. Chiar și aici și acum. De ce să mai aștept, chinându-mă să slugăresc la unul și la altul ca până la urmă tot la ea să ajung? Ridicol!

Poate mai este și alt drum, altă direcție, altă cărare. Una care are un rezultat la capăt, un rezultat care să aibă un sens și pentru care să merite efortul zbaterii mele. Îi vedeam pe tineri, pe colegi, pe prieteni, pe cunoștințele de tot felul, înhămându-se la o căruță și la un drum care duce spre necunoscut, conduși de o societate oarbă, limitată, care nu vede dincolo de propriile ei determinări.

Este revoltător, ca tânăr, să-ți pui toată energia și voința de care ești în stare să urmezi drumul și sfaturile unor adulți care nici ei la rândul lor nu știu nici de ce trăiesc, nici încotro merg, nici de ce se zbat sau de ce se consumă, distrugându-se în lumea aceasta. Nu ești orb și necugetat dacă te iei după niște oameni care, cu toate averile lor, sunt, în final, exemple de nefericire? Răspunsurile lor evazive: "pentru copii", "că așa se face", "pentru că așa trebuie", nu mă satisfăceau deloc și mărturiseau ele însele despre neștiința și orbecăiala în care se scăldau aceștia.

În orbire și viziunea aceasta de viață, omul moare amar, după ce a trăit amar și a născut copii amari, plini de egoism, de brutalitate, de mercantilism, de autosuficiență, de parvenitism orgolios, gata să se înfrupte, mușcându-se între ei și luptând pentru carcasa rece a victimelor lor. Păi asta-i viața? Nu, mersi!

Îmi permiteam să refuz oferta și preferam să mă dau la o parte din calea aceasta demonică. Principiul animalic al luptei pentru existență, care introduce în sufletul omului permisiunea de a trata în orice fel pe fratele său pentru a-și atinge scopul egoist, mă făcea să-mi urăsc propria-mi umanitate.

Toate sfaturile de a-ți umări interesul cu orice preț, călcând pe cei căzuți pe cale, extirpând din inimă orice sentiment cu scopul competitiv de a parveni, mă determinau să nici nu vreau să fac primul pas pe acel drum. Ca tânăr, refuzam categoric o astfel de viață. Cu cât eram mai mult împins de la spate, cu atât mai mult paralizam pe loc. Îi vedeam pe cei de vârsta mea cum profitau de această mentalitate, cum se tratau unii pe alții, cum se îmbiau la vânătoare... Eu nu puteam. Doar ideea că asta ar putea fi viața mă îngrozea, pur și simplu.

Frământat de aceste gânduri, stăteam la slujba de la Catedrală sperând ca odată și-odată să primesc un răspuns. Văzându-mă îngândurat, un bătrân cu un pardesiu lung, albastru, care stătea pe un scaun lateral, se aproprie de mine și-mi spune: "Du-te și te spovedește. O să-ți faci bine. Ai să vezi." Nu mă mai spovedisem niciodată în viață. Nu știam ce înseamnă să te confesezi. Bătrânul îmi arată cu mâna o ușă din partea dreaptă a sălii. Mai mult curios, mă duc să explorez ce pot găsi în acel loc.

Dincolo de ușă, un preot slab și alb de ani mă primește și îmi spune un "bine ai venit", arătându-mi unde să mă așez. Se uită la mine cu privirea unui bunic fericit

că-și revede nepotul. Nu știam nici ce să-i spun, nici ce presupunea întâlnirea aceea. Bătrânul cu pardesiul albastru m-a luat prin surprindere, crezând probabil că nu este ceva nou pentru mine.

Preotul mă vede pierdut și cu o voce caldă și iubitoare mă întreabă: "Tu când vii la biserică ce simți în suflet? Simți dragoste pentru frații și surorile tale de aici?" Era prima dată în viață când auzeam așa ceva. Eu credeam că de obicei, când venim la biserică, simțim părere de rău, regrete, suferință, durere, lipsă de sens. Eu așa simțeam, dar, fiindu-mi rușine, nu i-am spus asta preotului. I-am îngânat cu jumătate de voce un "da...". După aceea, preotul continuă să mă întrebe: "Dar când te uiți la Iisus, la Maica Lui, la sfinți, simți cum te umpli de iubire în inima ta?"

Mă uitam la el ca la o ființă care trăiește pe o altă planetă, într-un alt univers, într-o altă dimensiune. Nimeni nu îmi mai vorbise încă în biserică de iubire... În scurtul timp de când veneam la biserică, icoanele pe care le vedeam, fie ale Domnului, fie ale Fecioarei Maria, fie ale sfinților îmi provocau tristețe, durere și multă neliniște. Mă închinam lui Iisus, dar o făceam în deznădejdea sufletului meu, neștiind că există un mai bine, un altceva, o altă viață posibilă, o speranță încă din viața aceasta, o cărare pe care se poate merge cu inima veselă. Față de Maica Domnului și de sfinți încă nu eram apropiat. Mă uit la preotul bătrân, încărcat de deznădejdea cumplită cauzată de rănilor lipsei de iubire trăite încă din copilărie, și, ținându-mi lacrimile să nu scape, îi spun un alt "da..." sugrumat.

Atunci el îmi ia capul în mâinile lui bătrâne și-mi spune: "Domnul iubirii, Domnul nostru plin de dragoste pentru oameni să te ierte și să te binecuvânteze. Du-te și te împărtășește." Îi mulțumesc și ies iar în sala bisericii.

Mă duc să mă împărtășesc pentru prima dată în viață după botezul din pruncie.

La sfârșitul Liturghiei ies afară în parcul din spatele Catedralei și izbucnesc într-un plâns din care nu mă mai puteam opri. Simțeam că inima mea împietrită de ani de zile începe să se miște, să crape și să bată iar în pieptul meu. Nu mai știam ce este să trăiești de mult timp. Trăiam cumva în umbra morții, adormit în uitare, baricadat în spatele zidurilor de apărare ale ființei mele. Stropul de iubire din cuvintele și atitudinea preotului, întărite de o prezență pe care o cunoșteam deja ca fiind Ființa din lumină, erau localizate undeva în coșul pieptului și parcă îmi umpleau plămâni cu iubire, cu oxigenul sufletului.

Atunci am fost pus ca în fața unei oglinzi în care mă vedeam cât sunt de sărac și de lipsit, cât sunt de rănit și deznădăjduit. Văzându-mă, am realizat diferența între ceea ce am trăit până atunci și viața nouă la care sunt chemat. Știam că vreau să merg pe această cale și că-mi place gustul nou și sensibilitatea minunată care m-a vizitat.

Preotul bătrân, adevărat părinte, de care îmi amintesc și acum cu dragoste și admirație, mi-a amintit că, în loc de drumul larg al lumii acesteia care se termină în prăpastia morții sufletului și a non-sensului, pot să aleg cărarea îngustă a iubirii, ce mă conduce spre lumina care m-a chemat la Ea cu doi ani mai înainte. Împărtășania și dragostea părintelui mi-au chemat inima la viață și mi-au confirmat că, deși am fost abandonat și respins de oamenii pe care îi iubesc, Ființa din lumină mă dorește pentru Ea, mă iubește cu o iubire neînșelătoare și mă cheamă să o cunosc mai în profunzime. Sămânța adevăratei iubiri a căzut în cel mai central loc al sufletului meu.

Au trecut mulți ani până când am început să înțeleg și să dau un sens la ceea ce am trăit atunci și nu mică mi-

a fost mirarea să descopăr după un timp că preotul bătrân era chiar preotul care m-a botezat cu optsprezece ani mai înainte în aceeași Catedrală în care ne-am reîntâlnit.

Mai 2021 - Strigătul din pustie

Uneori sufletul meu simte nevoia să-l asculte pe Sfântul Ioan Botezătorul și să strige omului împreună cu el...

Astăzi, aud un citat atribuit unui star de cinema foarte la modă în Occident, care face apel la sensibilitatea noastră pentru a promova întoarcerea societății la morală, la respect și la inteligență. Morala socială, respectul civic și inteligența științifică. Iată valorile năzuite de noi cu mare dor...

Poate vă veți mira, dar pe mine mă surprinde cum ne adunăm conștiințele în jurul unor astfel de cetăți căzute în ruină. Câtă nostalgie... Am ajuns nu numai să înlocuim felul de mâncare adorat de suflet cu resturi găsite prin gunoaiele lumii, dar, din cauza foamei atroce care ne macină, am ajuns să ne fie dor de aceste putregaiuri. Ca și evreii proaspăt eliberați din robie, hrăniți fiind cu mană cerească, plângeau cu dor după cărnurile pe care le mâncau ca și sclavi în Egipt. Așa spunem și noi acum: "Vai, ce bine ar fi dacă am putea să mai trăim o dată într-o societate guvernată de morală, de respect și de inteligență..." Uitam însă că o astfel de societate a născut-o pe cea în care trăim astăzi. Acum, în acest moment, mâncăm fructele unei asemenea societăți.

Inima mea spune: vai și iar vai, că am ajuns să dorim ca valoare eșecul părinților noștri și greșelile strămoșilor lor. Vai nouă, că am ajuns să dorim partea râncedă a mâncărurilor sufletești și tânjim după prăpăstiile de

smoală din trecut. Alții s-au luptat să scape de ele și noi ne dorim revenirea lor. Ce ne dorim? Morala – ucigașa inimilor, respectul – călăul iubirii și inteligența – lipsa înțelepciunii. Capcane pentru sufletele oarbe, cele trei antivalori încearcă să înăbușe iubirea cu orice preț.

Fără Ființa Iubire, toate aceste idealuri nu au sens, nu au nici o valoare și nu pot, sub nici o formă, structura societatea umană. Nu o pot face deoarece sunt forme sau încercări de a gestiona negestionabilul. Sunt tentative ridicole de a ține sub control cea mai mare forță existentă în univers – iubirea. Neputința acestor "valori" se datorează faptului că societatea este formată nu din indivizi limitați fiecare la un trup, ci din inimi sau conștiințe sau gânduri divine care nu-și pot găsi liniștea decât depășind constrângerile care le despart unele de altele pentru a se întoarce în unitate.

Unitatea spirituală nu se poate atinge prin constrângeri, prin limitări sau prin judecăți comparative. Ființial, sufletele luptă, mai mult inconștient decât conștient, contra acestor limitări. În lipsa unui atașament față de Iubirea curată, omul va folosi iubirea egoistă ca să încerce să le combată. Dar, și într-un caz și în altul, ființa noastră nu poate trăi în constrângere și, instinctiv, dacă i se impun aceste "valori", va îmbrățișa revolta.

Morala socială în sine nu poate uni ființial oamenii, oricât de perfectă ar fi ea, întrucât reglementează și obligă, iar nu eliberează ființa umană. La fel, respectul nu poate reuni ființele, nu le poate îmbrățișa. Imaginea prin excelență a respectului este strângerea de mână care reprezintă o poziționare contractuală sau un pact social, dar, în nici un caz, nu reprezintă o comuniune în iubire, o unitate. Similar, inteligența presupune acapararea de informații prin analiză pentru a clarifica realitatea. Doar că această clarificare presupune simultan limitarea

realității și închiderea ei în concepte, care într-un final, o determină.

Toată nostalgia după aceste limitări sociale a apărut ca un fel de reacție la realitatea lichidă a societății actuale. Este o reacție la pierderea valorilor, la lipsa de repere, la post-modernism. Simțim că nu mai avem de ce ne ancora, simțim că suntem luați pe sus și duși de curentul universalist, simțim puterea unui tsunami generalizat, care nivelează orice repere sau valori.

Acestui fenomen global îi răspundem, în disperarea noastră, prin agățarea de ceea ce avem impresia că ne poate salva din torențele societății actuale. Uităm însă că valurile în care înotăm astăzi sunt efectul neputinței zidurilor care țineau coagulată societatea modernă: morala, respectul și inteligența. Dacă au căzut când încă erau puternice și impunătoare, cu cât mai mult nu sunt ele inutile astăzi, în plină furtună axiologică și epistemologică? Dorința nostalgică de a ne ascunde iarăși în spatele zidurilor trecutului este o iluzie în momentul de față. Ele nu mai pot face nimic pentru noi. Sunt ca niște pereți de nisip pe care un copilandru îi construiește în fața valurilor ca să-și protejeze castelul pe malul oceanului. Întotdeauna valul va învinge.

Morala, respectul și inteligența nu mai pot nimic în fața egoismului generalizat, în fața poftelor de posesie, în fața a mii și mii de opinii și dorințe egoiste, care bat, ca valurile mării, din toate direcțiile. În momentul în care zidurile de apărare s-au despărțit de Ființa Iubire erau deja sortite eșecului.

Aceasta s-a întâmplat deoarece năzuința omului spre infinit și perfecțiune nu poate fi încadrată de nici un concept. Poate fi, eventual, orientată spre un scop infinit (infinit în îmbrățișarea Ființei Iubire sau infinit în iubirea egoistă de sine). Dacă până și religia însăși fără Iubire este un non-sens, cu cât mai mult sunt vide de sens elementele

ei constitutive. Orice altă direcție în afară de Iubire nu convine sufletului uman și conduce spre revoltă și spre autodistrugere.

Mint! Mint cei care ne spun că morala, respectul și inteligența ne pot salva. Faptul că nu ne pot salva o mărturisește chiar viața acestor profeți ai lor, o viață în care ei însăși nu se pot înregimenta în ceea ce propun lumii. Se vor revolta, mai devreme sau mai târziu. Nu! Omul nu poate să trăiască așa ceva. Nu aceasta este calea de mijloc care va salva lumea. Calea de mijloc este calea iubirii, împletită cu smerenia. Aceasta este calea salvatoare!

Omul nu poate să-și extirpe vibrația de duh a inimii lui care caută iubirea infinită. El este chemat la depășirea moralei. Este poftit la ieșirea cu totul din curente lumii acesteia și la ridicarea la ceea ce o depășește și o transcede: la Iubire. Omul este apelat să se ridice deasupra respectului, să îmbrățișeze și să sărute, dăruindu-se celuilalt din Iubire. Este invitat să trăiască revărsarea Iubirii în sine ca înțelepciune care toate le înțelege.

Dacă nu aude apelul la depășirea prin Iubire a simbolurilor morții și ale neputinței, atunci nu poate nici să se mulțumească cu ele. Pur și simplu este contra ființei lui a trăi în moralitate, respect și inteligență fără Iubire. Îi este imposibil. De aceea se și orientează mai repede spre iubirea de sine infinită, preferând să coboare mai degrabă în infernul egoismului, decât să se înăbușe prin moralitate. Chiar Ființa Iubire spune deschis că-i urăște pe cei ce se închid în forme inerte de pseudo-viață. Îi vede pe aceștia ca pe niște morți.

Ce este mai slabă, mai lipsită de sens, mai imposibil de respectat ca morala lipsită de iubire? Lege seacă care separă inimile și favorizează regula în fața duhului. Legea este judecată juridică, acuzatoare în locul iertării,

eliberării, răbdării, înțelegerii, grijii din iubire. Este înregimentarea în non-sens propovăduită de cei care ei înșiși nu o pot suporta și își găsesc porțițe de scăpare din ea.

Și ce este mai rece și mai lipsit de viață ca respectul, garantul egoismului înfumurat? Bine spunea înțeleptul Lao Tzi care afirma că respectul este semnul dispariției iubirii, a dăruirii, a devoțiunii, a revărsării de suflet. Respectul este barieră și templu al celor la care le e frică de manifestările Duhului, a Iubirii și a comuniunii de suflete. Respectul este icoana prin excelență a fricii de iubire. Săracă valoare! Seacă dorință! Urât peste urât, de moarte făcător și de Iubire despărțitor! Este concepția celui ce si-a îngropat talantul, pentru că-l vedea pe stăpânul său om dur și răzbunător. Din respect pentru El i-a fost frică și nu a putut să-l vadă ca pe un stăpân iubitor. Asta și caută cel care cere respectul altora. Caută ca ceilalți să tremure de frică în fața măreției lui... Respectul este prăpastie între lumi. Este invenție demonică prin care suntem ținuți la distanță unii de alții (ne ținem la respect unii pe alții), ca nu cumva să fim atinși la inimă de fratele nostru și să realizăm că suntem una cu el, că el este una cu noi și să începem să-l iubim... Nu... Mai degrabă să ne respectăm, pentru ca viețile noastre lipsite de iubire să nu fie confruntate nicidecum și să nu vedem în ce mizerie și sărăcie spirituală trăim...

De inteligență ce să mai spun? Inteligența este propunerea reptilei din Rai ca alternativă la iubire. Șarpele de la început a tentat omul cu această cale: "dacă vrei să fi ca Dumnezeu, fii inteligent, studiază, chinuie-te învățând, citește, acumulează informații, gustă din dihotomia asta." Minciuna minciunilor și capcana capcanelor! Eva din noi vrea să fie Dumnezeu fără de Dumnezeu. Nu prin Iubire, ci prin puterile ei proprii. Vrea să scormone în pământ și să înțeleagă toate, ignorând pe

Cel ce este în toate și este originea și scopul tuturor. O singură îmbrățișare ar fi fost de ajuns pentru a ajunge la înțelepciune și, printr-un singur sărut îndrăgostit, Eva ar fi ajuns Dumnezeu prin unirea în iubire cu El. Dar nu, Eva din firea noastră nu vrea înțelepciunea, ea vrea egoismul, sărăcia, singurătatea și, paradoxal, stupiditatea inteligenței. Pe câți oameni foarte inteligenți nu am văzut luând cele mai neînțelepte decizii în viața!

Înțelepciunea este Iubirea însăși care se revarsă în cel ce o caută. Înțelepciunea oprește mândria și egoismul pentru că prin ea îi simțim pe semenii noștri așa cum sunt ei, chiar din interiorul lor, din cel mai intim loc al ființei lor. Îi simțim ca făcând parte din noi și noi din ei și, iubind, nu putem concepe vreo despărțire valorică între ființele noastre. Înțelepciunea ne învață să-i îmbrățișăm pe toți în iubire și ne conduce la transcenderea răspunsurilor în unitatea dinamică a Iubirii. Acolo devenim Dumnezeu. Acolo devenim Iubire.

Dar nu, Eva vrea olimpiadă. Vrea să fie adulată, vrea să fie prima dintre toți și să simtă cum este mai sus ca mine, ca tine, ca toți. Așa a reușit să câștige premiul întâi al lumii ăsteia: iadul egoismului. Fără Iubire, inteligența nu poate câștiga altceva decât non-sensul morții. Omul mândru dorește inteligența pentru a se valoriza prin ea. Parcă îi aud inima care spune: "Eu știu mai multe ca tine, am un grad universitar mai mare ca al tău, deci am o valoare mai mare în societate, iar tu ai una mai mică." Din acest motiv inteligența, oricât am vrea noi să fie altfel, implică o separare între noi, o rupere a omului în el însuși, care naște invidia, uciderea și singurătatea. "Geniul" caută adularea, dar rămâne singur, invidiat, neiubit, neîmbrățișat și neatins de iubire. Geniul rămâne un trist monument al inteligenței, o piatră încremenită, care, în singurătate, la finalul vieții lui, ar da tot ce posedă pe o singură atingere a Iubirii.

Iubirea este singura care ne scoate din valurile lumii. Iubirea este singura care poate păși peste ele. Iubirea rămâne în ziua de astăzi singurul reper, singura mână întinsă omului, singura speranță. Să nu ne lăsăm înșelați, dragii mei frați. Nici normativitatea, nici civismul, nici inteligența nu ne vor fi de vreun folos. Doar și doar Iisus, Ființa Iubire.

August 1992 - Părintele Iosif

Mai țin încă minte ziua din copilărie în care tatăl meu, care nu era deloc religios în acea perioadă, a decis, așa subit și dintr-o dată, că trebuie să învăț rugăciunea "Tatăl nostru". Mergeam la cineva în vizită în Zona Complexului studentesc și, pe stradă, sub amenințări și reproșuri, mă tot puneam să repet iar și iar "Tatăl nostru". De fiecare dată când îl apuca grija părintească mă regăseam într-o situație delicată în care, oricâtă bunăvoință aș fi avut să colaborez cu el, sfârșeam într-un blocaj emoțional. Am observat că atitudinea dictatorială, superioară, acuzatoare, impunătoare de limite și reguli fără explicații, mă făceau să mă închid în mine.

Din acest motiv, detestam obligația de a memoriza fără clarificări această rugăciune care, chiar prin conținutul ei, reprezenta în mintea mea de atunci dominația paternă. Trăiam acele momente ca pe o violare, ca pe o forțare a propriei mele voințe. De supărare, mă durea coșul pieptului, nu mai puteam respira și, într-un final, am izbucnit în hohote de plâns. După încă o forțare în care recitam "poezia" printre sughituri, am reușit să scap de ea doar cu două palme și ceva țipete din partea lui.

De atunci priveam această rugăciune ca pe un șantaj al unui tată aspru și pretențios care îți cere să renunți la tine și să i te supui sub frica amenințărilor. Ceva de genul: "Dacă nu te supui mie, nu îți dau ce-ți trebuie și vei suferi. Dacă nu te supui mie, ieși din ordinea cosmică, universală și intri în rebeliunea pedepsită a răului. Sau, văzută prin expresiile de afecțiune paternă la care aveam dreptul în copilărie, dacă nu faci ce-ți spun, o iei pe coajă... ". Asociaz "Tatăl nostru" cu frica, pedeapsa, suferința, supunerea, sfâșâierea de sine, cu tristețea și încătușarea.

Rugăciunea "Tatăl nostru" este singura rugăciune lăsată omului de Cel căruia ne rugăm. Cunoscută, repetată și iar repetată, dar în același timp ignorată complet, este un secret ascuns la vedere, chiar sub nasul nostru. Ca și Evangheliile, transmite ceva foarte important într-un limbaj codificat, pe care mintea omului postmodern pare să nu îl mai poate înțelege. Încercând să o pătrundem, rămânem cu înțelegerea la suprafața ei, prin interpretări materialiste legate de bunăstarea noastră sau, mai degrabă, legate de frica lipsurilor, frica consecințelor răutății noastre, frica suferinței. Dacă, în plus, o suprapunem peste imaginea taților sau mamelor (dominante) de carne, neînțelegerea ei crește exponențial, transformându-se în suferință și durere.

Îmi amintesc de un bătrân anglofon dintr-unul din căminele de pensionari care plângea de fiecare dată când auzea rugăciunea "Tatăl nostru". Avea 93 de ani. Odată, l-am întrebat de ce plânge. Mi-a povestit că tatăl lui era un om extrem de violent și de dur, care își chinuia soția și copiii. De fiecare dată când auzea rugăciunea își amintea de acel tată și de suferințele îndurate din partea lui. Atunci am înțeles că până și numai cuvintele "tatăl nostru" pot fi dureroase și sfâșietoare, pentru că ne amintesc de părinți, de tații și de mamele noastre și de experiențele trăite alături de ei.

Probabil acest lucru s-a și urmărit când a fost concepută rugăciunea, deoarece amintirea părinților activează partea sentimentală a sufletelor, crescând implicarea lor în rugăciune. Cu siguranță că Iisus, care trăia în îmbrățișarea Iubirii Tatălui său, avea altă percepție despre Tatăl Său. Până și cererile cele mai dificile ale Tatălui aveau scopul iubirii dăruitoare și nu a supunerii necondiționate. Iar răspunsurile Fiului erau tot din iubire față de Tatăl Său plin de iubire.

Astăzi, din perspectiva Iubirii, înțeleg frumusețea și tainele ascunse ale acestei rugăciuni, dar, înainte să cunosc Iubirea, nu puteam deloc să mă atașez de ea sau de vreo altă rugăciune adresată aceluiași Tată. De fiecare dată când încercam să mă rog, simțeam blocajul lipsei de iubire. Simțeam că-mi forțez sufletul să meargă într-o direcție în care refuză, de frică să nu fie rănit. Simțeam mai degrabă în inimă o revoltă față de o ființă periculoasă sufletului meu.

Totuși, ceva din mine îmi spunea să mai încerc, să-i dau încă o șansă, deși exercițiul rugăciunii era ca o plimbare printre trandafiri sălbatici. Era o sfâșâiere. Am mai întâlnit odată la mănăstire un om care la 70 de ani nu putea nici măcar intra în biserică când se gândea că trebuie să audă rugăciuni adresate Tatălui. Așa se întâmpla și cu mine, la începutul căutărilor mele prin ortodoxie, am intrat pe cărare având acest blocaj. La acesta se mai adăuga și faptul că, adolescent fiind, aveam impresia din textele Evangheliei că Iisus ar avea o atitudine distantă față de mama sa. I se părea adolescentului rebel ce eram pe atunci că Fecioara Maria încerca să-l controleze pe Fiul său, influențându-l la nunta din Cana printr-o pisălogeală maternă să transforme apa în vin. Din acest motiv, nici nu mă închinam Maicii Domnului sau altor sfinți când intram în biserică neînțelegând încă ce însemna gestul închinării.

Toate acestea până când Radu, prietenul meu, m-a convins să merg cu el, cu fratele lui și cu un prieten al fratelui său pe munții Făgărașului. Era chiar în vacanța de după terminarea liceului. Amândoi ne dădusem examenele de admitere la facultate și intrasem, el la arhitectură, iar eu la fizică. Excursia era un fel de sărbătorire a faptului că suntem studenți.

Radu citea de câteva luni niște cărți scrise de un călugăr de la Mănăstirea Frăsinei. Îmi spunea și mie de ele din când în când. Am încercat să le citesc, dar erau prea avansate pentru unul ca mine. Nu pricepeam nimic din ce scria el acolo. Plecăm din Timișoara și, după câteva ore bune de călătorit, ajungem pe valea Oltului. Pe drum, se discută eventualitatea unui tur de forță pe munți, ceea ce pe mine nu mă prea atrăgea. Până la urmă, nu foarte departe de Râmnicu-Vâlcea, prietenul meu vede pe marginea drumului un semn spre Mănăstirea Frăsinei. Oprim mașina și decidem unanim că, în timp ce Radu și cu mine mergem la mănăstire, ceilalți doi vor străbate crestele Făgărașului.

Descărcăm rucsacii și, în timp ce mașina pleacă, ne orientăm pe drumul spre mănăstire. Trecem printr-un sat lung de la poalele munților și apoi intrăm pe un drum presărat cu poienițe minunate și acompaniat de susurul unui pârâu care șerpuia printre munți. Ajungând la Frăsinei, călugării ne primesc și ne cazează într-o cameră cu două paturi acoperite cu pături țărănești.

După cazare, ieșim în curtea mănăstirii, vizităm biserica în care, bineînțeles, nu mă închin Maicii Domnului și ne așezăm pe o bancă de lângă intrarea în complexul de clădiri. În timp ce stăteam pe bancă, un călugăr cu o barbă lungă se așează lângă noi și începe să ne vorbească de tot felul de lucruri legate de spiritualitate. Era părintele Iosif. Ceea ce găseam extrem de bizar era faptul că de câteva ori îmi formulasem

întrebări în minte așteptând momentul potrivit să le pun, dar călugărul îmi răspundea la ele înainte să ajung să le rostesc. Era un fel de dialog între mintea mea și el. Când Iosif nu vorbea cu mine, vorbea cu prietenul meu. (De altfel, la sfârșitul conversației, când i-am mărturisit lui Radu că de multe ori îmi răspundea la întrebările pe care mi le puneam în minte, mi-a replicat : "de celelalte ori, îmi răspundea mie! ")

Radu spera să-l poată întâlni acolo pe autorul cărților pe care le citea, pe părintele Ghelasie Gheorghe. La un moment dat, un alt călugăr uscățiv și cu o barbă mică și rară trece pe lângă noi, iar Iosif îi spune prietenului meu că acela este părintele Ghelasie și ne face prezentările cu el.

După discuții, părintele Iosif ne invită la masă unde mâncăm o mâncare mănăstirească foarte gustoasă. Mai țin încă minte cubul de mămăligă pe care ni l-a adus bucătarul pe lângă supa de legume. La sfârșitul mesei, după ce călugării se duc la ale lor, ne ridicăm și noi. Părintele Iosif ne așteapta la ieșire.

În fața trapezei era un izvor de apă rece de munte, numai bună după așa o masă copioasă. Deasupra izvorului era o icoană a Maicii Domnului. Trecând pe lângă ea, Iosif ne spune cu o voce blândă, închinându-se: "acum, după masă, noi, călugării, ne închinăm Maicii Domnului și-i mulțumim Tatălui nostru ceresc pentru iubirea Lui pentru noi". Iosif se închină la icoană cu așa o mare dragoste pe chip de parcă ar fi revăzut pe cineva drag de care a fost separat de mult timp și pe care-l iubește din tot ce este el. În același timp, a spus și o rugăciune și a sărutat cu afecțiune icoana.

Așa de mult m-a impresionat iubirea lui și așa bine gusta să o trăiești alături de el că, fără să înțeleg de ce, m-am închinat atunci pentru prima dată în viața mea Fecioarei Maria și am simțit cum sunt atins în inimă de o

iubire eliberatoare care mă invita încă o dată spre a trăi împreună cu ea o minunată poveste de dragoste.

Iubirea părintelui Iosif m-a învățat ce este rugăciunea, m-a învățat caracterul ei eliberator, m-a învățat închinarea în dragoste și m-a trecut de zidul, de netrecut singur, al egoismului și al fricii. Iubirea lui era așa de adevărată și de frumoasă, parcă ieșită din lumea noastră. În această iubire, "Tatăl nostru" avea sens, iar sensul este iubirea însăși, trăirea și gustarea ei. Doar atunci, în iubire, cuvântul "tată" nu mai este legat de omul-tată, ci își regăsește adevăratul său chip: Tatăl Iubire, care depășește noțiunea umană de tată, asociată masculinității. Acest Tată, prin părintele Iosif, m-a renăscut în iubirea Lui, o iubire după care sufletul meu tânjea cu suspine infinite încă din copilărie.

Călugărul Iosif, prin revărsarea inimii lui îndrăgostite, mi-a descoperit cu ce iubire suavă, dulce, și în același timp de neclintit, ne iubește Tatăl. O iubire grijulie, plină de dăruire de Sine, o iubire curată și sfântă, o iubire care este însăși Împărăția cerurilor. Iubirea aceasta dădea curaj Maicii Domnului să insiste pe lângă Iisus la nunta din Cana Galileii. Iubirea aceasta mi-a deschis inima spre ea și, prin cuvintele duioase ale părintelui Iosif, mi-a înlăturat toate piedicile în a merge și, după puterile mele, a o îmbrățișa. Și uite așa, un străin plin de iubire, mi-a fost mai tată decât tatăl cărnii și mi-a deschis inima spre rugăciune, fără să-mi ceară sau să mă oblige în vreun fel la ceva. De atunci am început să-l iubesc pe acest părinte. Îl iubeam ca pe un părinte pentru că Iubirea lui îmi era Părinte. Și chiar dacă suntem departe unul de altul și de atunci nu ne-am mai văzut nici măcar o dată, îl simt ca făcând parte din mine, ca fiind suflet din sufletul meu.

Am rămas trei zile la Frăsinei. Trei zile minunate în care fiecare dintre noi am primit din plin ceea ce căutam.

A fost prima dată când am stat la o mănăstire și prima dată când m-am închinat icoanei Maicii Domnului. Nu știam atunci, dar am aflat cu altă ocazie că de vreun an de zile mama trimitea pomelnice pe ascuns la mănăstire și cred că rugăciunile călugărilor m-au atras misterios la ei. Iubirea pe care am găsit-o acolo mi-a arătat puterea ei mai târziu, convertindu-l la ea și pe tatăl de carne care a ajuns într-un final, peste zeci de ani, să-mi spună o dată în viață un sincer, cred eu, "te iubesc".

Septembrie 2020 - Energiile și profesorul de tehnologie

Sunt în vizită la căminul de pensionari. Am întâlnire cu un nou rezident, un profesor care a predat toată viața lui Știință și tehnologie la nivel liceal. Facem cunoștință, dar nu acceptă să-mi vorbească decât după ce se asigură că nu sunt preot catolic. Unii localnici au o mare adversitate față de aceștia. Probabil că are și el experiențele lui sau vreo rană pe suflet. Ajungem din vorbă în vorbă să îmi prezinte despre cum vede el realitatea vieții.

Declară că, deși nu suportă religia, crede într-o putere superioară care guvernează toate, într-un fel de energie creatoare, care susține întreaga realitate și orice organism viu. Îmi spune că, în ceea ce-L privește pe Dumnezeu, oscilează între o privire energetică impersonală și cea a unei conștiințe personale. Îmi dă și temă pentru acasă, să vizionez niște prelegeri pe internet pe subiect.

Rezumat pe scurt, conferințele recomandate prezintă viziunea unor sisteme religioase sau spirituale care, bazându-se pe experimentarea luminii într-o

manieră necuvântătoare, susțin că ultima dimensiune este un câmp energetic conceptual și impersonal. Lumina, nevorbindu-le, dar transmitându-le unele din calitățile Sale cum ar fi pacea, bucuria, eliberarea, cunoașterea, este interpretată ca o energie pacificatoare și eliberatoare. Dar, neputând să vadă în ea Persoana luminii, nu ajung să audă cuvântul Ei și, în final, nu ajung să simtă Iubirea și să relaționeze cu Ea.

Într-una din prelegeri, un guru de origine indiană foarte cunoscut și căutat de oameni în Occident, are un mesaj ce pare la prima vedere foarte logic și coerent. Dar, dacă-i asculți atent discursul, observi că toată puterea lui de cunoaștere se lovește de Iubire. Neștiind Cine este Iubirea și, în primul rând, neîntâlnind-o personal, în expunerile sale, o descrie ca pe un sentiment derizoriu, extrem de nociv, care te face să te atașezi de oameni, de obiecte și de idei și să-ți pierzi libertatea. Explică el că prin meditație și logică poți scăpa de sub tirania și sclavia iubirii. Câtă orbire Necunoscând Iubirea personală, aruncă la gunoi iubirea cu totul. Degeaba are chipul învățaților. Degeaba are barba de un kilometru. Degeaba mesajul lui este logic. Prin lipsa Ființei Iubire din mesajul său, tot ce face sau zice este orbire și conducere spre orbire. Orb care conduce pe orb.

Dacă negăm în noi forța care ne poate salva, care ne poate dezlipi de materie și care ne poate atașa de Ființa care ne eliberează, atunci comitem o sinucidere spiritulă. Dacă urâm singura cale care ne poate scoate la lumină, atunci rămânem în întuneric veșnic. Păcat că învățătura yoghinului este lipsită de cel mai important ingredient pentru a avea sens. Este ca un tort fără zahăr. Frumos și asemănător unui tort obișnuit, dar fără nici un gust. Ceea ce propune el oamenilor, un echilibru care ar conduce la pacea mult visată, este doar o moarte echilibrată. Este un

echilibru instabil, deoarece inima nu poate să bată altceva în ea decât iubirea.

Echilibrul stabil este să mergi în direcția firească a inimii, orientându-o spre ceea ce caută, nu împotriva. Ceea ce duce la o armonie reală, la o stabilitate într-o creștere continuă, este trecerea la o îndrăgostire conștientă, asumată, definitivă, de Ființa Iubire. Aceasta este ieșirea din iubirea strâmbă, care ne atașează nesănătos de obiecte, de idei, și de oameni. Din acest motiv, concepția acestui guru, care strâmbă realitatea pentru a o potrivi crezului său, este foarte nesănătoasă. Este o capcană extrem de periculoasă pentru suflet.

Privirea energetică implică o limitare a existenței și un non-sens al vieții. Pierderea în acea lumină, sau energie, cum îi spun ei, nu dă un sens existenței, ci o limitează la o existență impersonală. Au însă și ei părți de adevăr, dacă ne gândim că unirea cu lumina ne trece dincolo de ideea că ființa umană este limitată la trupul ei și ne ridică mai sus de ea, la privirea multidimensională a Iubirii ca persoană. Aceste sisteme de gândire nu au însă scopul unirii în îmbrățișare cu Iubirea ca Ființă personală. Fără iubire, omul se pierde în lumină, neînțelegând chemarea ei la dialog, pe când prin iubire, omul este menținut ca persoană în unirea iubirii și nu se pierde. Privirea spirituală energetică asupra vieții este ca un mariaj fără cântece, fără meseni, fără dansuri, fără chiote, fără vin, fără tort, fără zâmbete, fără îmbrățișări, fără sărutări și, într-un final, chiar fără Mire.

Fie că-i spunem energie, fie că îi spunem Dumnezeu, fără iubire, niciuna din reprezentări nu reușește să ofere ființei umane personale un sens care să fie în acord cu propria lui interioritate, deoarece noi, Omul, ne împlinim doar prin iubire. Fără aceasta, ne pierdem sensul și ne dezintegram. Tendința naturală a omului de a iubi și de a fi iubit nu se pot explica și satisface nici prin conceptul

energetic, nici prin cel religios, dacă ele sunt dezlegate de iubire.

Iubirea presupune o realitate ființială personală care are o relație cu mine. O ființă care mă caută, mă cheamă, mă vrea, îmi vorbește, mă mângâie, mă îmbrățișează, mă sărută. Uneori, această ființă poate fi percepută ca energie, ca și căldură, ca și lumină spirituală. Alteori, ne-o închipuim sub tot felul de reprezentări ale divinului. Dar nici una nici cealaltă nu au nici un rost dacă nu răspund concret la dorința implicită a ființei de a fi iubită și de a iubi.

Una este să fii unit cu energia creatoare universală (prin practici de meditație spirituală sau exerciții fizice) sau cu o reprezentare religioasă a lui Dumnezeu (prin ritualuri, cântece, rugăciuni, etc.), și cu totul altceva este să simți că ești în brațele Ființei iubite și că ești una cu Ea.

În unirea cu Ființa Iubire regăsești implicit și aspectul energetic (pentru că îi simți căldura, lumina, pacea, unitatea, cunoașterea, etc.) și aspectul religios (împlinirea ritualurilor, împlinirea rugăciunilor – convorbirea, mântuirea sau eliberarea de o gândire strâmbă, iertarea, divinizarea, etc.). Aceasta se realizează datorită faptului că Ființa Iubire devine totul pentru noi și noi devenim una cu Ea, fără să ne desființăm sau să ne pierdem ca persoane prin unire, ci dimpotrivă, ne permanentizăm în ea la infinit.

De aceea, niciunul din sistemele religioase, spirituale sau filozofice ale lumii care nu au Ființa Iubire ca origine și scop, ca început și sfârșit, ca Alfa și Omega, nu exprimă decât parțial viața și dorința sufletului nostru. Ființa Iubire este viața însăși, vibrantă, vie, caldă, consolatoare, cunoscătoare. Doar Ea răspunde întru totul căutării sufletelor noastre, care au nevoie în existența lor și de componenta energetică, dar și de cea personală.

Peste o săptămână, îl revăd pe profesorul de Știință și tehnologie la căminul de pensionari. Se bucură că ne revedem. Îl văd însă preocupat. Mă întrebă dacă am meditat pe subiectul discuției noastre de data trecută. Încep să-i rezum concluziile la care am ajuns. În timp ce vorbesc, îl văd că începe să lăcrimeze și apoi să plângă. Mă opresc și-l iau în brațe. Și el mă strânge și stăm așa îmbrățișați pentru zece minute. Deși avea vreo 75 de ani, îl simțeam ca pe un copil în brațele mele. Îi dau un șervețel să-și șteargă lacrimile, după care îl văd că îmi zâmbește fericit.

Îmi spune că bunica lui îi spunea același lucru. Își amintea că mergeau împreună prin livadă când era copil și că bunica îi spunea că iubirea Domnului dă gust fructelor și că cele care-s acre nu au stat destul la lumina iubirii Lui. Concluzionează el atunci: "Cred că bunica avea dreptate. Fără iubire, suntem acri și nu putem să-i hrănim pe cei din jurul nostru. Ca niște poame acre. Nu avem un gust bun. Am să mă gândesc la asta mai atent. Dar ce mi-ai spus mi-a amintit de ea, de sufletul ei bun care mă iubea necondiționat. Ți mulțumesc. Mi-a făcut foarte bine."

Mai stăm puțin împreună, apoi ne despărțim. Săptămâna următoare îl văd participând la Messa romano-catolică organizată pentru rezidenți. În timp ce se împărtășește, îi văd o lacrimă în obraz. La final, mă salută bucuros și ne îmbrățișăm încă o dată. Cred că uneori o îmbrățișare face mai mult decât o mie de cuvinte.

Mai 1993 - Somnul din parc

Mai rămâne puțin și se termină primul an de facultate. În Timișoara a fost o iarnă și o primăvară mai lungă ca de obicei. De abia aștept o zi mai călduroasă ca să pot să fac, ca în fiecare an, ritualul meu de legătură cu natura renăscută. Astăzi este ziua mult așteptată. Soarele începe să prindă putere și încălzește aerul. În parcul de lângă râul Bega începe să se simtă parfumul pomilor înfloriți. Îmi caut un loc mai retras între un gard înalt de cedru verde și un brad ornamental. Iarba este proaspătă și miroase minunat. Mă întind pe ea cât sunt de mare și adormec aerul înmiresmat. Într-o relaxare totală, simt o pace eliberatoare care mă cuprinde și se varsă în inimă. Lumina lină a soarelui îmi mângâie obrajii în timp ce-mi trag gluga hanoracului pe cap și mă las purtat de visare în somnul liniștitor. Adorm pe iarba proaspătă, îmbătat de iubirea care mă prinde în brațele ei mângâietoare. Liniște ... Bucurie ... Pace...

După o oră de somn, mă trezesc amețit de acea stare de bine. Atâta bine... Mă dezmeticesc puțin, admir iar frumusețea primăverii din orașul florilor și mă duc la Catedrală să-i mulțumesc Domnului pentru frumosul cadou pe care mi l-a dăruit. Când intru în biserică, am impresia că plutesc, că sunt purtat de brațe nevăzute până în mijlocul naosului. O rază de soare luminează icoana de pe amvon, invitându-mă parcă să o privesc și să o sărut. Liniștea din interiorul Catedralei se lua de mână cu liniștea din inima mea, atrăgându-se tot mai mult una pe cealaltă până la îmbrățișarea de dincolo de lume. Plutind până în fața iconostasului, simt brațele părintești care mă primesc la sânul lor. Am rămas acolo pironit în dragostea aceea, în întrepătrunderea minunată a mirosului florilor de primăvară cu parfumul de tămâie și de mir al Părintelui nostru drag.

Cum voi putea să-ți mulțumesc pentru darurile Tale cele fără de număr? Nu știu. Tot ce pot să fac este să-Ți mărturisesc recunoștința mea printr-un sărut încărcat de lacrimile inimii mele îndrăgostite și să-ți spun că Tu esti Stăpânul sufletului meu. Știu acum că orice aș face în viață, oriunde aș fi, oricâte greșeli sau frici aș avea Tu mă poți salva. Nu mai sunt orfan pentru că Tu ești Tatăl meu drag. Și așa, într-o doară, mă întorc la mica mea viață, ba purtându-Te în suflet, ba uitându-Te, dar știind de acum că fără Tine viață nu este, Tu, împărăție și Timișoară a inimii mele.

Mai 2002 – Mitropolitul și minerul

De un an de zile lucrez la Mitropolia Banatului ca și consilier pe probleme de asistență socială al mitropolitului Nicolae Corneanu. Unul dintre prietenii de la Facultatea de Teologie m-a recomandat episcopului vicar, iar acesta, mitropolitului. În urma unui interviu la care am participat mai mulți preoți tineri, mitropolitul m-a ales pe mine. De ce, nu știu. De când lucrez aici, am încercat să implic Biserica Ortodoxă în diverse activități de asistență socială. Domnul îmi este alături și, încetul cu încetul, dezvoltăm un departament care ajută, pe cât poate, oamenii în dificultate.

Îmi încep ziua citind repede ziarul pentru a fi informat despre evenimentele locale mai importante din județ. Mitropolitul se așteaptă să le cunoaștem și să ne implicăm dacă e cazul. Văd pe prima pagină un articol despre un accident de la mina Vulcani de pe Valea Jiului. Zece mineri au murit și alții sunt răniți. Unul dintre ei a fost adus de urgență la secția de Terapie intensivă a

Spitalului Județean din Timișoara. E în stare gravă, având arsuri pe toată suprafața corpului.

Una din responsabilitățile postului meu este să țin legătura cu preoții de la spitalele din Timișoara. Încă din copilărie am avut o rețineră să intru în spitale. Când mai vizitam cu mama câte o rudă internată, mă întrista cumplit atmosfera grea de acolo. Neputința, durerea, tristețea, mirosul specific, experiențele pe care le avusesem în copilărie, toate îmi creșteau anxietatea când mergeam acolo. De aceea, în tinerețe încercam să le evit de câte ori puteam. Ce să mai spun de unii doctori, "dumnezei" atotștiutori, la care nu le puteai ajunge cu două prăjini la nas, la care mama se ploconea ca să le îngrijească pe una sau alta dintre rudele internate. Pe atunci, îmi dădea fiori doar gândul la ei. Puținele interacții pe care le-am avut cu aceste ființe mi-au lăsat un gust amar, părându-mi-se că sunt lipsiți de empatie, brutali, nerăbdători, orgolioși și fără dragoste față de oameni.

Dar de data asta nu scap. Secretarul îmi cere să-l sun de urgență pe mitropolit. Episcopul, trecut de 80 de ani, are aspectul unui bunicuț blând. Cu toate acestea, angajații Mitropoliei încă tremură de frică în fața lui. Cei mai în vârstă, care l-au cunoscut când era mai tânăr, spuneau că, dacă era nemulțumit, dădea cu pumnul în masă de sărea călimara un metru în aer. O fi fost așa, dar, în ceea ce mă privește, nu l-am cunoscut în felul acesta. În ochii mei, persoana lui era îmbrăcată într-o aură de mister și de înțelepciune bătrânească. Și el mă îndrăgea, deși nu știu din ce motive. Poate din cauza naivității mele tinerești.

Când îl sun, îmi spune să mă pregătesc, pentru că în zece minute mergem la spital să-i facem o vizită minerului. De abia am timp să-l contactez pe preotul spitalului Județean să-l informez de vizita noastră. Când ieșim în curtea instituției, Dacia neagră a mitropolitului

era deja trasă la scară. Îl aștept să coboare și, urcând în mașină, pornim spre Spitalul Județean. La intrare, ne întâlnim cu preotul spitalului, care ne conduce la secția de Terapie intensivă.

Minerul rănit era ținut într-o cameră septică, destinată pacienților cu arsuri grave. E pe respirator, învelit din cap până-n picioare în bandaje sângerânde. Ne uităm la el prin ușa transparentă. La un moment dat, îl văd pe mitropolitul Nicolae cu ochii închiși, în rugăciune profundă.

Stau lângă el cinci minute, după care îl văd pe doctorul de gardă. Îi ies în întâmpinare. Era un doctor tânăr. Îl întreb care este starea pacientului, iar el îmi răspunde în doi peri: "Ar fi de mirare să mai trăiască o zi sau două, asta dacă nu faceți voi vreo minune..." Pleacă apoi distrat în treaba lui.

În timp ce bătrânul mitropolit era încă adâncit în rugăciune, vorbesc cu preotul spitalului despre alte cazuri de la departamentul de Terapie intensivă. Chiar în fața mea era o fetiță de 14 ani care avea părinții la căpătâi. Și-a fracturat coloana la un antrenament de gimnastică. Simțeam cum mi se frânge inima în mii de bucăți pentru ei. În același timp, mă mira aparenta indiferență a medicului și a angajaților spitalului. Mă gândeam atunci că probabil după al o miilea pacient înveți să te detașezi și nu mai simți nimic. Mai târziu am înțeles că și medicii trec prin dificultăți emoționale și se protejează de suferință printr-o aparentă indiferență. Ar vrea și ei să creadă în victoria vieții asupra morții, dar înconjurați de deznădejde de peste tot, au nevoie de timp, uneori de mult timp, pentru a da un sens experiențelor pe care le trăiesc.

Într-un târziu, mitropolitul iese din convorbirea cu Domnul și-mi spune să mergem. Îi arăt patul gimnastei și pe părinții ei, dar, pentru un motiv doar de el știut, nu se mai transpune în rugăciune, ci se mulțumește doar să-i

îmbărbăteze pe părinți. La ieșire salută doctorul, îi mulțumește și-l încurajează și pe el. Apoi îmi spune: "hai acasă, părinte". Ne întoarcem la Mitropolie. În mașină, văzându-mă trist și îngândurat, îmi zice pe un ton blând: "peste trei zile să mergi să vezi ce mai face minerul și să-mi spui și mie." Odată ajunși, ne despărțim, gândindu-mă că nu cred că aș fi vreodată capabil să lucrez într-un spital. Dacă aș fi știut atunci ce mă așteaptă în Canada...

Peste trei zile, mă întâlnesc din nou cu preotul spitalului și mergem la Terapie intensivă. Nu o mai văd pe mica gimnastă. Prietenul și colegul meu îmi spune că a murit cu o zi înainte. Săracii părinți, simțeam inima cum îmi plânge pentru ei. Am avansat până la camera specială a minerului și privesc prin geamul ușii. Nu îmi venea să cred ce văd. Cel care cu trei zile mai înainte era în pragul morții, acum îmi zâmbea din pat. Nu mai avea decât câteva bandaje pe gât, pe umăr și pe un picior. În rest toate arsurile erau cicatrizate și în unele locuri se vedea pielea refăcută de culoare roz deschis în loc de rană.

De data asta, doctorul, foarte încântat, vine el să mă vadă. Îmi spune: "Nu știi ce a făcut popa ăla bătrân cu care ai fost data trecută, dar noi nu avem nici o explicație rațională. Dacă continuă așa, în trei-patru zile îi dau drumul acasă." Mi-a dat mâna fericit și s-a dus în treaba lui.

În acel moment, nu știam de care dintre cele două minuni să mă bucur mai mult : de vindecarea minerului sau de vindecarea de scepticism a medicului? Amândouă gustau bine, dar, pentru mine, mai ales a doua. Bucuria doctorului și purtarea lui colegială, frățească, a avut efectul de a deconstrui opiniile mele preconcepute despre tagma medicilor. Colegul meu și cu mine ne uitam și noi unul la altul, interpelați de ceea ce văzusem mai înainte.

După ce ne despărțim, mă întorc să-l văd pe mitropolitul Nicolae. Intru la el în birou și îi povestesc ce

am văzut la spital. Înainte să plec, îi spun : "nu știam că sunteți și făcător de minuni". El râde și îmi răspunde: "Minerul o fi avut el o putere de regenerare mai mare." Dar eu nu vorbeam de miner, ci de doctor pentru că îmi rămăseseră în minte ochii lui fericiți care văzuseră imposibilul posibil.

24 august 2020 - Pacienta de la spital care avea coșmare

De mult mă întrebam ce vrea să spună Iisus când pune în gura lui Avraam cuvintele: "Și peste toate acestea, între noi și voi s-a întărit prăpastie mare, ca cei care voiesc să treacă de aici la voi să nu treacă, nici cei de acolo să treacă la noi."²

S-a întărit prăpastie mare... Cum adică s-a întărit? Și ce este această "prăpastie mare" între fericirea și suferința veșnică? Dacă este așa un hău, cum se face că Avraam vorbește cu bogatul nemilostiv care este în iad și cum de îl aude acela? Cum se face că și unii și alții se văd și se aud? Probabil în Duhul Sfânt? Dar dacă Duhul Sfânt, care este Iubire, este prezent și acolo și dincolo atunci de ce unii se chinuiesc și alții se bucură? Devine Iubirea ca persoană și ca prezență un "chin"? Dacă ne uităm la experiențele oamenilor putem vedea că da. Ea poate. Iubirea poate deveni chinuitoare în multe situații care, în unele cazuri, au repercursiuni în veșnicie.

Într-o astfel de situație ne găsim când iubirea noastră este descentrată de pe Ființa Iubirii și este concentrată pe noi înșine. La această boală a sufletului îi spunem narcisism. Când ne iubim pe noi înșine ca pe un

² Luca 16:26

dumnezeu, implicit așteptăm de la toate celelalte ființe să își închine viața nouă, să se supună voii noastre și să servească intereselor noastre. Bogatul nemilostiv avea această convingere și se aștepta ca toți să-l servească pe el. Nici în viața următoare nu-l lăsa pe Lazăr liniștit, ci se aștepta ca acesta să-i facă favoruri. Și nu orice favoruri, se aștepta ca pentru el Lazăr să treacă peste îngrozitorul abis dintre rai și iad.

Chinul nostru, când suntem egoiști, nu vine din exterior. Ne chinuim noi pe noi înșine, suferind când vedem că nu primim închinarea "cuvenită" din partea celorlalți. Neprimind laudele pe care credem că le merităm, ne lansăm într-o cruciadă "sfântă" contra tuturor celor care, avem noi impresia, nu ne dau drepturile noastre.

Greșesc categoric cei care încearcă să ne convingă că, pentru a-i iubi pe ceilalți, trebuie mai întâi să ne iubim pe noi înșine. Mare greșeală este aceasta! Iubirea nu funcționează astfel. Dacă dirijăm puterea de a iubi spre noi înșine, să nu uităm că iubirea noastră caută o legătură infinită și perfectă. Când concentrăm pe noi înșine această putere interioară, ea se lipește așa de tare de noi încât nu mai are energie pentru a se orienta și spre ceilalți. Cum sufletul vrea să fie iubit de o iubire infinită, va suferi la rândul lui pentru că noi nu suntem capabili, nu avem forța de a ne iubi cu o astfel de iubire și vom trăi într-o permanentă lipsă și sărăcie.

Iubirea noastră nu are o putere suficientă pentru a ne iubi propriul suflet la intensitatea la care se așteaptă acesta să fie iubit. Din acest motiv, vom fi într-o permanentă căutare de adoratori. Mai mulți și mai mulți și niciodată suficienți. Dacă nu găsim, suferim cumplit și putem fi acuzatori, chiar violenți, cu cei care nu ne aduc omagiile așteptate sau dacă, ferească Sfântul, ne fac observații sau ne critică. Și, cum Ființa Iubire, văzând

impostura în care ne găsim, încercă să ne întoarcă de la egoism prin tot felul de experiențe revelatoare, automat o catalogăm ca dușmănoasă, ca dură, ca nemiloasă, etc. Mai departe, dacă proiectăm în veșnicie starea de nemulțumire constantă găsim unul dintre "departamentele" iadului. Acesta este unul din iadurile posibile... locul nemulțumirii egoismului nesatisfăcut.

Într-o altă formă de iad ne putem găsi când ne centrăm puterea noastră de iubire pe oameni, pe obiecte sau pe idei. Acestea sunt alte forme de iubire strâmbă. De această dată, dumnezeii de la care sufletul așteaptă iubirea infinită sunt fie oamenii față de care avem o iubire obsesivă (tată, mamă, iubită, soț, soție, copil, prieten, etc.), fie obiectele care credem noi că ne pot dărui fericirea, fie idei cărora ne subjugăm viața cu scopul fericirii (așa zise valori sociale, politice sau chiar religioase/spirituale - detașate de Ființa Iubire).

Acestea sunt în principal atașamentele împotriva cărora se luptă credințele orientale și care de multe ori sunt asimilate din neștiință cu Iubirea. Putem să le numim iubiri strâmbe, atașamente sau patimi. Toate formele de legare fuzional-obsesivă nu pot decât să ne facă să suferim, deoarece niciuna dintre ele nu poate hrăni sufletul nostru cu ce își dorește, cu iubirea infinită. Nici mama, nici tata, nici copiii, nici prietenii, nici banii, nici posesiile, nici ideile de pace, de democrație, de morală, de progres, etc. nu pot, oricâtă dăruire ar avea, să satisfacă setea infinită de dragoste a ființei noastre. Din acest motiv, sufletul suferă și este lipsit de ceea ce caută. Proiectată în infinit, suferința se permanentizează și ține sufletele într-o insatisfacție arzătoare, dureroasă. Iată o altă formă de iad.

Mai există un alt loc înfricoșător (de care vorbesc cu frică și de care avem cu toții dreptate să ne temem și să ne îngrozim) : este cel al sufletelor care ajung în viața la

convingerea fermă că Ființa Iubire este antiteza fericirii și a vieții. De obicei, aceste ființe sunt cazuri extreme și rare. Ele urăsc, din tot ce sunt, Iubirea și o acuză de nefericirea lor și a lumii. Pentru ele, Ea este dușmanul lor declarat. Orice manifestare a Ei o percep ca o violare a ființei lor. În momentele în care Iubirea se aproprie de ei pentru a-i salva, ei o percep ca pe o prezență întunecată, arzătoare, periculoasă, distructivă. Se tem de Ea și tremură îngroziți de frică în fața Ei. Iubirea Ei o percep ca pe o foc arzător care-i arde. Lumina Ei o percep ca pe un întuneric înfricoșător. Fața Ei o percep ca pe fața unui inamic. Glasul Ei li se pare trăznet și tunet aspru, cutremurător. Limba Ei o văd ca pe o sabie vâlvâietoare. Acesta este iadul profund.

De multe ori, noi, oamenii, din cauza concepțiilor de viață strâmbe sau datorită suferințelor cauzate de o iubire obsesivă (fiind sclavii unei iubiri maladive), alegem să uităm și să ignorăm Iubirea. Preferăm să o categorisim ca un defect al psihicului omului, ca pe o slăbiciune, ca pe o variabilă care ne bulversează viața, care oprește progresul, care ucide mintea/logica, care distruge planurile. Devenim convinși că iubirea este un rău al lumii acesteia, care trebuie evitat. În aceste cazuri, prezența Ființei iubire este percepută ca o agresiune asupra persoanei noastre, ca un atac direct contra convingerilor noastre cele mai profunde și ca o forță contrară iubirii noastre obsesive, care se interpune între noi și hrana noastră spirituală maladivă.

Probabil că această percepție strâmbă a Iubirii ar putea fi abisul cel mare de care vorbea Iisus. Acest fapt este similar cu cel pe care-l putem trăi prin experiențele relaționale obișnuite. Dacă avem impresia că cineva ne vrea răul sau că este o persoană rea, atunci, chiar dacă trăim în același bloc, pe aceeași scară, ușă în ușă, sau chiar dacă dormim în același pat, vom avea între noi un abis

care ne separă. Concepția pe care o avem unul despre celălalt crează prăpastia dintre noi. Distanța rămâne prezentă, chiar dacă persoana pe care noi o percepem ca rea nu are de fapt nimic contra noastră, sau chiar dacă ne-ar iubi desăvârșit. Ne vedem, ne auzim, dar suntem infinit de departe unul de celălalt. Acesta este abisul adânc de care ne vorbește Iisus. Este distanța dintre cei ce iubesc iubirea și devin una cu Ea și cei care nu o pot iubi. Iubirea, prin prezența Ei, nu face altceva decât să ne mângâie. Doar că unii simțim din iubire mângâierea ca mângâiere, iar alții o percepem ca pe o palmă și ca pe un reproș ce arde conștiința.

Aceste gânduri îmi amintesc de întâlnirea cu o pacientă de la spitalul din St. Hyacinthe care primise cu o zi mai înainte vestea că are un cancer. Asistenta credea că doamna are nevoie de sprijin spiritual și m-a chemat să o acompaniez. De cele mai multe ori, pacienții care primesc astfel de vești sunt extrem de destabilizați emoțional. Era plasată într-un salon cu două paturi. Mă prezint ei și îi explic că sunt un specialist al spitalului și o pot acompania în cazul în care trăiește emoții dificile. Mă privește liniștită și îmi spune că se bucură că am venit să o văd. Intrăm treptat în vorbă. Se pare că vestea cancerului nu o bulversase prea tare, deoarece mai avusese un cancer cu vreo douăzeci de ani înainte și experiența aceea îi era de folos pentru a depăși criza actuală.

Îmi relatează următoarele: "Acum douăzeci de ani eram în plină ascensiune în cariera mea, aveam copii adolescenți care încă mai depindeau de mine, eram în plin avânt carierist. Atunci vestea cancerului m-a luat prin surprindere și m-a dărâmat. M-a bulversat îngrozitor. Eram extrem de supărată pe soartă pentru ce mi-a rezervat să trăiesc. Aveam impresia că m-a lovit exact când aveam mai multă nevoie de susținere și ajutor. Eram directoare de producție la o fabrică de cosmetice în

Montréal și aveam o viață extrem de dinamică. Înainte ca acea veste să mă lovească cu brutalitate, credeam că lumea este a mea. Când doctorul m-a anunțat că am cancer, simțeam că-mi fuge pământul de sub picioare. Simțeam că am lovit un zid în plină viteză.

Dacă la început am fost furioasă și urlam de suferință singură în cameră, după câteva zile durerea a intrat în interior – îmi arată inima. Am început să fac în fiecare noapte coșmare cu o ființă neagră care mă urmărea și încerca să mă prindă. Îmi era teribil de frică. Seara îmi era groază să mă duc la culcare. Asta a durat vreo patru luni. Când ființa aceea întunecată mă prindea în brațe paralizam de frică. Nu mai puteam nici măcar să țip. Îmi ieșea din gât doar un scherlăit aproape imperceptibil. Eram îngrozită, cu toate că ființa întunecată nu mi-a făcut niciodată rău. O singură dată m-a prins și m-a ridicat în brațe, fără să-mi facă altceva, dar eu eram terifiată.

Mama venea pe la noi să mă ajute cu copiii și îmi tot vorbea de Dumnezeu. Îmi propunea să ne rugăm Lui să mă vindece. Eu îl consideram pe Dumnezeu injust că m-a lăsat să mă îmbolnăvesc. Îl vedeam ca pe un inamic și nu înțelegeam de ce este rău cu mine. Mă tot întrebam ce i-am făcut ca să mă facă să sufăr așa? Îi reproșam că mă oprește din avântul meu, că-mi pune piedici, că nu mă lasă să zburd liberă unde vreau eu. Consideram că-mi ia viața și că-mi face copiii să sufere. Eram foarte supărată, chiar furioasă pe El. Dar mama se ruga pentru mine, deși eu o certam.

După a patra sesiune de chimioterapie, doctorul mi-a dat vestea că am mari șanse să scap. Mai țin și acum minte cum plângeam când mi-a spus asta. M-am dus acasă și m-am ascuns în baie, plângând fără oprire. După aceea, am simțit o mângâiere caldă pe față și o pace infinită care mă înconjură. Plângeam și, în același timp, eram în brațele unei fericiri fără margini. Nu știu cum să explic acea stare.

Parcă erau brațele unei ființe care mă îmbrățișa și îmi dădea speranță și curaj. Poate veți crede că am avut halucinații, dar am auzit cuvintele: "o să fie bine". Din aceea zi, coșmarurile au dispărut ca prin minune și, nu peste mult timp, cancerul a dispărut cu totul.

În schimb, a rămas în mine o dorință de schimbare, de a căuta altceva în viață, ceva asemănător stării pe care am trăit-o în brațele păcii aceleia. Am realizat că mai toată viața mea eram departe de copii, că mi-am neglijat foarte mult soțul, că fugeam după aprecierea celor de la lucru. Am înțeles că, în fuga mea după succes, căutam iubirea celor care nu mă iubeau și ignoram iubirea celor care mă iubeau. Serviciul mă ocupa așa de tare că soțul meu a trebuit să își asume și rolul de mamă pentru copii. Fără ca măcar să observ, familia mea era pe punctul de a se destrăma. Mai câteva luni dacă aș fi continuat în ritmul acesta, soțul meu ar fi divorțat de mine.

Experiența păcii m-a schimbat. Mi-am regăsit soțul care pierduse orice speranță de a mă mai simți lângă el. Mi-am regăsit în ultimul moment și copiii. Mi-am găsit alt serviciu mai puțin solicitant și m-am implicat în relațiile cu cei dragi ai mei, încercând în același timp să regăsesc vocea minunată care m-a consolată când plângeam. Am mai reîntâlnit-o o singură dată în ultimii douăzeci de ani. Dar poate cu altă ocazie am să vă povestesc și de asta.

Privind retrospectiv, prin acel cancer, am fost salvată de propria mea orbire. Mă întreb acum dacă nu cumva ființa întunecată din coșmarurile mele era aceeași ființă care mi-a vorbit și mi-a spus "o să fie bine"? Poate că eu o interpretam ca întunecată și tremuram din cauza fricii. De fapt, ea nu mi-a făcut nimic rău când încerca să fie cu mine. Știți, frica schimbă percepția omului. Mă întreb... Oricum acum nu mai îmi este frică. Să fie cum o fi. Am să fac ce pot să mai trăiesc. Dacă merge, atunci bine, dacă nu merge, ș-așa-i bine. Eu știu că suntem iubiți cu

toții și tot ce ne așteaptă de partea cealaltă sunt brațe iubitoare.”

Am ascultat-o pe femeia aceea care era, într-o oarecare măsură, liniștea întruchipată. I-am mulțumit pentru că mi-a împărtășit experiențele ei și ne-am înțeles să ne mai întâlnim peste o săptămână, dacă mai era la spital. Din păcate, nu ne-am mai văzut niciodată, dar mi-a rămas vie amintirea seninătății ei.

August 1994 - În curtea unui străin

În 21 mai 1994, am părăsit Timișoara, lăsând mamei un bilet în care îi explicam că doresc să mă retrag într-o mănăstire. Eram foarte obosit de fuga după devenire din jurul meu. Credeam că acolo voi găsi pacea și răspunsuri la întrebările care mă frământau.

Am luat trenul spre Râmnicu-Vâlcea și m-am dus la Mănăstirea Frăsinei unde mă gândeam eventual să rămân. Ajungând acolo, l-am întâlnit pe părintele Ghelasie, pe care-l cunoscusem cu doi ani mai înainte, la prima mea vizita. Părintele Ghelasie cere unui călugăr mai tânăr să mă cazeze într-o cameră. În timpul slujbei de noapte, părintele mă spovedește și îmi spune să am încredere în el, că totul va fi bine. Deocamdată, îmi zice să merg a doua zi la starețul mănăstirii și să-i cer lui să rămân acolo.

Dimineața îl întâlnesc pe stareț care, împreună cu un alt călugăr bătrân, mergea spre trapeză. Îi mărturisesc că aş dori să rămân în Frăsinei, iar el râde pe sub mustață și-i spune călugărului de lângă el: "Ia uite, dragă, frățiorul ăsta nici n-a gustat din femeie și-i arde de călugărie!" Încep amândoi să râdă. Starețul îmi răspunde că nu mă

primește, dar, dacă doresc, pot să mai stau o zi sau două prin preajmă.

După ce-i relatez întâmplarea părintelui Ghelasie, îmi mărturisește că știa că bătrânul nu mă va primi, dar a vrut să aud cu urechile mele răspunsul lui. Scoate din buzunar o scrisoare, mi-o pune în mână și-mi zice: "Gata, tăticule, nu are rost să mai stai pe aici. Uite, te trimit la un schit, la un ucenic de al meu. Dă-i scrisoarea asta când ajungi. Îi zice Schitul Pătrunsa. Unul dintre pustnicii din jurul mănăstirii a prorocit că schitul ăsta va fi o mare mănăstire în România. Hai, fă-ți bagajul și du-te, ca să ai timp să ajungi până deseară." Mă binecuvântează, ne luăm rămas bun și plec la Pătrunsa.

Spre seară, ajung la schit după un urcuș de două ore pe o potecă de munte. Mă primește un călugăr și îi povestesc istorioara de mai înainte. Îmi cere să-i dau scrisoarea, deoarece pentru el este scrisă. I-o dau și apoi călugărul mă conduce la o cameră situată chiar deasupra bucătăriei. Îmi spune că se numește Varsanufie și că-i ucenic al părintelui Ghelasie. Și uite așa, am ajuns în acel loc plin de minuni, în acel cuib al Duhului, viitoarea Mănăstire Pătrunsa.

Datorită prorociei menționate mai sus, părintele Ghelasie i-a cerut lui Varsanufie să mergă la Pătrunsa pentru a pregăti și aranja lucrurile în vederea a ceea ce va urma să crească în acel loc. Când mai apărea vreun suflet interesat de călugărie, îl trimitea la Varsanufie pentru a-l ajuta la proiectul pe care-l aveau amândoi în minte. Pe atunci, erau doar trei călugări și un rasofor. Cu mine, aveam să fim cinci. Încetul cu încetul, alți și alți doritori au rămas peste vară cu scopul de a verifica dacă sunt material de călugări sau nu.

Perioada cât am stat la schitul din munte a fost una de efervescentă și de cunoaștere de sine. Am încercat să absorb cât mai multe informații de la călugări, să înțeleg

și să trăiesc spiritualitatea creștin ortodoxă într-o manieră mai profundă decât până atunci.

Astăzi se împlinesc trei luni de când am venit la schit. Multe trăiri și variate experiențe am acumulat în această perioadă. La un moment dat, mă tot întrebam cum voi putea să mă spovedesc, din moment ce eram departe de părintele Ghelasie, care îmi era duhovnic. Ca de obicei, în aceste locuri nu trebuie decât să îți formulezi dorințele în gând și ocaziile se arată imediat.

Dis-de-diminează, Varsanufie mă întreabă dacă vreau să mergem până la mănăstirea Frăsinei ca să ne întâlnim cu părintele Ghelasie și să ne spovedim. Auzind întrebarea, care era de fapt răspunsul la chestionarea mea interioară, nu stau deloc pe gânduri și hotărâsc să îl acompaniez.

Nu luăm nimic cu noi de mâncare. Când ieșim pe poarta schitului, văd că Varsanufie se orientează exact în direcția opusă celei în care mă așteptam să mergem. În mod normal, ar fi trebuit să coborâm pe o potecă de munte și pe un drum forestier vreo două-trei ore, să luăm un autobuz până în Vâlcea și, de acolo, un alt autobuz până în comuna Muiereasca. Pe urmă, mai rămânea de urcat spre Frăsinei și gata. Însă, în direcția în care a pornit fostul pustnic erau doar munții cu veșmintele lor verzi, cu poteci și cărării care îmi erau complet necunoscute.

Orășanului ce eram îi trebuiau drumuri cu nume, asfaltate, de preferință, cu felinare și indicatoare spre direcțiile căutate, cu autobuze și mașini care te poartă fără efort unde ai nevoie. Varsanufie însă se simțea acasă în pădurile dese ale munților, pe cărările făcute de căprioare, prin luminișurile care-ți amintesc de liniștea bisericilor, oaze de odihnă și de pace. Această altă lume, care te elibera de toate constrângerile și regulile moderne de comportament social, cred că dorea să mi-o prezinte

bunul și dragul meu prieten de mănăstire. Sau poate doar i se făcuse dor să mai hoinărească prin orașul inimii lui.

În plus de această orientare, îl văd că-și dă bocancii jos din picioare, își leagă șireturile unele de altele și si-i aruncă pe umăr pornind la drum, așa, desculț. Îl urmez, aruncându-mi la rândul meu pantofii pe umăr, iar după mine se ia Armeanca, câinele blând și lăptos al schitului. Și așa, toți trei pornim desculți pe cărări de munte, doar de Varsanufie știute. Descopăr plăcerea de a merge desculț. Era la început o senzație de libertate, nouă pentru mine.

Drumul e lung, plin de urcușuri și coborâșuri, dar liniștea munților și rugăciunea lui Iisus ne acompaniază și ne fac inima să zburde. Peste o oră și jumătate, trecem pe lângă schitul Pahomie, unde, mergând pe o potecă ascunsă prin pădure, îl vedem pe starețul mănăstirii într-o poieniță stând la soare, fără nici o grijă. Era o pace de nedescris.

Intrăm puțin în schit să-i salutăm pe frații care, când află că Varsanufie trece pe la ei, se adună toți să îl vadă. Așa o bucurie se putea citi pe fața lor când, salutându-se călugărește prin închinăciuni făcute unii altora, își spuneau : "să mă ierte dragostea ta". Erau ca niște copii bucuroși de revederea fratelui lor. Unul dintre călugări mă duce să-mi arate vreo douăzeci de puiuți de găină nou ieșiți din ouă, pe care-i ținea la cald sub o păturică. Era așa fericit în iubirea lui pentru acele ființe! Pentru că drumul era lung, ne cerem iertare că nu putem rămâne mai mult și ne continuăm călătoria.

Peste alte două ore, trecem pe lângă o mănăstire de maici, cred că-i spunea Iezer. Nu intrăm de data aceasta în mănăstire, ci ne ducem pe lângă ea la o căsuță din lemn care era străjuită de jur împrejur de câini. Mie îmi este frică, lui Varsanufie, nu. Vorbind cu ei, avansează cu curaj printre câinii care lătrau. Il urmez îngrijorat. Odată ajunși la ușa căsuței, auzim din interior o comandă scurtă, care-

i face pe câini să tacă și să se liniștească. Ușa se deschide și un călugăr bătrân iese în poartă vorbind cu noi puțin. Era preotul mănăstirii. După câteva cuvinte de încurajare și o binecuvântare, plecăm mai departe. Pe drum, Varsanufie îmi spune că preotul este un văzător cu duhul și că Dumnezeu îi descoperă în rugăciune lucruri înainte de a se întâmpla.

Ne continuăm drumeția. Ajungem la un moment dat într-o vale, care atingea marginea unei localități ce șerpuia printre munți. După ore bune de mers, am observat și neplăcerile de a merge desculț. Mă dureau tălpile și, în plus, începuse să mi se facă foame. Mă întrebam dacă va mai dura mult drumul, dar nu îndrăzneam să-i spun nimic călugărului. Mă gândeam că, dacă el rabdă, pot răbda și eu.

La un moment dat, Varsanufie se oprește, se uită la casele îngrădite cu garduri din jurul nostru și intră într-o curte care avea o livadă de pomi fructiferi. Sub ei, nu departe de casă, era o bancă și o masă de lemn. Mă invită să ne așezăm la masă, culege câteva mere și niște prune mari și frumoase. Jumătate mi le dă mie și îmi spune: "mănâncă". Mâncăm amândoi și ne odihnim după cele cinci ore de mers. Vântul bătea ușor printre frunzele copacilor și ne răcorea fețele. Era o liniște și o pace odihnitoare în curte.

Mă uit la Varsanufie. Am ajuns să-l cunosc pe omul acesta, care la prima vedere nu are nimic atrăgător. Nu se îngrijește de loc de aparența lui fizică. Este mai tot timpul ciufulit sub clopul lui de călugăr. Își ține părul prins într-o coadă, care zburdă în toate direcțiile. Are o voce de bariton, asortată cu înălțimea lui. Este slab și se mișcă de parcă un păpușar nevăzut ar trage de sfori pentru a-l face să meargă. Nu vorbea decât când era foarte necesar. Folosea fraze simple și concise, care-i dădeau uneori un aer autoritar și insensibil. Însă în spatele acestor

aparențe, se găsea un suflet din cele mai frumoase și calde din câte există pe pământ. Foarte grijuliu prin faptele sale, făcea întodeauna primul ceea ce cerea altora să facă. Întotdeauna alegea să lucreze el ce este mai greu ca să-i scutească pe alții. Căuta întotdeauna pacea. Nu făcea niciodată reproșuri. Niciodată! Nu acuza pe nimeni de nimic. Nu vorbea de rău pe nimeni. Căuta întotdeauna doar ce este mai bun în fiecare. Niciodată nu l-am auzit plângându-se de nimic și de nimeni, chiar și în cele mai penibile situații. Era de o modestie și de o simplitate cum nu mai întâlnisem la nimeni. Era întotdeauna orientat spre ajutorul fraților săi de mănăstire. Toate acestea erau imposibile fără ca, în secretul inimii lui, să nu fie animat de o mare dragoste. Încetul cu încetul, începând să-l cunosc, îmi dădeam seama cât de drag îmi era Varsanufie. Era într-o oarecare măsură un frate al meu mai mare sau un tată cuminte și blând.

Mă uit la el și îl văd liniștit și în pace. Mă întrebam de unde îi cunoaște pe proprietarii casei în curtea cărora gustam odihna binevenită. Toată greutatea drumului, foamea, tălpile arse și fricile mele de una și de alta, curtea aceea mi le-a odihnit. Era în ea o senzație de rai, care, acum realizez, că venea din grija pe care părintele mi-o purta, mie, puiuțului său.

După o jumătate de oră, îl văd că își pune bocancii în picioare, se scoală și pleacă. Îl urmez, punându-mi fericit pantofii. Ne continuăm astfel drumul spre Frăsinei. La un moment dat, nu mai pot răbda și-l întreb: "Părinte, de unde îi cunoști pe oamenii în a căror curte ne-am odihnit?" Îmi răspunde: "Nu-i cunosc, dar era timpul de puțină odihnă. Domnul a spus să mâncăm din fructele pomilor cât avem nevoie, dar să nu luăm în buzunar pe mai târziu. Domnul este aici și pretutindeni."

Am rămas uimit de răspunsul lui. Atunci am înțeles ce înseamnă faptul că un călugăr renunță la lume, iar

Domnul îi dă în schimb lumea în dar. Era surprinzător sentimentul acesta nou de libertate și de pace care venea împreună cu abandonul în brațele Domnului. Două mere și două prune din curtea unui necunoscut m-au făcut să înțeleg că viața ar putea fi mult mai simplă și mai liniștită când îți abandonezi sufletul în brațele Ființei Iubire. Frica nu mai are sens în acel moment.

Lui Varsanufie nu-i era teamă să intre în curtea unui necunoscut și să se odihnească, deoarece știa că Iubirea Însăși a făcut toate posibile. El, Iubirea, ne-a deschis poarta. Ne-a dat să mâncăm. Ne-a odihnit și ne-a răcorit în adiere de vânt și tot El ne-a pornit iar la drum, binecuvântând prin inimile noastre casa și familia necunoscută. În ceea ce mă privește, drumul eliberării de nenumăratele mele angoase este de abia la început. Lungă va fi calea până să ajung la abandonarea fricii pentru a mă putea cuibări în brațele Iubirii.

Am învățat din experiența aceasta că nimic, dar absolut nimic din lumea aceasta, nu este al meu: nici case, nici bani, nici livezi, nici familie, nici prieteni, nici copii, nici propriul meu corp și nici chiar suflul de viață care îmi face vibrantă iubirea. Toate sunt expresii ale Iubirii, care mă învăluie în Ea însăși cu scopul de a-mi da aripi pentru a o căuta și a mă îndrăgosti de Ea. Nimic din Ea nu este pentru a ne permanentiza aici, ci totul ne este dăruit pentru a ne strămuta dincolo, în brațele Ei. Și atunci pentru ce să ne atașăm de rampa de lansare? Oare poate o săgeată să zboare dacă este legată de coarda arcului? Poate un tren să meargă dacă are roțile sudate de șine? Poate o pasăre să zboare atâta timp cât este atașată strâns de cuib? Nu. Nu poate.

Doar când înțelegem, prin experiență, că nu are sens să ne atașăm mai mult de pământul din care am răsărit, doar atunci începe procesul nostru de creștere spirituală și de înălțare spre cer. Dacă planta sufletului nostru, în loc

să se ridice spre cer, se întoarce spre pământ, moare fără rod. Când înțelegem acest lucru începem să gustăm libertatea unduirii vieții în adierea Duhului de Iubire. Atunci, miraculos, Iubirea ne face prin ea însăși stăpâni peste toate livezile lumii, peste toate casele lumii, peste animale și oameni și peste orice dorință sau atașament al lumii acesteia. Doar când uiți, de dragul Iubirii, de orice dorință de a stăpâni, doar atunci, fără ca măcar să mai vrei sau să mai conteze pentru tine, devii stăpân prin Iubire al întregii lumi.

Încă mă mai minunez de simplitatea și frumusețea lecției de viață din curtea acelu necunoscut.

Decembrie 2017 – Dentista și iubirea

Astăzi a fost o zi plină la spitalul din St. Hyacinthe și la centrul de îngrijire paleativă de la căminul de persoane vârstnice Hôtel-Dieu. Patru apeluri de urgență m-au tot fugărit dintr-o parte în cealaltă a orașului. Două apeluri le-am primit de la spital, de la secția de Terapie intensivă, unul de la Urgențe și ultimul de la Centrul paleativ.

Prima întâlnire am avut-o cu o familie îndurerată care își pierduse fiica în vârsta de 20 de ani. A avut un grav accident de mașină și nu s-a mai trezit după operație. Îndurerați și neconsolați, copleșiți de situație, părinții erau în stare de șoc. Nici bine nu am intrat în mica cămăruță că mi-au și sărit în brațe plângând. În asemenea cazuri, nu poți face nimic altceva decât să stai lângă ei și să le împărtășești suferința și neputința. Era o fată cu un chip angelic. După câteva minute, părinții îmi cer să-i fac câteva rugăciuni și să o mirung, cum este obiceiul catolicilor. În mod normal, catolicii fac ritualul doar dacă bolnavul mai este încă în viață. Părinții nu știu acesta

regulă. Nu le spun nimic. Văzându-le suferința, mă apuc să-i fac rugăciunile de iertare, adaptate acestei situații delicate. Menționez în rugăciune că doar El, care este Iubire, știe de ce a chemat-o la El pe acea fată și tot doar El știe de unde își recrutează îngerii. Sfinții spuneau că oamenii nu numai că pot ajunge asemenea îngerilor, dar precizau deseori că prin atașamentul puternic față de Iubire, îi pot depăși cu mult pe aceștia. La sfârșit o mirung cu mirul nostru sfințit pe frunte și pe mâini. Tatăl ei mă strânge în brațe plângând vreo zece minute. Îl strâng și eu în brațe și-l consolez spunându-i că fata lui trăiește într-un loc infinit mai frumos și că la momentul potrivit o va reîntâlni. Îmi spune că a văzut-o în acea noapte în vis și i-a spus că este bine și să nu se îngrijoreze. Mai stăm puțin împreună, timp în care părinții îmi povestesc puțin despre ea. Un suflet frumos și delicat. Ne despărțim și mă îndrept apoi spre îngrijirea paleativă unde am fost chemat pentru o pacientă foarte destabilizată emoțional.

Cum ajung, asistenta-șefă, fără să-mi dea prea multe detalii, mă împinge într-un salon din care se auzeau urletele și plânsetele unei femei în vârstă de vreo 60 de ani. Tot ce are timp să mă informeze este că, deși i-au dat calmante pentru a se liniști și a nu suferi, pacienta nu răspunde la tratament. Urlă la angajați și l-a lovit pe unul din infirmieri. Fusese transferată cu câteva ore mai înainte și probabil era în stare de șoc, realizând că este la sfârșit.

Stătea în pat în poziție așezată și nici nu observă când intru în cameră. Este foarte slabă, foarte îndurerată și plânge în hohote zgâlțâind mânerul patului. Mă prezint, dar nu mă băgă în seamă. O întreb ce se întâmplă cu ea, de ce suferă așa de tare, dacă o doare ceva anume... Nu îmi răspunde nimic. Atunci iau mai multe șervețele, mă aproprie de ea și-i șterg lacrimile de pe față. Mă prinde brusc de mâini și-mi urlă câteva cuvinte neinteligibile

printre sughițuri, zdruncinându-mi mâinile. Am lăsat-o să se descarce. Îmi vorbea printre hohotele de plâns și rar înțelegeam câte o frântură de frază.

După ce s-a mai liniștit, i-am oferit un prosopel înmuiat în apă rece cu care își șterge fața. Am întrebat-o dacă are familie. Mi-a răspuns că nu are pe nimeni, că a rămas singură, că nimeni nu o caută și că se simte abandonată de toți. Era extrem de furioasă pe viață și trăia o profundă lipsă de sens.

Îmi spunea: "M-am luptat toată viața să ajung unde sunt și acum ăștia îmi spun că am un cancer în metastază. Nu înțeleg! Am mâncat întotdeauna sănătos, am făcut sport, am trăit în aer curat. Nu înțeleg! De ce mi-a făcut așa ceva viața? Cu ce am greșit? Și, în plus, pentru ce m-am zbatut ca o proastă? Pentru ce atâta stres și chin? Pentru ce trebuia să fiu tot prima în toate cum mă tot forța taică-meu? Pentru ce? Pentru asta?! La ce îmi folosește casa pe care o am sau cabinetul sau mașinile? La ce?! Unde îmi sunt așa-zii prieteni? Unde îmi sunt angajații pe care i-am ajutat în viață cum am putut? Unde este toată lumea care mă lăuda cât sunt eu de realizată? Unul nu a venit să mă vadă la spital! Am să mor singură! Pentru ce am trăit? Pentru ce atâta efort? Nu înțeleg! Nu înțeleg..." Și iarăși plânge, de data asta cu un plâns eliberator, ținându-mă mai departe de mână.

Văd la spital din ce în ce mai mulți oameni în situația ei. La vârsta de pensionare, după ce au lucrat câte două-trei servicii să-și pregătească o pensie liniștită, o boală le seceră planurile de o viață, ceea ce le produce o suferință enormă. Și-au sacrificat viața la care visează, amânând-o pe un "mai târziu" care nu mai vine niciodată. Se simt înșelați și abandonați. Se simt loviți de Dumnezeu nejustificat. Aceasta este una din cele mai dificile treceri în lumea de dincolo. Este plină de regretul unei vieți pierdute, fără rezultatul dorit. La aceasta se ajunge mai

ales când, pentru a plăcea cuiva (părinților, prietenilor, etc.) sau din dorința de a deveni "cineva", ne sacrificăm viața pe altarul unei cariere, oricare ar fi ea. La sfârșit, din cauză că am jertfit totul pentru aventura noastră carierista, ne regăsim singuri, fără iubirea care să ne transporte în eternitate. În această situație, nu avem bănuțul necesar pe care să-l dăm barcagiului care ne transportă peste hăul morții.

După ce se mai liniștește, îmi povestește viața, o viață închinată profesiei de dentist, motivată de dorința de a fi iubită de părinții, care erau în permanență nesatisfăcuți cu eforturile ei. A avut trei mariaje nereușite. Nu și-a permis să facă copii ca să nu-i dăuneze carierei. Nu avea prieteni apropiați și dezinteresați care să o iubească pentru cine era ea și nu pentru reușitele ei profesionale. Valoriza mai ales oamenii care-i îi laudau eforturile și care, din interes, îi validau drumul ales. Îmi spunea că întotdeauna s-a izolat în muncă și în distracțiile care o protejau de presiunea părinților. Îi era și acum frică să le spună că este pe moarte, pentru că nu vroia să-i îndurereze cu situația ei. Își lasă iar capul în jos și se întreba: "Ce să fac? Ce să fac?"

După un scurt moment de tăcere, îi explic că este deja bine ce face și că are nevoie să își descarce sacul pe care-l purta pe conștiință de zeci de ani, eliberându-se de toate rănile de iubire primite și cauzate, care-i paralizau sufletul și care au condus la frica de a iubi sau de a fi iubită. O întreb dacă știe ce este iubirea dezinteresată și dacă a trăit-o vreodată în viața ei. Îmi spune inițial că nu și precizează că întotdeauna cei din jurul ei aveau câte un interes afișat sau ascuns și că relațiile ei se legau întotdeauna dintr-un scop material. O întreb dacă nu a simțit vreodată în copilărie dragostea unui bunic sau a altui copil care o iubea dezinteresat.

Îmi răspunde că nu-și mai amintește de bunici, dar că avea o prietenă la școală care era foarte bună cu ea și care era foarte altruistă. Îi văd ochii cum i se iluminează doar gândindu-se la ea. Îmi spune că încă o are printre miile de prieteni digitali de pe rețelele de socializare. La cerere, îmi arată fotografia ei și-mi povestește cât de fericită era cu ea și că uitase cu desăvârșire de fericirea aceea. Se întreba dacă ar fi bine să o contacteze și să o deranjeze, mai ales în situația ei de sănătate.

Îi spun că pentru asta sunt prietenii, nu doar ca să ne valideze reușitele, ci, în principal, pentru a avea lângă noi un suflet onest și dezinteresat, care iubește ființa noastră interioară, indiferent de starea noastră socio-profesională. Se pare că încurajarea primită are rezultatul de a-i aprinde puțin inima spre acea prietenă. Îmi spune cu nerăbdare că vrea să o sune și că i-a făcut extrem de bine întâlnirea noastră. Stabilim să ne revedem peste o săptămână și ne despărțim.

Peste patru zile, mă întorc să văd cum se mai simte. Asistenta îmi spune că, după ce ne-am întâlnit, pacienta s-a schimbat radical. Colaborează cu personalul, zâmbește și cu o zi înainte a primit vizita părinților. Mă bucură veștile acestea și îmi dau curaj să deschid ușa de la salonul ei ca să văd cum este și dacă este momentul potrivit pentru a face o evaluare post-intervenție.

Observ că avea vizita unei doamne, care stătea cu spatele la mine. Când mă vede îmi face semn cu bucurie să intru și mi-o prezintă pe cea pe care am recunoscut-o ca fiind prietena ei din copilărie. Se țineau de mână și fața îi era radioasă de fericire. Doamna aceea, nici nu am apucat să o cunosc bine, și m-a și luat în brațe. Avea o îmbrățișare caldă, de bunicuță. M-am bucurat și i-am mulțumit. Văzând ce mult aprecia vizita prietenei ei, i-am dat o îmbrățișare pacientei și am găsit o scuză pentru a le lăsa împreună.

Am mai întâlnit-o de câteva ori pe acea doamnă. Uneori era singură în vizită, alteori avea un nepoțel cu ea. A acompaniat-o pe prietena ei timp de două luni, până când aceasta a plecat în lumină. Dar nu înainte să-mi spună: "Acum înțeleg, Octav, și sunt convinsă că iubirea dăruitoare este totul în viață. Îți mulțumesc." Ultima dată când ne-am văzut m-a sărutat pe obraz, deși era extrem de slăbită. A plecat la pensie în casa Iubirii cu lecția învățată, chiar dacă doar pe ultima sută de metri a aventurii vieții ei.

Iunie 2004 - Vizita la protopiatul Deta

După experiența cu minerul rănit, îl priveam cu alți ochi pe mitropolitul Nicolae. Chiar dacă contactul cu el era legat mai mult de probleme de administrație, acum am văzut și puterea rugăciunii lui. Înainte îl vedeam ca pe o eminentă cenușie, de care trebuie să te ferești dacă nu vrei să o încasezi. Ca mai toți preoții, aveam în suflet o frică de el, o frică indusă de autoritatea lui administrativă și intelectuală. Mai recent, după ce am trăit mai multe întâmplări alături de el, am început să-l simt ca pe un om care a ajuns să înțeleagă viața la un alt nivel decât noi ceilalți.

Astăzi, mașina mitropolitului este trasă la scară ca să-l conducă la protopiatul Deta, la o întâlnire cu preoții din regiune. Era obiceiul ca un consilier de la Mitropolie să-l acompanieze pe mitropolit în aceste vizite. Cum consilierul planificat să meargă la Deta era bolnav, secretarul îmi spune să merg și să-l înlocuiesc pe acesta. Ies în curte și îl aștept pe sfinția sa să coboare. Odată urcați pe bancheta din spate a mașinii pornim pe drumul spre Deta într-o tăcere absolută. Nu știam ce să-i spun și

îmi era frică să-l întreb ceva ca să nu-l deranjez sau să par pisălog. Văzând că este un om de suflet cu putere de rugăciune, mă gândeam să-l întreb despre secretele vieții spirituale. Eram însă timid și nu găseam niciodată momentul potrivit. Așa că am adoptat aceeași atitudine ca și pe drumurile cu Varsanufie și stăteam la locul meu rumegând în tăcere rugăciunea inimii.

Șoferul făcea eforturi să ocolească gropile de pe șosea. Cum nu reușea întotdeauna și uneori ne mai zgâlțâia, auzea din partea mitropolitului câte un: "Gheorghe, Gheorghe, văd că-ți plac gropile", și așa mai râdeam puțin pe drum.

În mașină, bătrânul Nicolae obișnuia să-și pună bastonul episcopal între el și consilier, creând astfel un spațiu delimitat, în care fiecare stătea cuminte în partea lui. Ajungem la Deta cu puțin timp mai înainte de ora stabilită. Mitropolitul îi cere șoferului să oprească mașina pe marginea unui drum pentru a nu ajunge prea devreme și a nu-i surprinde nepregătiți pe preoții de acolo. Unii preoți veneau la întâlnire fără să fie îmbrăcați direct cu haina preoțească, fiindcă se murdărea pe drumurile prăfuite ale satelor. O aveau împăturată prin vreo traistă și se îmbrăcau doar când ajungeau la centrul protopopesc. Mitropolitul Nicolae nu vroia să dea peste vreunul dintre ei și să se simtă obligat să le facă observație. Așa, dacă ajungea la ora convenită, știa că toată lumea este pregătită.

Conferințele preoțești erau pentru mine extrem de plictisitoare. Rar se întâmpla câte ceva interesant în timpul lor. În plus, trebuia să pozez în garda de corp a mitropolitului, ceea ce detestam din toată inima. Preoții, pe de altă parte, nu îi suportau pe consilieri și, mai tot timpul, erau distanți cu ei. În timpul întâlnirii, trebuiau luate notițe despre eventualele probleme care apar, ca, în cazul în care și se cerea să te implicii în rezolvarea lor, să

fii bine informat. Conferința începea de obicei cu un tedeum, o slujbă de laudă adusă lui Dumnezeu, la care preoții erau stresați să respecte ritualul cu exactitate pentru a nu fi apostrofați eventual de mitropolit. Aveau majoritatea frică de el. După slujbă, unul dintre preoți ținea o prelegere pe teme teologice și, la sfârșit, se discutau probleme administrative, dacă era cazul.

După patru ore lungi și obositoare în care văd de mai multe ori ochii bătrânului episcop închizându-se de somn, ne luăm rămas bun și ne întoarcem spre Timișoara. Imediat ce ieșim din Deta, îl văd pe mitropolit că adoarme adânc lăsându-și capul spre bastonul care ne despărțea. După câteva minute, capul îi alunecă la mine pe umăr. L-am ținut așa pe umăr vreo douăzeci de minute, până când Gheorghe a trecut printr-o groapă mai mare și-l trezește din somn. Aud iară: "Gheorghe, Gheorghe..."

Îl las să se trezească puțin după care imi fac curaj și îi plasez întrebarea care îmi stătea pe buze de câțva timp: "Părinte Nicolae, acum că mi-ați dormit pe umăr și ne cunoaștem mai intim, am prins curaj să vă întreb: cum să-mi trăiesc viața ca să fiu salvat și fericit?" Se uită lung la mine, mirat de ce îl întrebam și îmi răspunde scurt, dar cu blândețe: "Iubește, părinte Octavian. Iubește." Atât și nimic mai mult. Nici cum să iubesc, nici pe cine, nici vreo altă explicație. Nimic altceva. Doar atât: "Iubește, părinte Octavian. Iubește."

După alte două minute, îi cere șoferului să oprească mașina și îl văd că se dă jos și intră într-un lan de porumb. Îl întreb pe Gheorghe ce face în porumb mitropolitul? Îmi răspunde că merge și el acolo unde și împăratul merge singur și izbucnim amândoi în râs. După treburile "împărătești" ne întoarcem la Mitropolie, fără ca să mai uit vreodată sfatul celui care a fost mitropolitul Nicolae Corneanu.

Iată mărturie de sfânt. Blamat de unii, iubit de alții, mie mi-a intrat în inimă din acel moment, deoarece a vorbit limba inimii mele care, în fuga cotidiană, în stresul și în agitația continuă a lucrului, parcă nici nu mai îndrăzneam să bată pentru ce dorea ea. De atunci, nu mi-a mai fost frică de el. Foarte interesant este faptul că aveam impresia că nici el nu mai avea o atitudine despotică cu mine. Dar, uitându-mă retrospectiv la relația noastră, îmi dau de fapt seama că el niciodată nu a avut față de mine o astfel de purtare. Frica mă făcea să îl percep așa. Frica strâmbă realitatea și o întunecă. Iubirea însă o îndreaptă iar și iar.

Iulie 2021 – Einstein și marea forță unificată

Îmi amintesc că Domnul mi-a dat în permanență consolări în lipsa afecțiunii paterne. Mi-a dăruit prieteni minunați care m-au acompaniat pe perioada întregii copilării și adolescențe. Chiar dacă nu discutam direct cu ei de stările prin care treceam, doar faptul că erau lângă mine mă ajuta enorm. Povesteam cu ei câte-n lună și-n stele. Atacam împreună toate curiozitățile vieții și încercam să găsim răspunsuri la întrebările de care sunt preocupați mai toți tinerii.

Prin 1993, când eram student la Facultatea de fizică, vorbeam cu un prieten de faptul că Albert Einstein, înainte să moară, ar fi descoperit un secret așa de mare despre univers încât, considerând că lumea nu este încă pregătită să-l audă, a decis să-l țină ascuns timp de cincizeci de ani, până când mentalitatea umanității va mai evolua. Ne întrebam noi atunci: oare ce a descoperit geniul așa de important încât să fie necesare astfel de

precauții? Speculam între noi, încercând să găsim răspunsuri la această enigmă.

Ne gândeam că poate o fi o nouă sursă de energie, care va revoluționa în așa măsură tehnologia, că va schimba complet felul în care ne raportăm la viață. Încercam să intuim ce schimbări ar putea aduce o asemenea descoperire când va veni vremea dezvăluirii secretului. Ne întrebam cum va fi lumea în momentul dechiderii seifului în care este păstrată prețioasa scrisoare. Oare ce minunăție, de care se va bucura întreaga umanitate, a descoperit geniul și experiența de viață a acestui savant? Ce tehnologii revoluționare vor apărea după divulgarea noii teorii? Oare care vor fi implicațiile pentru noi toți, muritorii de rând?

După trecerea anilor, preocupați de devenirea noastră, ne-am pierdut în lumea lui "trebuie", în lumea metamorfozării în "cineva", în lumea necesităților fără oprire. Am lăsat aceste întrebări să se piardă undeva în uitare, pe granița dintre conștient și inconștient, plutind ca o sticlă mesageră pe oceanul vieții. Însă îmi amintesc foarte clar curiozitatea pe care o simțeam când ne gândeam la secretul lui Albert.

În 2006, după cincizeci de ani de așteptare, arhivele s-au deschis. Scrisoarea lui Einstein e devoalată lumii întregi. Savantul prezintă în ea ultima lui descoperire: forța universală este iubirea.

Cei ce au trăit lumina vor exclama: Câtă frumusețe! Ce minunăție! Câtă înțelepciune! Iată reunirea mult așteptată! Iată lumina! Ce încântare să ascuți descoperirea de la finalul vieții acestui savant! Descoperirea lui mărturisește ea însăși despre trecerea acestei minți/suflet, însetat de cunoaștere, din categoria oamenilor de știință în categoria înțelepților. Ea îl transformă din statuie în înger viu. Oamenii luminii confirmă că Einstein a avut dreptate să o ascundă,

deoarece lumea nu era și nu este încă pregătită pentru a înțelege o astfel de descoperire. Cu toate acestea, pentru că trăim timpul cernerii, este cazul să continuăm cântecul dragostei.

Câtă decepție pentru cei ce au așteptat o revelație cu implicații tehnologice revoluționare... Gândesc aceștia: "Albert Einstein să se demită în așa "hal"? Să ne spună el nouă că Marea Forță Unificată este iubirea? Că în iubire se pot reuni cele două mari teorii, teoria relativității și mecanica cuantică? Că iubirea guvernează toate celelalte forțe din univers? Că fiecare forță fundamentală este o expresie a iubirii, o formă a ei, și că fiecare dintre noi avem în inimi un motor al iubirii? De neînchipuit! Să ne spună el că, dacă nu explorăm iubirea, nu putem înțelege dinamica universului? Ce pueril! Auzi tu, iubirea!?? Cum a ajuns această minte științifică de la cunoașterea empirică, de la ecuații matematice și formule ale fizicii, să susțină că iubirea este lumină, că ea este gravitație?! Cum a ajuns să vorbească de bombe de iubire?"

Foarte frustrantă a fost, pentru cei ce nu pot înțelege implicațiile ei, descoperirea colosală a bătrânului savant îndrăgostit. Luat în serios de către comunitatea științifică pentru orice afirmație din domeniu științelor exacte, de data aceasta, niciunul dintre cercetători nu a avut prezența de spirit să înțeleagă uriașul potențial științific al descoperirii uimitoare a lui Einstein. Nu au înțeles că Einstein era cât se poate de serios în testamentul său. S-au uitat la el cu nostalgia binecunoscută a sufletelor care ar vrea să creadă, dar nu pot trece peste barierele propriilor lor metode științifice. Cum să analizeze iubirea? De unde să o apuce? Ce metode să aplice pentru dovedirea existenței ei? Cum să o conceptualizeze matematic? Au surâs înțelegători, punând "deraierea" lui Einstein de la metodologia științifică pe seama emoțiilor părintești ale acestuia.

Savantul explică : "ce ar fi dacă am înlocui concepția materialistă a lumii, acel M reprezentând masa unui obiect din ecuațiile fizicii, cu un L mare de tipar (Love) care să reprezinte viața din perspectiva iubirii?" Mai departe ne dă soluția la criza energetică și spirituală prin care trece lumea noastră prin descoperirea sensului întregii existențe: $E=L \times C^2$. Energia unui sistem este egală cu iubirea pe care o are înmulțită cu viteza luminii divine la pătrat. Infinitul de dincolo de infinit!

Câtă înțelepciune și cunoștință condensată este în această scrisoare! Ce gândire revoluționară! Ce clarviziune! Ce revelație! Ce minunat ar fi dacă am analiza minuțios și serios descoperirea lui. Atunci am găsi că în iubire este răspunsul. În ea se unesc toate forțele universului. Prin iubire încep să aibă un scop comun, un rost comun. Forța nucleară tare, care ține împreună quarcurile într-un nucleon, ar fi reprezentarea iubirii trinitare însăși. Ea ne exemplifică cât de puternică și de creatoare este iubirea, cum ea ține toate într-o perpetuă dinamică și dăruire de sine. Forța nucleară slabă ar fi reprezentarea iubirii care încheagă realitatea și face posibilă "materia" și viața în univers. Forța gravitațională devine o expresie a iubirii care face să graviteze în jurul ei existența, ținându-o prin iubire la sân. Ea ne vorbește despre dansul iubirii prin atragere reciprocă. Forțele electromagnetice sunt expresii ale căutării iubirii și a respingerii egoismului sau al lipsei de iubire. Toate ar avea sens și ar deveni conceptual una. O singură forță cu expresii diferite. Atunci forțele ar deveni: iubirea nucleară tare, iubirea nucleară slabă, iubirea gravitațională, iubirea elecromagnetică, dat fiind că universul este menținut prin sensul Celui ce-l privește din exteriorul său, iar acest sens este Iubirea. Forța, din perspectiva ființială a multiversului multidimensional, este Iubirea.

$E=L \times C^2$. Iată în toată frumusețea ei, ecuația Marii Forțe Unificate, izvorul inepuizabil de energie cosmică și ființială la care, prin "motorășele" din sufletele noastre, avem cu toții acces dacă dorim.

Apostolul Ioan rezumă întreaga Biblie la trei cuvinte: "Dumnezeu este iubire". Tot așa, Einstein, apostolul relativității, reduce întreaga cercetare științifică la aceleași trei cuvinte, spunând și el că "Dumnezeu este iubire". Prin această afirmație, Adam se reîntoarce în Rai, trecând prin sabia vâlvâitoare a îngerului fără să se ardă. Albert îmbrățișează Lumina cunoștinței și sare în brațele iubitului său Părinte, primind sărutare abisală.

Din cauza orbirii minții umane, Einstein a preferat să lase decenii să se scurgă înainte de a-și expune concluzia vieții lui de cercetător. A luat decizia de a ascunde descoperirea sa, faptul că Iubirea este Dumnezeu și Dumnezeu este iubire, pentru a nu fi ridiculizat nici de oamenii de știință, nici de către neamul său evreiesc, când îl văd rezumând cunoașterea la "porunca" lui Hristos. De aceea, scrisoarea a fost publicată doar după douăzeci de ani de la moartea fiicei sale. Pentru ca cei dragi lui să nu trebuiască să suporte criticile nimănui. Savantul avea dreptate. Nu suntem pregătiți să asimilăm această descoperire în societățile noastre lichefiate. Întoarcem capul suferinzi și nu putem vedea adevărul simplu și minunat cuprins în scrisoarea lui Einstein. Cea mai mare descoperire a lumii rămâne astfel ignorată și este privită ca o scăpare a geniului cu pletele în vânt, căruia i se acordă de către savanții lumii ăsteia prezumția de nevinovăție a unui tătic iubitor.

Decembrie 2018 – Este imposibil de a uita experiența luminii

Una dintre rezidentele de la căminul de pensionari, o doamnă care are o spiritualitate orientată spre Dumnezeuul iubirii, mă roagă să o întâlnesc pe fiica ei. Fixăm o întâlnire și, la momentul convenit, aud o bătaie timidă la ușa biroului. Deschid și văd o femeie cam pe la 45 de ani care se prezintă ca fiind persoana așteptată. O invit să intre și să se facă confortabilă pe unul din scaune. Întrevăd în atitudinea și gesturile ei un om foarte sensibil și de o mare delicatețe. Facem cunoștință și îmi spune că a venit deoarece mama ei a insitat să ne întâlnim. Îi amintesc că este liberă să facă ceea ce dorește și nu trebuie neapărat să ne întâlnim, dacă nu îi face plăcere. Vorbele acestea îi dau încrederea și curajul să îmi expună ce o frământă.

Îmi povestește că în tinerețe, cu treizeci de ani în urmă, a avut o experiență care i-a marcat profund întreaga viață. Descrie apoi cu lux de amănunte exact aceeași experiență a luminii pe care am trăit-o și eu în adolescență. Toate etapele erau identice: plutirea deasupra trupului, senzația ciudată de a fi și în trup și în afara lui, lumina crescândă care învăluie, uitarea trupului, căldura și dragostea din lumină, absența formelor, glasul consolator din lumină, iar la sfârșit senzația de cădere în trup. Încărcată de emoția amintirii minunatei experiențe, îmi spune: "Îmi amintesc de toate de parcă le-aș fi trăit ieri."

Îmi dezvăluie apoi consecințele vederii luminii : nu mai putea trăi în societate ca și mai înainte și cauta constant să înțeleagă ce i s-a întâmplat. Viața normală, cu fuga ei constantă după căpătuire, nu mai avea sens pentru ea. De ce să se chinuie să obțină ceva în lumea asta, când nimic de aici nu se ridică nici la o fracțiune din bogăția de iubire din lumină? După o astfel de experiență, în care a

simțit intensitatea și gustul divin al iubirii Ființei care era cu ea în lumină (care este lumina), progresul material nu mai înseamna nimic. Nimic din lume aceasta, din plăcerile și bucuriile pe care ea le poate oferi, nu se putea apropia de bucuria, de pacea, de dragostea și de senzația de împlinire din lumină.

Spunea: "Simțeam, și încă mai simt, că nu mai sunt o participantă, ci o spectatoare a unei vieți căreia nu-i mai aparțin. Tot ceea ce îmi doream era să mai simt o dată dragostea aceea. Nu mai vroiam să trăiesc aici. Vroiam acolo, învăluită în dragoste."

Părinții ei, văzându-o așa ruptă de "realitate", au convins-o să meargă să facă terapie, ca să încerce să uite ce a trăit și să poată să continue să devină acel "cineva" pământesc. Timp de douăzeci de ani a făcut terapie, încercând să se convingă că totul a fost doar un vis. Între timp, încerca să guste din ceea ce putea oferi lumea aceasta săracă pentru a se consola. Un bărbat, copii, prieteni și eforturi disperate de uitare prin fixarea de obiective "importante", care să-i distragă atenția de la amintirea luminii. Dar, oricât încerca să înghită consolările acestea, niciuna dintre ele nu gusta nici măcar apropiat cu gustul bucuriei și al păcii datorite de Ființa luminii. Oricâte tentative ar fi făcut, nu putea nicicum să uite experiența aceea. Putea să amorțească pentru un timp amintirea, dar de uitat, niciodată.

Continua ea: "Mi-am trăit viața ca o străină, ca un emigrant într-o țară sărăcăcioasă și lipsită de gust, încercând să uit de adevărata mea țară de suflet. Dar nu am putut niciodată. Încercam să imit bucuria celor din jur, deși nimic nu mă bucura. Am încercat să le spun și altora de iubirea luminii. Nu doar că nu mă înțelegeau, dar unii mă etichetau de nebună sau reacționau agresiv contra mea. Aveau comportamentul unui om pe care încerci să-l trezești din somn și nu vrea. O, dulce uitare... Comfortabilă

uitare... Pentru mine, imposibilă uitare...” Când își termină relatarea, lacrimi îi curg pe obraz.

Așa suntem noi construiți, să tânjim în permanență spre un "mai bine". Dar dacă experimentăm vreodată acest "mai bine", avem apoi mari dificultăți să ne mai mulțumim cu ce trăiam înainte de el. Îmi amintesc că după Revoluția din 1989 am fost odată cu mama și cu tatăl adoptiv prin Austria, Germania, Olanda și Belgia. Dacă până atunci Timișoara mea dragă mi se părea cel mai frumos oraș din lume, când am revenit din acele țări, unde nu erau clădiri cu tencuiala căzută sau neîngrijită, unde standardul de viață era diferit de cel de acasă, mi-am dat seama de starea în care ne găseam noi. La întoarcere, după ce am făcut o plimbare prin oraș, realizând diferența dintre societăți, nici nu am mai vrut să ies din casă pentru două săptămâni, ca să nu văd că ceea ce iubeam era de fapt altfel decât vrednic de iubire. Pot într-o manieră foarte reductivă să folosesc această analogie pentru a descrie diferența între lumi.

Am luat-o în brațe și am stat cu ea până s-a mai liniștit puțin. Și-a șters lacrimile și mi-a spus că i-a făcut bine să îmi vorbească. Simțeam că nu credea că o înțeleg în trăirile ei, ci mai degrabă credea că o compățimesc. Se pregătea să plece, când i-am spus că nu pot să o las să iasă din birou așa. I-am povestit atunci ce am trăit și eu în adolescență: lumina și îmbrățișarea ei, consolarea prin cuvânt și toate câte am mai trăit și care au decurs din acea experiență: imposibila uitare, non-sensul vieții așa cum este el trasat de societate, căutările, nesfârșitele căutări, și, până la urmă, sensul unei vieți în direcția iubiri și nu în încercarea de a o uita.

De această dată, mă ia ea în brațe și îmi dă un șervețel pentru lacrimi. Îmi zâmbește fericită și îmi spune că acum înțelege de ce a insistat mama ei să ne vedem. Înțelege de asemenea că ceea ce a trăit este ceva real și că

nu este singură. Oameni diferiți, din țări diferite, din culturi diferite, de confesiuni diferite, uniți prin aceeași experiență. Mai departe, mă întrebă dacă am reușit să dau un sens la ceea ce am trăit. I-am răspuns că fiecare dintre noi îmbrăcăm această experiență de un sens luat din cultura, credința sau informațiile noastre. Îi spun că tot ceea ce pot face pentru ea este să-i prezint sensul care mi s-a dăruit mie de-a lungul anilor.

Îi citesc pasajul în care Domnul Iubire se luptă cu Iacov și în care îi spune: "De ce mă întrebi numele Meu? El este minunat." Continui cu Moise care, cerând să vadă fața Domnului, primește răspunsul: "Nimeni care vede fața Mea nu mai poate să trăiască." – nu de frică, ci pentru că viața nu mai are sens fără El... Și așa îi spun despre Ființa Iubire, care ne este și tată și mamă, și prieten și soț și care ne invită la o conviețuire cu Ea. Din punctul meu de vedere, această experiență este invitația la dansul Iubirii. Îi dezvălui că prima experiență a luminii este doar începutul căutării. Vederea luminii este chemarea spre mai mult, spre a ne convinge că nu găsim nimic similar cu Ea în viața asta săracă. Este apelul la o desprindere de materialism, un salt în brațele unui tată bun, o fugă în întâmpinarea unui soț desăvârșit și prea iubit.

Ea mă ascultă fericită și îmi mărturisește că, pentru prima dată, cineva îi vorbește pe placul inimii ei și că, într-un fel, a simțit acest lucru toată viața. Îmi mărturisește mai pe urmă: "Și eu care am încercat să uit și să fug toată viața ca de ceva ireal de ceea ce doream de fapt. Ascultându-te, cred acum că există o continuitate la ce am trăit atunci și știu că vreau să merg pe drumul la care am fost chemată și eu. Vreau să mai simt o dată îmbrățișarea Lui." Îi dau câteva noțiuni despre cum să-L caute, despre cum să-i vorbească cu o inimă caldă și doritoare. Mulțumindu-mi, mă numește frățiorul ei și iar mă îmbrățișează. De data asta, o simt cu adevărat fericită, ca

o fetiță care și-a regăsit drumul spre casa ei. Ne despărțim fericiți amândoi.

Rămânând în birou, simt beția cum mă cuprinde și nu pot să mă opresc în a-Ți spune: "Ce cadou frumos mi-ai făcut, scumpul și dragul meu Stăpân! Nimeni nu poate trăi fără Tine! Pe Tine te căutăm cu toții, așa orbi și surzi și șchiopi cum suntem. Numai în Tine inimile noastre se simt împlinite. Numai în iubirea Ta găsim odihnă întrebărilor și pacea scopului atins, în veșnică întindere spre mai multă și mai multă dragoste. O, iubitul meu drag! Cât te dorește sufletul meu... Dar să închid ochii, să plec capul și iată-Te, scumpul meu..."

Februarie 2005 - Mitropolitul, preotul și ziarista

Când lucram la Mitropolie, aveam o cunoștință care era ziaristă. Nu mai țin minte sigur în ce fel de circumstanțe ne-am cunoscut. Cred că la una dintre conferințele pe teme de asistență socială la care participam din partea Mitropoliei. Era o femeie scundă, cu părul creț, cu o personalitate foarte puternică. Era directă, fără ocolișuri, concentrându-se întotdeauna pe esențialul problemelor și spunându-ți verde în față ceea ce crede, neținând seama de convențiile sociale. Era confortabil să vorbești cu ea pentru că nu trebuia să citești printre linii vreun scop ascuns. În același timp, știai că omul din fața ta face eforturi să fie cât mai obiectiv posibil. Îmi plăcea că nu se împiedică în conversații de faptul că sunt preot. Nu avea nici reverențe artificiale, nici idei preconcepute legate de acest fapt. Pentru ea, eram Tavi de la Mitropolie, care-i putea da informații despre ce face Biserica în domeniul asistării persoanelor dezavantajate. Mai tot timpul avea o jovialitate și o voie

bună care o acompaniau și care te făceau să i te deschizi și să te simți confortabil în timp ce-i ofereai informațiile cerute. Cred că avea personalitatea potrivită pentru meseria de jurnalist.

De data asta, lucrurile erau diferite. Întorcându-mă la Mitropolie după pauza de masă, o văd așteptând să intre în audiență la arhiepiscop. Era complet schimbată. Se vedea că e neliniștită, că o preocupă ceva foarte intens. O salut. De abia dacă îmi răspunde. Mă întrebam ce s-o fi întâmplat. Mă duc mai departe în treburile mele. Mai târziu, spre sfârșitul programului, aveam să ne revedem. Intră la mine în birou într-o stare de efervescentă, plină de emoție. O invit să se așeze și să-mi povestească ce s-a întâmplat. Uneori e suficient să rostești doar un cuvânt pentru ca oamenii să vadă că pot să-și descarce inima, având încredere că vor fi ascultați.

Începe atunci povestea acelei zile tumultoase: "Măi Tavi, eu nu înțeleg cum pot să existe asemenea preoți?! Auzi tu, să-i spună prietenei mele, care era întinsă aproape moartă la spital după operație, care chiar venea să-și piardă copilul, că va merge în iad ca o ucigașă de copii și tâmpenii de genul asta! Ea a cerut să-l vadă pe preotul spitalului pentru că suferea enorm și este o femeie credincioasă, iar el o crucifică! O face să sufere și mai tare, până când săraca, a început să-mi vorbească de sinucideri și de-alea! Păi ce fel de preot mai e și ăsta? Doctorii i-au spus că dacă nu vor interveni și dacă nu-i extrag sarcina va muri. Îmi plângea fără oprire și suferea de nu o mai recunoșteam. Auzi tu? În loc să o consoleze de pierderea ei, îi spune că va merge în iad. Așa m-am înfuriat de nu-ți pot spune! Cum e este posibil așa ceva?"

De asta am venit la amiază la mitropolit, să mă plâng și să-l rog să facă ceva pentru prietena mea. Nu știam ce, poate să trimită vreun alt preot, mai puțin bătut în cap, sau altceva ce știe el. Mă durea sufletul pentru prietena

mea. Știam că mitropolitul este un om de suflet și așa înfuriată și plânsă de nervi m-am dus la el. După ce i-am relatat ce mă preocupă, episcopul l-a sunat imediat pe secretar și i-a spus să anuleze următoarele întâlniri de peste zi. Mi-a spus: "hai să mergem la prietena ta". Ne-am suit amândoi în mașină și am plecat imediat la spital. L-am condus la salon, fiind foarte uimită că la cei 80 de ani ai lui era așa sprinten și dornic să mă ajute.

Prietena mea era, săraca, ghemuită într-un colț al patului toată plânsă și înfrântă de viață. Mitropolitul s-a dus imediat la ea și i-a spus că o roagă să îl ierte pe el pentru comportamentul preotului. I-a spus că este un preot tânăr, ultra-zelos, ne-experimentat și să fie sigură și să stea liniștită, pentru că în nici un caz nu va fi judecată pentru ceea ce i s-a întâmplat. A mângâiat-o pentru pierderea sarcinii. I-a vorbit blând, dându-i speranță în viitor și ajutându-o să găsească un sens la nefericirea prin care chiar a trecut. A consolat-o pe prietena mea ca un tată bun și înțelegător, în timp ce ea plângea. A stat alături de ea până s-a liniștit și până când a văzut că se simte mângâiată de pierderea ei. Prietena mea a găsit astfel consolarea pe care o căuta. Apoi i-am mulțumit și el s-a întors aici, iar eu am rămas cu ea."

O vedeam pe ziaristă cum încerca să înțeleagă diferența dintre atitudinea plină de judecată și de neînțelegere a preotului și revărsarea de bunătate, de disponibilitate și de iubire a bătrânului mitropolit. Până la urmă, după ce își golește inima de toate aceste tensiuni, iubirea învinge în inima ei și lasă să iasă un oftat care mărturisește de sfârșitul fericit al acestei zile tumultuoase.

Îi explic că, deși toți preoții au harul de a oficia slujbele din biserică, puțini dintre noi avem iubire în inimă pentru a putea acompania oamenii suferinzi. În mod ideal, cei hirotoniți preoți ar trebui să aibă deja inima convertită la iubire. Dar, de multe ori, este nevoie de

multă experiență și mult timp până când inima preotului se dăruie Ființei Iubire și începe să pompeze în suflet în loc de sânge, iubirea.

O văd pe ziaristă că înțelege și pleacă fericită că a luptat lupta cea bună pentru prietena ei, aducându-i la patul ei de tristețe un om iubitor, care i-a dăruit din inima lui îndrăgostită ceea ce ea avea nevoie într-un moment dificil din viață.

Dacă ar fi știut atunci preotul că, privindu-o pe femeia aceea, propriul lui iad și-l vedea... Iadul neînțelegerii, al închisorii în care el însuși era prins, iadul lipsei de iubire... Dar mai târziu, sunt convins că Domnul nostru l-a condus și pe el pe calea pe care mergea bătrânul mitropolit Nicolae, pe calea Iubirii.

Februarie 2014 - Pacienta bolnavă de inimă

Suntem cinci stagiați în îngrijirea spirituală a bolnavilor care bântuim prin Spitalul Charles Lemoine din Longueuil. Fiecare dintre noi are alocat câte un etaj, care corespunde cu un departament specific al spitalului. Primind departamentul de cardiologie, în fiecare zi de stagiu, vizitez cei aproximativ patruzeci de pacienți internați aici. Amplasat chiar în mijloc, postul de asistente este neîncetat în mișcare. Doctori, asistenți, ergoterapeuți, fizioterapeuți, farmaciști, asistenți sociali, zumzăie fără oprire, fiecare fiind concentrat la treaba lui. Nu este de mirare că asistenta-șefă este în permanență stresată și nervoasă. Cum nu are timp să stea de povești, ca să obții informații despre pacienți, trebuie să i te adresezi prin fraze scurte și la obiect. Văzând cât este de ocupată în permanență, de cele mai multe ori prefer să nu o întreb nimic și să citesc direct dosarul pacienților.

Astăzi este de gardă un doctor cardiolog cu care am mai schimbat câteva fraze, de asemenea scurte și concise. Inițial m-a luat în serios, neștiind cine sunt dar, după ce a aflat care este latura mea de expertiză, a fost mai degrabă înclinat să facă glume la adresa mea. De origine română, medicul vedea spiritualitatea ca pe a cincea roată la căruță, ca pe un domeniu complet neimportant în lumea spitalului unde el e rege. De această dată, doream să-l întreb care este situația medicală a unui pacient foarte depresiv, care mi-a făcut câteva apropouri sinucigașe ultima dată când l-am întâlnit. În loc să-mi răspundă la întrebare, îmi zice : "Să înțeleg că vrei să mă spovedești, părințele? Nu am acum timp, că-s grăbit. Vedem noi, poate când îmi iau concediu. De acord?" și îmi întoarce spatele râzând sarcastic.

Una dintre asistente îmi șoptește că pentru a-l aduce pe drumul cel bun pe unul ca el nu ajunge nici o cisternă de apă sfințită. Facem haz de necaz și mergem mai departe. Văzând că nu sunt luat în serios, iau direct dosarul pacientului la răsfoit și citesc de acolo direct notele aproape indescriptibile ale medicului și observațiile asistenților. Adevărul e că acest doctor, chiar dacă nu înțelegea el ce mai caută și unul ca mine pe acolo, îmi era simpatic. Măcar el îmi vorbea, față de alții care nici nu se sinchiseau de prezența mea. Ceea ce era mai grav era faptul că, fiind așa de ocupați, nici doctorii nici asistenții medicali nu aveau timp să asculte prin ce treceau pacienții. Două-trei întrebări legate de ce îi doare și gata. Oamenii sufereau însă cumplit din tot felul de motive asociate la starea lor de sănătate.

Când ies din postul asistenților, trec pe lângă o pacientă care se plimba fără oprire pe coridor, ținându-se de suportul unei perfuzii. Era foarte preocupată, de parcă era grăbită să găsească ceva sau pe cineva. Îmi continui drumul spre pacientul meu, dar, când intru la el în salon,

văd că doarme profund. Îl las să se odihneasă și mă întorc iar spre post. Femeia de pe culoar mă vede și, când trec pe lângă ea, mă prinde de mână și îmi strigă: "A... pe tine te căutam!" Mă uit la ea mirat și, fără vreun alt cuvânt, mă trage după ea în salonul în care era internată. Pe drum, îl remarc pe doctor râzând pe sub mustață.

Femeia avea aproximativ 70 de ani, cu părul cărunt răvășit, extrem de slabă. Nu o mai văzusem până acum și nici nu apucasem să-i citesc dosarul. Cămașa de spital era abia atașată la spate și părea să fie extrem de tulburată. Nu știam la ce să mă aștept din partea ei, așa că m-am lăsat dus de val, așteptând urmarea. Se așează pe fotoliul de lângă pat și-mi spune să-mi trag un scaun, că avem de vorbit. Mă întrebam dacă mă cunoaște de undeva sau dacă ne-am mai întâlnit vreodată. Cardiologia schimbă repede pacienții și mă gândeam că poate ne-am întâlnit cu câteva luni înainte. Cum văd așa mulți oameni, se mai întâmplă să uit pe unul sau altul. Dar nu, nu ne mai întâlnisem.

După ce ne așezăm, se uită drept la mine în ochi și începe: "Știu că tu mă vei înțelege. Cu ăștia degeaba încerc să vorbesc, nu-s capabili să asculte sau să înțeleagă ceva. Poimâine m-au programat la o intervenție chirurgicală să-mi instaleze un aparat la inimă." Îmi arată firele care-i ieșeau pe deasupra cămășii. "Nu știu ce va fi, așa că m-am hotărât, ca pentru prima dată în viață, să dau afară gunoiul pe care-l țin în inimă din tinerețe. Am crezut că e mai bine pentru toți să îngrop în mine mizeriile și să le uit. Dar uite că nu merge. Oricât încerc să le uit, nu numai că revin iar și iar la suprafață, dar îmi paralizează toată viața. Mă doare inima atunci și plâng până nu mai pot să respir. Lucrurile astea nu mă lasă să trăiesc și m-am simțit în permanență prizoniera lor. Cu cât încercam să fug mai departe de ele, cu atât mai mult și mai în forță îmi reveneau în față."

Îi spun să-și ia tot timpul de care are nevoie și să-și golească sacul inimii de tot ce dorește ea. Încurajată, femeia începe să-mi povestească toate coșmarele prin care a trecut în copilărie și adolescență, coșmare care pot răni și numai auzindu-le, dar mai dacă le și trăiești. În hohote de plâns, printre lacrimi și tremur, femeia își descarcă sufletul plin de răni îngrozitoare, de abuzuri de toate felurile, abuzuri făcute de către oameni de la care ea se aștepta la iubire, nu la astfel de crime. Aceste lucruri mizerabile au sfâșiat sufletul sensibil al femeii din fața mea, aruncându-l în întunericul deznădejzii.

Pe moment, am rămas și eu paralizat la auzul acestor fapte. Niciodată nu am mai întâlnit așa răutăți. Oricât încercam să păstrez o postură profesională în fața ei, nu am putut. Încep să-mi curgă și mie lacrimile pe obraji. Atunci ne înclinăm unul spre altul și o țin la piept, în timp ce plângem amândoi. O mângâiam pe cap pe acea străină care suferea în brațele mele, într-o încercare instinctivă de consolare. Am stat așa cam un sfert de oră, ea lăsându-se în brațele mele în timp ce plângea. Când s-a mai liniștit, îi dau un șervețel să-și șteargă lacrimile și îmi văd cămașa udă de lacrimi, sângele sufletului ei.

După un moment de tăcere, îmi zice: "Nu am mai putut iubi de atunci. Doar rușine, frică și scârbă aveam în inimă. Cu frica asta, i-am rănit pe cei ce încercau să se apropie de mine. Îmi era frică să nu vadă ce ascundeam în suflet și să se contamineze sau să se murdărească și ei. Credeam că e mai bine să țin în mine lucrurile astea, dar am greșit." Uitându-mă la ea și, neștiind exact care era situația ei medicală, îmi era frică ca nu cumva toată descărcarea emoțională să nu-i cauzeze complicații la inimă. Dar nu s-a întâmplat nimic. Îi văd la un moment dat un zâmbet firav în colțul buzelor și îmi spune: "Ce bine este să dai afară ceea ce ai pe inimă și să te simți înțeles și iubit. Îți mulțumesc."

Fiind stagiar, găseam această experiență foarte revelatoare. Nu făcusem nimic în afară de a o asculta. Nu cred să fi spus nici măcar o frază, nici un sfat, nici o remarcă... Tot ce făceam era să sufăr cu ea și să mai spun în mine câte un "Doamne, te rog, ajută-o pe femeia asta."

După ce se mai liniștește, se întinde pe pat, închide ochii, lasă să iasă din plămâni un suspin profund și adoarme. După întâlnire, mă duc la asistenta-șefă să-i spun că am avut cu pacienta o întrevvedere foarte încărcată de emoții și că ar fi de preferat să o lase să se odihnească pentru un timp. Mai pe seară, am mai trecut o dată să o văd cum se simte și aveam impresia că sunt în fața unui cu totul alt om. Era liniștită, cu părul aranjat, senină. M-am bucurat pentru ea.

În ziua următoare nu am putut să o întâlnesc pentru că aveam cursuri. De abia a treia zi m-am întors la cardiologie. Mă duc direct la ea în salon să văd dacă este bine. Găsind patul gol, mă duc în postul de asistente și întreb de ea. Când am intrat, nu am remarcat că în spatele meu era doctorul cardiolog. De data asta, mă salută, îmi răspunde foarte serios că a observat o schimbare subită în starea ei de sănătate și, refăcându-i analizele, s-a decis în echipă că nu mai este necesar să i se instaleze un stimulator cardiac. Mi-a spus după aceea : "Nu știi ce i-ai făcut, dar după ce te-ai întâlnit cu ea, era sănătoasă. Astăzi la ora zece am externat-o." Eram extrem de mirat de ceea ce auzeam și i-am răspuns medicului: "Nu am făcut chiar nimic. Tot ce am făcut a fost să o ascult și să plâng cu ea."

De atunci, am devenit prieten cu doctorul și începea chiar să-mi recomande pacienți pe care să-i întâlnesc. Am înțeles cu ajutorul acestei femei cât de important este să fi ascultat și să te simți înțeles. Am învățat de la ea că două urechi empaticе și două brațe iubitoare și primitoare pot vindeca inimile rănite mai mult decât medicamentele și aparatele. Nu am mai văzut-o de atunci pe acea doamnă,

dar m-am mirat cum, prin ea, s-a deschis și inima noului meu prieten, doctorul.

August 1994 - Starețul și morcovii

Schitul Pătrunsa era parcă o întrepătrundere a cerului cu pământul. Aveai impresia uneori că din acel loc poți atinge cu mâna poalele îngerilor. Nu degeaba părintele Teofil Părăian spunea că mănăstirea este tinda raiului. Chiar așa te și simțeai, ca într-o anticameră a unei alte vieți. Dimineața, soarele răsărea peste schit dintre doi versanți ai muntelui Buila. O cruce pe care am ridicat-o împreună cu profesorul de matematică era înfiptă în locul de unde primele raze își arătau lumina lor. Vara, abruptele pășuni dintre cutele munților erau îmbrăcate în flori multicolore care răspândeau un parfum îmbătător. În unele locuri, stâncile nășteau izvoare cristaline care susurau printre văi. Copacii bătrâni străjuiau drumul spre biserica veche din secolul al XVIII-lea. Contemplând multitudinea de nuanțe de albastru și alb al cerului și împletirea lor cu auriul razelor de soare, aveai impresia că tot ce trebuie ca să te muți cu totul în cer este un singur pas.

De câteva săptămâni, un tânăr din București i-a cerut starețului să rămână în schit. De când a venit, chestionează în continuu orice i se spune. Parcă ar fi un copil mic care nu înțelege motivele părinților săi. De ce facem aia? De ce cealaltă? De ce ne rugăm așa? De ce cerem binecuvântare? De ce nu mâncăm carne? De ce nu vorbim mai des? Era prima dată când stătea într-o mănăstire și nu cunoștea mai nimic despre viața de aici. În București a făcut yoga și întrebările pe care le avea despre viață l-au condus să audă de părintele Ghelasie de

la Frăsinei. La un moment dat, s-a dus să-l întâlnească, căci părintele avea harul de a-i atrage în Biserică pe cei curioși de credințele orientale. Veneau la el oameni din toată țara și chiar din întreaga lume să-i pună întrebări legate de practicile spirituale ale Bisericii Ortodoxe.

Văzându-l pe tânărul bucureștean curios să înțeleagă mai mult, Ghelasie l-a trimis, ca și pe mine, cu o scrisorică în mână la Pătrunsa. Ne-am împrietenit, fiind amândoi tineri și "ucenici ai părintelui". Uitându-mă acum retrospectiv la discuțiile noastre, realizez ce suflete flămânde, scheletice și pline de răni eram amândoi, căutând să prindem măcar o fărâmitură din pâinea spirituală pe care cei experimentați o mâncau în tinda raiului. Eram deznădăjduiți prin faptul că am văzut impostura lumii care caută viața acolo unde nu este. O lume în care oamenii au uitat cine sunt și care nu mai are ce transmite tinerilor decât necunoașterea și orbirea ei. O lume în care valoarea ți se atribuie dacă ești competitiv, fără scrupule, dacă ești un supraviețuitor înrăit cu pielea bătucită, o bestie egoistă, care nu se gândește decât la profitul ei. O lume în care, dacă îndrăznești ca nou-venit printre adulți să pui întrebări existențiale, primești fie o palmă după ceafă, fie un răspuns în doi peri de genul "așa e viața", "pentru că așa trebuie", "așa se face". Asta dacă nu nimerești cumva peste vreun "filozof" în acțiune care să te apostrofeze cu un generos "mă, da prost mai ești, tu n-ai treabă de gândești atâta?"

Dar noi, așa proști cum eram, ne puneam întrebări. Ne interogam în primul rând dacă asta-i lumea în care vrem să trăim? Să acceptăm noi oare o societate care le cere inimilor noastre, create cu scopul de a deveni iubire desăvârșită, să muște din alții, să fie pietrificate, întărite în brutalitate, în critică și în judecată, egoiste și iubitoare de egoism, competitive prin parvenism, călcătoare pe inimi, ucigașe de suflete, devalorizatoare de ființe

sensibile, ignorante și desconsiderante față de iubirea adevărată?

Unii dintre noi nu pot să trăiască în acest sistem fără ca măcar să înțeleagă un minim "de ce?". "De ce-ul" acesta este esențial pentru un tânăr care vrea viață. De ce tot acest non-sens în jurul meu? De ce simt că este o ruptură radicală între ceea ce dorește inima mea și ceea ce pot găsi în jur? De ce dragostea care se găsește în lume este atât de coruptă de materialism (de orice nuanță ar fi el)? De ce iubirea mă rănește așa de tare și, în același timp, nu pot trăi fără ea? De ce să trăiesc, dacă nu este de găsit în lumea asta o iubire frumoasă, curată, gingașă, dăruitoare, dezinteresată, așa cum caută și dorește inima mea? De ce noi, omul, suntem atât de sălbatici cu noi înșine? De ce suntem insensibili unii cu alții? De ce ne ucidem? De ce concurăm între noi pentru a fi primii sau mai grozavi ca alții, a avea mai mult ca alții, a domina pe ceilalți? De ce se străduie atâta omul să strângă ceea ce nu poate duce cu el după moarte?

Aceste întrebări îl preocupau pe noul nostru frate de mănăstire. În plus, se mai interoga și de ce simte dorința interioară infinită de a iubi și de a fi iubit, dacă lumea profită de iubirea lui în interes egoist, îl rănește și îl batjocorește în schimb? Și, nu în ultimul rând, cum poate un boboc de fată căreia i-a pus inima în palmă și pe care a înzestrat-o cu cheia secretă a sufletului său, ea, imaginea prin excelență a iubirii, chip îngeresc, drag ca lumina ochilor, mai scump decât aurul, mai dorită ca aerul, cum poate oare ea să fie așa de oarbă, de crudă, de căzută din iubire în mercantilism animalic, lăsându-se condusă în deciziile sale de legea junglei și nu de lumina dragostei dăruitoare? Fratele, datorită rănilor inimii sale, și-a pierdut încrederea în oameni, în viață și în iubire. Simțeam în el amarul unui suflet rănit de iubirea strâmbă a părinților, a prietenilor sau a iubitei sale. Cunoșteam

amarul acesta și gustul lui mizerabil și, de aceea, eram cât puteam mai răbdător cu el.

Deși neîncrezător, având în permanență impresia că vrem să profităm de el sau să-i facem cine știe ce rău, stătea pe lângă noi, încercând să-și plângă inima împietrită, așteptând un miracol care să-i redăruiască încrederea pe care o pierduse în iubire.

În fiecare dimineață, starețul sau, în lipsa lui, Varsanufie, ne indica lucrul pe care-l avea fiecare de făcut peste zi. Astăzi, se hotărăște ca noi tinerii să mergem să lucrăm în grădina de legume a schitului la plivit morcovii. Cum mai veniseră cu o săptămână mai înainte încă doi tineri, acum eram patru. Înainte să plecăm la lucru, starețul ne precizează să lucrăm liniștiți, fără grabă și cu rugăciunea în gând. Unii dintre noi însă ne-am luat prea în serios munca și am început să facem o plivire de performanță... Au început să apară și comentariile de genul: "hei, de ce vă grăbiți așa?", "vezi că ai uitat acolo", "de ce nu ai plivit dincolo?", "noi am făcut mai mult ca voi", etc. Astfel, lucrul a început să devină greoi și neplăcut.

Starețul ne privea din când în când ce "minuni" facem pe acolo și, la un moment dat, vine și ne cere ca cele două rânduri de morcovi pe care tocmai le terminasem de plivit să le scoatem din rădăcină și să le plantăm invers, cu frunzele în pământ și cu rădăcina în sus. Ne uitam toți mirați la el, oprindu-ne complet din lucru. Fratele bucureștean începe să vocifereze că asta-i o prostie și o nebunie, că am lucrat atâta degeaba, etc. Pe mine mă distra cererea starețului și încep să scot vreo zece morcovi, și-i plantez cu rădăcina în sus. Ceilalți doi tineri rămân la început imobilizați, apoi unul dintre ei începe și el să planteze morcovi invers. Bucureșteanul, de nervi, pleacă din grădină și se duce la el în cameră boscorodind. Nu reușim noi să plantăm mai mult de douăzeci de

morcovi invers că starețul ne cheamă la el. Îl trimite pe unul dintre frați să-l cheme și pe bucureștean.

Starețul ne întrebă atunci ce s-a întâmplat și de ce ne-am supărat așa. Unul îi răspunde că nu înțelege de ce să strice munca de până atunci, altul că-i o nebulie să plantezi invers morcovii, altul că-i sunt de ajuns ordinele astea fără sens. Atunci starețul ne-a întrebat cu calm și multă înțelegere: "Fraților, spuneți-mi mie, ce cultivăm noi aici?" Dar nimeni nu-i răspunde. Ne mai întrebă o dată, la fel de calm: "Frăților, ce cultivăm noi aici?" Unul mai tânăr, cu o naivitate frumoasă copilărească, îi răspunde: "morcovi, părinte stareț."

Starețul la început zâmbește ușor, iar mai pe urmă ne privește cu seriozitate, dar și cu mare drag, și ne spune: "Nu, frăților. Noi nu cultivăm morcovi aici. Noi aici cultivăm suflete. Cultivăm inimi atente, ascultătoare și iubitoare. Asta cultivăm aici la schit. Să țineți minte! Spălați-vă și mergeți în biserică și vă cereți iertare unii de la alții și de la Dumnezeu." Apoi, îmi spune să adun morcovii puși invers și să-i duc la bucătărie pentru masa de prânz. În ziua aceea, am mâncat toți cu lacrimi o mâncare de cartofi cu morcovi fierți, uitându-ne triști unii la alții, înțelegând cât de săraci suntem în iubire.

Ne-am dat seama că lipsa de dragoste formează lumea asta competitivă de care fugeam și în care nu vroiam să ne integrăm. Absența ei face lumea certăreață și întoarce viața spre greutăți, plăceri neplăcute și bucurii triste. Ne-am dat cu amărăciune seama că lumea aceea este înscrisă în noi, bine înrădăcinată, că noi eram acei morcovi care prin ei înșiși nu puteau face nimic. Dar prin iubire toate sunt posibile. Poți chiar să fi smuls din concepția pământie și mocirloasă a lumii și poți fi plantat în cer, oricât de ridicol ar părea la prima vedere acest lucru.

August 2016 - Bătrâna care a făcut un pact cu Domnul

Sunt la Hôtel-Dieu. Ca în fiecare dimineață, dacă nu primesc apeluri de urgență, îmi încep ziua vizitând bolnavii de la Departamentul de îngrijire paleativă.

De cinci luni de zile, în primul salon din partea dreaptă a culoarului este internată o femeie de 73 de ani de credință romano-catolică. Îmi cere să se împărtășească de fiecare dată când mă vede. Se împărtășește, își pune mâna stângă pe piept și apoi își închide ochii, intrând în convorbire intimă cu Iisus al ei. Nu este prea comunicativă cu mine. Am încercat de câteva ori să vorbesc cu ea, dar, în afară de câteva dialoguri banale despre vreme, nu am reușit să aflu mai multe. De obicei, pacienții de la îngrijire paleativă stau aici între câteva zile și o luna, maxim două. Pe ea însă, parcă o ținea ceva în viață. Era internată de șase luni și nu părea să abandoneze lupta. Salutându-o, mă duc mai departe să-i vizitez pe ceilalți călători din anticamera cerului.

Hôtel-Dieu este un cămin de pensionari uriaș. Înainte vreme, când încă mai exista un preot catolic angajat, rezidenții doritori se împărtășeau în fiecare zi. Din păcate, preoții catolici sunt din ce în ce mai rari în Québec și sunt foarte ocupați cu gestionarea parohiilor (un preot are câte patru-cinci parohii în grijă). Rar găsești pe câte unul disponibil ca să lase ce are de făcut și să vină de urgență la spital. În același timp, administratorii spitalelor, reprezentând un stat laic, deseori, nu văd cu ochii buni prezența preoților catolici în spitale.

Astăzi, voluntarii, aprobați de episcopul catolic, duc la persoanele în vârstă de două ori pe săptămână azimile consacrate, cu excepția pacienților aflați la secția de îngrijire intensivă și la secția de îngrijire paleativă, unde nu li se permite accesul. Acolo, numai specialistul în

îngrijire spirituală poate intra pentru a oferi Sfânta Împărtășanie pacienților care o cer.

El trebuie să evalueze capacitățile fizice de a se împărtăși ale fiecăruia, în funcție de diagnosticele puse de medici sau de starea pacientului în momentul cererii. Unii dintre ei nu mai pot mesteca sau înghiți, alții au tot felul de intoleranțe. Este drept că azimile consacrate ale catolicilor sunt extrem de seci (ca și textură) și uneori pacienții au dificultăți cu ele, rămânând uneori lipite de cerul gurii sau de esofag. De aceea, uneori administrăm doar o fărmă de azimă în loc de toată bucata.

Din timp în timp, avem tot felul de reuniuni în care se discută care este metoda cea mai potrivită de a împărtăși bolnavii. Administratorii ne fac des sugestii de a nu mai împărtăși deloc bolnavii sau măcar de a o rări foarte mult. De multe ori, sunt într-o situație delicată, deoarece mă văd obligat să lupt eu, preot ortodox, cu personalul romano-catolic, pentru ca pacienții mei romano-catolici foarte doritori să se poată împărtăși.

Ca și această femeie, mulți pacienți aflați în îngrijire paleativă îmi cer aproape zilnic împărtășania catolică. De multe ori, am inima strânsă și mă întreb dacă nu fac o greșală ca preot ortodox că duc bolnavilor tainele catolicilor. Mă întreb ce fac eu aici, printre catolici, și dacă Domnul nu este nemulțumit de mine pentru ceea ce fac? Am găsit un compromis, cerând voluntarilor să umple o cutiuță cu azimi consacrate, din care ofer pacienților împărtășania. Astfel, nu o ating direct, decât în cazul pacienților care suferă de paralizie sau a celor care nu pot primi decât o fărmă de împărtășanie.

Dar întrebarea și non-sensul pe care îl trăiam continuau să mă deranjeze. Uneori, negăsind nici un preot catolic disponibil și pacientul fiind pe moarte, familia mă ruga să fac rugăciuni pentru mama, tata, fratele, copilul lor și să-i ofer o mirungere. Oamenii suferă enorm. Ce să

fac? Să îi refuz, mai ales în ziua de astăzi când rar mai vezi pe unul că se gândește la Dumnezeu? Nu pot să-i refuz. Le spun că nu sunt preot catolic, că sunt preot ortodox, dar ei tot mă roagă să spun o rugăciune. Și atunci ne rugăm cu rugăciunile noastre... Am avut întrebările acestea în suflet timp de câteva luni, conștiința mea luptându-se cu situația delicată pe care o trăiam.

După-masă, pe la ora trei, mai fac o vizită în Departamentul de îngrijire paleativă, pentru a mă asigura că nu sunt persoane a căror stare s-a degradat în ultimele ore și pentru care familia cere prezența noastră. Când trec prin fața salonului femeii care cerea împărtășania zilnic o văd că-mi face semn cu mâna să merg la ea. Îmi spune că vrea să vorbim. Îmi trag un scaun lângă ea să putem în sfârșit să conversăm mai pe îndelete.

Fără nici o întrebare ajutătoare din partea mea începe să-mi zică : "Vroiam să vorbesc cu tine pentru că știu că tu nu o să mă consideri nebună. Dacă le spun la ceilalți, mi-e frică să nu râdă de mine. Acum opt luni, după ce am făcut niște analize și am stat la spital o săptămână, doctorul m-a anunțat că am un cancer în fază terminală. De șase luni sunt aici în îngrijire paleativă. La internare, doctorul mi-a spus că mai am de trăit una-două săptămâni. M-am grăbit atunci să-mi fac testamentul, să-mi vând mobilele din apartament, să gădesc pe cineva care să-mi ia pisica în grijă și mi-am luat rămas bun de la toți din familie. După o săptămână, am început să mă simt mai rău și, de frică, am făcut un pact cu El (îmi arată spre un crucifix deasupra porții). I-am spus așa: Tu știi că eu nu sunt prea credincioasă dar te rog să-mi dai zile cât mai am de rezolvat niște probleme (vroia să se împace cu una dintre fiicele ei). În schimb, îți promit că mă voi împărtăși de fiecare dată când se poate și că mă voi gândi la Tine cât mai des. S-au făcut deja șase luni de când sunt aici și astăzi doctorul a venit să-mi spună că mi-au refăcut analizele și,

nu-și explică de ce, dar cancerul a dispărut complet. A spus că sunt sănătoasă și că lucrătorul social va veni să mă vadă ca să-mi caute o locuință în care să mă mut cât de curând. Sunt așa fericită! Nu puteam să țin în mine fericirea fără să nu ți-o spun și ție. Am trăit șase luni în umbra morții, dar El m-a salvat. Acum cred că sunt mai bucuroasă că mi-a auzit rugăciunea, decât pentru că m-a vindecat. Ce bun este cu noi! Îmi pare rău că nu pot să le spun ce simt și celorlalți. Nu vreau să creadă că delirez. Dar trebuia să o spun cuiva. Ne iubește, să știi. Ne iubește mult! I-am simțit dragostea și nu are pereche. Este mare. Foarte mare.”

Stau mirat lângă ea. Plânge de bucurie. Mă ține de mână și-mi mulțumește că am venit să-i aduc împărtașania. Mă roagă să continui să vin să i-l aduc pe Iisus al ei până când o vor muta. Văzându-i credința, bucuria și iubirea femeii, am înțeles că împărtașirea este în sine un act de iubire, de vindecare, de fericire și de unire a sufletului omului cu Ființa Iubire. Din acel moment, tulburarea inimii mele s-a liniștit înțelegând că Domnul folosește ce poate și pe cine poate ca să ajungă la inimile iubitorilor săi fii și iubitelor sale fiice. Cum aș putea refuza unui om suferind apropierea cu Doctorul sufletului său? De atunci, nu am mai simțit anxietate când, în lipsa preoților catolici, răspundeam afirmativ, fără ezitare, dorințelor de a se împărtași ale celor ce așteptau trecerea în cerul Iubirii.

August 1994 - Tinerii proaspăt căsătoriți

După trei luni de când am venit în schitul Pătrunsa, starețul a decis, mai mult în glumă, să-mi dea să port o haină de călugăr. De ce, numai el știa. Nu mi-a făcut nici un fel de slujbă cum se face pentru rasofori, ci m-a îmbrăcat așa dintr-o dată cu ea și mi-a zis că-mi vine bine. Cum nu aveau alta pe acolo, părinții mi-au dat o reverendă veche, extrem de grea, murdară toată, ruptă și petecită. Mi-au spus că a aparținut unui pustnic care a trăit mai demult prin acele locuri și care, fiind foarte bătrân, s-a retras la Mănăstirea Turnu. Nu am spus nimic, dar îl știam pe acel bătrân. Eram fericit că o am. O vedeam ca pe o onoare, la fel cum copiii mici sunt mândri că poartă hainele părinților lor. Deși sunt caraghioși și se împiedică în ele, sunt fericiți că poartă hainele celor mari. Reverenda aceea, am realizat mai târziu, reprezenta sufletul meu răvășit de rănile iubirii egoiste.

Pe la amiază, un cuplu de tineri care făceau drumeții pe munții dimprejur au venit la schit și au cerut voie starețului să rămână peste noapte la noi. Părintele mă cheamă și îmi spune să am grijă de ei, să-i cazez în camera de oaspeți, să-i duc la masă și să-i ascult, dacă au întrebări. În timp ce le arăt camera, facem și cunoștință. Veneau din Cluj, erau recent căsătoriți și aveau o mulțime de întrebări legate de spiritualitate. Fiind înfomețați după drumeție, i-am condus la masă și am mâncat cu toții din supa de legume, din mâncarea de cartofi cu ceapă gătită pe ceun și din mămăligă, toate pregătite de frații care făceau pe bucătarii în ziua aceea. Îi conduc la camera lor și le propun să se odihnească puțin.

După-amiază, îi văd că ies din cameră și se plimbă prin curtea schitului, se așezează pe o bancă și privesc florile din grădiniță. Mă duc lângă ei și admirăm împreună frumusețea multicoloră a plantelor din jur. Atunci, încep

să-și deschidă inimile și să-mi spună că și ei ar vrea să fie credincioși, dar că nu se împacă deloc cu imaginea Dumnezeului Vechiului Testament, cu exterminarea popoarelor din Țara Sfântă, cu jertfele de sânge cerute evreilor la templu, cu lapidarea celor care încalcă legea, etc. Se întrebau de ce o ființă superioară și perfectă cere așa atrocități oamenilor. Îmi mărturiseau că inima lor are dificultăți să se atașeze de o astfel de ființă. Și-au și găsit pe cine să întrebe lucrurile astea! Pe un neexperimentat de douăzeci de ani, care nici el nu știa pe ce lume trăiește. Nu știam ce să le răspund. Și pe mine mă preocupau acele fapte din Vechiul Testament și încercam fără succes să le dau un sens.

Le-am spus că este normal ca toți cei ce doresc să vadă dincolo de aparențe să se chestioneze pentru a putea, la un moment dat, înțelege motivele care stau în spatele unor relatări biblice. Întrebările pe care ni le punem mărturisesc, prin propria lor existență, că sufletele noastre nu pot accepta un Dumnezeu sângheros, dur, răzbunător, violent, răzbunător, nemilos, neînțelegător, impulsiv, nerăbdător, neiertător, aspru, judecător, egocentric și lipsit de iubire dezinteresată.

Imaginea unui astfel de Dumnezeu deranjează cumplit sufletul nostru și revelează că o astfel de concepție despre divinitate este antagonică firii noastre. De ce ne-ar face pe noi, Omul, un astfel de Dumnezeu? Ca să ne zdrobească pentru plăcerea Lui proprie? De ce ne-a dăruit atunci o fire așa de flămândă de dragoste, dacă tot ce are pentru noi este judecata și bastonul? Un astfel de Dumnezeu nu ar avea sens. Ar fi o ființă incompletă, nedumnezeiască. Ar fi o ființă care are nevoie de supunerea mea și de suferința mea ca să se simtă el împlinit. În consecință, ar fi o ființă incompletă, care are nevoie de ceva din afara ei pentru a-și trăi dumnezeirea. O astfel de ființă ar fi limitată de propria ei necesitate de

împlinire. O ființă divină care are nevoie de sânge pentru a-și liniști furia, de supuși, de laude pentru a-și satisface nevoile egocentrice, care găsește satisfacție în răzbunarea de tip omenesc și în sclavajul unor ființe inferioare ei, care nu poate depăși conceptele umane, care folosește concepte ancorate în neputința gândirii umane de a-și depăși propria condiție, care are nevoie de mult prea micul meu pentru a pune în evidență mai marele ei, o astfel de ființă nu poate fi Dumnezeu.

Reprezentarea despotică și autoritară a unui Dumnezeu care cere supunere, care dă legi, care pedepsește și judecă aspru ființa umană, imagine vehiculată de unele mișcări religioase, creștine sau nu, este o adevărată blasfemie. O astfel de ființă, dacă ar trăi în ultima dimensiune existențială, nu ar putea naște gândul de viață creator. Nu ar putea să se verse din sine într-o dăruire dezinteresată, cum face Iubirea. Ar fi un non-sens.

Imaginea acestui dumnezeu, care are nevoie de sângele și de prosternarea cuiva pentru propria împlinire și liniștire, este reprezentarea prin excelență a unei ființe căzute din iubire, a unui demon. Sufletele noastre, create să trăiască în lumea iubirii, simt aceste non-sensuri. Simt că într-o astfel de concepție e ceva strâmb, este o eroare, și nu își pot găsi liniștea în ea.

Bine făceau însurăței că își puneau acele întrebări, deoarece imaginea care se naște dintr-o lectură a Vechiului Testament cu o inimă nepregătită, neîncălzită de iubire, nu are nimic, dar absolut nimic de a face cu Ființa Iubire. Singurul efect pe care îl are imaginea întunecată este de a ascunde Ființa Iubire de inimile încă neîndrăgostite, de inimile neiubitoare și de a le revela propria lor impostură egocentrică.

Dacă am putea citi Vechiul Testament prin ochii Iubirii însăși... am vedea câte chemări de tată a lansat

Aceasta popoarelor barbare care își ardeau copiii de vii pentru ca un zeu imaginar să le dea prosperitate. Am avea de asemenea urechile inimii deschise când, în Deuteronom, Moise rezumă legea evreiască la iubire, la întoarcerea spre iubirea curată, ne-egoistă. Doar atunci realizăm cât de îndrăgostit era profetul de Domnul inimii sale, de o Ființă debordantă de iubire. Am vedea cum, prin nenumărate apropieri și atingeri de sufletul omului, Ființa Iubire îl conduce treptat spre acceptarea iubirii, spre împlinirea propriei sale firi. Il conduce până la momentul îndrăgostirii umanității. Îl conduce la vestita exclamație biblică a apostolului Ioan: "Dumnezeu este iubire!". Nu există o mai mare realizare umană ca aceasta. Este punctul culminant al cunoașterii și din punct de vedere istoric, dar și din punct de vedere personal.

Dacă în mintea mea imaginea lui Dumnezeu nu se poate alinia acestei descoperiri înseamnă că înțeleg ceva greșit. De altfel, sufletul simte nepotrivirea aceasta ca pe o geană în ochiul spiritual și ca pe o așchie în degetele sufletului. Așa cum simțeau și tineri căsătoriți lângă care stăteam pe bancă la schitul Pătrunsa.

Nu știam atunci ce să le spun, ce argumente să le dau ca să-i ajute să-și găsească propriile răspunsuri la întrebările inimii lor. Ceea ce am putut să fac a fost să le arăt că, în ciuda reținerii lor față de credință, acolo, în mănăstire, sunt primiți cu drag, că nu sunt judecați, că nu sunt singurii care-și pun acele întrebări și că uneori avem nevoie de răbdare, de experiență și de timp pentru a primi răspunsurile pe care le căutăm. Le-am arătat că, lângă suflete care îți oferă dragoste necondiționată, mâncare gustă mai bine, somnul este mai dulce și până și cele mai dificile întrebări parcă își pierd din importanță, dându-ți speranță că răspunsurile vor veni la timpul lor.

Înainte să se întoarcă spre casă, i-am văzut intrând în biserică, suflete căutând iubirea, mult dorita iubire a inimii lor.

Aprilie 2016 - "Christ in our hearts"

Mă zbat din răputeri să rezist pe baricadele noului serviciu.

Posturile de specialist în îngrijire spirituală sunt foarte rare în sistemul de sănătate publică din Québec și, datorită concurenței mari, sunt greu de obținut. De abia după doi ani de când am terminat masteratul și stagiul în îngrijire spirituală am reușit să găsesc un post disponibil în domeniu. Chiar dacă este la o distanță de o sută treizeci și cinci de kilometri de casă mi-am depus candidatura la Spitalul Honoré Mercier și la Căminul de pensionari Hôtel-Dieu din St. Hyacinthe. După interviul de selecție, am fost ales dintr-un grup de doisprezece candidați. Am fost surprins de alegerea lor, deoarece eram singurul candidat ne-catolic, iar regiunea are de peste două sute treizeci de ani o prezență majoritar romano-catolică.

La începutul dezvoltării provinciei Québec, prin anii 1700, ordinele călugărești catolice (de călugări și de călugărițe) au fost cele care și-au asumat organizarea vieții emigranților francezi, mai ales a sistemul de sănătate și a sistemul educativ. În timp, responsabilitatea a fost dusă la extrem. Biserica Romano-Catolică a ajuns să dețină controlul întregii societăți. Toate aspectele vieții erau controlate de ea: partidele politice, sistemul de educație, sistemul sanitar, editurile, ziarele... Majoritatea imobilelor în care funcționau spitalele, școlile, căminele de bătrâni, aparțineau Bisericii Catolice. Biserica a ajuns un fel de stat în stat, cu tendințe dictatoriale. Câteodată,

controlul societății canadiene-franceze de către clerici era excesiv, ajungându-se până la gestionarea vieții intime a familiilor. Preotul catolic mergea prin casele oamenilor să le facă morală că nu au destui copii și să le atragă atenția că mai pot face încă unu, chiar dacă au deja zece.

Oamenii au ajuns să deteste prezența care, direct sau indirect, suprima dreptul divin la libertate și la alegere. Datorită exceselor, abuzurilor și absurdităților din acele timpuri, în 1968, populația în întregul ei s-a revoltat contra clericilor și, implicit, contra Bisericii ("La Révolution Tranquille"). Din acel moment, Québecul s-a înscris într-un proces de laicizare, proces care astăzi este foarte avansat.

Cum de atunci practica religioasă a scăzut drastic în Québec, congregațiile catolice se găseau în situația de a nu mai putea întreține clădirile imense pe care le dețineau, fiind obligați să le doneze statului prin anii '80.

Este și cazul rezidenței pentru persoanele în pierdere totală de autonomie, Hôtel-Dieu din St. Hyacinthe, unde am găsit în sfârșit primul post de specialist în îngrijire spirituală. Impozanta clădire a aparținut timp de două sute de ani unei congregații de călugărițe dedicate îngrijirii bolnavilor și săracilor ("les soeurs grises"-surorile gri). Nemaiputând întreține imobilul, care le servea și de mănăstire și de spital pentru săracii din regiune, surorile din St. Hyacinthe au fost nevoite să îl predea statului, cu condiția de a i se da o destinație socială. Astfel că, de treizeci și cinci de ani, aici funcționează cel mai mare cămin de bătrâni din regiune, cu șase sute de locuri pentru bătrâni și persoane cu handicap grav. Găzduiește de asemenea și un vast departament de îngrijire paleativă și altul de readaptare pe termen lung.

Biroul nostru este situat în capela rezidenței. Colega mea de birou este o călugăriță carmelită de origine asiatică. Văzând religia catolică din ce în ce mai mult împinsă spre ieșire, frustrarea surorii Marguerite creștea exponențial. Angajarea mea în locul unui preot catolic a depășit limitele suportabilității ei. Într-un final, nu mai rezistă și își revarsă toată frustrarea acumulată, asupra mea. Îmi cere chiar să demisionez și să las locul unui preot catolic, care poate oferi bătrânilor serviciile religioase pe care și le doresc.

Neștiind cum să reacționez la această răbufnire și la faptul că nu sunt binevenit în acel loc, mi-am spus că cel mai bine ar fi să îi fac o vizită episcopului catolic din St. Hyacinthe pentru a clarifica situația. Mă duc la episcopia care se găsea chiar lângă cămin și cer secretarei o audiență la episcop. Mă roagă să aștept puțin și spre surpriza mea îmi spune că mă poate primi imediat. Episcopul este un bătrânel slab cât un deget și foarte primitor. Facem cunoștință și apoi intru în problematica care m-a adus la el. Îi spun că nu doresc să fiu o piedică pentru nimeni, nici nu vreau să cauzez neplăceri bătrânilor sau Bisericii locale. Îl întreb apoi cum vede el situația menționată.

Episcopul îmi spune că el nu știe de nici o nemulțumire și că, deși inițial s-a întristat când a văzut că spitalul nu mai dorea să angajeze preoți catolici, se bucură că a fost angajat un preot ortodox. Îmi spune că apreciază foarte mult Biserica Ortodoxă, că, din punctul lui de vedere, este o greșeală faptul că preoții catolici nu sunt căsătoriți și că regretă că nu poate face nimic în această privință. Mai departe, își manifestă clar susținerea lui pentru mine și mă sfătuiește să merg să le întâlnesc și pe fostele proprietare ale clădirii, pe surorile gri, care încă joacă un rol important în consiliul de

administrație al Fundației care gestionează rezidența. Mai schimbăm câteva politețuri și ne luăm la revedere.

Urmând sfatul episcopului, când ajung înapoi la birou, le sun pe surorile gri, care îmi dau întâlnire pentru ziua următoare. A doua zi, ajung în fața noii mănăstiri în care s-au regrupat toate călugărițele catolice rămase din regiune, indiferent de ordinul din care făceau parte inițial. Sunt primit de sora Eugenie. Intrăm în mănăstire, îmi prezintă clădirea, capela și curtea interioară. Un loc frumos pentru cele câteva bătrâne care erau cazate aici. Sunt condus apoi într-o sală de consiliu, unde se găseau deja alte trei măicuțe.

Maica superioară, cea mai tânără dintre ele, are în jur de 60 de ani și e de origine mexicană. Pare foarte echilibrată și serioasă. Seamănă cu maicile superioare pe care le mai vezi prin filmele occidentale. Lângă ea, o altă maică mai în vârstă și mai plinuță. Mă întreabă dacă pot vorbi în engleză pentru că este mai ușor pentru ele. Am aflat că foarte puține dintre maici mai sunt localnice. Celelalte vin din alte regiuni ale lumii. Astfel că începem să discutăm în limba engleză.

Din discuții reiese că au auzit de la colega mea că aș fi preot ortodox, dar, spre deosebire de ea, ele erau curioase să afle de la mine mai multe despre ortodoxie. Le povestesc peripețiile vieții mele, cum am ajuns preot ortodox, chemarea luminii pe care am trăit-o în tinerețe, viziunea mea despre viață, despre Ființa Iubire. La rândul lor, îmi rezumă istoria ordinului lor, situația dinainte de Vatican II (pe care credincioșii fervenți catolici îl detestă) și ajung, într-un sfârșit, la situația actuală a religiei catolice în Québec, la lipsa de noi surori interesate de viața de mănăstire, etc. Maica mai în vârstă este de origine americană și mă descoase cum poate mai bine să vadă ce am în inimă relativ la bătrânii de la rezidență și la bolnavi.

Îmi spune apoi că toți bătrânii au mare nevoie de iubire. Maicile aprobă toate în cor afirmația ei.

La final, le mulțumesc că m-au primit și că ne-am cunoscut, îmi iau rămas bun de la maica superioară, după care mă întorc spre călugărița mai în vârstă. Întind mâna să o salut, moment în care ea mă ia în brațe și mă strânge cu mare drag. O iau și eu în brațe. Ne lăsăm capul unul pe umărul celuilalt și îi șoptesc la ureche: "Christ in our hearts", Hristos în mijlocul nostru. Avea lacrimi în ochi. O salut și pe sora care m-a primit și mă întorc la lucru bucuros că le-am cunoscut pe maici, care, fiind și ele căutătoare ale Iubirii, m-au făcut să mă simt binevenit la căminul de bătrâni.

După două săptămâni, colega mea de serviciu, soeur Marguerite, mă anunță că a decis să renunțe la lupta pentru menținerea exclusivității catolice în instituții, așa că iese la pensie și se retrage la o mănăstire din altă localitate. Își cere iertare pentru felul în care s-a purtat cu mine și-mi mărturisește că era frustrată că nu mai putea asista la slujbele care înainte se oficiau în capela căminului în fiecare zi.

În ceea ce mă privește, am fost plăcut surprins de curiozitatea și interesul catolicilor pentru ortodoxie. Nu mă așteptam ca episcopul de St. Hyacinthe să aibă până chiar și un fel de reverență față de Biserica Ortodoxă. Maica mai în vârstă venea din când în când pe la birou să vadă ce mai fac. Mă lua în brațe și-mi spunea la ureche : "Christ in our hearts".

August 1994 - Domnul sau bastonul

De obicei, când mergeam pe munții din jurul schitului Pătrunsa trimis cu vreo treabă, îmi luam cu mine un baston din lemn de corn rămas de la același călugăr bătrân de la care aveam și haina de pe mine. Varsanufie mi l-a dat și mi-a spus că, dacă vreau să nu sară câinii ciobanilor pe mine, atunci să-l târăsc după mine. În jurul schitului erau mai multe stâni și se putea întâmpla să te întâlnești din când în când cu vreun câine fioros care păzea oile de urși, așa că eram nedezlipit de baston.

Astăzi, starețul îmi zice să merg la schitul din vale și să le cer părinților vin pentru Sfânta Liturghie. Înainte de a pleca, iau instinctiv bastonul cu mine. Părintele îmi pune un bilet în mână și-mi zice : "De data asta, nu de baston ai nevoie, frățioare." Mă mir de cuvintele lui, dar am început să mă obișnuiesc cu felul lui misterios de a fi. Fără prea mare tragere de inimă las în cameră bastonul și pornesc pe cărăruia de munte care duce spre schitul Pahomie.

Este o drumeție de două ore dus și două ore întors. Cărăruia șerpuiește prin pădurile de la poalele muntelui Buila. Aerul e parfumat de mirosul brazilor seculari. Din loc în loc, se aude câte un pârâiaș, care-mi amintește cât de departe sunt de orice freamăt de minte umană. Călătoria e o ocazie bună să-l practic pe "Doamne Iisuse".

Pe la mijlocul traseului, poteca de munte se unește cu un drum forestier pe care nu văzusem niciodată vreo prezență umană. De data asta însă, la capătul drumului, sunt îngrămădite vreo șase căruțe. Oamenii sunt plecați să scoată cu ajutorul cailor lemne din pădure. Neavând pe cine să salut, trec pe lângă ele.

Deodată aud mârâiturile, care se transformă rapid în lătrături amenințătoare, a vreo doisprezece câini, care ies de la umbra căruțelor și îmi arată colții. În câteva secunde, mă înconjoară. Se încurajează unii pe alții să mă atace. Tot

ce reușesc să fac e să mă pun cu spatele la peretele de piatră tăiat în munte al drumului. Mă gândesc în sinea mea ce bine mi-ar fi prins acum bastonul meu de drumeție. Încerc să strig la ei, dar gestul meu nu face decât să-i întărească și mai tare.

Într-un final, văzând că nu am ce să fac și unde să scap, îmi zic : "acum, fie ce-o vrea Domnul". Îmi fac semnul sfintei cruci cu biletul starețului în mână. În momentul în care ating cu mâna umărul stâng, ca prin minune, câinii se opresc din lătrat, și, ca la comandă, se retrag fiecare sub căruța lui. Rămân singur, lipit cu spatele la peretele de piatră, cu mâna încă ridicată. Uimit de ce s-a întâmplat, fără să mai stau prea mult pe gânduri, mă grăbesc să mă îndepărtez de căruțe.

Pe drumul până la schitul Pahomie mă tot gândesc la ce s-a întâmplat, fără să găsesc vreo explicație rațională. Când ajung la schit, frații se adună în jurul meu să mă întrebe ce mai fac părinții din munte, cum ne numeau ei. Sunt încă așa de tulburat de întâmplarea cu câinii că nu le răspund nimic, ci doar ridic mâna în care țin scrisoarea pe care mi-a dat-o starețul. Călugării se duc la biserică și îmi pun într-o plasă câteva sticle de vin. Până revin ei, eu îi mulțumesc lui Dumnezeu că m-a salvat de câini. Nu rămân mai mult, ci mă grăbesc să mă întorc acasă, în munte. Starețul de la Pahomie îmi urează un "Să-ți ajute Domnul să te întorci în pace" și mă conduce până la drumul de întoarcere.

În momentul în care ne despărțim, unul dintre câinii de la Pahomie se ia după mine și ba mă devansează, ba merge după mine, dând din coadă fericit. Oricât încerc să-l fac să se întorcă la schit, nu vrea în nici un chip. Degeaba strigăte, amenințări, pietre, nimic. El se încăpățânează să vină după mine. Până la urmă, îl las în plata Domnului să facă ce vrea. Mergem noi împreună o perioadă de timp și, când ajungem iar la capătul drumului

forestier, toată căinimea de acolo sare din nou de sub căruțe și aleargă lătrând furioși. Speriat, rămân încremenit cu traista cu vin în brațe. Într-o clipă, trec cu toții în viteză pe lângă mine, fugărindu-l de mama focului pe săracul cățel de la schit. Dispar mai apoi cu toții prin pădure, lătrând fără oprire. Trec pe lângă căruțe, gândindu-mă la amărâtu' animal care e fugărit prin pădure în locul meu.

Cînd ajung aproape de Pătrunsa, apare cu limba scoasă și tovarășul meu de drum, pe care de data asta îl mîngâi și-i mulțumesc pentru ajutor. Veseli amîndoi și unul din noi dînd din coadă, ajungem la schit unde starețul ne întîmpină fericit că i-am adus vinul pentru Liturghia de mâine dimineață. Cînd îi dau traista, se uită la mine rîzînd și-mi trîntește iar o zicere de-a lui: "Ei, frate Octavian, cine este mai de folos, Domnul sau bastonul?". Am rămas mut și rușinat. Gîndindu-mă prin ce am trecut i-am răspuns: "Domnul, părinte stareț, Domnul este mai puternic." Continuă el atunci: "Ține minte, frățioare, cînd mergi la drum, pe Domnul să-l iei cu tine, nu bastonul."

Gînditor la lecția pe care mi-a dat-o starețul, mă duc să-i dau căinelui o bucată de mămăligă. Companionul meu mă privește fericit și recunoscător. Parcă îmi spune : "Totu-i bine frățioare, nu te mai îngrijora atîta, totu-i bine." De atunci, mi-am spus că nu mai am nevoie de baston și mi-am pus în minte ca, orice s-ar întîmpla în viață, iubirea să o iau în suflet și nu cearta. Domnul, nu bastonul...

Decembrie 2016 – Bătrânul care mai avea o cerere de la Dumnezeu

Au trecut zece luni de când fac cei două sute șaptezeci de kilometri dus-întors până la serviciu. Acum am pace și pot să-mi fac liniștit treaba ca specialist în îngrijirea spirituală a celor bolnavi. Mă înțeleg bine cu maicile din consiliul de administrație al căminului, cu colegii, cu preoții catolici pe care-i chem, și care, când sunt disponibili, vin pentru familiile care cer slujbe pentru cei dragi. Nimeni nu mai îmi face reproșuri că aș ocupa locul unui preot catolic. Mai sunt în cămin doi bătrâni ultra tradiționaliști care mă vorbesc pe la spate că aș fi un preot fals, pentru că sunt ortodox, dar, în rest, ceilalți bătrâni sunt încântați să mă aibă cu ei. Nu ai cum să-i mulțumești pe toți. Voluntarii catolici sunt foarte cumsecade cu mine și unii îmi spun că se simt bine de când suntem împreună.

Cu toate acestea, ceva din mine nu este încă convins că sunt la locul potrivit. Uneori mai am rețineri și întrebări legate de situația mea. Astăzi, fără un motiv clar, simt cum îmi crește anxietatea înainte de a vizita pe bătrâni și, închizând ochii, Îl rog pe Stăpânul inimilor să mă liniștească și să-mi arate El dacă sunt sau nu la locul meu.

Ies din birou și îmi încep tura de dimineață. Trec prin Departamentul de îngrijire paleativă, dar majoritatea bolnavilor dorm. Atunci vizitez câțiva bătrâni pe etaje și, în final, urc la etajul cinci, la readaptare. Cum mă vede asistenta, mă informează că au un nou pacient care a căzut pe gheață și și-a fracturat piciorul. Un bătrân de 83 de ani care nu are vizitatori și pare trist.

Intru la el în salon și mă prezint. Îi spun că sunt specialistul în îngrijire spirituală și că îi stau la dispoziție dacă trece prin stări emoționale dificile. Nu-i spun nimic

de faptul că aş fi român sau preot ortodox. De fapt, nu dezvălui asta decât pacienţilor cu care intru în discuţii mai intime şi cu care am deja o relaţie de încredere sau familiilor care îmi cer rugăciuni şi slujbe ca unui preot catolic. Atunci le specific că nu sunt preot catolic şi le explic ce pot şi ce nu pot să fac pentru ei.

Bătrânul mă primeşte bucuros şi-mi spune că este fericit că mă vede pentru că nu are cu cine vorbi şi se plictiseşte îngrozitor. Internarea l-a luat prin surprindere şi nu a avut timp să-şi anunţe rudele şi prietenii că este la spital.

Îmi descrie mai apoi viaţa lui de muzician profesionist şi de profesor de muzică: "Vreau să-ţi spun, dragă, că am şi am avut o viaţă minunată, plină de bucurii şi împliniri. Acest lucru se datorează faptului că mi-am pus în minte încă din tinereţe două lucruri. Primul lucru vine de la tata. El mi-a zis ca, indiferent ce se întâmplă cu mine şi cu eventualele relaţii pe care le am în viaţă, să nu judec pe nimeni niciodată. Totdeauna să trec peste orice fel de judecată a celorlalţi prin înţelegere şi iubire. Al doilea lucru, îl am de la mama. Ea m-a învăţat ca fericirea mea să nu fie niciodată legată de ceea ce-mi dau sau spun oamenii, ci să fie legată de ceea ce pot eu să le dau oamenilor şi de cuvintele bune care-mi ies din inimă.

Am ținut aceste două reguli de viaţă până acum şi nu mi-au adus decât fericire şi pace. Dumnezeu m-a binecuvântat şi mi-a fost şi îmi este alături în fiecare zi. Acum mă întreb doar de ce oare m-a lăsat să cad şi să-mi rup piciorul, dar sunt sigur că trebuie să fie şi pentru asta un motiv. El este sprijinitorul meu întotdeauna. Chiar şi cele aparent rele sunt bune când El le permite. Fiind în permanenţă cu mine, am învăţat să-L iubesc şi să scap de fricile din inima mea. El le-a scos toate afară. Uite-aşa, una câte una. De câţiva zeci de ani deja nu mai îmi este frică de nimic. Trăiesc o stare de bine şi de pace.

Am cântat în cele mai mari săli de spectacol din lume. Am cunoscut oameni minunați. Am avut o soție bună și iubitoare. Am copii naturali și copii de suflet. Am avut tot ce mi-a trebuit și mai mult decât mi-a trebuit. Tot ce i-am cerut Domnului mi-a dat. Crede-mă că tot ce i-am cerut mi-a dat. Tot!" Îl văd ezitând. "Mă rog, de fapt tot, în afară de o rugămintă mai veche a mea, dar mă întreb dacă nu am exagerat și eu... Iar dacă nu mi-a dat-o, știe El de ce nu mi-a dat-o."

Atunci, din curiozitate și ca să sondez dacă nu poate fi o sursă de disconfort emoțional acel ne-răspuns divin, l-am întrebat care este cererea încă neîmplinită.

El îmi răspunde: "Când mi-am dat seama că Îl iubesc și că El nu este decât iubire, am citit mai multe cărți despre cum este văzut Dumnezeu în mai multe culturi. Mi-au plăcut foarte mult cărțile unor creștini ortodocși din Occident. Ei vorbesc despre un Dumnezeu prezent aici, în inima omului. Un Dumnezeu care are o iubire revărsată peste cel ce-L caută și devine una cu el, dăruindu-i-se total, plener, în măsura în care omul îl poate primi. Mi-a plăcut enorm gândirea despre o Ființă cerească care-l caută pe om din iubire și care i se dăruie total până la unirea cu el. Așa cumva l-am simțit și eu. Mi-ar fi plăcut să fiu și eu ortodox. Mă rog, poate o să vi se pară ciudat, dar i-am cerut să-mi facă bucuria să fiu binecuvântat măcar o dată în viață de un preot ortodox. Nu mi-a dăruit încă această ultimă cerere, însă nu mă plâng. Atâtea mi-a dat, că-i sunt recunoscător pe veci. Îl și înțeleg. De unde un preot ortodox în St. Hyacinthe? Cer și eu imposibilul." Încheie el râzând.

Ascultându-l pe bătrân am rămas mut în fața lui neștiind cum să reacționez. Tac și pun capul în pământ văzând cât de iubit este acest om minunat. În același timp, îmi cade o lacrimă de emoție pentru că bunul nostru Domn mi-a răspuns așa de repede la rugăciunea pe care

chiar o făcusem în birou. Eram fiecare răspunsul la rugăciunea celuilalt.

Apoi îi mărturisesc bătrânului următoarele: "Vreți să știți cât de mult vă iubește dragul nostru Domn? Acum doisprezece ani mi-a pus în inimă să emigrez în Canada. M-a adus dintr-o țară situată la cinci mii de kilometri depărtare. A lucrat timp de zece ani cu mine ca să mă adaptez în acest loc și să încep a ține la oamenii de aici. M-a învățat limba dumneavoastră. M-a ținut în școli ca să pot avea această meserie. În ciuda tuturor probabilităților, mi-a dat acest loc de muncă. V-a lăsat să cădeți pe gheață ca să fiți internat în acest spital, pentru ca, într-un final, să vă împlinească și ultima cerere. El face imposibilul posibil. Pentru El, nimic nu-i imposibil. Sunt preot ortodox și se pare că astăzi sunt cadoul dumneavoastră."

Bătrânul se uită la mine ca la o fantomă. Îmi era frică să nu facă vreun infarct. Dar nu se întâmplă nimic. Doar plânge de fericire. Îmi ia mâna și mi-o sărută. Îl las pentru că știu că harul Domnului îl caută. Îl mângâi pe obraz și îi șterg lacrimile. El le șterge pe ale mele și apoi râdem amândoi ca proști-n târg.

Îmi declară apoi: "Bun, acum știu de ce am căzut ca un bolovan pe gheață. Bine. Acum, te rog, părinte, binecuvântează-mă." Își pleacă capul. Punându-i mâna pe cap, îi spun: "Domnul și Dumnezeuul nostru, Cel pe care ai ajuns să-L iubești și care este iubitor de oameni să te binecuvânteze, în numele Tatălui și al Fiului și al Sfântului Duh. Amin." Îmi sărută încă o dată mâna. Ne mulțumim unul altuia.

Apoi îmi spune liniștit: "Ai în fața ta omul căruia Dumnezeu i-a îndeplinit toate dorințele. Acum nu mai îmi trebuie nimic altceva, pentru că iubirea Lui întreagă este cu mine." Ne îmbățișăm și ne înțelegem să ne vedem cât mai stă la spital. În scurt timp, a început să primească

vizitele familiei și a prietenilor. Asistentele nu mai erau neliniștite pentru el. De altfel, s-a vindecat foarte repede și s-a întors în scurt timp la el acasă.

În ceea ce mă privește, de atunci nu m-am mai întrebat dacă sunt sau nu la locul meu pentru că am văzut cu ochii mei că Duhul Sfânt suflă unde voiește, cum voiește și prin cine voiește.

Februarie 2013 – Moise din Toronto

Moise. Dătătorul legii. Conducătorul lui Israel. Eliberatorul poporului sfânt din sclavia Egiptului. Oare cine se mai gândește la el? Cine îl mai înțelege?

Astăzi, stau în sala de cursuri a Facultății de Teologie și studiu religios din Sherbrooke, Québec. (Din păcate, această facultate își trăiește ultimele clipe ale existenței sale. Acum nu a mai rămas din ea decât o infimă parte. Va fi oficial închisă peste doi ani, în iunie 2015.) Cursul prezintă noile mișcări religioase din Québec. Datorită exodului masiv al credincioșilor din Biserica Romano-Catolică, Québecul a ajuns regiunea cu cele mai multe secte și mișcări spirituale din lume. Aici găsești de toate pentru toți. Oricine poate să-și inventeze propriul său cult și, dacă găsește câteva suflete curioase, își poate deschide propria sa organizație religioasă. Avantajele fiscale pe care legislația le acordă liderilor unor astfel de mișcări încurajează aceste practici.

Profesoara noastră încearcă, în cadrul primelor cursuri, să prezinte deosebirile dintre religiile istorice și multiplele secte actuale pe care, pentru a fi politic corectă, le denumește "noi mișcări religioase". Astăzi, s-a gândit să ne prezinte diferite imagini cu personaje religioase și spirituale cunoscute și mai puțin cunoscute, pentru a le

asocia la una sau alta din credințele cele mai prezente în Québec. Scopul ei era să arate că personajele istorice binecunoscute ca și Iisus, Budha, Mahomed, Moise, etc. sunt ușor de identificat, față de noii lideri ai sectelor de tot felul.

Spre surprinderea ei, când arată imaginea lui Moise despărțind marea, eleva a cărui rând era să recunoască personajul o privește încurcată, neștiind cine este bărbosul cu baston în mână. Într-un final, după o perioadă de așteptare, perplexă, profesoara îi spune: "Moise! Este Moise!" Eleva, mirată și confuză de ce spune profesoara, întrebă: "Cine? Moise din Toronto?" Cunoștea ea un bărbos cu numele de Moise în Toronto, dar nu știa că ar fi un lider religios. Profesoara, disperată, decide să prezinte ea mai departe următoarele personaje pentru a nu mai avea astfel de surprize.

Moise din Toronto... Am realizat atunci că Moise a ajuns în ziua de astăzi un ilustru necunoscut. De fapt, cred că acest patriarh este, în general, unul dintre cele mai neînțelese personaje din Vechiul Testament, fiind asociat cu o lege umbrită de imaginea unui dumnezeu dictator.

Moise... Așa l-am văzut și eu ani de zile, legat de o lege greu de purtat și dificil de respectat. Aveam atunci impresia că Legea lui Moise forțază ființa umană la supunere și la conformitate cu un mod de viață impropriu ei. Că o privează de darul libertății de a alege, conducându-o la zdrobire și la respectarea unori reguli unilaterale. Moise pare un bătrân dificil de mulțumit, ursuz, dur, neîngăduitor, neiertător, ucigaș, care pune în cârca poporului evreu o povară dificil de purtat. Existența lui pare subjugată cu totul imaginii dictatoriale a Dumnezeului Vechiului Testament.

Oare acesta să fie Moise? Nu. Nu este acesta. Adevăratul Moise nu poate fi înțeles decât prin descoperirea Iubirii. Doar în lumina ei îl putem vedea pe

adevăratul Moise, așa cum l-au văzut apostolii în timpul schimbării la față de pe muntele Tabor. L-au văzut în lumina Iubirii însăși care vorbea și acum cu el cum vorbea și atunci în stâlpul de nor.

Nu pot decât să-ți mulțumesc, iubitul meu Stăpân, că ai ridicat ceața de pe mintea mea cu lumina Ta și că am început să văd ceea ce era atât de evident și, în același timp, atât de ascuns. Îți mulțumesc Ție că te-ai atins de ochii orbului din naștere și m-ai scos din orbirea fricii, a paraliziei sufletului și a egoismului meu ignorant. Atingerea iubirii Tale mi l-a descoperit și pe adevăratul Moise și mi-a explicat o altă lege, pentru care nu pot decât să-ți mulțumesc, dragul meu Domn.

Cine este Moise? Dacă aș putea găsi cuvinte să explic... Moise ești tu și eu, păscând oile lumii ăsteia prin pustiuri de sens. Noi suntem Moise când, căutând oaia pierdută (ceea ce-i lipsește sufletului nostru), descoperim flacăra care ne cheamă la altă viață. Flacăra Iubirii... care nu arde și nu se consumă, deși se odihnește, paradoxal, pe materie. Flacăra care sfințește și împlinește lumea. În fața căreia trebuie să ne dăm sandalele jos de pe picioare pentru că este curăție mare și atingere fără de intermediar. Care ne cheamă să ieșim din sclavia materiei brute și să ne lăsăm eliberați în întreaga noastră ființă din eforturile de a construi temple duhurilor vieții profane.

Flacăra iubirii ne cheamă spre mai multă iubire până la infinitul de dincolo de infinit. Ne cheamă la abandonul noroiului din viață și al cărămizilor pe care le fabricăm lui faraon din el. Iubirea din flacăra, prin miracole și prin multe lupte, ne scoate din sclavia materiei și ne conduce, la început prin bastonul fricii de moarte, la libertatea din norul iubirii. Frica eliberatoare ne desparte de mușcarea egoistă din carnea competitorilor cu care ne-am obișnuit să ne hrănim în viața profană și ne conduce la libertatea generoasă a manei.

Această iubire a gustat-o Moise și nu a mai putut să se sature cu altceva, fiind, încetul cu încetul, cucerit de ea. Îngerul iubirii l-a confruntat în calea spre Egipt, lăsându-l aproape mort, prin experiența unei asemenea iubiri curate. Era aproape mort de bucuria trăirii ei.

Iubirea face minuni în fața egoistului faraon, punându-l față în față cu el însuși (așa cum obișnuiește iubirea). Broaște și sânge, bube și lăcuste, sânge și moarte. Acesta este faraonul și bolile spirituale care-l caracterizează și prin care domnește peste mințile noastre. Nimeni altcineva nu ne poate elibera de el și de slugile lui decât Iubirea. Iubirea pe care omul nu o poate înțelege deodată, ci doar prin ademenire.

Moise învață și el treptat cine este Ființa Iubire și, ajungând pe muntele Sinai, în apropierea Ei, cade îndrăgostit în rugăciune și îi cere să o vadă. Să-L vadă pe Cel în a cărui dragoste se scaldă (trăitorul înțelege). Dar Iubirea însăși îi spune lui Moise: "nimeni, fiind încă în viață, nu poate să vadă fața Mea și să trăiască." Moise înțelege de ce. Nu de frică sau din o pornire răzbunătoare a Domnului, ci din cauza intensității și a puterii de atracție a Iubirii infinite. De marea dragoste nu mai poate trăi cineva după ce a văzut lumina feței Domnului. Deoarece sufletul, văzându-L și dorindu-L cu un dor infinit și de nestăpânit, abandonează toate. Se desprinde chiar din legăturile propriului său trup, nemaidorind decât să zburde la El.

Și uite așa, Moise descoperă o Ființă de o iubire infinită, de o dăruire, de o curățire de gând și de o putere fără margini. Realizează că omul de atunci, neinițiat în tainele Ei, este foarte departe de Aceasta. De aceea a fost nevoie de a da o lege poporului, pentru a limita egoismul, exploatarea, lăcomia materialistă a omului și pentru a-l introduce treptat în sărbătorile din Împărăția Iubirii. Dar

numai cel ce a gustat Iubirea poate privi astfel legea, căci împlinirea legii este dragostea.

De altfel, acest îndrăgostit nebunește de Domnul, Moise, dă singur mărturie despre iubirea lui, făcând în Deuteronom un rezumat al legii de o vibrantă frumusețe. În acel loc, Vechiul Testament întâlnește deplin pe cel Nou, deoarece Moise își lasă inima lui îndrăgostită să exprime ceea ce simțea în profunzimea ei spunând: "Ascultă, Israele, glasul inimii mele îndrăgostite. Din suflet te rog și, fiind plin de dragostea Ființei care ne-a ales, îți spun, că Domnul este singurul Domn. Nu este altă dragoste mai mare ca El. Dragul meu popor Israel, iubește-L pe Domnul Dumnezeuul tău din toată inima ta și din tot sufletul tău și din toată puterea ta. Iubirea aceasta să o ai în sufletul tău și în faptele tale. Să o sădești în fii tăi și să vorbești de ea când ȣezi în casa ta, când ȣezi pe cale, când te culci și când te scoli. Să o legi ca pe o brățară la mână (în faptele tale) și să o ai ca o tăbliță pe fruntea ta (în gândurile tale). Să o scrii pe porțile sufletului tău ..."

Moise era îndrăgostit și era întărit în această iubire revărsătoare. În Ea a învățat ca și el să fie tot revărsare de iubire. Ceea ce de altfel și era, lumina Iubirii strălucindu-i fața lui sfântă.

Octombrie 2017 - Judecata și dreptatea

După unele întâlniri cu pacienții de la îngrijire paleativă sau de la terapie intensivă am nevoie să-mi liniștesc sufletul. Uneori mă liniștesc mai repede, alteori poate să treacă și o săptămână până revine calmul.

Acum stau în birou și încerc să-mi revin după întâlnirea cu o bătrânică care era aproape de moarte. Asistenta m-a chemat să o văd pentru că plânge des,

aparent fără motiv, și nu putea să moară, chinându-se. Mă duc la ea în salon și o văd plângând. Săraca ființă era foarte îndurerată. Mă apropii de ea și o salut. Îi spun că asistenta m-a chemat, fiind îngrijorată pentru ea. Îmi spune că nu vrea să vadă nici un preot catolic. Îi răspund că nu sunt catolic, ci ortodox, și că am venit să o ajut să se descarce de ce purta pe inimă, dacă și ea dorește acest lucru. Surprinsă, mă cântărește din cap până în picioare și zice: "Bine. Îmi plac ortodocșii. Au preoți căsătoriți. Asta-i bine". Facem puțin cunoștință, mă întreabă cum mă cheamă, ce face soția, copiii, îi arăt poze cu familia, etc.

Atunci ea, prinzând încredere și, fără alte invitații speciale, începe să-mi relateze durerea sufletului ei: "Nu pot să vorbesc despre asta cu ceilalți, dar mă bucur că știi că tu mă vei înțelege. Am lucrat cu bolnavii și am văzut că în fața morții este de mare ajutor să crezi. Mie îmi e foarte greu să am credință datorită unei traume din copilărie. Când eram fetiță, dragostea vieții mele era tata. Era bun, atent cu noi, darnic, foarte credincios, foarte atent cu oamenii, cu mama, și cu mine care eram ultima dintre frați. Țin minte că ne aducea câte o atenție când revenea de pe undeva. Un măr, o bucată de ciocolată. Nu pare mult, dar pentru noi, atunci, acelea erau darurile cele mai mari posibil. Odată, când s-a întors de la oraș unde ducea lemne, mi-a adus o păpușă de ațe. Când am văzut-o, am strâns-o în brațe și o iubeam cum nu vă pot spune."

Se întinde cu greu spre noptieră de unde scoate o păpușă veche. O pune la piept strângându-o cu dor. "Asta-i. Așa-i că-i frumoasă?" "Da, îi răspund. Este în primul rând foarte iubită." Continuă: "Îl iubeam foarte mult pe tata. Și el mă iubea mult. Era foarte activ la biserică. Îi ajuta pe toți, cânta în cor, lucra voluntar la ce era nevoie." Ochii îi strălucesc de dorul lui și văd lacrimile care mărturisesc despre asta.

”În Postul Paștilor, în satul nostru veneau aproape în fiecare an câte un grup de călugări, ”les pères blancs”. Soseau cam cu trei săptămâni înainte de Paști și stăteau până la terminarea sărbătorii. Erau ca un fel de comando de șoc care în primele două săptămâni îngrozeau tot satul cu pedepsele iadului, spunându-ne cât suntem de păcătoși, reproșând oamenilor una și alta. Eram toți obligați cu mic cu mare să trecem cel puțin o dată pe la confesional să ne mărturisim păcatele.

Unii dintre ei erau mai îngăduitori, alții, în schimb, erau de-a dreptul terifiianți. După primele două săptămâni de groază, în săptămâna dinainte de Paști, ne redădeau speranță că dacă facem fapte bune ne vom mântui, etc. Odată, unul dintre călugării aștia, venind pe la noi pe acasă, s-a purtat urât cu mama, spunându-i că nu are destui șapte copii și că ar trebui să se mai pună pe treabă. Mama era bolnavă și nu mai putea face copii. Eu am fost ultima. Atunci tata l-a rugat să-și tempereze ieșirile și să-i dea pace mamei.

Rezultatul a fost că a doua zi, la slujbă, călugărul l-a făcut cu ou și cu oțet pe tata, dându-l ca exemplu negativ în biserică, în fața întregului sat. De atunci, tata s-a schimbat radical. Pentru el, gestul acesta a fost ca o lovitură de cuțit în inimă și suferea îngrozitor. Simțeam că sufletul lui a murit atunci și acolo, în biserica din sat. A devenit trist, ursuz, amar, brutal uneori și pierdut în durerea lui. Peste patru ani, de atâta durere, a murit. Doctorii i-au spus mamei că nu găsesc nimic, nu văd nici o boală, dar că aparent, nu mai vrea să trăiască...”

Bătrâna plânge amintindu-și de trauma aceasta, de durerea vieții ei. ”De atunci, nici eu nu am mai vrut să știu nimic de biserică. Mi-am făcut viața cum am putut, dar de fiecare dată când încercam să spun o rugăciune îmi rămâneau cuvintele în gât și nu puteam.”

Nu mai poate continua să vorbească de lacrimi. Cu o mână mă strângea pe mine de braț, iar cu cealaltă strângea păpușa la piept. Am stat cu ea așa în tăcere ținându-o de mână. Eram trist pentru ea, dar și bucuros că a reușit, după atâția ani, să-și dea drumul la inimă și să scoată din ea experiențele acestea dureroase.

Mă gândeam atunci că cea mai ucigașă armă pe care o are omul la dispoziție și care a făcut cele mai multe crime în istoria omenirii nu sunt nici săbiile, nici săgețile, nici mitralierele și nici bombele. Cea mai cutremurătoare armă este limba unei inimi fără dragoste. Câte suflete de om rănite mortal de înfricoșătoarea lipsă de iubire, de judecata și de dreptatea omenească justificate prin tot felul de argumente, printre care, paradoxal, se găsește și cel religios.

Noi, Omul, nu suntem religioși decât în măsura în care suntem re-ligioși (din cuvântul latin "re-ligio" – a lega, a reconecta, a reface legătura cu Dumnezeu). Adică doar în măsura în care suntem re-legați de Ființa dragoste prin îndrăgostire. Termenul de "religie" presupune acțiunea de a ne reuni cu cineva de care ne-am despărțit. Atâta timp cât nu suntem îndrăgostiți de Domnul, suntem ca fecioarele care îl așteptau pe mire fără ulei în candelile sau, altfel spus, fără lumina dragostei.

Un om care nu iubește nu are cum să fie un om religios, iar un om care iubește Ființa Iubire este automat religios sau credincios. Oricare dintre noi care-l judecă pe celălalt nu este în iubire și, oricât ar vrea el să creadă, nu este un om credincios și nici un om religios. Orice om care caută dreptatea lui egoistă nu este un om religios și nici un om credincios. Omul, când judecă pe alt om, pe sine se judecă. Nimeni nu se poate îndreptăți (să-și găsească dreptatea lui) judecând pe altul, pentru că, arătând slăbiciunea omului, și el fiind tot om, își descoperă de fapt propria lui slăbiciune. Aceasta este urâciunea egoismului.

Asta dorea și Iisus al inimilor noastre să ne avertizeze despre timpurile cernerii când spunea: "când urâciunea pustiirii va sta în locul sfânt". Urâciunea pustiirii nu este alta decât conștiința convertită la egoism, iar locul sfânt îl cunosc cei care l-au văzut...

Din convingerea că celălalt este mai slab, mai rău, mai puțin inteligent, mai urât, etc. de fapt îmi descopăr propria mea natură, afișându-mă tuturor dezbrăcat de dragoste, gol și fălindu-mă cu asta. Egoismul și orgoliul sunt hainele împăratului gol. Dacă Iubirea acoperă patimile și slăbiciunile firii umane în spatele stratului de lumină al iertării, al înțelegerii, al compasiunii, ea dezvăluie/denunță egoismul ca impostură evidentă a ei.

Domnul este drept pentru că pe toate le îndreaptă spre Iubire. Aceasta este dreptatea adevărată. Dreptatea Domnului este îndreptarea spre iubire a ființei umane. Dreptatea egoistă rupe veșmintele iubirii și ne transformă în bestii care bântuie goale prin lume, mușcând din unul sau din altul pentru a-i supune cu forța imaginii magnifice pe care o avem despre noi înșine.

Aceasta a făcut și acel călugăr care, îi spun bătrânei, nu era o persoană religioasă și cu atât mai puțin credincioasă. El însuși nu putea să mai nască iubirea, de aceea a văzut în femeia din fața lui propria lui imagine: durerea ne-născutului. Criticând pe fratele său public, pe sine se descoperea ca fiind gol de iubire și dezbrăcat de frățietate.

Gândindu-mă la câtă suferință a trăit femeia aceasta prin pierderea prematură a tatălui său îmi cad lacrimi în barbă. Ea mă privește încurcată, își lasă păpușa pe pat, își întinde mâna bătrână de ani spre un șervețel și îmi șterge lacrimile care se înghesuiau sub pleoape. Mă ia în brațe, oftând din toată inima, și îmi spune: "Îmi ajung ca și compensație lacrimile tale. Hai, hai, Octav, să mai încerc o dată: Tatăl nostru care ești în ceruri, sfințească-se numele

Tău...” și așa, cu mine în brațe, o duce până la capăt. Stăm în liniște, după care o aud iar: ”On te salue, Marie, pleine de grâce, le Seigneur est avec toi...” Si iar o duce la capăt. Apoi îmi șoptește la ureche un mulțumesc.

O văd senină, luminoasă, liniștită. Nu înțeleg încă ce s-a întâmplat în inima ei, dar schimbarea este evidentă. Mai îmi spune: ”Acum sunt pregătită. Adu-mi-L pe Iisus când poți”. Aveam cutia cu azimile consacrate la mine. Se împărtășește în liniște, își pune mâna în dreptul inimii și stăm așa, în tăcere, timp de zece minute. Ne luăm rămas bun și îmi spune că speră să ne vedem în rai.

A doua zi, când ajung la birou, aveam deja un mesaj pe telefon în care asistenta de noapte mă anunța că bătrâna plecase în pace, să se întâlnească cu tatăl ei.

Vacanță 1993 - Bătrânul de la gara din Vâlcea și părintele Iosif

Este vacanță în Timișoara și ca de obicei este căldură mare. Am terminat primul an de facultate doar cu două restante. Nu mă încânta deloc Facultatea de fizică. Începeam să realizez că mă interesează mai mult un drum spre spiritualitate, decât cel al studiului materiei.

Împreună cu Radu, prietenul meu, am decis ca în timpul vacanței să ne trezim la cinci dimineața și să facem antrenamente în parcul Botanic. Alergări, tai-chi și alte exerciții. După antrenament, spuneam și noi așa, după ureche, rugăciunea inimii, după care mai discutăm pe baza cărților pe care ni le-a recomandat părintele Ghelasie: Filocalia, scrierile sfinților și alte cărți de alimentație naturistă. Îmi făcea o imensă plăcere să ne întâlnim. Eram ca frații.

Într-o zi, îmi spune că ar fi interesant să mergem iar la Mănăstirea Frăsinei să-l revedem pe părintele Iosif. Cum nu aveam alte planuri, zis și făcut. Luăm trenul spre București, apoi schimbăm spre Vâlcea și, spre dimineață, ajungem în gara din oraș. Folosind toaleta gării, nu am putut să nu observ la intrare un călugăr foarte bătrân care stătea în genunchi. Am văzut pe cineva aruncându-i un ban. L-a luat cu lacrimi și l-a binecuvântat pe acel om. M-am mirat să văd că apoi, pe ascuns, pune banul în căciula unui alt cerșetor care stătea lângă el și era orb.

Îi las și eu un ban. Mi-a luat mâna, mi-a sărutat-o și mi-a spus: "binecuvintează, părinte". I-am răspuns că nu sunt preot, că sunt student la fizică. Nu mi-a mai răspuns nimic, în schimb mi-a luat mâna și și-a pus-o pe cap. M-am mirat foarte tare de ce face, dar m-am gândit că la vârsta lui poate nu a auzit ce i-am spus. Am vrut și eu să-i sărut mâna, dar, când m-am apropiat de el, mirosea așa urât că am abandonat. De departe, mă mai uit o dată la el și văd că face la fel ca și prima dată cu banul. Îl pune în căciula orbului. Mă intriga acel călugăr bătrân care era murdar tot și mirosea îngrozitor. Mă gândeam că este un mister la care nu voi afla niciodată răspunsul.

Ne îndreptăm spre autogara din care luam autobuzul spre comuna Muiereasca, localitatea cea mai apropiată de mănăstire. După ce ajungem la Frăsinei, suntem primiți, cazați și hrăniți de un călugăr tânăr, mic și slab, cu numele călugăresc de Serafim. Ne plimbăm puțin prin jur, stăm la slujba de noapte, unde avem ocazia să-i vedem pe sfinții mănăstirii. Tot felul de bătrâni frumoși cu priviri și chipuri care păreau venite din altă lume. Unul dintre ei era un bătrân scund de statură care avea peste 90 de ani. Avea ca o lumină în jurul chipului său blînd. Deși era noapte și biserica era iluminată doar de lumânări, chipul lui parcă emana lumină. O lumină care mi se părea că vine din interiorul lui. Îl văd că se închină de mai multe ori

până la pământ, sărută chipul Mântuitorului cu dragoste și se retrage într-un colț al bisericii, unde înlemnește pe parcursul celor cinci ore cât ține slujba.

Mulți alți călugări, întâi mai bătrâni și apoi mai tineri, vin să se închine icoanelor la începutul slujbei, dar nu-l vedem deloc pe părintele Iosif. Părintele Ghelasie, pe la ora două după miezul nopții, ne spovedește și apoi ne împărtășim la Sfânta Liturghie. Serafim ne spune că părintele Iosif era un văzător cu duhul și că, dintr-un motiv inexplicabil, a plecat din mănăstire.

Ne luăm rămas bun de la părintele Ghelasie, care ne dă câțiva biscuiți de pâine harică să avem pe drum și coborâm din mănăstire pe un drum de munte care ducea spre Mănăstirea Cozia. Acolo rămânem doar puțin. Vizităm împreună cu un călugăr biserica, suntem poftiți la masă și, după aceea, cerem îndrumări despre cum putem vizita și alte mănăstiri din regiune. Călugărul ne explică unde este gara și ne sfătuiește să mergem la Mănăstirea Turnu să vedem chilia săpată în stâncă a unui sihastru care a trăit acolo.

Din gară, luăm primul tren care vine. Era un tren muncitoresc, foarte ponosit, care oprea până și la cele mai mici halte. Călătoria nu este prea lungă și coborâm din tren în fața unui drum care ducea la mănăstire. La coborâre, chiar lângă scară, spre surprinderea mea, era bătrânul călugăr cerșetor de la Râmnicu-Vâlcea. Văzând că vrea să coboare și el, îl ajutăm, pentru că scara trenului era foarte înaltă. Luându-ne pe amândoi de subraț, mergem cu el spre mănăstire, unul de-a stângă și altul de-a dreapta bătrânului. Când ne vorbea, avea o voce foarte liniștitoare, care îți intra în suflet. Încă îl vedeam ca pe un călugăr cerșetor ponosit. Însă pe drum, cum ne întreba el de una și de alta, mirosul urât care-l avea la început începea să se transforme într-un parfum de mir. I-am spus, într-o doară, motivul vizitei noastre la Frăsinei și

decepția noastră că nu l-am întâlnit pe părintele Iosif. Pe mine nu mă scotea din "părinte-n sus, părinte-n jos", dar l-am lăsat, crezând că este un pic confuz.

Când aude de părintele Iosif, începe și ne spune: "Îl cunosc bine pe Iosif, mi-a fost ucenic la Pătrunsa timp de zece ani. Cât m-am mai luptat să-l învăț pe acela... Când nu mă asculta, îl puneam să stea cu capul în jos și cu picioarele în sus rezemat de perete și să spună "tatăl nost" ca să-i intre în cap că, fără ascultare, nimeni nu poate învăța nimic. Când îl mai apucau nebuniile, îl trimiteam cu câinii la păscut. Da... Am stat mult acolo în munți, dar, după aceea, am îmbătrânit și a trebuit să cobor mai la vale. Uite aici sunt îngropat."

Ne arată un mormânt din cimitirul pe lângă care chiar treceam, nu departe de intrarea în mănăstire. Ne uităm noi... mormântul avea într-adevăr poza lui. Avea trecut numele și inclusiv anul nașterii și al decesului. Am văzut că anul decesului era anul viitor. Cine să mai priceapă ceva...

Pe nesimțite, vorbindu-ne el așa, ajungem la poarta mănăstirii. Odată ajunși, călugării tineri și cei mai în vârstă ies pe poartă și încep să i se închine bătrânului, să-l sărute pe obraji și să-i spună "bine ai venit acasă, Avva". Atâta drag în ochii lor, atâta afecțiune pentru bătrân de parcă Dumnezeu însuși le venea acasă. Și el îi ia în brațe, îi binecuvintează și așa, înconjurat de ei ca o cloță de pușori, intră pe poarta mănăstirii. Acolo se oprește, se întoarce, ne binecuvintează și pe noi o dată și îi spune unui călugăr să ne arate chilia săpată în piatră. După aceea, intră în interiorul incintei și nu-l mai vedem. Nici nu visam atunci că peste un an, la Pătrunsa, voi purta haina peticită de călugărie a bătrânului.

Călugărul pus de bătrân ne conduce să ne arate chilia săpată în stâncă, dar noi nu mai eram curioși de ea, ci vroiam să știm cine este omul care ne-a dus de braț. După

ce îl întrebăm, el ne răspunde: "Heei, măi copii, el este stâlpul lumii, unul dintre pușinii rămași..." Nu am înțeles ce vrea să spună călugărul prin acea afirmație. Mai târziu am aflat de la Varsanufie că o ființă mai mare în iubire decât îngerii ne-a luat de sub braț și ne consola de faptul că nu l-am găsit pe părintele Iosif la mănăstire. Deși într-un fel l-am găsit. L-am găsit în chipul celui care l-a născut....

Iulie 2011 - Experiența canadiană și ajutorul misterios

Când am emigrat din România în Canada în aprilie 2005, ne-am instalat în orașul Laval. Am preferat să stăm aici, deoarece era puțin mai liniștit decât Montrealul și credeam că este mai bine pentru copii.

Cred că poate fi interesant de înțeles procesul prin care trecem noi ca imigranți aici în Quebec. Adaptarea la noile realități durează între cinci și zece ani. În această perioadă, trecem prin multiple etape și transformări de gândire. Adaptarea apare după un astfel de dans îndelungat cu mișcări de du-te vino între acceptarea și respingerea valorilor acestei țări, după găsirea unor răspunsuri personale față de realitatea locurilor.

În prima parte a adaptării, majoritatea imigranților preferă să se închidă în comunitățile lor etnice. Pentru români, bisericile și comunitățile religioase joacă rolul de centre comunitare. La început, găsești în aceste locuri limba, obiceiurile și unele aspecte ale societății românești, care te consolează de depărtarea de familie și de prietenii din România. În primele interacțiuni cu localnicii pot apărea probleme de comunicare și diferențe culturale și civice mai mari sau mai mici, în funcție de

experiența și personalitatea fiecăruia, care incită încă și mai mult noii-veniți la o reacție de apărare, care îi direcționează spre diferitele comunități românești existente.

Dar după unul-doi ani de experiență, grupurile structurate în jurul bisericilor frânează adaptarea la noua societate în care încercăm să ne integrăm. Având o atitudine de autosuficiență și de superioritate, ele sunt în general critice la adresa valorilor locale. Își încurajează membrii să păstreze și să rămână strâns atașați de valorile culturale și spirituale românești, care sunt prezentate ca superioare valorilor locului, ceea ce inhibă procesul de adaptare.

Divizarea între "noi" și "ei" dăunează enorm imigrantului român și este nevoie să treacă mulți ani, până când, prin intermediul interacțiunilor sociale dintre el și lumea înconjurătoare, se produce o deschidere și o schimbare de atitudine față de societatea canadiană. Experiențele pot fi foarte variate, dar în general se observă un cuplu de forțe psihice care avansează procesul de adaptare: dezamăgirile provocate de membrii propriei etnii și relațiile bune cu localnicii și cu familiile lor. Relațiile bune de servicii, legăturile amicale cu vecinii și relațiile de prietenie ale copiilor sprijină și mai mult deschiderea spre oamenii de aici.

De multe ori, bisericile ortodoxe românești din Québec nu au o strategie gândită pe termen lung. Se concentrează mai întâi pe promovarea valorilor etnice românești și abia pe urmă a celor creștin-ortodoxe. Pentru că limba de cult este menținută cu strictețe, a doua și a treia generație de imigranți nu vor mai frecventa serviciile religioase, dat fiind că nici ei, nici copiii sau soții lor, nu mai înțeleg limba de cult. Pentru ei, istoria și cultura poporului român nu au o conotație identitară, învățând la școală istoria și cultura Canadei. Țara lor nu

mai este România. Țara lor este Canada și identitatea lor este una canadiană.

Atâta timp cât spiritualitatea ortodoxă nu va găsi căi de a deveni o spiritualitate locală, adaptată acestei țări, următoarele generații de imigranți sunt pierduți pentru ortodoxie. Portul, dansurile și cântecele populare, muzica ușoară românească, pentru ei sunt mai mult o curiozitate. Din aceste motive, copiii și nepoții emigranților români, după ce ajung la maturitate, nu mai frecventează aceste biserici.

Realitatea comunităților etnice a fost și pentru familia mea prima etapă a aclimatizării noastre aici. Dar, deși am avut tot ce ne trebuie și nu ne-a lipsit nimic material, noi nu ne simțeam potriviți și împliniți în Laval. Criticam valorile locale și chiar am avut o tentativă de reîntoarcere în România. Atunci am remarcat că mă simțeam pierdut între două lumi, desprins de una dintre ele și încă neatașat de cealaltă.

După această criză, am schimbat total strategia de ajustare la societatea canadiană. Am considerat că este esențial pentru a ne integra aici să ne continuăm studiile și să lucrăm într-un domeniu care este în acord cu direcția spirituală în care eram orientați. În această nouă tentativă de împământenire canadiană, după șase ani de locuit în Laval, am preferat să ne mutăm în Estrie, o regiune foarte frumoasă din Québec, unde se afla și orașului universitar Sherbrooke.

Dealuri împădurite, lacuri și munți te fac să simți că ești departe de agitația aglomerărilor urbane nord-americe. Am găsit de vânzare o casă în satul Sfântul George, nu foarte departe de oraș. Eram singurii emigranți, așa că ne-am făcut prieteni printre vecini, ne-am reluat studiile universitare și pot spune că pentru prima dată am simțit cum, fără să-mi pierd identitatea și

valorile spirituale, m-am ajustat la specificul Canadei franceze.

După ce ne-am instalat aici, am observat că, față de Laval, oamenii sunt mai atenți unul cu altul. În prima zi după ce am ajuns, m-am suit pe casă să văd în ce stare este acoperișul și dacă trebuie să fac ceva reparații. Vecinul de peste drum mă vede și îmi face cu mâna. Vine apoi în curte și ne prezentăm reciproc. Îmi spune că oricând am nevoie pot să-l sun și îmi dă numărul său de telefon.

Casa pe care am cumpărat-o avea nevoie de câteva reparații. Din acest motiv, am cumpărat o camionetă pentru transport. Într-o zi, am încărcat camioneta până la refuz și, pornind din Laval împreună cu un prieten care s-a oferit să mă ajute, facem cei două sute de kilometri până la noua noastră casă. La aproximativ douăzeci de kilometri de sosire, îmi amintesc că mai aveam nevoie de un ciocan și opresc la un magazin specializat în construcții. Cumpăr repede ciocanul și apoi încerc să pornesc camioneta pentru a pleca spre casă, dar fără nici un succes. Mai încerc de câteva ori. Nimic. Camioneta nu mai vroia să pornească.

Nu cunoșteam pe nimeni în zonă și nici nu aveam telefonul mobil la mine ca să pot suna la un serviciu de remorcaj. Nu știam ce să fac. Din când în când mai încercam să mai demarez, dar nimic. Atunci am spus un "Doamne, ajută-mă". L-am spus încărcat de disperarea pe care o simțeam în acel moment. Imediat după aceea, mai încerc să demarez încă o dată și, tot nimic.

Dar un om care chiar își parcase mașina lângă a noastră, se uită la noi, vine la geam și îmi spune să deschid capota. O deschid și aud că meșterește ceva. Mă întrebă dacă am un ciocan. Îi dau pe cel de abia cumpărat. Ciocănește de două-trei ori și îmi spune să mai încerc o dată să demarez. Pun cheia în contact, demarez și pornește.

Străinul vine la mine, îmi dă înapoi ciocanul și pleacă spre magazin. Văzând că s-a murdărit pe mâini și pe față, ies din mașină, îi mulțumesc pentru ajutor și-i propun să-i dau puțină apă să se spele. Îmi spune că nu-i nevoie și intră în magazin. Împreună cu prietenul meu rămânem amândoi impresionați de atitudinea și dăruirea complet dezinteresată a aceluia om. Nu ne cunoștea și nu mi-a cerut nimic pentru ajutorul pe care mi l-a dat. A sărit în ajutorul nostru fără ca să-l rog, nesinchisindu-se de faptul că se va murdări sau de alte inconveniente. Nu știa cât bine mi-a făcut și cât de mult a însemnat ajutorul său pentru mine.

Mi-au venit în minte atunci spusese Sfântului Ioan Scărarul în care omul are ca destin să ajungă, prin întărirea în iubire și alegerea dăruirii dezinteresate, cu mult peste înger. Pentru mine, ajutorul aceluia om a fost o mărturie de dincolo de lume că omul poate fi înger dacă se dăruie dezinteresat din iubire, fără să-i fie frică sau să-l intereseze că se va murdări pe mâini. Nu l-am mai văzut vreodată pe acel înger, dar mi-a rămas în minte și în inimă pentru totdeauna gestul minunat al jertfei lui.

Actul gratuit de bunătate, precum și gestul de prietenie al noului vecin, m-au convins că suntem pe drumul cel bun, mutându-ne în acel loc în care oamenii te salută și care nu te lasă să te descurci singur când rămâi în drum și nu ai sprijin de niciunde.

Aprilie 2003 - Mitropolitul Nicolae și Alcatelul

În România, imediat după Revoluția din 1989, din relatările unul medic mai în vârstă, spitalele se găseau într-o penurie de perfuzii. Îmi povestea că, pentru a se aproviziona, Ministerul Sănătății din România a făcut apel la guvernul Franței care, în schimbul sângelui recoltat în țară, a trimis o mare cantitate de perfuzii cu sânge statului român. Nimeni din țară nu și-a pus problema unei eventuale infectări. Din păcate, perfuziile erau infectate cu virusul HIV.

Spitalele de copii, fiind considerate prioritare, au fost primele care au primit acest lot de perfuzii contaminate. În jur de cinsprezece mii de copii români au fost infectați în spitalele românești. Ulterior, cei care au primit atunci transfuzii nu au fost testați pentru a se identifica cine este și cine nu este infectat. Familiile care au avut copiii internați în spitale în acea perioadă nu au fost preveniți de posibilitatea de a avea acasă un copil infectat cu HIV.

Peste câțiva ani, au început să apară consecințele acestei situații. Erau din ce în ce mai mulți copii depistați pozitiv. Unii dintre ei au murit înainte ca cineva să înțeleagă cauza. Mai târziu, prin devotamentul și dragostea unor doctori care îi îngrijeau, s-a pus în mișcare proiectul prin care statul român, asumându-și responsabilitatea tragediei, cumpăra și oferea gratuit tratamentele antivirale extrem de scumpe necesare copiilor infectați.

Familiile victimelor au încercat să se organizeze local în asociații. Din anul 2000, au început să apară proiecte de susținere, dezvoltate de ONG-urile din țară. Am aflat de această situație când președinta Asociației părinților care au copii infectați cu HIV din județul Timiș a venit la Mitropolie să vadă dacă putem să-i ajutăm cu

ceva. Erau mai mult de o sută de familii din județul Timiș care făceau parte din asociație.

În acel moment, asociația lor nu era prea dezvoltată. Nu aveau un sediu, nu aveau activități organizate pentru a răspunde necesităților stringente ale familiilor și ale copiilor. Tot ce făceau era să mai ceară ajutoare de pe unde puteau. Familiile trăiau situații foarte complexe. Copiii erau excluși din școli, unii nu știau cum pot beneficia de ajutorul de la stat pentru persoanele cu handicap, alții nu aveau condițiile necesare pentru a ține tratamentul la rece, părinții nu aveau unde sta în oraș până copiii erau la spital, etc.

Atunci le-am propus să-i ajutăm să se organizeze și să facem front comun cu ei pentru rezolvarea problemelor. Au primit bucuroși și, împreună cu un coleg preot, ne-am apucat de treabă. Am început prin a face demersuri la Primăria Timișoarei pentru a obține un spațiu pentru sediul asociației. A fost alocată o frizerie dezafectată, care necesita reparații majore. Pentru a amenaja spațiul, au urmat o serie de vizite la oamenii cu posibilități ai orașului. Primăria a reparat acoperișul, o firmă privată de construcție ne-a pus la dispoziție mâna de lucru, o altă firmă a înlocuit ferestrele, alții ne-au oferit instalațiile sanitare, alții mocheta, etc. Am găsit sprijin din partea multor oameni de suflet.

Pentru dotarea sediului au fost scrise proiecte de finanțare în străinătate. Au fost făcute demersuri pe lângă regiile orașului pentru racordurile de apă, canalizare și electricitate și chiar pentru salarizarea unui lucrător social profesionist care să ajute organizarea asociației în funcție de nevoile familiilor. Ne-a adus multă bucurie acest proiect în care ne-am lansat împreună. Simțeam în suflet o mare dragoste pentru acești oameni și vedeam că dragostea aceasta aprindea și inimile sponsorilor care participau la proiect.

Una dintre întâmplările pe care le-am trăit în timpul eforturilor de a găsi parteneri care să ne susțină inițiativa m-a impresionat în mod deosebit. Timp de vreo două săptămâni nu am reușit să mai avansăm. Nu mai găseam finanțări pentru materialele de construcție și începeam să mă descurajez. Colegul meu avea o cunoștință care lucra la compania de telefonie Alcatel care ne-a spus că firma oferă sponsorizări pentru proiecte sociale, doar că trebuie să-l convingem pe director că ceea ce urmărim să realizăm este esențial pentru oraș și oferă vizibilitate companiei.

Stabilim o întâlnire, alcătuim un dosar cu prezentarea situației, cu devizele de materiale, cu fotografiile și cererea de sponsorizare și mă pregătesc pentru întâlnire. Înainte de plecare însă sunt chemat pentru o întrevedere scurtă cu mitropolitul Nicolae. Dorea să-mi dea o scrisoare pe care o primise direct în poșta lui privată. O cerere de ajutor din partea unei persoane.

Mă întrebă ce mai fac și-i spun că mă duc la Alcatel pentru o eventuală sponsorizare pentru copiii infectați cu HIV. Pentru prima dată de când lucrăm împreună îmi spune: "Bine, hai să-ți dau o binecuvântare. Domnul să te ajute." Îmi face semnul sfintei cruci pe cap și gata, plec la Alcatel. M-am mirat de acest gest al lui, dar m-am și bucurat. Aveam nevoie de ajutor, deoarece am înțeles că, pentru a obține sponsorizări, depinde foarte mult de starea de spirit în care se află directorul.

Ajung la sediul Alcatel și urc până la ultimul etaj. Secretara mă pofteste să aștept puțin în anticameră. Îmi spune că este fericită că ne întâlnim, dar că nu crede că este o zi bună pentru o cerere de sponsorizare. Se pare că directorul era neliniștit și îngrijorat dintr-un anumit motiv. Îi răspund că, dacă tot sunt acolo, atunci să se facă

voia Domnului. Nu are ce să-mi facă decât eventual să mă refuze. Secretara mă anunță la interfon și intru în birou.

Biroul directorului era o încăpere mare cu ferestre largi și luminoase. Semăna cu birourile miliardarilor de prin filmele americane. O masă imensă de consiliu din lemn masiv era plasată într-o parte, iar biroul sculptat al directorului era situat în partea opusă. O bibliotecă mare ocupa tot peretele din spatele biroului. Două televizoare atârnavă din tavan. Unul orientat spre birou, iar celălalt spre masa de consiliu.

Directorul era un om între 40 și 50 de ani, în putere, de înălțime medie și extraordinar de energic. Când am intrat, vorbea cu cineva la telefon foarte agitat. Îmi face semn să mă așez în fața lui. Aștept până termină convorbirea, după care se ridică de la birou și mă poștește la masa de consiliu. Îmi cere să mă așez la unul din capetele mesei, în timp ce el se așează la capătul opus. Văd că are o atitudine complet dezinteresată, dar mă lasă să-mi spun poezia mea de cerșetor până la capăt. Dezinteresul lui este evident. Nici nu se uită la mine. Privește fie la masa de consiliu, fie la televizorul care mergea în spatele meu. În acele momente, îmi spuneam că nu are rost să mai insist. Termin ce am de spus, ne dăm mâna și la revedere. La sfârșit își manifestă dezinteresul, dar, chiar și așa, îi mulțumesc că m-a primit în audiență și că m-a ascultat cu răbdare.

Deodată însă îl văd că se schimbă la față, se ridică de pe scaun și se îndreaptă țintă spre televizor, sărind de colo-colo ca un copilandru la șotron. Vine la mine precipitat și mă strânge în brațe de parcă eram prieteni de când lumea. Îngheț locului, mimez un surâs neștiind ce l-a apucat. Începe iar să țopăie și să strige: "Am intrat în NATO! Am intrat în NATO!" Deschide ușa spre secretariat, mai strigă de vreo două ori și pe acolo și revine la mine, privindu-mă cu ochii strălucind de fericire.

Mă ia de sub brațul reverendei de preot și mă duce la birou, spunându-mi entuziasmat: "Nu poate fii o coincidență că ești aici chiar acum! Spune-mi ce vrei, părinte! Îți dau ce vrei tu! Unde-i devizul ăla?" I-l dau, după care de abia se uită pe el și-l sună pe directorul economic, spunându-i să ne dea tot ce-i cerem ca sponsorizare. După care sare iar în sus și se zbenguie prin birou ca un copil mic care a primit cadoul vieții lui...

Îi mulțumesc, îl salut și ies din birou siderat de ce s-a întâmplat. Secretara îmi surâde fericită, îmi spune că nu l-a mai văzut așa fericit pe patronul ei și-mi arată cu degetul în sus, vrând să spună: "Vezi ce mare-i Dumnezeu?" Nu după mult timp, directorul economic mă ia la el în birou și ne oferă o finanțare foarte generoasă, care acoperă costul materialelor de construcție de care mai aveam nevoie. Am înțeles mai târziu reacția directorului. Prin faptul că România intrase în NATO, Alcatelul spera să obțină contracte din Occident.

Ies din clădire și mă întorc la Mitropolie, plutind de fericire pentru că primisem ceea ce aveam nevoie ca să terminăm proiectul. Când ajung, duc contractul de sponsorizare la serviciul contabil al Mitropoliei. După-amiază merg să-l revăd pe preasfințitul mitropolit ca să-i dau vestea cea bună. Mă primește, îmi povestesc cele întâmplate și îmi zâmbește zicând: "Dumnezeu i-a deschis inima, dăruindu-i ceva ce el iubește. Dacă l-ar fi iubit pe Domnul, doar văzându-te, ar fi fost atent să vadă cu ce te-ar putea ajuta. Dar și așa, când inima-i deschisă, iubirea se manifestă implicit, părinte Octavian. Ai trăit ceva frumos. Du-te în pace." I-am mulțumit și de atunci am fost mai des să-i cer binecuvântări. Întotdeauna când le primeam, toate se rezolvau ca prin minune.

Într-adevăr, nu există în lumea aceasta și cred că nici în orice altă lume o generozitate mai mare ca generozitatea Iubirii și a unei inimi pline de iubire. Un

îndrăgostit ar dat tot ce are, chiar și lumea întreagă, celei pe care o iubește. Și-ar da chiar și propria lui ființă. Mă gândesc că așa este și Domnul Iubirii. Se dăruie cu tot ce este El iubiților săi dragi, dăruindu-le tot ce au nevoie pentru a lucra dragostea în lume. Ea este lumina care își aruncă razele pe chipurile și în inimile noastre ca în niște felinare care ne conduc prin bezna lumii ăsteia.

În mai puțin de un an, Centrul familiilor care au copii infectați cu HIV s-a deschis. O asociație de caritate catolică a finanțat tot mobilierul, aparatura necesară și achiziționarea unei mașini. Mai departe, de-a lungul anilor, au fost dezvoltate multe proiecte care să-i ajute pe acești frați ai noștri care aveau nevoie de dragostea noastră. Mi-au rămas în minte cuvintele mitropolitului: "dacă inima-i deschisă, iubirea se manifestă implicit..." Frumoase și reale cuvintele înțeleptului episcop.

Mai 2020 - Maica Carole și durerea de șale

Mă plimb pe culoarele căminului de bătrâni să văd astăzi în ce stare de spirit se găsesc prietenii mei dragi. Este deja ora zece dimineața. Majoritatea dintre ei sunt treziți, îmbrăcați și puși în fotoliile de pe lângă paturi. O asistentă îmi spune că una dintre bătrâne nu se simte bine astăzi și poate i-ar face bine să ne întâlnim. Este vorba de "soeur Carole" – călugărița de 92 de ani.

Intru la ea în cameră și mă surprinde faptul să o găsesc încă în pat. De obicei, la ora asta era deja instalată lângă fereastră să admire păsărelele multicolore care vin să ciugulească din hrănitorul instalat lângă geamul ei. Le știe pe toate, soiul, ciripitul, colorajul penelor. Sunt prietenele ei cele mai fidele. Când mă vede, mă salută cu un zâmbet, deși văd că se luptă cu starea ei negativă,

încercând să-mi arate că este fericită că-i fac o vizită. Mă pofteste să mă așez pe unul din scaunele din cameră. Mă roagă să o iert că nu se simte prea bine astăzi. O doare spatele și se luptă cu întunericul deznădejdi care caută să o cuprindă.

Cu un glas scăzut, începe să-mi povestească: "Dragă Octav, nu mă pot opri să nu mă gândesc la fratele meu care va rămâne singur când eu va trebui să plec. Cine va avea grijă de el? Cine îl va mai asculta când nu se mai oprește din vorbit? Tu știi cum este el. Are nevoie să vorbească și uneori nu se mai oprește. Poate fi uneori foarte obositor și mi-e teamă că nimeni nu va avea răbdare cu el. Simt cum sunt abandonată de Dumnezeu și o stare ca o negură s-a coborât peste mine." Începe să plângă. O las să-și descarce amarul inimii, ținând-o de mână.

După ce-și șterge lacrimile, o întreb dacă mai știe ce a declanșat această stare. Îmi răspunde că peste noapte a început să o doară spatele de la "flagel". Durerea s-a transformat mai pe urmă într-o mare tristețe și deznădejde. Curios să înțeleg despre ce vorbește, o rog să-mi explice ce este un flagel.

Mă privește puțin jenată și-mi spune: "Scuză-mă, am uitat că tu nu ești catolic, că ești ortodox. Când am intrat în noviciat la mănăstire, după slujba de duminică, două dintre surori ne duceau pe noi, începătoarele, într-o cameră mai mare. Trăgeu perdelele camerei până se făcea întuneric și, după aceea, ne puneau să ne batem pe noi înșine cu un bici scurt cu mai multe curele. Vedeam doar umbre, auzeam gemetele fetelor și simțeam durerea biciului. Dacă am învățat ceva din flagelare era faptul că în viață nu are nici un sens să te chinui singur degeaba. Nu vedeam scopul acelei practici. Între bucuria slujbei de duminică, în care simțeam că te lansezi în brațele Domnului de dragoste și între bătaia și gemetele de durere de după,

era o mare diferență. Țineam mult să fiu călugăriță și de asta am răbdat.

Încetul cu încetul, au început să nu mai îmi placă slujbele de duminică. Mă duceam cu greu la ele știind ce urmează după... Drept să-ți spun, la un moment dat, am început să mă prefac că mă lovesc. Gemeam și eu ca toate, dar mă prefăceam că dau. Mă simțeam prost față de celelalte fete, dar mă consola gândul că și ele fac la fel. Oricum, după ce m-au făcut călugăriță, s-a terminat cu chestia asta. Teoretic trebuia să o facem singure, fiecare în camera noastră, dar eu nu am mai făcut-o. Acum, când mă iau durerile de spate, îmi amintesc de camera întunecată, de gemete, etc. și parcă totul se întunecă în jur."

Pentru a o scoate din starea aceea de spirit o întreb ce-i plăcea la mănăstire. Îmi răspunde că-i făceau plăcere momentele de dăruire și gesturile de iubire. Îi făcea o mare bucurie să cânte și să-i învețe și pe copii muzica. Atunci, începe să-mi cânte încet un cântec despre Dumnezeuul păcii și al iubirii. Continuă cu un alt cântec și apoi cu un altul. Vocea i se întărește treptat și mă uit la chipul ei cum se transformă, reapărându-i lumina în ochi și pe față. Îmi mulțumește că am ascultat-o. Îmi spune că viața-i frumoasă și că Domnul e bun. O văd cum se ridică singură în șezut și cheamă infirmiera să o ajute să se mute în fotoliu lângă iubitele ei păsărele.

Îmi zâmbește și îmi spune: "cântarea este vibrația iubirii care ne aduce la lumină din întuneric. Mulțumesc că mi-ai amintit asta. Tu ce mai faci? Ce cântec îți place să cânți?" Îi răspund că îmi plac cântecele care vorbesc de iubire, fie ele religioase, fie nereligioase. Mă roagă să-i cânt unul. Îi cânt "Iubite-voi, Doamne". Închide ochii și savurează.

După ce termin de cântat îmi spune: "Cel mai bine cunoști un om când îl auzi cântând. De abia atunci inima

se arată așa cum este ea: tristă sau veselă, complexată sau liberă, slabă sau puternică. Atunci inima nu se mai poate ascunde. Știu asta, dragă. Am fost conducătoare de cor și profesoară de muzică șaiszeci de ani. Ce frumos ai cântat. Ce inimă... Te iubesc, Octav, și îmi ești foarte drag.”

Ne luăm în brațe. Sora catolică și preotul orthodox stau în brațele unul altuia. Comuniune de inimi. Doi oameni, unul din Occident, unul din Orient, uniți în iubirea lui Hristos, deși fiecare are tradițiile și felul său de a fi. Doar Iubirea are această putere de a întrepătrunde desăvârșit inimile. Ne luăm rămas bun și îmi cere să-i promit că vin cât mai curând să o vizitez.

Săptămâna următoare aranjez cu directoarea căminului să o duc în vizită pe soeur Carole la ultima biserică unde a slujit și unde a fost directoare de cor. Vorbesc și cu preotul care oficia pe atunci la acea biserică, preot de care soeur Carole era îndrăgostită. Acesta acceptă bucuros să mai slujească o dată pentru bătrâna lui prietenă. Când îi aduc vestea, soeur Carole este fericită ca un copil și se pregătește imediat pentru călătorie.

Ajungem în biserică, o plimb pe culoarele dintre bănci, în timp ce ea savurează liniștea lăcașului de cult. În final, o aduc în fața altarului unde preotul își face apariția în ținută sacerdotală și slujește Messa special pentru ea. Soeur Carole este în culmea fericirii. Apoi ne întoarcem la cămin și-mi spune la ureche: ”dragă Octav, să știi că iubirea e totul. Iubirea și mulțumirea.” Draga soră Carole...

M-am gândit atunci că de multe ori și noi ne flagelăm îngrozitor sau ne lăsăm flagelați de cei ce ne chinuie ca să ”reușim în viață”. Chemăm astfel întunericul asupra noastră, când de fapt tot ceea ce inima noastră caută cu adevărat sunt cântecele iubirii, ale păcii și ale bucuriei.

Martie 1993 - Maica Domnului și migrenele

Cam de prin clasa a VII-a am început să am niște migrene îngrozitoare. Erau așa de intense că nici măcar nu puteam să stau în picioare de durere. Mama m-a dus pe la o mulțime de specialiști, dar nimeni nu putea să-mi spună ce aveam. Nu erau foarte dese. Veneau cam de două ori pe an și țineau între trei și patru zile. Așa cum veneau, așa se și terminau, fără să înțeleg ce le declanșa sau ce le făcea să treacă.

După câțiva ani, am început să mă obișnuiesc cu ele. Știam care sunt primele simptome și îmi aranjam în așa fel lucrurile ca în următoarele patru zile să nu văd pe nimeni și să stau retras până trece valul. După ce se instalau, erau de o intensitate feroce. Aproape paralizam de durere.

Acum sunt student la Facultate la fizică și locuiesc într-o garsonieră lipită de casa tatălui meu. Aveam acolo micul meu paradis. Un pat, o bibliotecă mare, o masă, un radio, o toaletă și un duș. Ce poate dori mai mult un tânăr de 18 ani. O fată, ar spune prietenii mei... Nu aveam. În schimb aveam multă liniște.

Pe fetele de vârsta mea le găseam extrem de insensibile și de materialiste. De câte ori încercam să dialoghez cu vreuna dintre ele, eram scandalizat de pragmatismul lor și graba lor după cuib, după vizuină, după sclavie și jug. De fapt, nici ele nu își pierdeau timpul cu unul ca mine care visează la iubire, la pace, la îmbrățișări dezinteresate, etc. În ochii lor, eram un pierde-vară fără nici o valoare. Nu e de mirare că până atunci nu găsisem încă un suflet pe gustul meu, un suflet iubitor și dăruitor. În schimb eram liniște. Dar, pentru că aveam o pisică, să zicem că aveam o oarecare liniște.

Ascultam seara câte un teatru radiofonic, citeam cărți de spiritualitate și încercam să prind din zbor câte

un indiciu de pe la conferințele de spiritualitate organizate de ASCOR (Asociația studenților creștini ortodocși din România) despre rugăciunea inimii și despre viața în iubire. Uneori mă întâlneam cu prietenii, cu colegii și mergeam des să fac atletism la stadionul Politehnicii.

Astăzi, întorcându-mă de la Universitate, simt că vine momentul în care va trebui să abandonez totul și să zac în pat pentru câteva zile. Până să ajung acasă, migrena se instalase deja. Se manifestă printr-o durere intensă și grea de cap, însoțită de amețeli așa de puternice că nu mai eram în stare să-mi țin echilibrul. "Asta este" îmi spun.

Mă pun în pat, dar de această data mă gândesc să pun în aplicare ce ne sfătuiseră unul dintre bătrânii călugări pe care i-am întâlnit pe la conferințe. Iau ceaslovul ca să citesc Paraclisul Maicii Domnului. Deși de abia pot ține ochii deschiși de durere și tâmpilele îmi zvâcnesc îngrozitor, mă forțez să-l citesc timp de o oră. Durerea se amplifică din ce în ce mai mult, până când de abia mai pot citi cuvintele din cartea de rugăciuni.

Gândurile îmi spun să renunț și să mă odihnesc, deoarece concentrarea de a citi îmi cauzează și mai multă suferință, dar inima mă zorește să continui până la sfârșit. Și așa, cu chin cu vai, reușesc să termin rugăciunea printr-un ultim "amin". Exact în momentul când am spus ultimul cuvânt, am simțit cum o mână nevăzută mă atinge pe frunte și la tâmpile. Durerea mi-a dispărut complet!

Mai stau puțin în pat, parcă nevenindu-mi să cred că sunt bine. Mă ridic cu frică în picioare, crezând că dacă stau în poziție verticală durerea va reveni. Dar nimic. Nu mai am nici o durere. Merg tiptil câțiva pași, tot nimic. Bucuros, m-am îmbrăcat și m-am dus la Catedrală să-i mulțumesc Maicii Domnului pentru ajutorul ei. Începând de atunci, m-am lipit și mai mult de ea, amintindu-mi de

fiecare dată când o privesc sau când mă gândesc la ea de marele dar pe care mi l-a făcut.

Timp de cinci ani nu am mai avut astfel de migrene. După aceea, s-au rărit considerabil până la a dispărea complet. Această experiență mi-a întărit convingerea în puterea tămăduitoare a sfinților și a rugăciunilor făcute dintr-o inimă mișcată fie de suferință, fie de îndrăgostire. Și astăzi îmi mai amintesc căldura mâinii care m-a vindecat de îngrozitoarele migrene.

Noiembrie 2017 – Pacientul care nu vroia să moară singur

Din ce în ce mai mulți bolnavi în fază terminală cer să fie eutanasiați la noi în spital. Îmi este foarte dificil să mă obișnuiesc cu această realitate. Nu pot să refuz să-i acompaniez pe acești oameni, deoarece am observat că pe unii reușesc să îi fac să se răzgândească. Este drept că nu pe toți. Dar mă gândesc că, dacă nu încerc să îi ajut să evolueze în reflexia lor despre viață, împart vina cu cel ce nu face nimic cu talantul său.

Este foarte delicată intervenția pe lângă acești pacienți, deoarece nu avem dreptul să influențăm sub nici o formă decizia lor. Cei care au încercat, s-au treziți dați afară din postul lor. Singurul lucru pe care îl pot face este să-i stimulez să-și amintească de bucuriile vieții lor și de iubirea prezentă în inima lor. Îi încurajez să-mi vorbească de familie, de copii, de nepoți, etc. De obicei, mulți dintre ei, la lumina acestor amintiri frumoase trec peste frica de moarte și peste frica de durere, răzgândindu-se și cerând mai apoi o îngrijire de confort în care să plece treptat, natural, și să aibe timpul necesar să-și ajute familia să avanseze în doliul ei.

Așa s-a întâmplat ultima dată când am acompaniat un bătrân de 84 de ani, bolnav de cancer, pe care-l presau doctorii să ia una din deciziile posibile pentru starea în care se afla. Putea fie să ceară AMM (aide médicale à mourir), fie să i se taie piciorul drept și să se mai bată cu cancerul, fie să intre în îngrijire paleativă tradițională. Inițial a cerut AMM. Am remarcat că în ultima vreme doctorii nu mai îmi referă pacienții care cer AMM, deoarece au observat că aceștia își schimbă des opiniile după ce ne întâlnim. Dar am o asistentă complice care mai îmi lasă mesaje despre unul sau altul dintre bolnavi. Așa am ajuns să-l întâlnesc pe acest bătrân.

Primul lucru care iese în evidență este că pacientul avea o familie mare și frumoasă. Discut cu una din fetele lui. Îmi spune că ea este scandalizată de AMM și că nu vrea ca tatăl ei să facă așa ceva. Plânge. Am văzut mulți oameni care sufereau când tatăl sau mama lor cereau AMM. Țineau însă suferința în ei înșiși de frică să nu-i supere pe părinți sau să nu fie judecați de frații lor.

După ce discut cu bătrânul, înțeleg motivul pentru care vroia să fie eutanasiat. Cu doar cinci ani înainte, soția lui a ajuns la spital și, în urma unui atac cerebral, a ajuns în situația de a fi ținută artificial în viață. Doctorii spuneau că este deja moartă cerebral și cereau unui membru al familiei să ia decizia de a o debransa de la respirator. Pacientul meu, ca să nu îi facă pe copii să sufere, să nu trăiască ei cu vina pe suflet, și-a asumat el responsabilitatea deciziei. De atunci, a trăit cu mustrea de conștiință că a omorât-o pe soția lui. Suferința după pierderea soției și sentimentul de culpabilitate stăteau la baza deciziei lui de a cere AMM. Era un fel de auto-flagelare pentru ce a făcut cu cinci ani în urmă.

I-am validat toate alegerile făcute legate de soția lui și i-am spus că trupul soției ar fi murit natural fără respirator. Ea era deja plecată în lumină. L-am văzut

lăsând un oftat adânc. Eliberat de o greutate imensă, a izbucnit în plâns. L-am acompaniat până și-a golit tot amarul din suflet. După aceea, s-a liniștit și s-a înseninat.

L-am îndemnat să-mi vorbească despre nepoți. I-am văzut ochii luminându-se. Mi-a arătat desenele pe care i le făcuse ultima strănepoțică. Avea doisprezece nepoți și doi strănepoți. Îi menționează pe fiecare, îmi relatează cât de mult îi iubește pe toți și, într-un final, îmi povestește de cea mai mică, o fetiță de trei ani. Îmi spune că ar da tot ce are pentru o singură îmbrățișare din partea ei. Acum era fericit. Mai vorbim noi de una de alta și, la sfârșit, îmi declară că nu mai vrea AMM, dar nu vrea nici să i se taie piciorul ca să-și prelungească suferința. Alege îngrijirea paleativă, ca să-și ajute familia să își ia rămas bun și să-și facă doliul în mod natural.

Peste o săptămână, fiica lui, cu care vorbisem deja, mă cheamă în salon. Îl văd pe bătrân stând în fotoliu cu strănepoțica lui în brațe. Mare iubire era acolo. Minunat, mă gândeam. Să-i văd așa pe cei doi îndrăgostiți, unul la începutul călătoriei, altul la final, m-a ajutat să uit pentru o clipă de dificultățile pe care le trăiam legate de eutanasiere. Iubirea celor doi m-a încurajat să lupt în continuare chiar dacă doctorii se mai bosumflau. Nu întotdeauna reușeam, dar făceam ce se putea.

În aceeași perioadă, am avut un alt pacient care a cerut AMM. Era un bărbat de 58 de ani cu un cancer în fază terminală care acuza dureri mari. Văzându-l anxios și plângând des, asistenta credea că este indecis și m-a rugat să-i fac o vizită. Răspunzând la cererea ei, intru în salonul pacientului care stătea în pat cu spătarul ridicat. Lângă el, era o femeie care mă salută și ne spune că ne lasă singuri să discutăm.

Mă prezint și îi precizez că rolul meu este să-l ajut să-și clarifice sentimentele și stările sufletului, fără să-l influențez într-o direcție sau în alta. După ce ne

cunoaștem puțin, îmi zice că nu se simte bine și că are dureri în zona plămânilor. Doctorul care l-a consultat i-a spus că nu sunt motive fizice pentru această durere. I-a dat și medicamente, dar nu par să aibă nici un efect. Mai departe, îmi spune în șoaptă că durerea este una emoțională și nu fizică. Se simțea sufocat de faptul că se vede obligat să ceară AMM.

Îl rog să-mi detalieze situația pe care o trăiește și începe: "Mă simt prins într-o decizie care nu sunt sigur că este corectă. Știți, în tinerețe m-am căsătorit din dragoste și am fost căsătorit timp de douăzeci de ani. O iubeam foarte mult pe fosta mea soție. O iubeam și încă o mai iubesc cu o iubire nebună. La un moment dat însă ea a început să fie nemulțumită din tot felul de motive materiale și, în plus, mama ei făcea presiuni să ne separăm. Era copil unic. În ochii soacrei nu eram destul de bun pentru ea. Până la urmă a cedat presiunii și a plecat. Chiar dacă nu i-am spus nimic, am suferit enorm.

Separarea a fost un iad pentru mine. Mi-am pierdut toată încrederea în dragoste. Ani în șir nu am mai vrut să știu de nimeni și de nimic. Eram amar și ursuz. Mi-am aruncat toată concentrarea în servicii, dar nu eram fericit. Simțeam că trăiesc degeaba și că viața mea nu mai are nici un rost. Mi-a trebuit mult timp să-mi revin și să accept că pot fi în continuare fericit alături de o femeie. Acum patru luni, am întâlnit-o pe actuala consoartă. Toate păreau să meargă într-o direcție bună. Nu mai eram singur și asta era tot ce conta. Urăsc singurătatea. Cred că omul nu-i făcut să stea singur.

Tatăl meu a avut un accident de mașină când eu eram plecat din țară din cauza serviciului. A murit singur la spital. Nu am reușit niciodată să-mi iert faptul că nu am fost cu el când a murit. Singurătatea este un iad. Este cumplită. Dar să mori singur este ceva și mai mizerabil. Acum o lună, m-au diagnosticat cu cancerul ăsta foarte

agresiv. Doctorița mi-a spus că nu mai am nici o șansă, că ultimele două luni pot fi penibile și pentru mine și pentru consoarta mea. Nu demult ne-am cunoscut. Nu o văd capabilă să stea cu mine până la capăt. Frica de suferință o va face să renunțe la mine.

Nu vreau să mor singur ca și tatăl meu. Îmi este îngrozitor de frică să mor singur. Asta este suferința mea. De asta am cerut AMM. Credeți că Dumnezeu înțelege situația mea? Nu știu ce să fac, dar știu că nu vreau să mor singur. Nu singur...”

Plânge. Îmi strânge mâna cu putere. După ce se liniștește, îmi spun că are dreptate în ceea ce privește faptul că omul nu este făcut să fie singur și că iubirea ne unește unii cu alții. Doar frica poate opri iubirea, fie aici pe pământ, fie în alte lumi. Îmi amintesc că iubirea nu are limite spațiale sau temporale și că iubirea lui de fiu l-a acompaniat pe tatăl său când era în spital. Dacă tatăl său știa că este iubit, atunci nu era singur când a murit.

”Da”, confirmă el, ”într-adevăr, frica oprește iubirea. Am trăit frica asta de foarte mult timp. Cred că dacă iau o decizie, va trebui să o iau nu din frică, ci din iubire. Asta face mult mai mult sens!”

Continui, spunându-i că Dumnezeu este El însuși iubire, libertate și înțelegere. Judecă din perspectiva iubirii și cu judecata iubirii, care-l iubește infinit pe cel ”judecat”. Judecata de care ne e frică e mai mult judecata propriei noastre conștiințe, a cât îmi permit eu însumi să mă las iubit de o asemenea Iubire și a regretului că nu pot mai mult. Se uită la mine și îmi spune: ”Aș fi vrut să știu treaba asta ceva mai devreme. Dar și acum e bine. Vă mulțumesc pentru răspuns.”

Îi spun că mi-a făcut plăcere să-l cunosc și ies din salonul lui. Pe culoar, vorbesc cu actuala consoartă. Este bucuroasă că iubitul ei a luat decizia de a primi AMM, pentru că nu se vedea capabilă să-l acompanieze încă

două luni în boală. Frica lui sau lipsa ei de putere de a iubi erau adevărate. Îi spun doar atât: "Aveți privilegiul să însoțiți un om minunat".

Peste patru zile, aflu că procedura a avut loc. Asistenta îmi dă un bilet din partea pacientului. Scria așa: "Am ales să plec din motive de iubire în brațe de iubire, ca să nu-și facă consoarta mea muștrări de conștiință că nu a stat cu mine până la sfârșit, așa cum mi-am făcut eu cu tata. Sper să ne vedem în cer. Te îmbrățișez."

Off... Alegere bună sau rea? Nu știu. Dar îmi amintesc că iubirea nu șerpuiește prin copacul acesta. Iubirea, prin dăruirea ei nu are nevoie să oscileze între bine și rău pentru că nimic nu este ambiguu în Iubirea curată. Domnul să-i ajute acelui om, acolo unde s-a dus.

Noiembrie 2004 – Mitropolitul Nicolae și misterul plicului galben

La cinsprezece ani după Revoluție, în România, realitatea pensionarilor este din ce în ce mai tristă. Le e greu să supraviețuiască de la o lună la alta cu pensiile lor mici. La Catedrala din Timișoara vin mulți pensionari din generațiile apropiate mitropolitului Nicolae. Nelipsiți de la slujbe, îmbrăcați în cel mai bun costum al lor, se pot vedea foști profesori, ingineri, artiști și literați de tot felul.

Bătrânii aceștia au demnitatea unei vieți trăite în dăruire, dar parcă sunt uitați de lumea care gonește după supraviețuire și succes. Mulți dintre ei mai scriu încă, mai o poezie, mai o carte publicată la editura arhiepiscopiei, încercând să promoveze cultura într-o țară asaltată din ce în ce mai mult de limbajul de maidan.

Lucrând la Mitropolie, auzi vrute și nevrute despre toți și despre toate. La un moment dat, un preot de la Catedrală povestea cum administratorul, după slujba de duminică, ia o anumită sumă din banii adunați, o introduce într-un plic galben, pe care, la plecare, îl dă mitropolitului. Văzusem și eu o dată acest lucru și mă întrebam care este misterul plicului galben.

Cu toții cunoșteam plicul galben. Existau tot felul de speculații despre ce face Nicolae cu banii. Iar imaginația omului, știm cu toții, nu are limite. De la cumpărat proprietăți prin străinătate, la strâns economii în conturile din Elveția și până chiar la invenția unor copii ilegitiți pe care i-ar avea mitropolitul prin America și pe care-i întreține cu banii Catedralei, speculațiile nu se mai opreau. La rândul meu mă întrebam la ce îi sunt utili acei bani, deoarece toate cheltuielile îi erau asigurate prin bugetul instituției. Mâncarea, hainele, cărțile, transportul, totul era asigurat. Atunci la ce-i sunt necesari banii care sunt sursa atâtor și atâtor bârfe și fantezii, care mai de care mai inventive și mai colorate?

Până la urmă, am primit de la Domnul iubirii răspunsul la enigma atât de arzătoare pentru preoții din jurul mitropolitului. La Mitropolie, consilierii, fiecare la rândul lui, țineau sâmbăta locul secretarului. Era ziua în care mitropolitul Nicolae se întâlnea cu bătrânii literați la care ținea el mult. Rolul nostru era să-i conducem de la secretariat, prin curtea instituției până la reședința arhiepiscopului, iar, la sfârșitul vizitei, să-i acompaniem spre ieșire.

Într-o sâmbătă, când mi-a venit rândul să fac pe secretarul, își fixase vizita o doamnă pensionară, scriitoare cunoscută în oraș și fostă profesoară. O primesc la timpul stabilit, o conduc la mitropolit și îi las să vorbească liniștiți de proiectele lor culturale. După o perioadă de timp, o conduc pe doamnă la ieșire, dar, din

neatenție, își uitase tocul de ochelari în biroul mitropolitului. Acesta, după cinci minute, mă sună să merg să recuperez obiectul și să i-l înmânez bătrânei când se va întoarce la secretariat. La el în birou, îmi înmânează tocul, dar îmi atrage atenția să nu-l deschid ca să nu scap ochelarii pe jos și să-i sparg.

Pe culoarul de la intrarea în secretariat sunt două trepte, unde este mai întotdeauna întuneric. Nefiind atent, mă împiedic de una dintre trepte și scap tocul de ochelari pe jos. Îngrijorat să nu fi spart ochelarii doamnei, deschid cutia să văd dacă totul este în ordine. Totul era în ordine. Răsufli ușurat. Când să pun ochelarii înapoi în cutie, văd în ea o sumă de bani echivalentă cu pensia lunară a unui profesor. Pun ochelarii la loc, închid tocul și intru în secretariat, unde bătrâna mă aștepta deja. Ne luăm rămas bun și pleacă.

Altă dată, același lucru s-a întâmplat cu un bătrânel, om de cultură din județ, care, mergând în vizită, își uitase în birou o carte. Mitropolitul mi-a spus și de data asta să nu o deschid că este "fragilă". Curiozitatea nu m-a lăsat să nu o deschid. Cartea avea între primele pagini aceeași sumă de bani.

În sfârșit, misterul plicului galben a fost rezolvat. Mitropolitul îi ajută să trăiască pe acești oameni, având grijă ca nimeni să nu știe nimic. Nu voia să-i ajute oficial prin Departamentul de asistență socială al Bisericii, pentru a nu-i pune, la sfârșitul unei vieți academice, în postura de asistați social. Era foarte grijuliu cu ei și cu faptul ca nimeni să nu știe de ajutorul pe care-l oferea.

Am învățat de la mitropolitul Nicolae că iubirea este discretă și nu se sinchisește de speculațiile făcute pe seama ei, deoarece îi protejează pe cei pe care îi iubește prin tăcerea ei.

Octombrie 2014 – Bătrânul de la spitalul din Longueuil

Stagiul la spital este foarte revelator. În fiecare zi mă întâlnesc cu șase-șapte pacienți.

Astăzi primesc o cerere de intervenție din partea soției unui pacient care peste o zi urma să aibă o intervenție pe inimă. Văd dragostea din ochii ei și amân altă întâlnire ca să o ajut. Chiar dacă era în vârstă și bolnav, bărbatul era bine făcut și la o primă vedere nu dădea deloc semne de anxietate. Rămânem singuri în salon și facem cunoștință unul cu altul. Îl întreb cum se simte și dacă îl îngrijorează intervenția de a doua zi. Îmi spune că da și văd cum liniștea lui aparentă se transformă în furtună. Îl încurajez să exprime ce îl frământă. Ca să se facă înțeles, bătrânul îmi povestește pe scurt viața lui.

În Quebecul dinaintea anilor '70 majoritatea familiilor aveau foarte mulți copii. Dintre aceștia, mai întotdeauna un băiat și o fată erau orientați spre mănăstire și spre preoție. Așa a fost și cazul lui. La adolescență, a intrat în rândul ordinului călugăresc catolic "les pères blancs", unde și-a făcut noviciatul.

După conciliul Vatican II și după Revoluția liniștită din Québec, când practica religioasă și influența Bisericii Catolice scade vertiginos, ca foarte mulți alți călugări și călugărițe, abandonează mănăstirea și alege să-și întemeieze o familie care, după spusele lui, l-a umplut de fericire. Dar păstrează în inimă regretul că odată cu călugăria și-a părăsit și credința.

Îmi povestește circumstanțele abandonului : "Când am renunțat la călugărie, eram indignat. Eram revoltat contra unei biserici care, în loc să unească oamenii cu Dumnezeu prin iubire, îi ținea subjugați prin frică. După ce am văzut ani la rând cum erau tratați săracii oameni de către comandourile călugărești care mergeau prin sate

Înainte de sărbători, după ce am auzit amenințările cu flăcările iadului, cu chinurile eterne, cu cazanele de foc și furcile dracilor, mi-am dat seama că locul meu nu este printre ei.

Oamenii ne priveau cu frică și uneori cu dezgust. Când auzeam cum îi chinuie unii dintre frații călugări pe oameni cu penitențele, cu păcatele, cum îi obligau prin reproșuri să vină la confesional sau cum certau femeile că nu au făcut și un al cinsprezecelea copil și alte lucruri de genul ăsta, mă întrebam ce caut eu acolo și cum am uitat de dragostea lui Iisus pentru noi.

Așa că, de supărare și revoltă, am părăsit ordinul și de atunci nu am mai intrat în nici o biserică. Să tot fi trecut treizeci și nouă de ani de atunci. Am avut după aceea o soție foarte iubitoare și prieteni buni și m-am simțit îndreptățit să mă ascund de propria mea inimă printre acești oameni. Nu permiteam nimănui să-mi mai vorbească de pocăință și păcate și nici despre alte subiecte religioase. Dacă vreun străin care nu mă cunoștea deschidea un astfel de subiect, îmi băteam joc de credințele lui ca să-l fac să tacă.

În toți acești ani, nu am mai vrut să știu nimic de religie. Dar, în același timp, îmi simțeam inima cum plânge de dorul Celui pe care îl numeam în adolescență Părintele iubirii. Oricât am încercat să-L uit nu puteam. În ultimii doi ani, am început iar să-L caut și să-i vorbesc.

Doctorul mi-a spus acum două ore că mâine am 60 % șanse să supraviețuiesc operației. Pe de altă parte, dacă nu o fac, mai am doar câteva luni de trăit, așa că doream înainte de a intra pe tărâmul procentelor să spun cuiva ce trăiesc și să am un martor că m-am întors la Părintele iubirii. În fața ta, vreau să recunosc că am încredere în iubirea Lui și că îmi pare rău că l-am respins atâția ani. Îmi pare rău...”

Îi dau mâna în timp ce el plânge încet și aștept să se elibereze de povară prin plâns. La sfârșit îmi cere o binecuvântare. Îi precizez că nu sunt preot catolic și că sunt preot ortodox. Îmi spune râzând că îi admiră pe ortodocși și că vrea cu atât mai mult o binecuvântare.

Îl binecuvântez pe creștetul capului, dar el îmi ia mâna și și-o pune pe piept în dreptul inimii. Simt cum îi bate inima și cum parcă se crează o conexiune de suflet între noi. Stăm așa două-trei minute, timp în care-l văd cum se luminează la față. Îmi mulțumește și ne despărțim bucuroși amândoi. Îl las alături de soția lui care revine în salon. Peste o săptămână o revăd și îmi spune fericită că operația a reușit. Mă ia în brațe și-mi mulțumește. Îi spun că are un soț iubitor și că iubirii totul îi este cu putință.

Îl înțeleg oarecum pe bătrân. De când am fost chemat să cunosc lumina Iubirii și am fost atras spre Ea, așa cu multe greșeli, timid și speriat cum sunt, mi-a fost de multe ori greu să mă împac cu unele noțiuni întâlnite pe drum. În principal, noțiunile de păcat, de pocăință, de dreptate divină, de judecată divină, nu le puteam nicicum digera, deoarece nu erau în acord cu ceea ce am trăit în lumină.

Cu ajutorul celor avansați care, ca în povești, lasă pe cărare fărâmituri din pâinea înțelegerii lor, încetul cu încetul am fost învățat că păcatul (greșeala sau eroarea) este de fapt o căutare a Iubirii, dar o căutare într-o direcție greșită, care nu gustă bine și care se îmbracă apoi în tristețea neîmplinirii, a nereușitei.

Sufletul caută în permanență să regăsească Iubirea care împlinește, Iubirea care l-a generat și pe care o cunoștea în copilărie. O caută instinctiv, dar este deturnat de la drumul lui de instinctele trupului recondiționate social. O caută pentru că simte că este indispensabilă pentru a se simți împlinit, însă este distras de la ținta lui de ceea ce oamenii din jur, societatea și mai nou pseudo-omenirea digitală, îi prezintă ca obiective de satisfacere.

De fapt, întreaga societate consumeristă se bazează pe instinctul natural al sufletului de a căuta împlinirea. Pentru a consuma, sufletul este atras într-o direcție sau alta, dar în același timp este ținut neîmplinit, pentru a căuta fără oprire și a consuma mai mult și mai mult. Greșeala, cum bine o numeau părinții noștri, este să cauți iubirea desăvârșită, împlinitoare, în lucruri sau ființe mărginite.

Pocăința presupune o dublă mișcare simultană : de desprindere a minții și a inimii de pseudo-sursele de iubire și, concomitent, de orientarea spre Iubirea împlinitoare și infinită. În general, când vorbim de pocăință, ne gândim doar la prima acțiune, de respingere a pseudo-surselor de iubire, și uităm de a doua, de întinderea spre Ființa Iubire, fără de care nu există pocăință. Degeaba încercăm să ne desprindem de iubirea egoistă, dacă nu ne îndrăgostim de Iubirea dăruitoare.

Odată ce realizăm că pocăința este o dezlegare de ceea ce ne înșeală așteptările cu propuneri fără conținut și o întoarcere spre Cel care ne iubește cu adevărat, care se varsă pe Sine în inima noastră în mii și mii de forme, atunci și doar atunci putem respinge cu forță moartea și putem sări cu elan în brațele vieții. Atunci realizăm gradual că, refuzând bunurile amare ale lumii, primim prin Iubire lumea întreagă, ca împreună stăpâni prin iubire a ei.

Greu mi-a fost să înțeleg aceste lucruri, dar Stăpânul iubirii a făcut o minune prin faptul că a reușit chiar și pe un om ca mine să-l scoată din întuneric la înțelegere. Și sunt convins că, dacă pe mine m-a scos, atunci pe oricine poate scoate, dacă acela vrea cu adevărat.

În limba franceză, în context romano-catolic este și mai evidentă neînțelegerea noțiunilor de păcat și de pocăință. În practică, printre bătrânii pe care-i acompaniez, am putut remarca adversitatea lor față de

ele. În limba franceză pocăința se traduce prin "penitence", ceea ce duce imediat mintea cu gândul la penitenciar, la bătaie, la bări de celule reci în care ești aruncat prin judecată să suferi la nesfârșit, ca să-ți plătești greșelile.

Când mă gândesc la toate formele și practicile religioase prin care oamenii erau ținuti în frica de Dumnezeu pentru a fi "protejați" de greșeli și care au avut ca rezultat ca o societate întreagă să refuze utilizarea acestor cuvinte, înțeleg de ce mulți franco-canadieni au aruncat din revoltă covata cu tot cu copilul din ea și au încercat să-l uite pe Dumnezeu odată cu Biserica Romano-Catolică.

August 2021 - Biserica din Sherbrooke

A trecut deja un an de când slujim în capela catedralei Sf. Ioan Botezătorul din Sherbrooke. Criza sanitară ne-a obligat să ne mutăm din vechiul amplasament. Din cauza pandemiei, patru biserici catolice și-au închis porțile definitiv. Comunitatea ortodoxă din regiune este prea mică pentru a-și permite să construiască o biserică, așa că închiriem acest spațiu și-l adaptăm la specificul nostru.

Nu suntem mulți, dar atmosfera este una de pace și de iubire. Avem origini etnice diferite și ne întâlnim în rugăciune prin intermediul limbii franceze. Pentru copiii din comunitate este un lucru normal. Adulții au făcut, unii de dragul altora, un efort să se obișnuiască cu limba franceză. Suntem români, moldoveni, sârbi, ruși și câțiva francezi convertiți la ortodoxie.

Slujirea într-o altă limbă ne descoperă sensuri noi ale cuvintelor sau a unor părți din Sf. Liturghie. Predicile

au fost și ele mai dificile la început, dar, încet-încet, am învățat terminologia specifică în limba franceză și cuvintele au început să se lege. A fost frumoasă această aventură, prin care oameni de origini etnice diferite, cu limbi diferite și obiceiuri diferite, ne-am strâns cu toții în jurul lui Hristos.

Cu toate că suntem o comunitate mică, niciodată nu ne-a lipsit nimic. Stăpânul inimilor s-a îngrijit de toate. Serviciu pe care îl am îmi permite să fiu voluntar la biserică. De fapt, sunt preot voluntar de când am venit în Canada și găsesc acum, după șaisprezece ani, că este mai bine așa. Din cele peste trei sute de duminici în care am slujit la Sherbrooke, niciodată nu ne-au lipsit banii ca să plătim chiria.

Relațiile dintre noi sunt bune, fără certuri și fără probleme. Oamenii se sprijină unii pe alții, se ascultă, se încurajează. Copiii s-au împrietenit și stau împreună. Suntem ca o familie mai mare și suntem mulțumiți. Nu îmi doresc deloc o biserică mai mare cu multe activități. Aici sunt bine.

La început simțeam în suflet o responsabilitate misionară, gândindu-mă că poate ar fi bine să fac cunoscută prezența noastră în regiune și să prezint ortodoxia prin întâlniri, conferințe, etc. Auzind acestea, episcopul meu m-a liniștit, spunându-mi doar să mă rog și Domnul va trimite pe cine știe El în biserică. Așa am făcut și am avut pace.

Astăzi se vorbește în Sf. Evanghelie despre vindecarea celor doi demonizați din regiunea Gad. În timpul slujbei, primesc în gând ce să le spun oamenilor. Găsesc gândul foarte interesant. E o analiză a discursului demonilor și a felului în care ei îl văd pe Iisus ca Dumnezeu. Ei sunt ființe mentale. Deși și-au strâmbat firea prin egoism, rămân ființe spirituale. Este revelatoare atitudinea lor, deoarece aceasta poate explica și unele

tendințe ale minții noastre de a alege imaginea întunecată a lui Dumnezeu.

Când Iisus se apropie de acei oameni, demonii cred real că pentru ei a venit Iisus acolo. Credeau că Domnul Iubirii a venit ca să-i chinuiască pe ei și să le strice lor planurile ucigăse pe care le aveau cu acei nefericiți. Nu le trecea deloc prin minte că Iisus a mers acolo din iubire pentru acei oameni. Din punctul lor de vedere, venirea Domnului era un act de război și de ură față de ei. Putem descoperi în această concepție cum se manifestă cea mai gravă boală a ființelor, fie ele demoni, fie oameni, sau orice alt fel de ființă, boala egoismului, a mândriei și a orgoliului. Cancerul sufletelor - iubirea de sine.

Din perspectiva egocentrică a demonilor, Iisus, Ființa Iubire este chinuitor, alungător, făcător de rău, neînțelegător, nemilostiv, nerăbdător și un aducător de suferință, care nu-ți dă suficient timp ca să-ți duci planurile la capăt. Din perspectiva egoismului, Iubirea dăruitoare este echivalentă cu suferința, cu chinul, cu eroarea, cu răutatea, cu întunericul, cu rănirea sufletească, cu abuzul și cu sclavia. Din acest punct de vedere strâmb, Ființa Iubire alungă, dezbină, arde, desconsideră, este nerespectuasă, anti-civică și retrogradă.

Pentru mințile care au îmbrățișat liber consimțit egoismul și iubirea de sine, Ființa Iubire poate ajunge să fie percepută ca un demon. Aceste minți nu pot înțelege iubirea Lui, dacă aceasta nu se mișcă în direcția dorințelor și aspirațiilor lor, dacă nu le slujește scopurilor lor egoiste și dacă nu se lasă instrumentalizată și supusă poftelor pe care le au. Altfel spus, dacă nu li se închină lor.

Deoarece Iubirea dorește să îi salveze de această viziune de viață care merge contra propriei lor inimi și le aduce nefericire, ei simt orice apropiere a Iubirii ca pe o arsură, ca pe un act de violență, de ură la adresa lor. Cu

alte cuvinte, pentru egoist, dacă iubirea nu i se supune, atunci în minte lui, înseamnă neapărat că iubirea îl urăște. De aceea spun unii părinți ai Bisericii că, pentru cei din iad, flăcările sunt chiar iubirea lui Dumnezeu.

Pe un egoist, iubirea dezinteresată, revărsată spre toți, pentru binele tuturor, îl destabilizează și îl pune în fața propriei sale imposturi. Iubirea îi descoperă că nu el este centrul universului și că mai sunt și alții vrednici de iubire. Pentru o minte narcisistă, iubirea este un fulger orbitor, o greșeală și un inamic de moarte. Lumina Iubirii dezinteresate, când se prezintă unui astfel de suflet îndrăgostit de sine însuși, îl orbește. Acel suflet nu îl simte pe Domnul ca iubire, ci dimpotrivă, îl percepe ca pe un vrăjmaș, ca pe un concurent, ca pe un agresor. Lumina dragostei Lui ia, în mintea egoistului, forma unui fulger, a unei săbii de foc sau a unor flăcări arzătoare.

Când Domnul Iubire caută un suflet prins în capcana iubirii de sine, acesta fuge de El ca de o persoană întunecată. Orice încercare de ajutor este interpretată ca un atac la persoana lui. Motivul metamorfozei conceptuale este faptul că egoistul crede profund că el este cel bun, că el își este sursa propriei sale vieți și fericiri, că ceilalți sunt imperfecti și mai mici ca el în toate. Pentru un egoist convins, Ființa Iubire este dușmanul prin excelență al ființei sale.

Putem să explicăm în acest fel și demonizarea lui Dumnezeu în cultura colectivă actuală. Industria cinematografică occidentală contemporană nu-și cruță eforturile pentru a justifica și a compătimi demonii și reprezentările demonice (monștrii) și a acuza pe Domnul de neînțelegere, de agresivitate și de toate relele.

Așa gândeau și demonii din Gad. Nu puteau concepe că Iisus nu era acolo pentru ei, ci pentru a salva pe cei doi oameni care erau chinuți de ei. Nu puteau accepta faptul că Iisus a venit nu înainte de vreme, ci chiar la timp pentru

a-i elibera pe cei care, prin iubirea Lui, au devenit apostolii iubirii în Gad. Nu puteau înțelege că o ființă cerească ca El a traversat marea nu pentru a le lua lor ceva, ci pentru a se dărui.

Egoistul nu poate înțelege iubirea dăruitoare și rămâne lipsit de ea. Rămâne singur, plimbându-se printre porcii care fug și ei din calea lui. De aceea, sfaturile "apostolilor" iubirii de sine, care astăzi mai mult ca niciodată, ne îndeamnă să ne iubim pe noi înșine, nu duc decât la o suferință inutilă și la singurătate. Dacă vrem să ieșim din suferință, atunci să ne atașăm de Ființa Iubire și să avem curaj să ne dăruim din iubire la infinit, primind iubire infinită din Iubirea infinită.

Iunie 2017 - Colegul cu probleme de dragoste

La St. Hyacinthe, am întâlnit în cei trei ani de lucru, mulți români, fie specialiști, fie pacienți. Am avut legături de prietenie cu doi dintre ei. Prima este o doamnă cam de vârsta mea, care este lucrătoare socială și care este soția unui preot ortodox. Acompaniem amândoi pacienții de la departamentul de îngrijire paleativă și ne înțelegem foarte bine. Are inima plină de dragoste și oamenii apreciază acest lucru. Al doilea este un asistent medical care lucrează la spital. Uneori ne sfătuim cum să ajutăm mai bine pacienții. Este un bărbat mai mic de statură, foarte activ, dar, în același timp, reținut în a-și manifesta sentimentele. Uneori luăm masa amândoi la cantina spitalului. Împreună cu soția, au emigrat în Canada ca să le ofere celor trei copii condiții mai bune de viață.

Într-una din zile, trecând pe lângă postul asistenților medicali, îl văd foarte îngândurat. Nu este deloc în apele lui. Intru în post, îl salut și îl întreb ce se întâmplă cu el.

Îmi răspunde că nu poate să îmi vorbească. După o săptămână, spre sfârșitul programului, mă cheamă să vorbim în salonul destinat familiilor care veneau în vizită la bolnavi. Erau acolo mai multe fotolii și două canapele. Ne așezăm față în față și îmi spune că are probleme în familie și că, împreună cu soția, mă roagă să ne întâlnim pentru a discuta. Îmi spune că nu are încredere în psihologi, dar că, fiind prieteni, crede că aș putea să-i ajut. Fixăm data unei întâlniri și ne ducem apoi să ne terminăm ziua de lucru.

Peste trei zile, așa cum convenisem, ne întâlnim cu toții. Îmi spun că se găsesc într-o situație foarte dificilă și că s-au gândit să facă apel la mine, deoarece mă consideră o persoană imparțială. Din cauza unor povești de infidelitate erau în pragul unui divorț. Pe scurt, ea crezând că el o înșeală (citind niște discuții cu foste prietene din tinerețe de pe telefonul mobil), rănită, a decis să-l înșele la rândul ei. Această situație este foarte des întâlnită de la "explozia" celularelor și a tuturor rețelelor sociale.

Le-am propus să începem printr-o discuție individuală, ca să vedem unde se situează fiecare față de această situație. La urmă, ne reunim toți trei ca să ne expunem observațiile și să vedem împreună ce e de făcut. Deși încă mai aveau sentimente de iubire, amândoi se considerau răniți și înșelați de partener, fiecare afirmând că dreptatea este de partea lui. Într-un final, mă întrebă și pe mine, albitru imparțial, cine are dreptate și cine este victima.

Mai multe cupluri aflate în aceeași situație mi-au pus, de-a lungul timpului, exact aceeași întrebare, ceea ce m-a făcut să mă întreb : Ce este drept? Ce este dreptatea? Depinde cine, cum și cu ce interes se uită la ea. Și în geometrie, dacă te uiți la o sinusoidă din perspectiva unei

axe, aceasta poate deveni o dreaptă. Iar o dreaptă trasată pe pământ, din spațiu devine o linie curbă.

De mult timp, termenul de "dreptate" îmi zgârâie urechile inimii. Fiind atât de vehiculat și de instrumentalizat, din punctul meu de vedere, și-a pierdut total semnificația. Detașat de Iubire și atașat de egoismul unui om sau a unui grup de oameni, conceptul este de-a dreptul îngrozitor și ucigaș. Dreptatea egoistă este rezultatul iubirii egoiste. Este pervertirea ființei umane și îngroparea ei în servirea interesului propriu.

Orice concept amestecat cu ființa egoistă se transformă în expresie de egoism și orice concept amestecat cu Ființa Iubire devine expresie de iubire. El este strâns legat de originea lui. Iar originea lui nu este în acest univers în care ne aflăm și nici în această dimensiune. Orice concept posibil originează în dimensiunea lipsei de concept și chiar de dincolo de ea, din abisul de nesondat al Ființei Iubire. Dreptatea își are originea în Iubirea însăși, în determinarea infinită și ființială, în iubirea dăruitoare. Tot astfel cum se naște din ea, tot așa se și întoarce în ea. Dreptatea sau strâmbătatea exprimă direcția de revărsare a iubirii. Este un vector al iubirii.

Ființa Iubire este prin Ea însăși dreaptă, adică dăruitoare. Ființele multi-dimensiunilor pot fi drepte, dacă își întorc puterea iubitoare spre Iubire și se dăruiesc împreună cu Ea celorlalte ființe, sau strâmbe, dacă aleg orice altă direcție. Astfel, un om drept este un om îndreptat prin gândirea și prin faptele sale spre Iubire. Omul drept este, prin urmare, un om iubitor, un om al Iubirii.

Dreptatea este o direcție unificatoare și în nici un caz una care divide. Nedreptatea este cea care divide ființele în ele însele și una de alta. Un om neiubitor este un om neîndrăgostit de Ființa Iubire. Este un om îndrăgostit de

orice altcineva sau altceva. Iubirea lui se consumă într-o direcție strâmbă. Nu se împlinește în Iubirea infinită pentru a crește și a se dărui mai departe ființelor.

Din acest motiv nu putem să avem dreptate decât dacă suntem Dreptatea însăși. Cu alte cuvinte, poți fi drept și să fii direcționat drept. Ca și un drum. Greșesc atunci când mă refer la el ca și când ar fi al meu. Nu este al meu. Este un drum pe care merg. Sunt un călător pe el. La fel este când cineva întrebă dacă are dreptate. Acest lucru nu presupune că dreptatea este a lui, ceea ce ar fi un nonsens sau o expresie egoistă, ci presupune analiza înscrierii aceluia om în direcția Iubirii.

Revenind la colegul meu și la soția lui, având aceste lucruri în minte, le-am răspuns ca și altora care mi-au pus întrebarea : "Amândoi sunteți răniți și suferiți din cauza acestei situații, dar, în același timp, amândoi ați afirmat că aveți încă sentimente de iubire unul față de celălalt. Din punctul meu de vedere, aveți tot ce vă trebuie ca să continuați viața împreună, dar și să mergeți fiecare pe calea lui. Iubirea care o mai simțiți unul pentru celălalt face acest lucru posibil. Ea vă va călăuzi spre iertare și ajustarea unuia cu altul. Rămâne să alegeți ce doriți fiecare dintre voi, iar aici, eu nu pot nimic. Alegerea vă aparține în totalitate.

Acum, să vă răspund despre dreptate... Dreptatea lui Dumnezeu nu este în nici un caz o judecată legată de cine dintre voi a respectat sau nu contractul de căsătorie. Dreptatea lui Dumnezeu este întotdeauna drumul de întoarcere spre iubirea dezinteresată, dăruitoare, altruistă. Dreptatea lui Dumnezeu este întotdeauna iertarea celui ce înțeleg că era direcționat greșit și care vrea să se întoarcă la iubire. Dreptatea lui Dumnezeu este calea de ieșire din egoism și intrarea în unirea cu celălalt. Dreptatea lui Dumnezeu este înțelegerea neputinței și

suferinței lui. Aceasta este adevărata dreptate, adevărata îndreptare, adevărata judecată.”

Mai departe nu știam ce să le mai spun. Am mai stat puțin împreună și apoi ne-am luat rămas bun. Timp de o lună nu l-am mai întâlnit pe colegul meu. Își luase concediu ca să-și rezolve problemele de cuplu. Când ne reîntâlnim, îmi spune fericit că situația s-a rezolvat și că au decis amândoi să rămână împreună fără să-și facă nici un reproș unul celuilalt. Îmi spunea că s-au redescoperit și că sunt mai îndrăgostiți ca înainte.

Mă gândeam în sinea mea: ”Dreptate este Domnul Iubirii și dreptate a făcut cu voi ca și cu femeia prinsă în adulter. Cât dezinteres din partea Lui pentru interpretările juridice ale legii și cât interes pentru interpretările îndrăgostite de viață. O, cât Te iubesc, Stăpâne al sufletului meu! De asta îți strig din tot sufletul meu slab - Slavă Ție! Ți sărut urma pașilor tăi, iubitul meu... dreptul meu Domn.”

Mai 2018 - Vecinul Yves

Au trecut șapte ani de când ne-am mutat la Sf. George. Una dintre primele familii pe care le-am cunoscut aici a fost cea a lui Yves. Fata lor era colegă la școala cu fata noastră. Stăteau aproape de noi, la capătul unui drum care se înfunda într-o pădure. În prima iarnă după ce ne-am mutat ne-au invitat să petrecem Anul Nou cu ei. Am făcut cu această ocazie cunoștință cu întreaga familie reunită. Oameni foarte cumsecade și primitivi.

Ca să ne cunoaștem mai bine, Yves mă întreabă ce profesie am și-i spun că sunt preot. Îl văd că este confuz și nu înțelege el prea bine cum de sunt preot și în același timp sunt căsătorit și am copii. Îi explic că, în partea de

lume de unde venim noi, majoritatea preoților sunt căsătoriți. Îi situez puțin Biserica Ortodoxă față de cea Catolică, ca să vizualizeze mai bine situația, dar am impresia că îl pierd pe drum. Îmi mărturisește că el nu este un om religios și că detestă cum s-a purtat Biserica Catolică cu oamenii din Québec.

Yves este electro-mecanic și este cu zece ani mai în vârstă ca mine. Lucrează în nordul provinciei la o centrală hidroelectrică. Ca să ajungă la serviciu trebuie să meargă două sute cizeci de kilometri până în orașul Québec și de acolo cu avionul alții opt sute de kilometri, în Nord. Lucrează patru luni fără oprire și apoi o lună stă acasă. Pe aici, mulți oameni fac sacrificiul de a sta departe de familii pentru a-și câștiga existența. Îmi mărturisește că este mulțumit și că familia are tot ce-i trebuie. Văd multă dragoste și afecțiune față de soție și de copil. Mă gândesc că dacă au iubire atunci chiar că au tot ce le trebuie.

Ca mai întotdeauna când spun cuiva că sunt preot urmează glumele pe măsură, dar sunt de mult vaccinat față de virusul acesta. Este o reacție psihică a omului de a se proteja de propria imagine pe care și-a făcut-o despre preoți. Ceea ce contează este faptul că familia aceasta s-a gândit la noi și că ne-au dăruit o seară frumoasă.

Din acea zi, rămânem în relații bune. Yves mă cheamă "mon ami Octavian", noi îi spunem "notre cher Yves". Ne vizităm de câteva ori pe an. Ne ajutam reciproc. În decursul anilor, observ că ne apreciază și că găsește interesant tot ceea ce facem. Dacă noi ne punem o vie în curte, găsește că e o idee bună și își pune și el. Dacă ne facem o grădină de legume, își face și el. Dacă am început să ținem câteva găini, bineînțeles că ține și el. Mă bucură prietenia lui și mă bucur de asemenea că fetele noastre se înțeleg bine.

Anii trec și aud că Yves a avut un accident la lucru în care și-a rănit umărul și că nu mai merge în Nord. Stă mai

tot timpul în casă și traversează o perioadă dificilă. Ne întâlnim uneori. Conversăm despre cum se simte, despre ce planuri are. Observ că începe să fie mai familiar cu mine și că nu mai este stresat de faptul că sunt preot. Nu îi spun niciodată nimic de biserică sau de credință ca să nu-l fac să se închidă în frica că urmăresc să-l convertesc. Mă rog în taină pentru el spunând câte un "Ajută-l, Doamne, te rog pe Yves."

Astăzi, după șapte ani de când ne-am cunoscut, Yves mă sună și mă roagă să merg până la el pentru că are ceva de vorbit cu mine. Mă gândeam că probabil are nevoie să-l ajut la ceva prin casă. Mă duc.

Îmi spune că în ultimul timp a avut mult timp la dispoziție ca să se gândească la viața lui și că a meditat mult înainte să mă cheme, dar crede că este momentul. Îmi relatează că înainte de a avea accidentul, ultima dată când a luat avionul spre Nord, stătea în sala de așteptare a aeroportului. Mai avea o oră până la îmbarcare. La un moment dat, un bărbat tânăr s-a așezat pe scaunul de lângă el. I se părea cunoscut, dar nu-și mai amintea unde l-a mai văzut. Tânărul l-a salutat și i-a spus doar atât: "Sper că știi că voi fi cu tine și acum. Mai ales acum."

Nu știa ce să răspundă la o așa afirmație bizară din partea unui străin, așa că nu a răspuns nimic. Deși mirat de purtatea bărbatului, avea în prezența lui o stare de pace și de familiaritate pe care nu și-o putea explica. După cinci minute, fără ca Yves să observe, bărbatul dispărea de lângă el și oricât încercă să-l vadă unde a plecat nu reușește. Pe urmă ia avionul, merge la lucru și, în timp ce repara un modul de comandă a unei pompe de apă, cade și își fracturează brațul și omoplatul.

După accident, Yves nu mai putea lucra. A făcut șase luni de readaptare, dar nu mai avea putere în mâna dreaptă. Soția lui a preluat sarcina de a lucra pentru a întreține familia. Yves se simțea neputincios și era foarte

îngrijorat, dar, în momentele dificile, îi reveneau în minte cuvintele străinului din aeroportul din Québec. A început să se întrebe serios ce poate fi acea întâlnire. În același timp, rememora momentele dificile pe care le-a traversat în viață. Își amintește că de fiecare dată a fost ajutat într-un fel sau altul.

Îmi spunea: "Întotdeauna, în momentele mizerabile și dificile ale vieții mele simțeam o prezență liniștitoare, iubitoare, care mă susținea până treceau. Acum observ această prezență, dar înainte nici nu o băgam în seamă, nu îmi băteam capul cu așa ceva. De data aceasta însă a venit la mine să mă pregătească pentru ceea ce urma să trăiesc. Pacea, confortul, liniștea, dragostea care emanau din acea ființă m-au ajutat și acum să nu disper. Îmi face foarte bine să simt că sunt protejat, ajutat și iubit de ea.

Într-o zi, m-am uitat peste fotografiile mai vechi din copilărie pe care mi le-au lăsat părinții mei și printre ele era o fotografie care m-a înmărmurit. Era o iconiță pe care o aveam când eram mic cu un înger care ajuta un băiețel să treacă peste un pod, într-o pădure întunecată. Când i-am văzut fața, am înghețat de uimire. Era tânărul din aeroport. Uite, am înrămat-o și mi-am pus-o lângă pat. Când mă simt rău, mă uit la el și totul trece. M-am rugat lui să mă ajute și a doua zi am primit o scrisoare de la firma la care am lucrat care mă anunța că voi primi o compensație mare pentru accident.

Îți spun, Octavian, nu mă mai recunosc. Din copilărie nu m-am mai rugat niciodată. Credeam că toate poveștile astea cu îngeri, cu Dumnezeu, sunt basme pentru copii. Acum mă rog, vorbesc cu îngeri, încep să înțeleg că, deși eu l-am respins, Dumnezeu este și a fost cu mine în toată viața mea. Gândul acesta îmi dă o mare pace în suflet. Cei din jurul meu, obișnuiți cu mine de când eram necredincios mai fac glume pe seama mea, dar nu mă

deranjează. Îi înțeleg. Am simțit nevoia să vorbesc despre ce trăiesc cu un om care știu că mă crede.”

Stăm puțin în liniște, îi spun că este minunat ce trăiește și că mă bucur pentru el. Eram mirat de această schimbare radicală în el. Nu mă așteptam deloc la așa ceva. Cunoșteam icoana pe care mi-a arătat-o. Și bunica avea una la fel. Eram bucuros că de acum putem vorbi de iubire, de pace, de îngerii care ne protejează, de Ființa Iubire care ne acompaniază în permanență în iubirea Ei infinită. Amândoi fiind fericiți, ne despărțim gândindu-mă că nu este om în lume pe care Domnul să nu-l dorească...

Iulie 1979 - Îngerul bunicii

Revin din vacanță de la bunici. Am cinci ani și am stat o lună la Seini, în casa în care s-a născut tatăl meu. Bunicul este bătrân, are 81 de ani. S-a născut în secolul trecut. Cu toate acestea este încă foarte activ. Taie lemne, curăță copaci, repară garduri, curăță șanțul din fața casei, etc. În tinerețe era notarul comunei și toată lumea i se adresează acum cu apelativul "notarul bătrân". Bunica este și ea o femeie foarte activă care nu se oprește din lucru decât o oră la amiază și apoi seara după ce toate animalele și ușile sunt încuiate. Atunci își ia o carte de rugăciuni pe care o are de când era tânără și se roagă fără oprire.

În dormitor, deasupra paturilor, bunicii mei au un tablou mare cu Iisus meditând în grădina Ghetzimani. Autorul a mascat discret printre pietrele pe care Iisus era așezat chipurile lui Adam și al Evei. Acest tablou îl privesc în fiecare seară înainte de culcare. Mi s-a întipărit adânc în memorie. Bunica spune cu mine "Îngerașul", mă învește, mă sărută și-mi spune: "somn ușor, Tăvică".

În timpul zilei, mă ia cu ea prin comună să cumpărăm câte ceva de la magazinul general, să ne întâlnim cu rudele sau cu alți oameni. Mă ia cu ea să lucrăm în grădină (în timp ce-mi povestește din Biblie), să dăm mâncare la animale, să căutăm dacă au făcut ouă găinile.

La amiază, îmi face afară din două fotolii de paie un culcuș regesc, unde dorm visând că zbor fericit. Visam deseori că zbor. Alergam pe stradă și apoi mă desprindeam de la pământ și pluteam ca o pasăre deasupra caselor printre norii albi. Uneori mă întâlneam prin nori cu ființe de lumină, cu care mă jucam și care mă bucurau.

Bunica îmi vorbește deseori de Dumnezeu, îmi povestește de îngerii, îmi arată și explică zecile de icoane pe care le are pe pereți. Îmi spune că îngerii ne ajută în permanență și ne sprijină în fiecare secundă din zi. Fețele îngerilor din iconografia occidentală erau așa de ușor de înțeles, încât inima mea de copil s-a lipit imediat de ei. Îi simțeam vii, datorită întâlnirilor cu ei în norii de lumină în care zburam în vise.

Una dintre icoane, de dimensiuni mari, îmi plăcea în mod deosebit. Era un înger cu trăsături feminine care era așezat pe iarbă și proteja cu aripile și cu mâinile un copil. Chipul plin de iubire, de grijă și de dăruire mi s-a întipărit în suflet pentru totdeauna. Deseori, mă furișez în camera de oaspeți ca să-l văd iar și iar. Îmi era extrem de drag de el. Stăteam des de vorbă cu el, spunându-i una și alta până când bunica venea să mă ia la treabă. Îi ceream deseori bunicii să mă lase să dorm acolo în camera de oaspeți lângă îngerul meu. Am dezvoltat un atașament major față de acel înger astfel încât am început să-l proiectez peste persoanele de gen feminin care mă protejau în viață sau care-mi erau apropiate. Minții mele de copil i se părea firesc ca femeile să fie toate ca acel înger, pline de dragoste și de protecție. Mi-au trebuit mulți ani să învăț

că femeia, ca și bărbatul, poate fi înger, și chiar mai mult decât înger, când este împlinită prin Iubirea dăruitoare, și poate fi demon, și chiar mai înfricoșătoare decât un demon, când este plină de iubire egoistă.

Bunica îmi destăinuie că Iisus ne iubește, că poate să ne dea orice îi cerem cu credință și că îi trimite pe îngerii lui să ne protejeze. Mai îmi spune să fiu bun cu alți copii, să am răbdare cu toată lumea, să nu fiu mândru și să nu cred că aș fi mai bun ca alții, să știu întotdeauna că omul este slab și incapabil de a înțelege viața la nivelul îngerilor și a lui Dumnezeu. Mă învață să-mi fac cruce înainte de a mânca, înainte de a mă culca și să spun rugăciuni. Toate aceste lucruri sunt complet noi pentru mine. Nu le mai auzisem înainte. Era un univers misterios și atractiv. Și ceilalți bunici mă iubesc foarte mult, fiecare în felul său, dar bunica Raveca e singura care-mi vorbește de Domnul. Și eu îi iubesc, așa cum poate un țânc de cinci ani, dându-le cu generozitate îmbrățișări și sărutări pe obraji.

Septembrie 1984 – Piața Sfânta Maria

Am zece ani. Visez în continuare că zbor și că plutesc prin nori, doar că, din când în când, devin greu și mă trage în jos pământul.

Toate s-au schimbat când, în clasa a patra fiind, părinții mei decid să facă un schimb de locuințe. Mă văd obligat să las în urmă zona Medicinei cu mulțimea de copii și de prieteni pe care-i aveam acolo și să mă retrag în Piața Maria, pe bulevardul 6 Martie.

Ne mutăm într-o clădire construită pe vremea austriecilor. Cele trei camere ale noului apartament sunt de dimensiuni mari, cu ferestre înalte și luminoase.

Înălțimea camerelor e de aproape patru metri, iar ușile dintre ele sunt de lemn masiv sculptat. Beneficiul e că, de primăvara până toamna, am camera mea. Ferestrele noii locuințe dau într-o stradă mai puțin circulată, unde, vizavi de noi, se găsește o biserică reformată veche cu vitralii lungi pe înălțimea a trei etaje. Mai jos, se găsește apartamentul preotului. De la noi de la fereastră se poate vedea aproape tot ce se întâmplă în casa acestuia.

Nu am nici în acel imobil și nici prin casele învecinate copii cu care să leg relații de prietenie. Dacă la început mi-a fost greu așa singur, mai târziu am început să apreciez retragerea care îmi permitea să mă lansez în imaginație prin lectură și să-mi aleg cu grijă prietenii pentru care trebuia să fac eforturi pentru a-i întâlni.

În acea perioadă problemele familiei noastre s-au amplificat până au ajuns insuportabile. Tot ce pot face e să asist neputincios la ele. O văd pe mama ghemuită pe podea și lovită cu picioarele de cel care ar fi trebuit să o protejeze și să o iubească. Gust din plin din amarul acesta. În acea clipă, iubirea angelică, luminoasă, nevinovată care te face să plutești, moare în inima mea. Nu mai am încredere în iubire și nici în îngeri.

Încep să visez ființe întunecate care mă urmăresc și care vor să mă prindă. Visele mele legate de zbor și de plutire se opresc. Chiar și pe Domnul încep să-l văd ca o ființă întunecată și dură ajungând să nu mai cred deloc în El. Îi râd bunicii în față când îmi vorbește de El.

Neîncrederea în iubire m-a pierdut în lumea întunecată a inimii împietrite, a vieții fără sens și a umbrei răutății. În scorbura aceasta rece în care putrezeam a venit la mine Lumina arătându-mi adevăratele sale aripi îngerești. Puțin câte puțin, Ea m-a aprins iar de iubire, de iubire Ei neschimbătoare și dăruitoare până dincolo de limitele posibilului. Iubirea Luminii m-a îmbrățișat, mi-a spus că sunt al Ei, m-a

fugărit să mă sărute și m-a convins într-un sfârșit, după zeci de ani, că Ea nu mă va părăsi niciodată.

Februarie 2014 - Viziunea copilului interior

Pe toată durata stagiului de la spitalul Charles Lemoine din Longueuil, profesorul insista foarte mult pe exercițiile de introspecție. Supervizorul nostru era cunoscut prin faptul că împingea studenții până la limitele lor, și uneori chiar dincolo de limite, în exercițiile de descoperire de sine. Era esențial, în concepția lui, să știm cine suntem, care sunt motivele care ne declanșează empatia sau repulsia față de un pacient sau altul, sau, cel puțin, să ne cunoaștem limitele și reacțiile pe care le avem atunci când le depășim. De altfel, după doi ani de la terminarea stagiului, noile grupuri de stagieri pe care-i coordona au făcut plângere împotriva lui și din această cauză și-a pierdut postul de profesor la universitate.

În atmosfera aceea de efervescentă psihică, multe din stările și amintirile din trecut au revenit la suprafață, cerându-și dreptul de a fi reluate și retrăite într-un mod sănătos. Mă vedeam obligat să-mi reiau lecțiile de viață care-mi făceau frică și pe care le-am refulat în copilărie și adolescență. Am fost surprins de faptul că suferințele refulate în tinerețe din frica de suferiță pot fi retrăite cu mintea unui adult și pot fi înțelese, acceptate și mai apoi depășite.

La începutul exercițiilor de introspecție eram foarte circumspect și reticent. Refuzam să cred că aș avea nevoie de ele, argumentându-mi mie însumi că sunt sănătos, că nu am suferințe refulate care îmi determină încă comportamentul de adult. Cum supervizorul de stagiu insista și nu știam ce să fac, l-am rugat pe Domnul Iubirii

să-mi arate El dacă sunt sau nu sănătos, dacă am sau nu nevoie de a retrăi ceva din trecut.

Cum Domnul răspunde rapid la rugăciuni, în seara următoare, am trăit una dintre cele mai tulburătoare, dar și edificatoare, experiențe din viața mea. De mai multe ori de-a lungul timpului am visat că eram într-o catedrală în construcție. Uneori admiram cum muncitorii o construiau, alteori admiram cum unele icoane de pe pereți prindeau viață. Odată, am fost condus de o mână în mijlocul ei, unde era o fântână de lumină care, când o descopeream, ilumina tot locul. Aceste vise erau foarte intense. Aveam impresia că sunt acolo și că trăiam ceva real.

De data aceasta, în vis m-am aflat din nou în catedrală. Nu era luminată ca de obicei. Aceeași mână m-a condus în subteranele ei, pe coridoare strâmte și întunecate până la un loc de care nu știam că există. La capătul culoarului se găsea o celulă de pușcărie cu bări groase, ruginite. Pereții erau îmbrăcați în mucegai. Înăuntrul celulei era foarte întuneric și nu puteam să disting nimic clar, doar umbre fără sens.

Am auzit atunci o voce care mi-a spus: "Aproprie-te." M-am apropiat de bări, aproape atingându-le cu fața și ținându-mă de două dintre ele cu mâinile. Celula nu avea nici pat și nici alt obiect înăuntrul ei. Doar ziduri mucegăite, pline de umiditate. Treptat, am început să disting într-un colț al celulei o creatură ghemuită.

Ființa aceea avea ochii albi, orbiți de întuneric, exprimând o tristețe de nedescris. Părul îi căzuse de pe cap, rămânându-i doar trei șuvițe ciufulite și murdare. Era complet dezbrăcată. Mucegaiul parcă îi creștea pe piele. Era extrem de slabă și mică de statură, ca un copil. Oasele i se vedeau ieșind prin piele. Avea cicatrici și răni pe tot corpul. Remarcam zgârâieturi și tăieturi pe picioare, pe mâini, pe coapse, pe piept și pe față. Degetele aveau

gheare lungi neîngrijite, iar dinții erau cariați. Omulețul tremura de frică sau de frig.

Uitându-mă uimit, văd cum deodată își întoarce capul spre mine, privindu-mă drept în ochi. Dintr-o zvâcnitură, sare din colțul celulei, mă prinde cu forță de mâini și stă lipit cu fața de fața mea, scrâșnind și urlând sunete indescriptibile. Îmi era extrem de frică. Credeam că este un demon care vrea să mă prindă și încercam să scap.

Mâna care m-a condus în subteran îmi cere însă să mai privesc o dată creatura aceea. Privindu-l, am simțit că este cineva cunoscut. M-am uitat mai atent și am văzut trăsături familiare pe fața lui. Încetul cu încetul, am realizat că de fapt mă uitam la mine însumi. Am conștientizat stupefiat că făptura aceea grotească era copilul meu interior, cel pe care l-am aruncat în temnița neîncrederii în dragoste.

L-am ținut acolo, rănit, flămând, nemângâiat, însetat, murdar, gol și abia viu. Stătea închis, orb, abia respirând, tremurând, așteptând să revin și să-l scot iar la lumină. L-am încuiat în spatele acelor bări groase ale căror nume sunt uitarea, frica, nepăsarea și ignoranța. L-am zăvorât acolo, pierdut printre cotloanele sufletului meu, ca să fie protejat de orice posibilă sursă de iubire egoistă, ca nu cumva să-l mai rănească cineva, să-l mai bată sau să-lucidă. Nu realizam însă că în efortul de a-l proteja, îl sufocam și îl ucideam eu însumi.

Mă priveam cu tristețe dintr-o dublă postură. Am început să plâng cu șiroaie de lacrimi care nu se mai opreau, înțelegând cât sunt de alienat și de zdrobit în sufletul meu. Am realizat, văzându-mă în față, cât sunt de flămând de iubire, de înfrigorat, ascunzându-mă de îmbrățișările Ei, de tăiat pe suflet de lamele fricii, de orb, lipsindu-mă de lumina Ei...

Eram acolo, în fața mea însămi, paralizat de durere. Neștiind ce să fac, mă întrebam dacă să deschid cușca și să-mi asum responsabilitatea de a lua acel copil cu mine la suprafață, îndreptându-l spre Iubire curată, sau să-l las să putrezească acolo în celula rece, ca niciodată să nu mă mai facă să sufăr? Uitându-mă la el în ochi cu o mare compasiune, l-am absorbit în mine din spatele gratiilor. Atunci m-am trezit, copleșit de emoție. Cred că aș fi greșit să-l las acolo pentru că, acum știu, aș fi murit odată cu el. Am înțeles astfel că am motive nenumărate de a fi ajutat prin exercițiile de introspecție și nu am mai fost reticent față de ele.

Mi-au trebuit câțiva ani să diger sufletește acel vis. Treptat, am înțeles că Ființa Iubire pe acel copil și-l dorește ca preot al catedralei interioare a iubirii. Dorește să-l spele, să-l vindece, să-l hrănească, să-l adape, să-l îmbrace, să-l învețe iubirea Lui, să-l învețe să meargă, să alerge după el, să-l sărute, să-l învețe să vorbească limbajul Ei, să-i spună "tu ești copilul meu", să-l îmbrățișeze cu drag, să-i fie înger pe veci și să-l poarte la sânul Său cel plin de iubire infinită și neînșelătoare, trecându-l de la moartea vieții acesteia la viața luminii nesfârșite.

Nici soțul soției sale, nici părintele copiilor săi, nici fiul mamei sale, nici specialistul în îngrijire spirituală și nici vreo altă reprezentare despre mine însumi nu poate trece prin intrarea strâmtă spre viață. Nimeni, în afară de acel copil, nu are o putere de a iubi așa de mare încât să traverseze țesătura universului și să sară, prin atracția iubirii, în brațele Ființei Iubire. Toate celelalte vor rămâne umbre și se vor descompune în uitare și în neputință.

Acel copil fiind, mă voi lipi de Tatăl meu. Doar El mă poate elibera, curăți, vindeca, hrăni și îmbrăca. Am aflat astfel un lucru extrem de important: iubirea mea proprie

pentru mine însumi nu poate face nimic altceva decât să mă sufocă, să mă rănească și, în final, să măucidă. Încercând să mă salvez, protejându-mă și ascunzându-mă de iubire, nu am reușit decât să-mi alienez sufletul. Platoșele, pe care singur mi le-am construit ca să mă apere, au ajuns să mă rănească mai tare decât bestiile de care mă protejau.

Am aflat că nu are rost să mă înșel singur. Numai și numai Ființa Iubire, Domnul inimii mele, poate conduce la fericire copilul pierdut care sunt. Doar printr-un astfel de atașament, dobândim încrederea necesară ca să ne lăsăm îngrijiți, vindecați, curățiți, îmbrăcați și hrăniți la sânul Lui cu adevărata mâncare. Doar apoi, dichisiți, curați, sătui, putem trăi cu adevărat și putem să ne sărim unul altuia în brațe și să ne bucurăm împreună cu El. Doar atunci putem zbura liberi, fără ca pământul să mai aibă vreo atracție pentru noi.

Septembrie 2017 – Femeia paralizată de douăzeci și șapte de ani

Încep să-i cunosc mai bine pe bătrânii mei de la St. Hyacinthe. Mi-a luat ceva timp să fac cunoștință cu toți, fiind peste cinci sute de persoane. Foști agricultori, muncitori, profesori, asistenți medicali, antreprenori de toate felurile sau foști părinți, vin aici deoarece familiile lor nu mai pot să-i îngrijească, având de cele mai multe ori o stare de sănătate fragilă. Uneori am impresia că lucrez într-un aerodrom spre ceruri, unde veteranii acestei lumi așteaptă să decoleze cu lecțiile învățate.

În fiecare lună, între douăzeci și treizeci și cinci dintre ei ne părăsesc. Unii, de abia așteaptă plecarea, alții, se agață încă de ce le mai poate oferi viața aici. În timpul

cât le mai rămâne până la decolare, situația în care se găsesc îi motivează să-și facă de cele mai multe ori un bilanț al vieții.

Despărțirea grea, dar inevitabilă, îi obligă să realizeze că singurul bagaj admis în tunelul de lumină este starea propriei lor inimi sau, mai bine zis, puterea inimii lor de a iubi sau nu. Doctori sau țărani, milionari sau săraci, aici sunt cu toții egali. Mândria și imaginea bună de sine nu rezistă mai mult de o lună-două fără să se desfacă într-un nimic. După câteva săptămâni în care niște străini te duc la toaletă sau te spală cu dușul pe o targă, toate fumurile, toată îngâmfarea și părerea bună de sine dispar în lacrimi amare. Personalități de marcă alături de fiștecine mănâncă mâncarea din același cazan fără deosebire.

Aici vezi, cum după două luni, laurii încep să cadă, nasurile să se plece, și-i descoperi pe oameni așa cum sunt, bogați sau săraci, în singura valoare acceptată aici – iubirea. Locul acesta este un fel de pregătire pentru țara în care emigrăm cu toții, în care moneda de schimb este iubirea. Întrebarea la vamă nu este nici "cine ești?", nici "ce studii ai?", nici "câți bani ai?", ci doar și doar "cât ai iubit?", "cum ai iubit?", "câtă iubire ești?". Acolo iubirea se mănâncă, iubirea se respiră, cu iubirea te îmbraci, cu iubirea te deplasezi. Cel puțin, așa îmi spune o bătrânică paralizată de douăzeci și șapte de ani, care, de la prima întâlnire, a decretat că suntem prieteni și care se bucură ca un copil mic de câte ori o vizitez.

Femeia aceasta este unul dintre sfinții din cămin. Este întotdeauna binevoitoare și plină de dragoste, atât față de ceilalți bătrâni, cât și față de angajați. Se poartă la fel cu toți. Este toată numai zâmbete, răbdare, iubire, cuvinte de mulțumire, de apreciere, de reconfort, de mângâiere. Nu se vaită nici măcar când suferă cumplit. Îi mulțumește Părintelui iubirii pentru toate. Se roagă

pentru toți. Nu cere niciodată nimic pentru ea. Se dăruie și iar se dăruie. Angajații o iubesc și, de multe ori, ajung să-i povestească problemele prin care trec, fiindcă știu că de fiecare dată vor fi ascultați, înțeleși, nejudecați și mângâiați de acest om pe care la prima vedere nu dai nici doi bani.

Unele dintre asistente o consideră ca pe propria lor mamă, alții se ceartă între ei pentru cine să aibă primul grija de ea. Țin la ea mult. Slăbită de boala îndelungată, are ochii trași în orbite și poate cu greu să-și miște o mână, dar, cu toate acestea, este una dintre cele mai frumoase ființe pe care mi s-a dăruit să le întâlnesc. Ne cunoaștem deja de un an și jumătate. Într-una din zile o întreb cum poate să fie așa de plină de înțelegere, răbdătoare și iubitoare cu toți.

Din patul ei, se uită cu drag la mine și îmi răspunde: "Scumpul meu Octav, eu nu fac nimic din tot de ai spus. Iisus face. Iubirea lui infinită pentru noi toți face. Acum douăzeci și șapte de ani, când am paralizat, eram căsătorită și aveam doi copii. Când mi-am dat seama că niciodată nu voi mai putea fi cine am fost, nici soție, nici mamă, am simțit atâta durere în suflet cum nu se poate spune. Am căzut într-o depresie profundă și nu mai vroiam să trăiesc. Tot ce vroiam era să mor și îl învinuiam pe Dumnezeu pentru ce mi s-a întâmplat. Acest lucru îmi cauza o și mai mare depresie.

Bunica mea mă ducea la biserică de mică și m-a crescut ca o mamă. Era o femeie foarte blândă și răbdătoare. De fiecare dată când mi se întâmpla un necaz sau când îmi era frică de ceva, stătea cu mine, cu răbdare, și mă ajuta să realizez ce se întâmplă cu mine și mă încuraja, arătându-mi motivele fricilor mele. După ce le înțelegeam, frica dispărea întotdeauna. Ea m-a învățat o rugăciune care îi era ei dragă și care m-a acompaniat toată viața." Îmi arată cu degetul o foaie de hârtie lipită pe

perete chiar deasupra patului ei. "Bunica era un adevărat înger pe pământ. Mama avea paisprezece copii și se descurca greu cu noi. Bunica m-a luat pe mine și pe încă un frate să ne crească ea. A murit când aveam eu 24 de ani, dar m-a văzut căsătorită și la casa mea.

Cum spuneam, după paralizie, patru ani am suferit cumplit. Am ajuns să rup legătura cu soțul meu. I-am cerut de asemenea să nu mai aducă copiii la mine să mă vadă așa cum sunt. Singurul pe care-l acceptam să mă viziteze era fratele meu. Angajații căminului erau disperați din cauza mea. Eram răutăcioasă cu ei și încercam să profit de orice ocazie ca să mor pentru că nu mai valoram nimic în proprii mei ochi. Nu mai eram nici soție, nici mamă, nici femeie, nimic. Un sac de oase fără rost. Aveam 42 de ani pe atunci. Am decis să nu mai mănânc nimic și să plec din lumea asta unde eram doar o povară pentru oamenii din jurul meu.

În a cincea zi fără mâncare, cum stăteam așa în pat așteptând să mor am văzut o lumină în jurul meu care creștea din ce în ce mai mult, iar în lumină se auzea o voce duioasă, foarte duioasă și plină de dragoste. Credeam că, în sfârșit, trec în cealaltă lume. Dar vocea mi-a spus: "Repetă împreună cu mine". Și vocea a recitat rugăciunea pe care bunica m-a învățat. În momentul în care am spus "Amin", am simțit ca o mână care-mi mângâie inima. Atunci am înțeles că și bunica mea era acolo cu mine. Mâna aceea caldă, așa de mângâietoare mi-a luat, fără să înțeleg cum, toată durerea din suflet, toată supărarea și toată suferința, iar în loc mi-a pus o inimă nouă care simte o iubire de nedescris pentru toată lumea. În lumina aceea nu eram paralizată. Mă puteam mișca. Era așa o senzație de bine și de libertate ca o deschidere spre un loc unde totul este posibil.

Am mai auzit o dată vocea caldă spunându-mi "Te iubesc, fetița mea. Iată, inima mea ți-o dau ție. Iubește cu

ea." Lumina a mai stat puțin timp cu mine, apoi s-a retras și m-am regăsit în pat, ca la început. Deși eram singură, nu mai eram singură. Simțeam cum în pieptul meu bate o altă inimă. Nu mai era inima mea în pieptul meu. Era o alta care avea atâta compasiune și iubire pentru toți cât nu pot descrie.

După acea întâlnire, nu mai puteam fi supărată și am cerut să mănânc. Pe parcursul anilor, am început să iubesc mult această inimă nouă ce bate în mine. Iar rugăciunea aceasta o spun de câte ori pot eu mai des. Oamenii afirmau că m-am schimbat. Am luat legătura cu fostul soț și l-am încurajat să-și găsească o altă soție. Pe copiii îi încurajam și-i ascultam. De atunci, nu eu, ci inima acelei ființe din lumină face toate actele de iubire care poate să le facă. Eu sunt ca o spectatoare, simțind în același timp toată dragostea asta revărsată.

Știi, când ești îndrăgostit, nu mai simți nici durerea, nici foamea, nici frigul. Ești implicit răbdător și îi vezi pe toți frumoși, îmbrăcați ca niște invitați la nunta ta. Când ești în acea stare de iubire, nu mai cauți vinovați, ci mai degrabă găsești scuze tuturor. Când iubești, nu poți să judeci pe alții decât cu judecata dragostei, iar aceasta îți aprinde și mai mult iubirea sau compasiunea pentru ei."

Are lacrimi de bucurie în ochi. Mă ocup să-i șterg lacrimile și să-i umplu paharul din care bea apă cu paiul. După aceea, prietena mea continuă: "După câțiva ani, am simțit în mine gândul că noi nu suntem obligați să ne încadrăm în forme de existență prestabilite social. Chiar dacă suntem forțați să ne conformăm uneori, prin dragoste le putem depăși și putem deveni mai mult decât o bună soție, mamă sau fiică. Putem fi ființe de iubire și de lumină și atunci suntem implicit și toate celelalte. Pentru că, atunci când puterea Iubirii te pătrunde, ești și părinte și soție și prieten și doctor și preot. Ești chiar înger și, iartă-mă dacă greșesc, dar cred că ești chiar mai

mult decât un înger. Pe de altă parte, dacă nu suntem iubire, nu putem și nu suntem nimic decât niște oameni goi care ne ascundem de frică și tremurăm fără nici un rost.”

Îmi spune apoi: ”Vorbind de iubire, îl ai pe Domnul cu tine?” O ajut să se împărtășească și spunem împreună rugăciunea ei favorită. Apoi închide ochii, își duce mâna la piept și șoptește : ”Iisuse al meu... O, Iisuse al meu!” După un timp, deschide ochii și ne luăm rămas bun. În cadrul porții, asistenta ei zâmbește văzându-mă și-mi spune: ”Ți-a vorbit despre lumină, nu-i așa?” ”Da” i-am răspuns, ”mi-a vorbit despre lumină...”

1990 - 1991 - Cum am redevenit ortodox

Ca și majoritatea copiilor din România, am fost botezat în pruncie. Mama și nașa mea m-au dus la Catedrala din Timișoara și preotul care era de serviciu m-a botezat. După aceea, nu am mai fost la biserică în afară de cele două-trei ori când m-a dus bunica de la Seini, pe la cinci-șase ani. Mai departe, am crescut cu ideologia comunistă, care era inoculată copiilor de mici în școală.

După Revoluție, țara întreagă trecea printr-un vid de sens. Cu toții aruncam la gunoi tot ce era considerat valoare comunistă și asistam la tot felul de lupte ideologice. Cred că mai toți eram în acea perioadă dezorientați. Schimbările erau la ordinea zilei peste tot în jurul nostru. Pentru mine, ca adolescent, toată efervescența de după Revoluție se suprapunea cu întrebările pe care mi le puneam despre sensul lumii și al vieții în general.

Am început să citesc multă literatură științifico-fantastică. Citeam și mă lăsam purtat de visare, într-o

lume mai îngăduitoare decât jungla în care trăiam în societate și la liceu. Ideologia politică și economică a noii societăți românești care se forma pe atunci îmi lăsa un gust amar în suflet. La liceu, lupta pentru vizibilitate a colegilor, clanurile de tot felul și teribilismul vârstei nu mă încântau de nici un fel. Abia găseam cu cine să mai scot o vorbă. De multe ori, stăteam pe culoarele liceului, fără să discut cu nimeni nimic, ignorându-i complet pe cei care mă tachinau.

Era o perioadă de căutări, dar, cum mi-am dat seama mai târziu, nu de cercetări interioare profunde. Era o căutare a unui refugiu, a unei apartenențe la un grup în care să mă simt acceptat, protejat, iubit, liber. Timp de doi ani am căutat o astfel de ascunzătoare contra materialismului din jurul meu, perindându-mă printr-o sumedenie de locuri care propuneau diverse perspective spirituale asupra vieții. Am încercat astfel cam tot ce se putea găsi atunci prin Timișoara.

La început, unul dintre colegi m-a invitat la o biserică baptistă la care mergea familia lui. Mă deranja însă exclusivismul lor și maniera de a se justifica ca și comunitate în funcție de erorile altora. Dar, cu ocazia asta, am început să citesc Biblia, deși pe atunci o vedeam ca pe o carte inspirată de o civilizație extraterestră care încerca să-i civilizeze pe terieni.

Apoi, i-am găsit prin centrul Timișoarei pe cei de la Societatea Internațională pentru conștiința lui Krishna, care practicau o formă de bhakti yoga și care aveau un fel de templu improvizat într-o casă. Aceștia m-au introdus în noțiunile de meditație, de mantra, de post și de fraternitate monahală. Trebuie să mărturisesc că mă atrăgea ceva indescritibil lângă ei. Cred că era libertatea pe care o simțeam în compania lor.

În acești doi ani de căutări, am cunoscut mulți oameni de origini diverse. Am ascultat pe mulți

expunându-și concepția lor de viață. Am avut multe conversații interesante cu o mulțime de ucenici ai unei religii sau a alteia. Am survolat mișcările yoghine din oraș, nuanțele existente de creștinism și mișcările care le amestecau pe unele cu altele, cum erau adepții mișcării Bahai.

Ascultam și citeam literatura disponibilă pe subiecte de spiritualitate, evitând cu delicatețe tentativele celor care încercau să mă înregimenteze în grupul lor. Nu suportam să fiu manipulat de cei care căutau adepți cu orice preț. Nu, dacă vrei să fiu cu tine, atunci lasă-mă să decid asta în libertate și fără reproșuri. În același timp, dacă mă chemi la tine, atunci arată-mi că ai o iubire mare, care mă poate proteja. Dacă nu, atunci mai bine să mă lași în pace.

Până la urmă, după multe căutări, destul de decepționat de toate încercările mele, mergând dinspre centru spre casă, mă întâlnesc pe drum cu sora mai mare a unui bun prieten. Fără să-mi dea vreo explicație, îmi pune în mână o carte și-mi spune că acea carte ar fi pentru mine. Era "Pelerinul rus".

Îi mulțumesc, mă pun pe o bancă și o citesc pe nerăsuflăte. Simțeam că, în sfârșit, am găsit ce căutam. Eram în rezonanță cu pelerinul care mergea din loc în loc. Și așa, pe baza experiențelor de până atunci și prin această carte, am simțit că încep să-mi găsesc ascunzătoarea pe care o căutam. De fapt, reveneam chiar în biserica în care m-am născut prin baia botezului și care îmi chema inima la ea.

Din acea perioadă, am început să practic rugăciunea inimii de care se vorbea în carte, care mă consola și mă liniștea. Mi-a dat Domnul și un tovarăș de fapte, prin unul din cei doi prieteni pe care-i aveam. A început treptat să-mi placă prin casa mamei mele de suflet – Biserica

Ortodoxă. Îmi plăceau icoanele ei, cântecele ei, hainele ei și parfumurile ei înmiresmate.

Multă răbdare și iubire a avut biserica cu mine. Nu m-a zorit. Nu mi-a impus nimic cu forța. Întotdeauna îmi vorbea blând și îi simțeam iubirea ei de mamă. Ea m-a trimis pe la fiii ei mai mari, la părintele Jurca, părintele Iosif, părintele Varsanufie, părintele Teofil și părintele Ghelasie de la Frăsinei, care, prin viața lor, mi-au întărit convingerea că sunt acasă. Simțeam că sunt în casa părinților mei.

Această mamă m-a protejat mulți ani de-a rândul până când, prin țări îndepărtate, a hotărât că a venit timpul să fiu născut a doua oară și să încep ucenicia în tărâmul Iubirii ei.

August 1994 - Fratele de la Pahomie și rugăciunea inimii

Ce frumusețe debordantă este decorul alpin al muntelui Buila! Culorile florilor sălbatice formează motive multicolore pe pajiștea înmiresmată de parfum. Copacii înalți ai pădurii încadrează covorul viu și îmbătător de flori. Păsările cântă duios în ecoul muntelui. Frunzele copacilor urmăresc adierile delicate ale vântului de vară. Norii, de un alb strălucitor, apar de după crestele majestuoase ca niște recuzite ale unui regizor nevăzut care se îngrijește de tot acest spectacol edenic. Doamne, câtă frumusețe dăruiești Tu iubiților tăi...

Astăzi este sărbătoarea "Schimbarea la față a Domnului". Doi călugări de la schitul Pahomie au venit să sărbătorească împreună cu noi. Amândoi sunt tineri și îl au ca părinte duhovnicesc tot pe părintele Ghelasie de la Frăsinei. Din câte îmi spune Varsanufie, amândoi sunt

practicanți ai rugăciunii inimii. Unul dintre ei umblă de doi ani desculț, dar parcă plutește sau dansează când merge. Privirea lui are ceva dintr-o altă lume și fața îi e luminoasă.

Dimineață, starețul mă numește bucătarul zilei, așa că, după ce mă încarc cu frumusețea naturii, mă pun pe treabă să pregătesc câte ceva de mâncare pentru amiază și pentru cină. La Pătrunsa se servește masa de două ori pe zi, fără carne sau ouă. Din când în când, ciobanii mai aduc în dar puțină brânză. Cum este ceva de lucru pentru a hrăni cele șaisprezece suflete prezente astăzi la schit, îmi dedic întregul timp pregătirii mesei.

Nu reușesc să merg la Sfânta Liturghie, dar mă însoțesc cu rugăciunea inimii. Ea îmi ține companie în tot ce fac. Îmi e prezentă în minte și când lucrez și când sunt pe drum și când sunt cu cineva. Mintea s-a obișnuit așa de mult cu ea că o rostește automat și noaptea în somn. Uneori însă, simt o greutate în a o repeta.

Am încercat să înțeleg pe cât îmi era posibil tehnica rugăciuni, dar de multe ori urmăresc mai mult tehnica decât conținutul ei. Sunt atent cum se unesc cuvintele în minte cu respirația. Observ aerul cum intra prin nări în plămâni și încerc să cobor conștiința împreună cu aerul în regiunea inimii.

Uneori am impresia că alunec împreună cu aerul sau că plonjez în mine însumi. Alteori, toate din jurul meu se iluminează, iar culorile se transformă în culori de lumină diafană, pierzându-se mai apoi în lumina care acoperea totul. Dar le pierd repede, datorită întrebărilor care îmi răsăr în suflet și datorită fricii de a mă abandona cu totul luminii. Chiar în mănăstire fiind, nu știu dacă mă rog bine și mă întreb adesea dacă voi afla vreodată cum se face această rugăciune. Nu știu pe cine să întreb. Părinții sunt foarte tainici, rareori abordează acest subiect, iar părintele Ghelasie e departe.

Pregătind mâncarea, mă gândesc că nu voi avea ocazia să-i întreb de aceste lucruri pe musafirii noștri, deoarece sunt ocupat cu bucătăria. După slujba de la biserică, punem masa și toată lumea se bucură de mâncarea aburindă. Unul dintre frați citește din Viețile Sfinților, în timp ce starețul aduce o sticlă de vin și o oferă oaspeților. Mă uit la ei și-i văd foarte tăcuți. Nu scot nici un cuvânt. Mă gândeam că nu am nici o șansă să-l trag de limbă pe vreunul dintre ei despre rugăciunea inimii. După ce starețul sună sfârșitul mesei, călugării se retrag la camere și cei mai tineri strângem farfuriile și le spălăm în apa de izvor, pe care am adus-o de dimineață în acest scop. După ce toate sunt aranjate, mă duc spre cameră.

Pe drum, starețul mă oprește și-mi cere să-i conduc pe musafiri pe poteca de munte, deoarece se întorc la schitul lor. Îmi spune că dacă găsesc ciuperci pe drum să le adun la întoarcere. Mă conformez și îi conduc pe cei doi spre cărarea de munte care șerpuia prin poienițe și păduri între cele două schituri. Mergem în liniște. Mă uit la picioarele goale ale călugărului din fața mea. Caut un motiv de a porni o conversație cu ei ca să pot plasa întrebarea despre rugăciunea inimii, dar nu găsesc niciunul. Pe când tot încerc să-mi fac curaj să pun întrebarea care îmi arde buzele, trecem pe lângă un pârlăuș cu apă cristalină și proaspătă. Ne oprim și ne așezăm până când fiecare bea puțină apă.

Atunci, spre marea mea mirare, unul dintre ei îl întreabă pe fratele său: "Și cum spuneai că ți-a spus părintele Ghelasie să faci rugăciunea inimii? Mai îmi amintești o dată, te rog?" Când am auzit întrebarea, am făcut ochii mari și am deschis bine urechile ca să ascult cu atenție eventualul răspuns.

Călugărul desculț răspunde șoptit, vorbindu-ne ca și cum ar fi pe cale să dezvăluie cel mai mare secret al lumii: "Cum ți-am relatat, când l-am întrebat pe părintele

Ghelasie, mi-a cerut să-l urmez și am intrat amândoi în butoiul cel mare pe care-l avea drept chilie la stupi. Mi-a spus că mă învață rugăciunea inimii așa cum l-a învățat și pe el părintele său.

Îmi dezvăluie că, înainte de a începe să mă rog, este nevoie să conștientizez că rugăciunea este un act de căutare a cuiva în prezența căruia doresc să fiu. Adăugă de asemenea că rugăciunea inimii nu este a inimii dacă o facem doar mental. Inima trebuie să ajungă să trăiască rugăciunea. Dar nu doar inima de carne, ci, în primul rând, acea parte a sufletului din care sunt născute dorințele aprinse și din care izvorăște dragostea. Ca să ajung să-mi implic inima în rugăciune, părintele spunea că trebuie mai înainte să o încălzesc, prin a mă gândi la tot binele pe care mi l-a făcut Domnul în viață și la toată iubirea pe care o are pentru mine.

Îmi spunea părintele Ghelasie : « După ce te liniștești, privește-L în icoană și lasă-ți inima să alunece treptat spre El prin îndrăgostire. Mai departe, când inima începe să se încălzească puțin de drag, începe să spui duios, fără să te grăbești sau să te concentrezi pe vreo tehnică sau pe vreo respirație: 'Iisuse'. Doar 'Iisuse'. Nu 'Doamne Iisuse Hristoase, Fiul lui Dumnezeu, miluiește-mă pe mine păcătosul', ci doar 'Iisuse'.

Spune asta cu dor, cu drag, cu dorința de a te lipi cu inima mai tare de El, cu iubire. Când simți iubire în inima ta rostindu-i numele, să știi că de abia atunci începi rugăciunea inimii. De abia atunci, mintea se lasă atrasă în casa iubirii și coboară în inimă. Iubirea îți va face gândurile să se oprească și te va canaliza pe trăirea întâlnirii cu Cel iubit.

În mod normal, prin iubire, canalizarea minții și golirea ei de orice conținut va avea ca rezultat ca iubirea să crească din ce în ce mai mult, până când lumina iubirii însăși te va înconjura. Nu te gândi în acele momente la

nimic. Nu ești obligat la nimic. Nu ești judecat de nimeni. Nu îți dirija inima spre nimic altceva decât spre trăirea acelei iubiri, repetându-i numele iar și iar. Nu te gândi să ceri nimic atunci, nici că nu ești vrednic de ea. Nimeni nu este. Bucură-te doar și lasă-ți lacrimile să curgă, iar tu plutește în iubirea aceea. Lacrimile sunt bune și sunt o expresie a bucuriei aceleia negrăite. Stai așa cât poate sufletul tău, fără nici o frică, și, când nu mai poți de prea plinul Ei, Ea se va îndepărta singură de tine.

Dar îți spun și te avertizez. Este bine să știi mai dinainte. După ce o vei gusta, nu vei mai vrea nimic altceva din lumea aceasta. Nimic nu mai gustă la fel. Vei fi ca un cerșetor și ca un nebun pentru cei din jur, deși vei avea în inimă o bogăție mai mare decât tot aurul din univers și nu numai, ci chiar mai mare decât tot universul.

Lumina te va învăța multe taine, și despre lumea de aici și despre alte lumi. Vei vedea uneori viitorul, te va transporta în locuri îndepărtate, te va hrăni cu suflul ei. »

Asta mi-a spus părintele Ghelasie. A! Și a mai zis ceva foarte important. Este esențial, spunea el, să știi și să fii convins că, nu pentru că ai făcut tu ceva bun sau pentru că ești tu mai bun ca un altul, vine la tine Domnul, ci pentru că te iubește și pentru că începi să găngurești în limba cerească, limba iubirii. Limba aceasta, rari sunt cei ce o mai vorbesc astăzi.

Spunea că lumina mă va face să simt cât de mic sunt în fața ei și că este crucial să păstrez acest sentiment de smerenie. Să nu cred niciodată și în nici o circumstanță că aș fi mai bun ca altul. Dacă nu, harul se va îndepărta până când iar ne smerim.

Mi-a spus să practic ceea ce m-a învățat timp de un an, apoi să merg să-l văd și doar cu el să vorbesc despre ce trăiesc în lumină. Mi-a mai zis că iubirea din lumină îl învață pe om să-i iubească pe ceilalți oameni mai mult decât pe sine și nu numai pe oameni, ci pe orice ființă vie.

Lumina ne face dăruitori, generoși, blânzi, ascultători, doritori de bine, etc.

A adăugat părintele că este important să știu că oamenii nu pot concepe rațional o asemenea iubire și, încercând să le descoperi sau să le vorbești despre Ea, fie te vor răni, fie tu îi vei răni. « Bucură-te de ea în sufletul tău și, dacă ai întrebări, îți voi mai răspunde altădată. » Asta mi-a spus.”, concludă tânărul călugăr desculț.

Călugărul celălalt, după un moment de tăcere, îi mulțumește și se ridică amândoi, luându-o la pas de rugăciune prin poiană până intrăm în pădure. Acolo ne luăm rămas bun, le mulțumesc și fiecare se întoarce la casa sa.

Pe de o parte, nu știam cum să mai mulțumesc de fericire Domnului că mi-a dăruit răspunsurile pe care le căutam, fără ca măcar să fie nevoie să întreb ceva. Mă vedeam pe mine însumi așa de naiv în încercările mele de a potrivi cuvintele cu respirația, cu ritmul bătăii inimii de carne, și alte tehnici pe care le consideram esențiale pentru o rugăciune reușită. Pe de altă parte, cum în conștiință aveam încă sentimente ambivalente despre iubire, sufletului meu i-a fost greu să rumege ceea ce a primit în dar lângă izvorășul de pe muntele Buila. Mai târziu, mult mai târziu în viață, când barba se albise deja și când părintele Ghelasie plecase din lumea aceasta în dimensiunile Iubirii, am primit înțelegerea acelor cuvinte. Prin atingerea Iubirii am ajuns, așa cum sunt, să înțeleg și să accept ceea ce încercatul călugăr vroia să ne învețe: ”rugăciunea inimii”.

Mergând așa gânditor după întâmplarea aceasta, ajung pe nesimțite înapoi la schit unde starețul, râzând în barba lui rară, îmi spune când mă vede: ”Frățioane Octaviene, frățioane Octaviene, du-te acum și gătește ciupercile pe care le-ai găsit. Să vezi tu ce gustoase sunt.” Și iar râde bucuros. Aveam mâinile goale. Uitasem cu

desăvârșire de ciuperci, dar am înțeles că nu de ciuperci vorbea starețul...

Noiembrie 2017 - Experiența luminii

Mă întorc de la lucru încărcat cu tot felul de amintiri. Am însă timp suficient până ajung acasă să mai spun un "Doamne Iisuse, miluiește-ne".

Astăzi m-am întâlnit cu mai multe persoane aflate în îngrijire paleativă. Am încercat să-i consolez și să-i ajut să iasă puțin din frica morții, amintindu-le că Domnul este iubire. Simțeam însă că le vorbesc despre această realitate încărcat cu o oarecare nostalgie. Da, am simțit în experiența mea din adolescență că El este iubire și știu rațional acest lucru, dar îmi doresc mai mult.

Îmi doresc să mai simt o dată atingerea Lui, atingerea lui convingătoare. De multe ori, o experiență nerepetată se amestecă cu uitarea și cu îndoiala. Mulți dintre cei ce L-au căutat toată viața lor mărturisesc despre El că este Iubire. Rațional, am acceptat asta, dar, pentru un suflet slab ca al meu, nu ajunge. Ca să pot transmite iubirea ca mesaj consolator acestor oameni pe moarte am nevoie să fiu la rândul meu iubire, să le vorbesc din ce sunt și din ce trăiesc, nu din cunoștințe sau dintr-un duh melancolic, care nu poate transmite altceva decât neputința.

Mă gândeam la această realitate mergând spre casă, încărcat de un mare dor de El. Simțeam un dor până la lacrimi, inima dorindu-L cu putere și bocind după El ca un copil pierdut. Așa, îngândurat, ajung acasă. Nici nu mănânc, mă duc direct în dormitor, mă pun în genunchi în fața icoanei Lui și îl rog să-mi arate ce înseamnă că El este dragoste : "Am acceptat rațional că ești iubire, însă, ca să pot să le spun oamenilor fără să mă simt un impostor, te

rog arată-mi, cum adică ești iubire? Te rog..." Stau așa în fața icoanei plângând o vreme, apoi mă pun în pat cu inima zdrobită de dor.

După jumătate de oră, întunecându-se deja, cum stăteam pe spate în pat, am sentimentul că nu mai sunt singur în cameră. O căldură inexplicabilă îmi atinge pieptul și simt cum inima mi se deschide ca o floare. În același timp, o lumină caldă luminează întreaga cameră parcă emanând din toate din jur, chiar și din aer. Simt cum intră căldura în inima mea deschisă și se revarsă în ea în valuri de iubire.

Mai întâi valurile erau mici și duioase ca cele de la malul unei mări liniștite. O, dacă aș putea descrie dragostea care era cuprinsă în acele valuri... Era dragoste pură, curată, dăruitoare. Țin minte că îmi spuneam atunci în minte: "Acum să nu-ți fie frică! Trăiește asta cât poți tu! Dăruie-te complet fără frică, chiar dacă mori!"

Valurile de iubire au început să crească și mai mult, și mai mult, până când au devenit așa intense, încât am început să plâng de bucurie cu șiroaie de lacrimi, dându-mi seama că El este. Îl simțeam cu mine și nu-i spuneam decât: "mulțumesc că ai venit. Te iubesc, te iubesc, te iubesc." Iar iubirea Lui creștea și creștea, până când valurile au devenit un ocean de dragoste.

În fața revărsării infinite m-am simțit așa de mic și mi-am recunoscut implicit toate fricile și mizeriile sufletului, care mi se descopereau ca atare, dar fără să simt nici un reproș din partea Lui și nici fărâșă de judecată. După aceea, a rămas un fel de plutire asemănătoare cu cea din copilărie, dar infinit mai mult încărcată de dragoste. Mă lăsam purtat de El și-i mulțumeam, spunându-i că-L iubesc.

După un timp, valurile de iubire erau așa de mari și intense că simțeam cum mă înec de atâta dragoste, fiind incapabil să mai respir. Mirându-mă de o așa putere a

iubirii Lui, l-am întrebat: "Ăsta ești Tu?" Am auzit atunci o voce care mi-a răspuns: "Da. Acesta sunt Eu. Așa iubesc Eu."

Simțind că nu sunt în stare să primesc și mai multă dragoste fără să mor de fericire, l-am rugat: "Stăpâne drag, nu pot mai mult. Nu mai pot respira de atâta fericire." Atunci, încetul cu încetul, intensitatea valurilor s-a redus până când am ajuns iar la vălurețele liniștite de la țarm. Apoi m-am regăsit iar în pat.

Nu mai eram singur ca înainte, ci având în inimă o dragoste de nedescris pentru toți oamenii și toate ființele. Mi-am amintit atunci de toți oamenii pe care i-am cunoscut în viață, chiar și de cei care m-au rănit. Nu aveam pentru ei în inimă decât iubire. Și încă ce iubire... O iubire care izvora din ceea ce s-a revărsat în inima mea. Mă simțeam așa de mic în fața unei așa puteri de iubire... Știam că nu pentru mine sau pentru meritele mele m-a vizitat, ci din compasiune pentru oamenii pe care aveam să-i întâlnesc și cărora acum puteam să le transmit ceea ce trăiam.

Am mai observat că, în timpul acelei îmbrățișări de dincolo de lume, mi s-a transmis o înțelegere a Scripturii pe care nu o aveam înainte. Un fel de înțelegere prin dragoste care, iarăși, nu pentru mine a venit, ci pentru oamenii care au nevoie de consolarea Lui.

Cum aș putea să descriu acea dragoste decât ca o stare de iubire care îi înțelege pe toți, care îi dorește pe toți, care le caută justificări tuturor, care nu judecă și care încearcă să-i elibereze pe toți de frică. În ceea ce mă privește, această stare era dublată de simțirea propriei mele neputințe și a convingerii, sau mai degrabă a evidenței, că fără El nu sunt nimic. Simțeam că toată viața, fericirea, hrana gustoasă a sufletului, împlinirea inimii curg și se varsă din El. Inima mea se simțea împlinită în îmbrățișarea Lui, așa cum nu s-a simțit niciodată.

După această experiență, inima mea a început să vadă falsele surse de viață de care eram legat și să mă dezlipească treptat de ele. Tot din acel moment au încetat coșmarurile pe care le aveam din copilărie, în care ființe întunecate încercau să mă prindă.

Un alt rezultat a fost o eliberare treptată a copilului meu interior care, gustând din revărsarea de dragoste a iubirii, s-a desfăcut de fricile și de suferințele lui, pentru a se lipi de Ființa minunată care era de acum împreună cu el. Era circumspect la început, dar, gradual, a început să se desprindă de gunoaiile cu care se hrănea până atunci și să creadă încă o dată că iubirea este posibilă. Doar în momentul în care a ales cu hotărâre să se întindă spre El, ridicându-se pe vârfurile picioarelor și ținând fața ațintită spre El, doar atunci a început să guste iar fericirea copilăriei și să-și lase inima să-i bată din nou veselă în pieptul său de copil.

Tot acea iubire m-a împins să iau legătura cu oamenii care m-au rănit și care m-au respins în viață, să le dăruiesc iertare și iubire dezinteresată. Unii au înțeles și s-au bucurat. Alții nu au reușit să-și învingă fricile și să accepte darul. Cu toate acestea, căldura din inima mea a continuat să-i iubească și să le dorească mântuirea.

Au durat patru ani până când toate au început să se plaseze la locul lor, până când sufletul meu s-a desprins de ceea ce nu îl putea face fericit. Lumina a învins. Lumina m-a învins și așa bine este să fii învins de Ea. Acum știu ce doresc. Știu înspre care Ființă să-mi las inima să zburde. Știu în ce direcții să nu o las să se piardă, pentru că niciodată să nu se mai dezlipească de El.

Iată că mi s-au arătat și hamurile, și drumul, și ținta. Acest fapt îmi aduce o pace minunată în suflet. Iubirea într-o mână și smerenia iubirii în alta. Dii, vizitiu, spre casuță, spre lubitul nostru, spre îmbrățișările Lui, spre

pieptul Lui drag, spre fericirea și libertatea iubirii Lui fără sfârșit.

De atunci, nu mi-a mai fost greu să consolez pe cei ce erau și ei cu mine pe drum și le spuneam, cu ajutorul iubirii, că pe aici este cărarea spre casă...

August 1994 - Vizita la Frăsinei cu Varsanufie

După popasul în grădina necunoscului, unde ne-am odihnit și ne-am restaurat cu poame, Varsanufie și cu mine ne continuam drumul spre Frăsinei. Ajungem la mănăstire spre sfârșitul după-amiezii. Port haina de călugăr pe care mi-a oferit-o starețul de la Pătrunsa. Ceilalți călugări încep să se apropie de mine, să-mi vorbească, să mă întrebe cine și de unde sunt. Le spun că am venit pentru a ne spovedi la părintele Ghelasie. Suntem cazați într-una din camere. Un alt ucenic al părintelui ne anunță că vom fi spovediți la noapte.

Până la slujba de seară, Varsanufie decide să luăm o pătură și să ne odihnim, după lungul drum făcut, pe unul dintre dealurile din jurul mănăstirii. Urcăm timp de zece minute și ne așezăm pe iarbă, lângă o cărare puțin mai sus de mănăstire. Ce peisaj frumos se dezvăluie în fața noastră! Dealurile împădurite sunt presărate de poienițe largi. Din loc în loc, poți vedea câte o căpiță de fân. Imediat sub ochii noștri se desfășoară întreaga mănăstire cu biserica și toate clădirile ei. Fotografiez priveliștea cu ochii sufletului ca să o păstrez în mine pentru eternitate.

Mă întreb cine oare se duce pe dealurile înclinate să cosească iarba și să facă căpițele de fân pe care le admirăm. După nici cinci minute, apar de după deal doi călugări cu coasele pe spate. Unul mai tânăr și altul

bătrân. Varsanufie le iese în întâmpinare cu o bucurie liniștitoare. I se înclină bătrânului și îi sărută mâna.

Bătrânul călugăr are peste 80 de ani. Părul lung și alb îi e legat în spate. Are mâini lucrate și aspre, dar o privire de o blândețe cum nu am mai văzut încă. Ochii lui degajează o pace adâncă, o liniște care nu pare să fie din această lume. Parcă eternitatea însăși te zărește din liniștea și neschimbarea ei. Privindu-l, am impresia că iarba este mai verde, că aerul mirose a mir și că cerul și-a dublat lumina.

Nu știi ce să fac. Mă ridic în picioare, observându-i blândețea gesturilor, precum și atenția și delicatetea pe care o are cu cei din jur. Îl întreabă în șoaptă pe Varsanufie cine sunt. Acesta nu apucă să-i răspundă, că bătrânul se înclină și-mi sărută mâna. Am rămas înmărmurit în fața acestui gest de smerenie. Ce rușine mi-era! Mă grăbesc să-i sărut la rândul meu mâna bătrânului. Nu am mai văzut niciodată atâta bunătate compactată într-un om.

Se așează cu noi pe pătură și, lăsându-și capul într-o parte, ne vorbește duios. Fusese toată ziua la cosit fânul împreună cu ucenicul său, călugărul tânăr, care-i stătea aproape și care-l ajuta. Și acel călugăr avea ceva aparte, ceva parcă trecut din bătrân în sufletul lui. Plutea și el într-o pace parcă din altă dimensiune. Mi-am dat seama că Varsanufie de aceea dorea să ne punem acolo pătura, pentru că știa pe unde se întoarce bătrânul de la coasă. Nu pot să uit starea de bine pe care o simțeam lângă el. Nu a spus multe, dar ne-a umplut inimile de pacea în care era. Stăm cam o oră în acel rai pământesc, după care coborâm la mănăstire. Mergem la slujbă și apoi la masă.

După masă, același ucenic cu fața trasă ne spune că părintele Ghelasie ne cheamă la el la stupi. Locul se numea așa pentru că, lângă butoiul mare care servea de casă părintelui, erau câțiva stupi de albine. Ne bucurăm de

regăsire, părintele invitându-ne să ne așezăm pe o bancă de lîngă butoi. Ne întrebă ce mai este pe la Pătrunsa și ne încurajează spunându-ne: "Hehei, măi tăticule, dacă ați ști voi ce va înflori schitul vostru. Va fi noul Athos românesc. Este proorocit că va fi așa."

Mă bucur să-l văd pe părintele Ghelasie. El este o altă poveste. Trebuie să-l cunoști mai bine ca să ajungi la dulceața pe care o ascunde în inimă. Dar, odată ce ai ajuns la ea, știi câtă dragoste se ascunde acolo. Spre deosebire de bătrânul de pe deal, Ghelasie era o comoară ascunsă, care atrăgea spre el un alt tip de personalitate umană. Îi atrăgea pe cei ce aveau multă încredere în partea rațională a sufletului și pe cei colerici. Îi atrăgea prin discuții filosofice, conducându-i puțin câte puțin, tot spre taina iubirii. Mie îmi făcea mare bucurie să-i simt inima plină de o iubire vibrantă și îmi era suficientă prezența lui.

Vorbind așa cu noi, ca și o mamă cu copii ei, întrebându-ne și de ceilalți frați, îngrijorându-se pentru ei, un călugăr mai tânăr vine la el și începe să-l ia la rost, lamentându-se pentru remediul pe care i l-a dat ca infirmier al mănăstirii. Nemulțumirea aceluia se manifesta deschis, în expresii colorate, până când părintele pune capăt discuției cu el într-un mod conciliant.

Am rămas puțin îngândurat de atitudinea aceluia călugăr. De trei luni de când stăteam la schit, am mai întâlnit și cu alte ocazii pe unii care se certau pentru te miri ce motiv. Părintele se uită la mine și-mi spune: "Ei, tăticule, să știi că în mănăstire șaptezeci la sută dintre călugări sunt aici ca să-i ispitească pe cei treizeci la sută care se mântuiesc. Ține minte, dar nu abandona dragostea. Asta este experiența mea."

Dacă mântuirea este eliberarea de frică și îmbrățișarea unei vieți în iubire (hotărârea de a o alege și

de a o păzi), atunci înțeleg ce spunea părintele. Iubirea te încearcă, în primul rând, pentru binele tău, ca să înțelegi tu în ce stare de suflet te găsești și să observi dacă ești pe drum sau pe lângă el. În al doilea rând, te încearcă pentru a te face de neclintit în decizia de a fi una cu Ea în tot ce ești tu. Aceasta deoarece iubirea presupune multă dăruire și sacrificiu de sine, împletită cu durerea ruperii de alte dorințe sau tendințe egoiste de autoconservare sau autosatisfacere. Doar așa iubirea își atinge scopul de a multiplica și mai mult iubirea. De când părintele Ghelasie mi-a spus acel lucru, mă tot întrebam din care procentaj fac parte. Din cei treizeci la sută sau dintre cei șaptezeci la sută?

În final, am înțeles că fiecare dintre cei doi călugări era ghid pentru cei ce caută, dar fiecare avea felul său de a atrage și conduce sufletele. Unul printr-o blândețe desăvârșită, iar celălalt prin lucrul minții. Unul aducea spre dragoste sufletele cu sărutări, fără să aibă nevoie de a deschide gura, făcându-te să vrei să mergi de drag în direcția în care mergea și el. Celălalt te ducea spre dragoste liniștindu-ți multele gânduri, concentrându-le în esențial, în "iubite Iisuse". Era frumos să vezi că deși părinții sunt mai mulți și diferiți, direcția lor era același.

Decembrie 1989 – Revoluție la fereastră

Am început să apreciez izolarea din zona Piața Maria și să gust din dulceața și pacea libertății aduse de despărțirea de societate. Mă bucur de porțiunea de cer pe care o văd și de turturelele și porumbeii care vin la mine la fereastră să mănânce firimituri de pâine. În fiecare zi, cu ochii fixați pe vitraliile bisericii reformate, cu porumbeii și turturelele, am început să mă las dus de

visare și să-mi pun primele întrebări existențiale despre cine sunt și despre rostul pe care-l am pe acest pământ. Aveam impresia că viața, așa cum este ea prezentată de adulți, sfâșâie inimile tinerilor și urlă a impostură și a neadevăr, deoarece curge în dezacord cu inimile noastre.

Acest loc este pentru mine un refugiu, o stâncă de care te poți ține și care, pentru o perioadă, te odihnește. Uneori avem nevoie cu toții de un adăpost de odihnă, în liniștea căruia să ne regăsim. Cred că Ființa Iubire ne oferă posibilitatea acestor azile pentru ca apoi, când ne mai liniștim, să ne cheme spre Ea pe cărarea și în direcția sensului universal al ființei, al iubirii.

Pentru unii, izolarea a fost mănăstirea, pentru alții, plecarea departe de familie și prieteni, liniștea în bezna celulelor de izolare, serviciile care-i izolau de lume, vreo boală care-i lega de un pat. Fiecare, în zbaterea retragerii care forțează la odihnă și la liniște, a ajuns să iasă pentru un timp din curgerea lumii acesteia. De abia atunci vezi torentul înfricoșător care îneacă inimile. Observi vârtejurile care ameteșc și care înnebunesc ființa. Ajungi să te întrebi pentru ce toată ne-bunia curgerii spre hăul morții.

Pentru mine, acest loc a fost apartamentul de pe bulevardul 6 Martie. Era stânca mea străjuită de vitralii pe care primeam vizitele înaripatelor obosite de agitata mare a lumii. Aici am trăit și momentele Revoluției din Timișoara.

Biserica reformată din fața geamurilor noastre era locul în care a început mișcarea de revoltă împotriva comunismului, iar preotul în casa căruia se vedea de la ferestrele noastre era Lazlo Tokes.

Cu o zi înainte de începutul revoluției am sărbătorit ziua de naștere a mamei. Rudele și colegii ei de lucru discutau între ei de dificultățile din acea perioadă. Țin minte că mai pe seară, puținii invitați care au mai rămas

ascultau în secret, strânși în jurul unui radio, Europa Liberă. Unul dintre ei, un verișor de-al mamei, spunea că nu o să scăpăm niciodată de Ceaușescu. Mama îl contrazicea. Nici nu se gândeau ei că exact în ziua următoare, chiar în fața ferestrelor aceluia apartament și sub ochii noștrii, va începe revolta de la Timișoara contra comunismului.

Eram în primul trimestru al clasei a X-a. De fiecare dată când plecam sau veneam de la liceu vedeam fie lângă biserică fie pe bulevard o mașină din care ieșeau și se plimbau pe străzi bărbați în costum. Mama spunea că sunt ofițeri de securitate. Preotul reformat Lazlo Tokes era supravegheat de aproape de aceștia, căci ținea în biserică predici anticomuniste, la care participau și mulți români.

În 15 decembrie, veneam fericit de la liceu, bucurându-mă că vacanța nu este departe. Trec pe lângă mașina securiștilor, intru la noi în bloc și, cum ajung acasă, mă arunc în pat și răsuflu fericit că în curând voi avea timp pentru cărțile mele științifico-fantastice, teatrele radiofonice, muzica rock și exercițiile la chitară. Stăteam așa pe spate și-mi repetam în minte că acuși vine vacanța. Mai eram singur câteva ore până venea și mama de la lucru.

Deodată, aud din stradă zgomot de voci, oameni care strigau și țipau. Am crezut că probabil au adus marfă la alimentara din colț. Uneori se făceau cozi imense acolo și oamenii se înghesuiau să prindă câte ceva din raritățile aduse din când în când. Deschid geamul, mă uit spre alimentară, dar nu erau oameni în direcția aceea. Zgomotul venea din stradă, chiar de sub geamurile noastre.

Un grup de aproximativ treizeci de oameni stătea în fața intrării în biserica reformată și a geamurilor preotului, vociferând și strigând în limba maghiară. Nu am înțeles ce spuneau, dar era evident că-i supăra ceva.

După câteva minute, o parte din ei au rămas la intrarea bisericii, iar majoritatea au plecat vociferând pe străzile din jur. Nu înțelegeam ce se întâmplă, dar am văzut că mașina Securității dispăruse. Scandalul se mai liniștise, așa că am lăsat geamul deschis și am plecat să caut câte ceva de mâncare prin bucătărie.

Deși era luna decembrie, afară era un aer primăvărat. Trecuse o oră după plecarea maghiarilor din fața bisericii, când, un alt grup de credincioși reformați, mai mulți ca prima dată, au venit din cartier și de atunci a început scandalul în toată regula. Țipau, urlau și îi dădeau plase cu mâncare pe geam preotului. Mai târziu am înțeles că încercau să-l protejeze ca să nu fie transferat din biserica lor de către Securitate. Mai spuneau din când în când câte ceva și într-o limbă română stâlcită și așa mai puteam înțelege spectacolul la care asistam.

La un moment dat, alți oameni li se alătură ca să-și arate solidaritatea și susținerea față de credincioșii maghiari. Aceștia în schimb vorbeau românește. Mi-am adus un scaun și eram astfel un spectator situat în loja centrală a acestui teatru care avea să declanșeze în următoarele zile Revoluția Română.

Când mama a venit acasă s-a alăturat și ea spectacolului. Ea era foarte neliniștită. Preotul deschidea din când în când ferestrele și se adresa oamenilor. Aceștia îi strigau tot felul de cuvinte de susținere și îi mai aduceau plase cu produse de tot felul. Credeam la început că este o problemă în interiorul acelei biserici. După ora patru după amiază, grupul de manifestați a început să crească cu oameni care veneau de la serviciu și care se întrebau și ei ce se întâmplă acolo.

La un moment dat, câțiva tineri au început să cânte "Deșteaptă-te române". Preotul a ieșit pe geam să-i certe, spunându-le că acest cântec nu are nimic de a face cu ei și

că, dacă vor altceva, să se ducă în altă parte să manifesteze. Spre noapte, manifestații s-au dispersat spunând că vor reveni. Sfârșitul actului I.

A doua zi, în 16 decembrie, când m-am întors de la liceu, iar am văzut mașina de Securitate postată pe bulevard. Un ofițer cerea oamenilor, care se întrebau ce se întâmplă în fața bisericii, să nu se oprească și să meargă mai departe în drumul lor. Ajuns sus, în "lojă", am observat că și mai multă lume ca ieri s-a strâns în fața bisericii.

În următoarele două ore, strada era complet plină de oameni. La un moment dat, circulația mașinilor s-a oprit chiar și pe bulevard. Românii se alăturaseră credincioșilor maghiari, care începeau să fie minoritari printre demonstranți. Venise și mama mai repede acasă decât de obicei, îngrijorată de ceea ce se întâmpla. Am vrut să merg printre oameni să-i aud mai clar ce vorbesc, dar mama m-a oprit, deoarece îmi spunea că sunt mulți securiști printre manifestați. Mi-a spus să aștept să vedem ce va mai fi.

Era evident că autoritățile nu mai puteau controla situația. Pe oră ce trecea, tot mai mulți români nemulțumiți de condițiile de viață din țară se alăturau manifestațiilor. Pe la ora cinci după-amiază, au oprit și tramvaiele de pe bulevard, s-au suit pe ele și scandau "jos comunismul" și "jos Ceaușescu". Țin minte că atunci mama s-a speriat. Și-a dat seama că manifestația luase o altă turnură. A închis ușa la apartament și vedeam că este foarte îngrijorată.

Spre seară, primarul Timișoarei a venit să încerce să calmeze situația. Le-a spus oamenilor să stea liniștiți, pentru că s-a decis ca preotul să nu mai fie mutat, dar era deja prea târziu. Românii parcă luaseră foc. Cântau "Deșteaptă-te, române" scandau lozinci anti-comuniste, etc. Lazlo Tokes mai ieșea din când în când pe geam să

încerce să calmeze situația, să-i oprească pe oameni să mai cânte "Deșteaptă-te, române", dar nu se mai putea. Văzând direct în apartamentul lui, observam cum ofițerii de securitate îi dădeau indicații ce să facă sau ce să spună.

Un grup de oameni se desprinde de manifestații din fața bisericii reformate și pleacă spre centrul orașului. Seara, oamenii rămași au aprins lumânări la intrare în biserică într-un vas cu nisip, pe pereții bisericii și a casei noastre. Până atunci, toate încercările autorităților de a calma situația au eșuat.

Aproape de miezul nopții, securiștii de printre oameni, care țineau și ei lumânări în mână, scot bastoanele și încep să lovească manifestații care mai rămăseseră până la acea oră. Loveau în cine apucau, strigau și stingeau lumânările de pe pereții clădirilor. Țin și acum minte cum unul dintre ei încerca cu înverșunare să stingă cu piciorul lumânările din vasul de la intrarea în biserică. Era foarte aproape să-și dea singur foc la pantaloni. M-a șocat pe moment răbufnirea instantanee de violență la care nu mă așteptam deloc. Și așa, cortina cade peste actul al II-lea.

Cel puțin așa credeam. Pe la ora două-trei noaptea aud zgomote venind din stradă. Deschid geamul să văd ce se mai întâmplă. Jos, în fața bisericii, era staționat un camion de armată în care soldații încărcau de zor obiectele din apartamentul preotului. Apoi îl văd și pe preot urcat cu forța în camion. Soția lui plângea și striga dintr-o altă mașină în care au obligat-o să intre. Auzind zgomot de la etaj, comandantul, un ofițer de securitate, își ridică ochii în sus și îmi spune: "intră înauntru și închide imediat geamurile!". Am închis geamurile și am încercat să dorm până dimineață, dar fără prea mult succes. Am plătit cu o sperietură zdravănă încercarea mea de a privi după "cortină".

În ziua următoare, 17 decembrie, dis-de-dimineată lumea se adunase deja pe bulevard încercând să intre pe străduța dintre biserică și clădirea noastră. Un cordon de milițieni le interzicea accesul. Mulțimea creștea amenințător și scanda lozinci anti-comuniste. Unul dintre manifestați, foarte agitat, se apucă să spargă geamurile de la magazinul din colț, în timp ce urla: "l-au luat pe popa nostru! Nu mai este acolo. L-au luat și l-au dus!" În acele momente, mulțimea întreagă a împins cordonul de miliție și oamenii au intrat în biserică să vadă dacă Lazlo Tokes mai era sau nu în apartamentul lui. Când văd că preotul nu mai era acolo, se dezlănțuie o furie generală.

Majoritatea manifestațiilor pleacă spre centrul Timișoarei urlând "jos Ceaușescu, jos comunismul!" Peste câteva ore simțim mirosul de fum care venea din centru orașului de la magazinele devastate și incendiate acolo. În acea noapte, un autobuz al Securității a staționat la intrarea bisericii reformate și soldații așteptau oamenii care veneau din centru. Îi loveau cu sălbăticie și-i aruncau în autobuz, unde-i culcau pe burtă cu mâinile legate la ceafă. După miezul nopții, cortina se lasă peste actul III.

În zilele următoare, am asistat de la fereastră la luptele manifestațiilor cu tunurile de apă, am văzut scânteile gloanțelor ce ricoșau în asfalt și în pereții clădirii noastre și tancuri în flăcări trecând spre centrul orașului.

Din 20 decembrie, am ieșit alături de timișoreni la demonstrațiile din centru orașului. Cu un grup de manifestați, am fost la Gara de Est, trecând pe bulevardul Sălăjan chiar prin fața Securității, să convingem gărzile naționale aduse de Ceaușescu cu trenurile că nu suntem invadatori maghiari, că ceream doar schimbare și libertate. Era emoționant să vezi oamenii ieșiți la balcoane pe bulevard, susținându-ne, plângând și aplaudând, apoi să-i vezi pe membrii forțelor de

securitate, îmbrăcați în combinezoane și cu arme de luptă, apărându-și instituția și, nu în ultimul rând, lacrimile gărzilor patriotice care înțelegeau ce se întâmplă, dar le era frică să facă ceva din cauza amenințărilor Securității.

Greu de descris ce am trăit ca tânăr de 15 ani în euforia generală care stăpânea orașul. Țin minte balconul Operei plin de steaguri, vorbitorii, pe de o parte extaziați, pe de alta îngrijorați, încercând să organizeze haosul. Îl țin minte pe părintele Borza care încuraja mulțimea și provoca rugăciunile "Tatăl nostru", la care îngenuncheam cu toții din solidaritate și nu neapărat din convingere. Ce momente și ce evenimente mi-au fost dat să trăiesc în orașul în care m-am născut... Amintiri peste amintiri despre oameni curajoși și determinați, oameni plini de speranțe, oameni plini de vise de mai bine, oameni care mi-au transmis gândul care zumzăia în mințile tuturor, gândul și dorința de libertate.

Iulie 1994 - Varsanufie

Părintele Varsanufie era originar dintr-un sat din Transilvania. Era cu vreo opt ani mai în vârstă ca mine, adică avea vreo douăzeci și opt de ani. A decis de tânăr să lase toate și să plece la mănăstire. S-a dus mai întâi la Frăsinei, iar mai apoi, auzind de niște locuri retrase în munți, a încercat viața de pustnic. Duhovnicul său, părintele Ghelasie, îl trimite mai pe urmă să stea la schitul Pătrunsa spunându-i să aibă răbdare, pentru că în timp va deveni o mănăstire mare și importantă în țară. În acel moment, la Pătrunsa trăiau doar doi călugări.

Din câte am observat, părintele Varsanufie a căutat în jurul muntelui Buila locuri în care ar putea trăi pustnici. Din acest motiv cunoștea toate cărările, toate

peșterile și toate secretele locului. Era prieten cu ciobanii care pășteau oile prin împrejur, cunoscându-le traseele și particularitățile fiecăruia. Țin minte că odată un cioban i-a spus că a pierdut pe munte un ied cu o zi mai înainte. Varsanufie l-a întrebat în ce parte a muntelui l-a pierdut și seara l-am văzut coborând cu iedul în brațe.

Părea să fie un om simplu, mai tot timpul tăcut, de la care tragi cu greu câte un cuvânt. Când împărțea el fraților responsabilitățile zilei, întotdeauna se ducea să ajute acolo unde era mai greu.

Într-una din zile, starețul ne-a cerut să aruncăm în vale un morman de pietre pe care le strânsesem cu greu pentru zidărie și pentru reparația bisericii vechi. Cinci persoane am lucrat o zi întreagă să terminăm această treabă. Peste alte două zile, starețul se răzgândește, spunându-ne că de fapt avem nevoie de pietre și să ne ducem în vale să le strângem și să le aducem înapoi. Când am auzit, ne-am supărat cu toții, deoarece a fost un efort considerabil să le aruncăm, iar valea în care s-au rostogolit era la trei sute de metri mai jos de schit, urcușul fiind extrem de dificil, mai ales încărcăți cu găleți pline cu pietre în mâini.

Fiecare ne-am dus la camerele noastre copleșiți de greutatea lucrului și la aparenta lipsă de sens din cererile starețului. Unii mai și vociferau că suntem la mănăstire ca să ne rugăm, nu ca să ne rupem spatele. Starețul văzuse însă că noi, tinerii, stăteam uneori degeaba și discutam până ajungeam la tot felul de controverse. Probabil s-a gândit că munca asta grea ne va mai liniști, însă cererea lui s-a lovit de un refuz categoric din partea noastră.

După nici o jumătate de oră, am început să aud prin fața ferestrei de la camera mea pașii greoi ai lui Varsanufie acompaniați de zgomotul găleților care scârțâiau în mâinile lui. Mă uit și-l văd pe călugăr aducând pietre din vale, așa cum ceruse starețul. Atunci, mai de

rușine, mai de dragul lui, iau două găleți și mă duc după el. Lucrăm așa amândoi până la masa de seară. Încă unul dintre tineri ni se alătură și facem așa ce putem.

Când auzim chemarea la masa de seară, ne spălăm mâinile și fețele și mergem să mâncăm. Starețul ceruse bucătarului să pregătească o masă mai bogată ca de obicei. Adusese de asemenea și o băutură de plante pe care o prepara singur dintr-o rețetă doar de el știută din flori sălbatice și muguri de brazi, care semăna într-o oarecare măsură cu un Sprite. Facem rugăciunea și ne așezăm la masă. Starețul cere fraților care nu au venit la recuperat pietrele să citească în timpul mesei din Viețile Sfinților și nu-i lasă să mănânce nimic.

După masa de seară, nouă ne spune să mergem să ne odihnim și apoi să ne culcăm liniștiți. Pe ceilalți frațiori îi ia în biserică și ține o slujbă de seară, unită cu ceasurile, cu mieznoptica și cu Sfânta Liturghie de vreo șapte-opt ore. Ne era milă de săracii noștrii frați, dar oboseala a învins până la urmă și am adormit. A fost una dintre cele mai odihnitoare nopți din viața mea.

A doua zi, starețul ne-a strâns în jurul lui și ne-a spus: "pietrele nu contează, frățiorilor, pentru că tot muntele-i din piatră. Ceea ce este important însă era să nu-l lăsați pe fratele vostru în nevoie singur, ci să aveți dragoste în inimi față de el și să-l ajutați". De altfel, nici nu a mai fost nevoie să mergem după pietre în zilele următoare.

Cu o altă ocazie, noaptea, s-a pornit pe munte o furtună îngrozitoare, cu vânt extrem de puternic, cu fulgere și tunete, însoțite de o ploaie deasă cum nu mai văzusem. Parcă stropii de apă nici nu erau distanțați unul de altul. Eram ca sub o cascadă, nu sub stropii unei ploi. Fereastra camerei se zbătea în balamale din cauza vântului și trebuia să o țin cu putere ca să nu se desfacă cu totul. Atunci văd afară la lumina fulgerelor silueta lui

Varsanufie, care se repede spre clopotniță și începe să tragă clopotele spunând tare o rugăciune. În momentul în care a terminat de bătut clopotele, furtuna s-a oprit ca și când nu ar fi fost. Nici vânt, nici fulgere, nici ploaie. Nimic. Pe cer se vedeau stelele sclipind ca în fiecare noapte senină. Mă culc, spunându-mi în gând: "ce mai coincidență...".

Alte dăți, când mergeam spre grădină dimineața ca să aduc cele necesare pentru bucătărie, vedeam în iarba înaltă de pe lângă potecă culcușuri ca și când un animal mare ar fi dormit acolo peste noapte. Mă întrebam ce ar putea fi acel animal mare care doarme pe lângă schit. L-am întrebat și pe Varsanufie și mi-a răspuns că sunt câinii probabil. Cum era vară, unele nopți erau de un calm de nedescris. Cerul era senin și plin de stele. Puteai să vezi în toată frumusețea ei Calea Lactee dintr-o parte în alta a cerului. Constelațiile erau fundalul stelelor căzătoare într-un joc de lumini impresionant, dar și pacificator. Licuricii pluteau peste iarba parfumată.

Într-o astfel de noapte am decis să mă duc să dorm în fân cu ochii la cer, gândindu-mă la Cel ce ne-a pregătit tuturor așa un spectacol minunat. La un moment dat, îl văd la lumina stelelor pe Varsanufie cum se ridică din iarba în care-și făcuse culcușul și vine lângă mine pe fân. Ne uităm împreună la stele și începe să mă întrebe despre constelații, despre mecanica newtoniană, despre teoria relativității, etc. Știa că studiasem în domeniu. Întrebările curg apoi înspre unele curiozități din teoria corzilor și mecanica cuantică. Sunt surprins să descopăr un suflet dornic de cunoaștere și care, nu știu de unde, avea o privire foarte profundă despre descoperirile științifice contemporane.

Nu era deloc simplist, cum ai putea crede la o primă privire. Era un suflet ascultător, harnic, prietenos, altruist, plin de înțelegere pentru cei din jur, dar care avea

și ceva tainic, ceva indefinit încă pentru mine, dar care avea să mi se descopere nu după mult timp. În noaptea aceea, pe nesimțite am adormit în fânul moale și parfumat. El s-a dus să-și găsească culcușul pe undeva prin iarbă, după cum vedeam acum că îi era obiceiul.

La un moment dat, starețul a plecat din mănăstire pentru două săptămâni cu ceva treburi. Cum nu era alt preot printre călugări care să officieze slujbele și pentru că urmau patru zile de sărbătoare una după alta în care nu puteam lucra, Varsanufie decide să se ducă pe munte să se roage în liniște. Ne întreabă și pe noi pe tineri dacă vrem să mergem cu el. Bucureșteanul și cu mine ne arătăm interesați. Luăm cu noi un săculeț de grâu ca mâncare și îl urmărim pe Varsanufie. Acesta mergea ca de obicei în fața noastră în tăcere cu rugăciunea în gând. Unul dintre cei doi câini blânzi ai schitului se luase după noi și mergea în fața grupului, uitându-se din când în când la noi dacă-l urmăm.

Varsanufie nu mergea pe cărările muntelui. Știa el drumuri nebătute de picior de om. Videam uneori pe lângă pâraiașe amprente de căprioare și de alte animale. Drumul nu era ușor. Urcam uneori abrupt, alteori coboram prin văi prăpăstioase. Ne strecuram printre stânci și urmam linia muntelui pe lângă văi fără fund.

După două ore de mers, bucureșteanul începe să intre în panică și să mi se plângă de cât de greu este drumul, de pericolozitatea traseului ales de Varsanufie, de faptul că este obosit, ajungând până să-l bănuiască pe călugăr că vrea să ne omoare prin prăpăstiile acelea. Încerc să-l liniștesc, să-i spun că Varsanufie știe muntele mai bine ca oricine și că nu este cazul să se îngrijoreze. Cu toate acestea se pare că nu prea mă pricepeam să-l pacific deoarece neliniștea lui creștea din ce în ce mai mult. Ar fi vrut să se întoarcă, dar străbătusem deja lungimea

muntelui și îi era frică să nu se piardă pe drumul de întoarcere.

Până la urmă, toată frustrarea și-a găsi expresia într-un strigăt de disperare la adresa lui Varsanufie: "Hei, părinte, tu știi unde mergem sau ne duci așa pe unde nici dumneata nu știi?" Acesta, fără să se întoarcă spre noi îi răspunde: "Eu nu știu. Mergem după câine. El știe drumul." Când a auzit-o și pe asta, fratele din București s-a așezat pe o piatră și refuza să mai continue să meargă. Varsanufie s-a oprit și el, înțelegând probabil că fratele și-a atins limita. Ne odihnim puțin și apoi ne spune: "hai că nu mai este mult." Ne descrie frumusețea locului unde aveam să mergem ca să înțelegem că știe ce face și să-i dea încredere frățiorului din București.

După ce pornim, ajungem la o strungă așa de abruptă că nici câinele nu mai era capabil să ne urmeze. Coborâm cu chin cu vai și odată trecuți de cealaltă parte a versantului peisajul se schimbă radical. Pantele abrupte se transformă în dealuri line. Din loc în loc, apar poienițe luminate și traversate de pârâuri cristaline care aveau un gust parfumat. Ce loc mirific! Liniște și pace cât vedeai cu ochii.

Într-un final, ajungem la o stână abandonată chiar sub versantul muntelui. Cabana era construită din trunchiuri de copaci întregi, fără ferestre, având doar un loc pentru o eventuală ușă care lipsea. Înăuntrul, pământul era bătătorit și două paturi din crengi strâmbe de copaci încadrau o vatră părăsită.

Varsanufie ne spune să adunăm lemne pentru a face focul peste noapte. Îl ascultăm și strângem suficiente lemne pentru trei nopți. Când se lasă seara, decidem să păzim focul pe rând ca să ne protejăm de urșii din acel loc. Facem straje de trei ore în care citim din Psaltire și îngrijim focul. Așa ne-am petrecut prima noapte la stâna părăsită.

A doua zi, ne-am înțeles ca fiecare să ne găsim un loc de rugăciune pe munte și spre seară să ne întâlnim la stână. Nu știu ce au făcut ceilalți. Eu am găsit o crăpătură în munte și am rămas acolo peste zi. La întoarcere, am mâncat niște grâu înmuiat în apă, cu urzici crude și măcriș. Noi, cei doi tineri, eram copii de oraș. Fără Varsanufie, nu știam ce este comestibil și ce nu în acel loc. El ne-a învățat cum poți mânca urzicile crude fără să te înțepe, ne-a arătat care ciuperci sunt bune și care nu, și ne-a învățat câteva secrete ale supraviețuirii în natură. Seara, am reaprins focul și am reînceput ritualul Psaltirii de noapte. Varsanufie dormea pe pământ lângă foc în timp ce noi ne chinuiam folosind paturile străambe din crengi.

Dimineața următoare ne-am despărțit iar. De această dată, am observat că sunt neliniștit și că rugăciunea mergea foarte greu. Atunci am decis să mă plimb pe munte. Am găsit într-o pădure de brazi o poeniță superbă în care am rămas câteva ore. La amiază, m-am culcat acolo pe cetina de brad și am dormit ca un prunc un somn foarte odihnitor. Atunci m-am gândit că în natură parcă toate sunt făcute să ne odihnească și să ne legene. Câtă dragoste compactată sau diluată (materie și energie) este în jurul nostru. Toate sunt dovezi și semne de iubire pentru noi. Parcă toate sunt făcute să ne ajute să ne îndrăgostim de Cel ce le-a făcut. Tot ce ne înconjoară sunt mesaje, atingeri și gesturi de dragoste.

Mi-a venit în minte ce spunea Nikolai Tesla, că, dacă ajungi să înțelegi vibrațiile, ajungi să cunoști întreg universul. Cercetătorii au descoperit de exemplu că gustul se transmite creierului tot prin intermediul vibrațiilor, iar creierul le interpretează ca gusturi. Auzul, văzul, mirosul, pipăitul toate sunt vibrații modulate pe care le interpretăm ca imagini, parfumuri, atingeri, sunete. Toate acestea sunt de fapt cuvinte adresate nouă de către Făcător. Când mănânci un fruct care îți place de fapt

sufletul aude un "te iubesc" din partea Celui care a făcut acel fruct. Totul ne vorbește în jur, și lumina, și aerul, și pământul ... Toate sunt o simfonie a unui compozitor care și-a scris opera ca expresie, ca manifestare a dragostei pe care ne-o poartă.

Cu aceste gânduri în minte, îmi continui explorarea din jurul stânei. Căbănuța se găsea pe o colină situată între două creste de munte. Privind peisajul în ansamblu, văd blocuri mari de piatră desprinse din pereții de stâncă care, de-a lungul timpului, s-au rostogolit mai sus sau mai la vale de cabana în care ne adăposteam. Probabil de aceea ciobanii au abandonat acel loc. Veneau însă cu oile o dată la trei zile să profite de pășunile din jur. Tot mergând și admirând frumusețea munților ajung într-o altă poiană unde îl văd pe Varsanufie stând pe jos cu spatele rezemat de o piatră masivă strângând la piept o carte cu minunile Maicii Domnului. Apropiindu-mă de el, văd că din ochii închiși izvorau două șiroaie de lacrimi. Îi cădeau pe barbă și mai pe urmă pe haină. Nu mai văzusem până atunci pe cineva care să plângă astfel. Nu plângea în hohote, ci cumva în pace. Fața îi era liniștită, bucuroasă parcă. Nu am înțeles atunci ce se întâmplă, dar, mai târziu, am simțit la rândul meu acest fel de lacrimi. Varsanufie era în lumină. Am rămas în tăcere și m-am uitat la el cam zece minute. Nu s-a mișcat deloc și lacrimile nu se opreau.

Privindu-l, îmi aminteam ce spunea patriarhul Calist în Filocalie: "Lacrimile care curăță și hrănesc inima vin din dragostea dumnezeiască, din dorul și dragostea puternică și nestăpânită față de Iisus Hristos cel pomenit. Căci, fiind cuprinsă de entuziasm, inima strigă: «Fermecatu-m-ai cu dorul Tău Hristoase, și m-ai schimbat cu dragostea Ta dumnezeiască »." Și: "Întreg ești

Mântuitorule, dulceată și întreg dorirea mea; întreg, Cel de care nu mă satur; întreg ești frumusețe negrăită.”³

Am înțeles de ce Varsanufie își dorea așa de mult singurătatea. Paradoxal, singurătatea aceea este singura care te scapă de singurătate, de sentimentul că ai fi singur pe lume sau ca Om singur în univers. Oricâți semeni ne-ar înconjura și oricât ne-ar iubi, ne-ar stima sau ne-ar servi, tot singuri suntem, pentru că și ei tot oameni sunt.

Singurătatea omului ca ființă întregă și unică nu poate fi alungată de nici o altă ființă umană, deoarece și aceasta tot din Om face parte. De aceea, nu ne suntem suficienți unii altora și căutăm cu disperare o altă ființă, nu umană, în jurul nostru. Căutăm un ”tu” care să ne împlinească în ceea ce umanitatea nu poate să ne împlinească, care să dialogheze cu noi din afara ființei noastre, care să ne invite la dans și care să ne ridice din limitele a ceea ce credem noi că înseamnă Omul. Acest ”tu” îl căutăm fie în spiritualitate, fie printre stele.

Părinții au înțeles că Omul este unul, deși ne numărăm în miliarde de persoane. Unul în ființă. Ca și Iubirea, care și Ea este una în ființă, deși întreită în persoane. Fiecare dintre noi are în sine umanitatea în mod desăvârșit, deși o exprimă în funcție de personalitatea lui.

În realitatea ”Unului”, ne simțim singuri, oricâte personificări ar fi în jurul nostru, deoarece ființa noastră nu se poate împlini prin sine, în forme egoiste, nu se poate umple prin propria-i vărsare. De aceea avem așa nevoie mare de un altul. De un ”tu” și de un ”el”. De aceea, pentru a nu fi singură, conștiința noastră inventează prieteni și vrăjmași, ca un scriitor care își compune intriga dintre personaje. Omul nu a fost făcut să fie singur, dar, în același timp, această singurătate nu poate fi alungată de alt om,

³ Filocalia Română, vol.VIII – patriarhul Calist

pentru că se recunoaște pe el însuși în oricare alt om. Așa cum eu sunt om, tot așa și el este om și tu ești tot om. Atunci noi cu toții, fiind tot Om, orice am face, tot singuri suntem.

Ființa Iubire nu este singură, deoarece nu are nevoie de împlinire. Nu este limitată nici măcar de Ea însăși, căci Ea ființează chiar dincolo de ființă și orice posibilitate a ființei și a dincolo de ființei se cuprind în Ea. Nu are nevoie de o altă ființă pentru a nu se simți singură, pentru că nu există vreo formă sau posibilitate de a ființa care să nu fie deja cuprinsă în necuprinsul Ei.

Omul, pe de altă parte, își găsește împlinirea în infinitatea de iubire a Ființei Iubire. Prin Ea devine și el nelimitat într-o umplere fără sfârșit și trecând chiar dincolo de conceptele de umplere sau golire.

Nu a înțeles în ansamblul ei umanitatea acest lucru și cu greu vine la înțelegere și trăire, din cauza convingerii strâmbe că Omul poate prin capacitățile sale să se auto-împlinească. Multe dureri, chinuri și suferințe își provoacă omul prin această credință. Doar după multe eforturi își dă seama că orice ar face, calea egoistă nu duce decât la epuizare, căci un vas gol nu poate fi umplut de un alt vas gol, și, oricâte alte vase goale s-ar chinui să-l umple, tot în zadar ar lucra. Vasul are nevoie să fie umplut de altceva decât vasul. Pentru a fi plin și a putea eventual revărsa și altora din plinul lui, vasul are nevoie de o sursă externă lui. Tot așa se întâmplă și cu noi. De aceea a venit Varsanufie în acest loc lipsit de "Om". A venit să-l caute pe acel "Tu" care poate umple cu iubirea Lui vasul inimilor.

I-am lăsat pe cei doi în întâlnirea lor, retrăgându-mă fără zgomot și mergând spre stână, unde fratele nostru mă aștepta disperat, spunându-mi că el nu mai rezistă în singurătate încă o noapte. Ca să se mai liniștească, am mers cu el să culegem bureți și ciuperci pe care să le prăjim pe foc.

Seara, a venit și Varasnufie și am mâncat ciuperci prăjite cu urzici și cu puținul grâu care mai rămăsese. Mai trece astfel o noapte, în care am decis să-l imit pe părinte și să dorm pe pământ lângă foc. Dimineața, văzând că fratele din București nu mai poate, ne-am întors pe o altă cărare la schitul Pătrunsa.

Martie 1996 - Călugărul bătrân și pătura

Timișoara este frumoasă în orice anotimp, dar îmi place în mod deosebit primăvara. Deși primele semne ale ei încep să apară, diminețile și serile sunt încă zgribulite. După ce mă trezesc, mă duc la Catedrală. Mă las spălat pe suflet de rugăciunile sfântului Iosif cel Nou de la Partoș, sărut apoi mâna Celui ce a inventat sărutul, îi sărut veșmântul celei care m-a primit în casa Fiului său și, la sfârșitul Sfintei Litughii, mănânc pâinea sfințită împărțită de preot. Mă închin la plecare și ies în orașul care se pune în mișcare.

Înainte să merg la cursuri, decid să mă plimb prin parcul cu mesteceni majestuoși din spatele Catedralei. Admir crâmpeiele de primăvară din parcul aproape gol: iarba de un verde proaspăt și parcă luminoasă în bătaia razelor de soare, mugurii gata să explodeze în evantaie de viață... E liniștitor și revigorant în același timp.

Pe una din băncile din parc văd un bătrân culcat, cu un sac de rafie sub cap. Are pe el un costum negru, ponosit și petecit. Pantofii învechiți și-i dăduse jos din picioare și erau aranjați lângă o sacoșă la picioarele băncii. E frig afară. Mi se face milă de el. Are capul descoperit. Părul și barba îi sunt albe ca zăpada.

Cum nu stau departe, mă întorc repede acasă, iau o pătură de la mine din cameră și mă întorc în Parcul

Catedralei, la bătrân. Mă apropii de el și-l acopăr cu pătura. Mă retrag discret, dar el deschide ochii și se uită lung la pătură. Sper să nu mă vadă. Prea târziu! Bătrânul se trezește. Vreau să plec, însă mă oprește și-mi cere să mă așez puțin lângă el.

Facem astfel cunoștință. Îi spun că sunt student la Teologie în anul II. El, ținând pătura strânsă la piept, îmi povestește că merge până la casa părintească din satul său natal, undeva prin județul Timiș. Aștepta trenul de după-masă și s-a gândit între timp să facă o vizită la Catedrală și în centrul Timișoarei. Îmi spune că îi era dor de Timișoara. Din vorbă în vorbă, îmi dezvăluie crâmpie din viața lui și cine e.

În tinerețe, după ce a terminat liceul Loga din Timișoara a continuat studiile la facultate. În anii '50, îmi relatează, a avut loc o revoltă a studenților timișoreni contra comunismului. Autoritățile de atunci i-au arestat pe mai mulți dintre tineri. După ce i-au anchetat, unii, printre care și el, au fost trimiși în lagăre de muncă. După mai multe peripecții, bătrânul ajunge la Aiud și întâmplarea face să fie în aceeași celulă cu Nicolae Steinhardt.

Bătrânul continuă să-mi povestească de monahul de la Rohia, de cât era de grijuliu cu ceilalți deținuți politici, de cât era de erudit, de poeziile pe care le-a învățat de la el, etc. Îi mărturisesc atunci că am citit "Jurnalul Fericirii" și că am fost impresionat de camaraderia deținuților care, deși făceau parte din confesiuni diferite, din pături sociale diferite sau aveau nivele de cultură diferite, au făcut front comun, dovedind că iubirea poate învinge chiar și în fața barbariei din pușcării.

Bătrânul, strângând pătura la piept, îmi spune: "Lecție greu de învățat este ce spui tu acolo. În celulă, suferința comună ne unea și camaraderia noastră era ca un fel de reacție de rezistență la iadul acela. Nu e însă ușor

să înveți sacrificiul de sine și să te lași pe tine pentru celălalt. Totu-i bine și frumos în vorbe, dar, când gardianul te întreabă, ținând amenințător, dacă tu ești cel ce ai vărsat gamela de apă pe jos și știi că iei bastoane pe spate ca să-l scutești pe altul să le ia, atunci vezi dacă ești capabil să iubești. Acea este iubirea. Iubirea este dăruire și uitare de sine, dragul meu.” Văd că amintirile îl fac să se îndrepte de spate de parcă atunci ar fi luat pe spate bastoanele de care chiar vorbise.

Continuând să-l descos pe bătrân, fiind curios să-mi spună cât mai multe din ce știa și învățase în viață, aflu că și el e un călugăr de la Mănăstirea Rohia. Îl întreb dacă știe cum a fost botezat Nicolae Steinhardt. ”Sigur, dragul meu, stăteam de pază la ușă când a fost botezat ca să nu vină gardianul. Dosiserăm o cană de apă special pentru asta și preotul a spus formula de botez, turnându-i-o pe cap. A fost un moment emoționant pentru noi toți. Un fel de victorie a sufletului contra bastonului și a cizmei. Eram toți fericiți, de parcă ne crescuseră aripi, nu altceva.” Îi văd fața înflorind la activarea acestor amintiri.

Mai stăm puțin împreună și apoi îi spun că trebuie să mă duc la cursuri. El insistă să îmi dea înapoi pătura. Îl rog să o păstreze în schimbul frumoasei mărturisiri pe care mi-a făcut-o. Ne luăm rămas bun și apoi fiecare rămâne cu ale sale.

Mai târziu i-am căutat numele printre tinerii deținuți la Timișoara în acea perioadă. L-am găsit printre studenții arestați. Îmi va rămâne toată viața în minte ce mi-a spus la un moment dat bătrânul: ”Pe Dumnezeu nu-l găsești decât după ce ți-ai rupt gâtul tot căutând viața primprejur și nu o găsești. Dar mai este o cale, spunea uneori părintele Nicolae : decizia fermă și inflexibilă ca orice s-ar întâmpla cu tine în viață, niciodată să nu-ți pierzi încrederea în iubirea Domnului pentru Tine.”

Simțeam gândul bătrânului ca fiind eliberator și pacificator. Vroiam să cred că iubirea Lui este și începutul și sfârșitul căutărilor mele. Câtă pace din partea gândurilor materialiste are sufletul care a simțit măcar o dată iubirea și care este convins până în profunzimea sa cea mai adâncă că are deja în iubirea aceasta tot ce-i trebuie...

Iunie 2018 - Situația Bisericii Catolice în Québec

După doi ani de răbdare, am scăpat de cei 270 de kilometri dus-întors pe care trebuia să-i parcurg pentru a ajunge la serviciul din St. Hyacinthe. Iarna, când erau furtuni de zăpadă specific canadiene, petreceam și cincisprezece ore pe drum. Domnul a făcut o minune cu mine dăruindu-mi un post de specialist în îngrijire spirituală chiar lângă casă. Acum am de vizitat patru cămine de pensionari în pierdere de autonomie și un spital mai mic din regiune. Lucrul este mult mai ușor. Nu mai ajung epuizat acasă.

Cum am precizat anterior, înainte vreme, posturile de îngrijire spirituală din sistemul de sănătate în Québec erau ocupate în exclusivitate de preoții catolici. Cam la fel cum în România sunt acum preoții de la spitale. Aici însă, de-a lungul timpului, numărul lor s-a redus considerabil. Guvernul provinciei, în avântul spre secularizarea completă a societății, și, în plus, datorită imigrărilor masive din toată lumea în această regiune franceză a Canadei, s-a orientat spre o acompaniere spirituală deconfesionalizată în spitale și centrele de sănătate de stat. Cu alte cuvinte, se dorește o acompaniere a tuturor pacienților, indiferent de afilierea lor religioasă sau orientarea lor spirituală.

În noul birou care-mi este pus la dispoziție găsesc multe obiecte rămase de pe timpul activității preoților catolici. Printre ele sunt și mai multe anuare editate de-a lungul anilor de către Arhiepiscopia Romano-Catolică din regiune. La sfârșitul fiecăruia se găsesc date statistice cu numărul de biserici din regiune, cu numărul de preoți, de călugări și călugărițe, de boteze, de confirmări, de căsătorii și de înmormântări oficiate în fiecare an. Numerele acestea povestesc istoria Bisericii Catolice din Quebec din ultimii zece ani.

Doar în regiunea noastră, în Estrie, în ultimii zece ani, catolicii s-au văzut nevoiți să abandoneze, să vândă sau să dărâme 62 de biserici (aproximativ o treime din totalitatea bisericilor existente). Numărul preoților s-a redus considerabil, de la 198 la 92, iar cel al călugărilor, de la 1670 la 715, majoritatea dintre ei fiind oameni cu vârstele între 70 și 100 de ani. Botezele și căsătoriile s-au înjumătățit. Doar înmormântările au rămas constante. Am observat această realitate în Occident mai peste tot pe unde am umblat. Însă aici, la noi în regiune, am văzut pentru prima oară datele exacte puse la dispoziție de autoritățile religioase.

În anul 2011, când ne-am instalat în această zonă, am făcut o plimbare cu mașina să vedem satele învecinate nouă. Doisprezece localități mai mici sunt înfrățite în această subregiune. Sunt presărate, ca și la noi în România, printre dealuri, păduri și lacuri, pe o rază de treizeci de kilometri. Au fost fondate de coloniștii englezi și francezi pe la mijlocul secolului al XVIII-lea. Dată fiind influența și importanța Bisericii în acele timpuri, coloniștii s-au luat la întrecere în construirea de biserici impozante. Înalte, lungi, majoritatea în stil romanic, seamănă cu niște catedrale. Dotate cu loje generoase, cu orgă și altare majestuoase se văd de departe, cu mult înainte de a intra în localitate. Lângă biserici, preoții locuiau în presbiterie

spațioase cu unul sau două etaje, care erau îngrijite de femeile din sat. Aceste biserici imense însă, cu trecerea timpului și odată cu scăderea practicii religioase, au devenit foarte greu și scump de întreținut. Puținii credincioșii rămași se găseau în imposibilitatea de a întreține aceste clădiri monumentale, iar deznodământul nu a întârziat. În ultimii zece ani, opt biserici și-au închis porțile în cele doisprezece localități. Unele au fost transformate în centre comunitare, altele au fost vândute la tot felul de firme private care le-au dat altă întrebuințare sau, pur și simplu, au fost demolate.

Pe de altă parte, statisticile arată că Biserica Romano-Catolică pierde în Estrie câte zece preoți pe an, în timp ce numește doar unul singur. Din acest motiv, preoții au câte trei-patru biserici în grijă și nu mai au timp de altceva în afară de serviciile duminicale și de cele de urgență (boteze și înmormântări). O cunoștință, preot catolic, care face parte dintre micul grup al celor tineri (are doar 67 de ani) îmi spunea nu demult că, în ritmul acesta, în maxim zece ani vor închide toate bisericile. Principala lor sursă de venituri sunt înmormântările bătrânilor care sunt încă religioși și cer familiilor înainte de a muri să le plătească aceste servicii.

Tristă situație, confirmată de altfel de către arhiepiscopul catolic de Sherbrooke care, chemându-mă într-o vizită de curtoazie, îmi confirmă că aici Biserica Romano-Catolică își trăiește ultimii ani de viață. Din coincidență, în anul 2000, Monseigneur Luc și cu mine ne-am întâlnit în cadrul unei conferințe la Roma. Mă recunoaște și atunci mi se deschide. Începe să-mi relateze problemele lor, care se pare că sunt prinse într-un cerc vicios. Deoarece practica oamenilor și numărul preoților au scăzut dramatic, Biserica nu mai găsește persoane competente care să organizeze activități destinate tinerilor. Din acest motiv, nu mai găsesc nici candidați la

preoție, ceea ce revine în cerc la problema inițială. Singura soluție găsită până acum este să aducă preoți din Africa sau America Centrală, aceștia având însă o cultură și obiceiuri diferite față de bătrânii de aici.

Când îmi vorbește de Biserica Ortodoxă, îl simt nostalgic. Îmi mărturisește că, dacă ar putea, astăzi ar hirotoni preoți căsătoriți. Împreună cu alți episcopi catolici au gândit o strategie pentru a se pregăti pentru momentul în care Vaticanul va permite căsătoria preoților. S-au gândit să crească numărul diaconilor căsătoriți din biserică. Dar, din alte surse, am aflat că nu au candidați nici pentru acest lucru, fiindcă pentru diaconie se cer șase ani de studii teologice, atât pentru candidat, cât și pentru soția lui. În concluzie, în timpul întâlnirii, simțeam neputința și descurajarea acestui om care a rămas să peticească multiplele găuri din barca la care vâslește.

În același timp, oamenii, evitând barca aceasta găurită și cu renume rău, caută un loc în care să găsească răspunsuri la întrebările vieții și în care să se adăpostească de torențele materialismului postmodern care înghit totul în cale. Aceste locuri au devenit astăzi mai mult virtuale, deoarece oamenii și-au pierdut încrederea în comunitățile religioase tradiționale.

Mă gândesc uneori că istoria Bisericii Romano-Catolice din Québec ar putea să fie un semnal de alarmă pentru orice altă Biserică, poate chiar și pentru a noastră a cărei fii și fiice suntem, care să ne conștientizeze ce bogăție avem în mâinile noastre și cât de ușor o putem pierde, dacă transformăm mesajul ei de iubire infinită în orice altceva mai puțin în iubire.

Aprilie 1997 - Rugăciunea ca respirație

Cât de greu îi este unui suflet tânăr chemat de Ființa Iubire să se elibereze de egoismul și de materialismul sistemic al unei societăți care încearcă sub orice formă să îl înregimenteze.

Uneori ai senzația că, în efortul de a ieși la suprafață pentru a gusta din oxigenul spiritual, ești înecat de valuri peste valuri, de opinii și de obligații, care se prăvălesc peste tine și care te învârt în furia lor până amețești.

Cât zbucium pentru a inspira o gură de iubire curată în lumea aceasta în care ți se cere să te zbați și să dai din tot ce ești tu ca să poți din când în când să scoți capul la suprafață și să respiri viață.

Uneori, te cutremuri văzând rechinii acestei mări întunecate ridicăți în slăvi pentru că și-au umplut burțile lor grase cu suflete delicate, gingașe și inocente. Te îngrozești când vezi cum ademenesc inimile fragile spre hăurile poftelor lor, transformându-le mai apoi în suflete răpitoare. Simți atunci că ai vrea să pornești într-o cruciadă sfântă împotriva lor. Dar nu poți, pentru că te vezi sufocat în neputință și în singurătatea propriului tău strigăt de luptă.

Cât de greu este unui suflet chemat de Iubire să vadă uitarea în care omul trăiește... Privindu-o, realizează că uitarea zilelor noastre nu este un rezultat al unei neatenții întâmplătoare, ci este o uitare ca sistem de gândire, o credință asumată, aleasă, dorită și promovată pe scară largă care urmărește neapărat să te înghită sau cel puțin să te amortească. Uitarea Iubirii...

Într-un asemenea întuneric de gânduri mergeam prin centrul orașului, simțindu-mă pierdut și părăsit în

jungla disperării. Îmi simțeam inima înghețată de gerul gândurilor care se prăvăleau peste ea fără încetare. Până și picioarele erau grele și dificil de mișcat, recitând în mersul lor versuri de plumb. Simțeam că sunt sufocat de fumul de moarte care-mi înconjura inima.

Atunci, în acel întuneric, Claudiu, un prieten de suflet, se apropie de mine și, văzându-mă tulburat, îmi pune mâna pe piept și-mi spune mișcat de suferința mea: "Domnul să te ajute". La atingerea lui am simțit cum îmi cade pe inimă o rază de lumină și, ceea ce nu putea face inima mea, a făcut inima lui care a rostit pentru mine o cerere adresată Iubirii. Iar Aceasta nu a așteptat mai mult : cu mâna Ei caldă mi-a dezghețat sufletul și m-a scos din negura apăsătoare. Am simțit atunci pe loc cum iarăși pot să mă ridic pe vârfurile picioarelor spre Ea și să-i dau la rândul meu un sărut.

Noi nu realizăm și credem uneori că este un gest insignifiant rugăciunea făcută cu inima mișcată. În realitate, nimic nu este mai puternic pe pământ ca o inimă ce cheamă Iubirea în ajutor. Ea are așa o mare putere încât poate curba întregul univers și chiar mai mult decât doar universul. O astfel de inimă poate traversa dimensiunile și aduce prin simțirea ei Împărăția Cerurilor pe pământul nesimțitor. Unei astfel de inimi dăruitoare i se închină timpul, îngerii i se pleacă și-i slujesc și chiar Iubirea însăși o îmbracă în puterea dragostei Ei. O astfel de inimă poate orice, pentru că este traversată de sângele Iubirii care este puterea absolută.

Astfel de ajutoare primim uneori, fără ca măcar să știm de ce, atunci când un suflet iubitor coboară prin rugăciune cerurile pentru noi. Chiar și acum, după zeci de ani de curtare a Iubirii, nu am întâlnit putere mai mare pe pământ ca rugăciunea unei inimi calde. O astfel de inimă este născătoare de pace, de libertate, de înțelegere. Este hrănitore și îmbătătoare, ghid și iluminare, generozitate

și bucurie, mângâiere și încurajare. Dar nu prin ea însăși este toate acestea, ci prin sângele care curge prin ea, sângele Iubirii. Rămâne așa, atâta timp cât este lipită de Aceasta și se hrănește cu seva Ei, atâta timp cât se golește de oxigenul lumii acesteia (materialismul egoist) și se umple de oxigenul ceresc, de Iubire. Întotdeauna când Domnul Iubire este împins prin cămărilor sale, inima se împlinește și zburdă bucuroasă simțind că are carburantul care-i era destinat dintotdeauna.

Rugăciunea este respirația spirituală care aduce prin plămâni spirituali oxigenul iubirii în suflet. Oxigenul spiritual este amintirea continuă și ritmică a Celui iubit. Această amintire întreține metabolismul iubirii, arderea ei. Doar prin ea sufletul își poate mișca mușchii spirituali – voința. Fără amintirea continuă și fără curgerea iubirii prin venele sufletului, sufletul se sufocă, se atrofiază și se cangrenează.

Când vorbesc de cât de importantă este respirația iubirii îmi amintesc de una din peripețiile pe care le-am trăit la Marea Neagră într-o vacanță. Eram în stațiunea Neptun împreună cu același prieten care s-a rugat pentru mine ca să ies la suprafață din marea neagră a deznădejdei sufletului meu.

Motivul principal pentru care îmi plăcea să merg la mare erau valurile. Într-una din zile, văd că acestea încep să crească și să fie pe gustul meu. Intru în apă și începe distracția. Săream peste ele, le înfruntam direct, mă lăsam ridicat de ele înainte de a se sparge mai aproape de mal, intram prin ochiul lor ca să admir tunelul de aer pe care îl formau și mă lăsam învârtit de ele până amețeam. Profitam de bucuria aceasta cât puteam mai mult.

Din cauza euforiei, nu am remarcat că salvamarii fluierau de pe mal și scoteau lumea din apă, nici faptul că pe catargul de pe plajă era ridicat steagul care anunța furtuna. Împreună cu ceilalți înotători distrași de

frumusețea valurilor continuam să înotăm peste ele. Am remarcat la un moment dat că acestea parcă prea ne ridicau spre cer. De pe culmea lor puteam vedea plaja în toată lățimea ei. Tot atunci am văzut că nu mai erau oameni pe diguri și că valurile treceau peste ele. Am decis că e momentul să mă întorc spre mal și am început să aud fluierăturile insistente de pe plajă.

Când am ajuns în zona în care valurile se spărgeau, mi-am dat seama că nu-i de joacă. Deși făcusem câțiva ani de înot de performanță, participând la competiții și obținând câteva diplome, valurile acelea îmi puneau la încercare toate capacitățile mele de înotător. Când se spărgeau, cădeam cu ele aproximativ trei metri în gol și mă loveau de fundul mării, învârtindu-mă și punându-mă în imposibilitatea de a-mi controla mișcările. Când încercam să revin la suprafață, următorul val se spărgea peste mine și nu mai aveam timp să trag aer în plămâni.

Trei astfel de valuri uriașe m-au ținut la fund până când, într-o mișcare de disperare, am reușit să inhalez prima gură de aer. Nu pot descrie cât de bună a fost! Începeam să cred că istoria mea s-a terminat acolo. Acea gură de aer m-a salvat. O simțeam ca pe un nou început. Am trăit-o ca pe o renaștere, ca pe o revenire la viață. Acea gură de aer m-a ajutat să mai traversez câteva valuri și apoi altele, până am revenit la mal și m-am prăbușit epuizat pe nisip.

Salvamarii fluierau și țipau cât puteau ei de pe mal, dar din nefericire nu au reușit să-l salveze pe unul dintre noi, care a rămas prins în furtună și care s-a apropiat prea mult de dig. Nu am realizat în ce pericol am fost decât atunci când am văzut salvamarii încercând să-l recupereze pe nefericit. Nu am să uit niciodată gura de aer trasă în piept cu disperare la Marea Neagră.

Rugăciunea prietenului meu a fost acea gura de aer trasă în piept care m-a ajutat să respir când sufletul meu

era sub marea deznădejdie și m-a readus la viață. De multe ori suntem prinși prin nebăgare de seamă de valurile vieții, care la început par un motiv bun de joacă și care pe neobservate se pot ridica la înălțimi înfricoșătoare. Atunci avem nevoie de salvamari care să ne avertizeze sau care să vină după noi. Doar atunci putem înțelege cât de importantă este o gură de oxigen spiritual, de amintirea că orice s-ar întâmpla suntem iubiți, că nu suntem singuri și că furtuna va trece. Ce mult face atunci o simplă rugăciune făcută în disperare și pe apucate! Ce mult contează o simplă atingere pe umăr sau o îmbrățișare. Aceași senzație a gurii de aer proaspăt tras în piept o am de câte ori, fiind prins de gândurile vieții, spun un simplu "Doamne Iisuse, ajută-mă". Simt că parcă scot puțin capul peste apa involburată a mării negre a vieții și respir iarăși. Simt cum renasc și cum sunt ridicat de brațele Iubirii însăși.

Iubirea mea dragă! O, dacă aș putea să nu Te uit niciodată! Să nu mă las prins de negreala lumii care mă separă de Tine. O, dacă aș putea să respir la nesfârșit parfumul Tău. Ce rău îmi pare că Tu, fiind la o distanță de un gând de mine, eu te cred departe. Pe Tine, Cel ce arzi de dragul meu cu doruri infinite.

Noiembrie 2018 – Pacientul care nu putea muri cu inima încărcată

Există multe expresii românești, franceze și, cu siguranță, în multe alte limbi de pe pământul ăsta, care încurajează oamenii să țină în ei secretele dureroase ale vieții lor până la moarte. Mai este încă prezentă printre noi mentalitatea de a ne convinge că suntem capabili să ținem în noi toate rănilor sufletului nostru, fie primite de

la alții, fie făcute altora, fără să recurgem la liberatoarea iertare.

Din practica de acompaniator al bolnavilor și din experiența mea ca preot ortodox, am remarcat că luăm decizia de a tăcea și de a arunca în inconștient (credem noi în uitare) toate experiențele traumatizante pe care le-am trăit, fie pentru că ne e rușine, fie pentru a ne proteja, fie pentru a proteja o persoană sau persoane esențiale din viața noastră. Tot experiența arată că, din momentul în care facem acest lucru, sufletul nostru și, mai pe urmă, trupul nostru se îmbolnăvesc. Cu cât mai multe astfel de secrete nerezolvate ținem în seiful sufletelor noastre, cu atât devenim mai disfuncționali și mai bolnavi. Tot ceea ce suntem noi ca personalitate, ca suflet, ca ființă se va forma prin reacție cu aceste secrete.

Prin eforturile de a le arunca în uitare, ieșim dintr-o dinamică de viață (materială și spirituală) sănătoasă și intrăm într-una malativă. Energia sufletului nu mai este folosită pentru căutarea Iubirii și creșterea prin Ea, ci este consumată pentru întreținerea sistemelor psihice construite cu scopul de a împiedica amintirile dureroase să revină la suprafața conștiinței. Cum impulsurile rănilor sufletești cresc exponențial în timp, improvizațiile psihice prin care ne protejăm au nevoie să cheltuie din ce în ce mai multe resurse pentru întreținerea și consolidarea lor. Acesta este un proces energivor care ne consumă și care ne blochează în același timp o dezvoltare afectivă armonioasă. Într-un târziu, sufletul nu mai are resurse (nici spirituale, nici fizice) suficiente pentru a se susține și intră în starea de insuficiență energetică, în oprirea motoarelor și în imposibilitatea de a întreține întregul sistem.

Din câte am experimentat ca duhovnic și ca specialist în îngrijirea spirituală, majoritatea rănilor ascunse care ne malformează sau ne strâmbă sufletele sunt cauzate fie

de către persoane esențiale nouă, de la care ne așteptam firesc la iubire necondiționată, fie de faptul că noi am rănit persoane față de care eram datori cu această iubire. Să nu uităm că putem introduce și Ființa Iubire pe lista persoanelor esențiale care considerăm că ne-au rănit sau pe care le-am rănit. Manierele eronate de a-I interpreta acțiunile, pot și ele să cauzeze răni fundamentale sufletelor noastre. În ceea ce privesc celelalte persoane sau în ceea ce ne privește pe noi înșine, rănilor de iubire sunt asociate în general cu iubirea egoistă, o iubire care rănește prin eforturile de a subjuga intereselor sale pe cel de lângă el.

Este trist, dar practica arată că majoritatea rănilor fundamentale suferite de suflete sunt cauzate de tați, de mame, de frați, de surori, de unchi, de mătuși, de verișori, de copii, de bunici, de iubiți și iubite, de preoți, de profesori și de orice altă persoană care are o autoritate sau o reprezentare spirituală esențială pentru sufletul nostru.

Nimeni nu poate răni mai mult un suflet ca aceste persoane, nimeni în afară de condiționarea într-o credință care ne prezintă divinitatea ca fiind legalistă și justițiară. De câte ori nu am auzit în practică expresia îndurerată: "Ce i-am făcut lui Dumnezeu ca să merit așa ceva?" Convingerea că Ființa care depășește lumea aceasta ne-a dorit suferința poate dura mai mult ca violența unui părinte abuziv sau nepăsarea unui iubit care ne-a abandonat. De aceea este esențial să ajungem la convingerea fermă că Ființa Iubire (Domnul inimilor) nu este decât iubire și orice act al Ei este un gest de iubire. Dacă respectă libertatea omului de a distruge, de a abuza, de a frânge inimile altor oameni, tot El va prelua acele ființe distruse, frânte, nebăgate în seamă și aruncate la gunoi de ceilalți oameni și le va transforma în îngerii iubirii.

Am fost surprins să văd în România ca duhovnic și, mai pe urmă, în Canada, lucrând cu bolnavii și persoanele în vârstă, câte răni ne pot cauza oamenii cei mai apropiați nouă. Pot îndrăzni să spun că nouăzeci la sută dintre rănilile spirituale vin de la părinți, de la frați și de la copii. Înainte de a fi preot, aveam impresia că abuzurile emoționale prin care am trecut ca și copil erau o excepție. Credeam că în celelalte familii este raiul pe pământ. După hirotonire ca preot, nu mică mi-a fost surpriza să întâlnesc în mărturisirile oamenilor atâtea abuzuri fizice și emoționale majore, atâtea proiecții a nereușitelor personale ale părinților pe copii și atâtea incesturi de toate felurile, încât realizez acum că acesta este "normalul" sordid în care trăim cu toții.

Naționalitatea și cultura diferită a celor două țări în care am trăit nu are nici o influență asupra situației. Aceeași realitate este prezentă și în România și în Canada. Omul este unul, orice naționalitate ar avea. Atâtea răni și suferințe cauzate nu de străini pe care nu-i cunoști și pentru care nu însemni nimic, ci de tata, de mama, de fratele sau de propriul copil! Răni cauzate de oameni care ar trebui în mod normal să te ajute să crești și să te hrănească cu iubire necondiționată. În loc de aceasta, primim și ne dăm unii altora iubirea noastră egoistă - ucigătoarea sufletului. Noi pe noi înșine ne distrugem inutil, din egoism și din lipsă de iubire altruistă. Dacă aș putea descrie câte am văzut și câte am auzit... dacă aș putea să transmit prin cuvânt încărcătura emoțională a întâlnirilor pe care l-am trăit de-a lungul anilor... Cât poate distruge iubirea egoistă...

Prima dată când am aflat de o astfel de situație a fost când, fiind doar profesor de religie la școală, o fetiță de treisprezece ani, plângând amarnic, a împărtășit cu mine durerea ei că tatăl său vitreg o violează. Faptul că mi-a revelat gestul de ne-iubire a eliberat-o. Însă pe mine așa

m-a înfuriat auzul acelor lucruri că nu m-am putut abține și l-am amenințat pe acel om că-l dau pe mâna poliției dacă mai repetă. S-a speriat și el și, după starea de bine a fetei, cred că nu s-a mai repetat.

Am fost surprins să văd incidența mare a acestor gesturi egoiste, indiferent de educația, cultura sau starea economică și socială a familiilor. Imi permit să expun această situație nu ca să arăt cât suntem cu toții de murdari, ci ca să evidențiez câtă nevoie avem de iubirea care ne poate scoate din mizerie. Deseori întâlnesc oameni pe moarte care duc cu ei în suflete răutățile acestei lumi. Este o moarte urâtă, a unui suflet prizonier, paralizat de ne iubire. Câtă frică, cât cutremur, câte regrete... câtă suferință inutilă.

Domnul ne dăruie ocazii peste ocazii de eliberare și de iertare. Prin pacienții de la îngrijire paleativă am avut parte de multe astfel de experiențe. Majoritatea dintre ei se luptă și rămân în viață până când reușesc pe patul de moarte să se elibereze într-un fel sau altul. De cele mai multe ori o mărturisire este suficientă.

Acesta este cazul pacientului pe care l-am întâlnit astăzi. Doctorița de gardă nu înțelege cum de acest bătrân de 87 de ani mai este încă în viață și de ce se luptă atâta să nu moară. La admiterea în spital, nu credeau că va trăi mai mult de o săptămână, dar uite că au trecut trei luni și el este încă în viață. În general, bolnavii nu vorbesc lucruri foarte intime legate de abuzuri psihice sau fizice cu personalul spitalului și cu atât mai puțin cu familia. De obicei acest "privilegiu" ne revine nouă. Acestui bolnav i-au trebuit trei luni să se decidă să-mi vorbească. Era un bătrânel scund de statură, slăbit și extrem de tras la față. Mă prezint cine sunt și mă cheamă să mă așez lângă el.

Fără alte politețuri sau conversații ajutătoare, scoate un oftat profund, parcă venit din străfundurile inimii lui și îmi spune: "Am hotărât să nu merg pe lumea cealaltă cu

gunoiul ăsta pe suflet. Am crezut că-l pot duce cu mine în mormânt, dar nu pot. Nu pot muri cu el pe suflet. Toată viața am trăit cu bolovanul ăsta în spate și nu vă pot spune ce greu mi-a fost. Dar acum, gata. Jos cu el! Afară cu gunoiul!”

Îmi povestește apoi abuzurile sexuale pe care le-a îndurat din partea unui membru al familiei timp de opt ani. Îmi spune că nu a vrut să spună nimănui cele întâmplate de frică să nu facă la rândul lui pe alții să sufere și pentru că în același timp îi era rușine. Din cauza abuzurilor nu s-a putut simți liber niciodată, nu a putut întemeia o familie, nu a avut copii. Îi era rușine de ce a trăit și îi era scârbă de relațiile intime. Toată viața lui a fost subjugată acelor traume. Ceilalți membri ai familiei și cunoscuții lui credeau că are o fire ascunsă și timidă. Personalitatea lui s-a format în jurul rănilor pe care nu a putut nicidecum să le depășească singur. Nu a putut niciodată în viață să se roage, văzându-l pe Dumnezeu ca pe un complice la acele fapte.

După ce termină povestirea îmi spune că acum îl iartă pe abuzator și că nu mai contează nimic altceva decât să se elibereze și să facă pace cu Dumnezeu. Îi spun că îi admir curajul și dorința de a ajunge la pace. Scoate un suspin lung și îmi spune cu o voce din ce în ce mai stinsă că știe că nu era vina lui Dumnezeu și că omul celălalt era el însuși prins de către demonii lui. Îl văd că se luminează la față și că trăsăturile i se schimbă. Îmi spune că se simte eliberat și că așa, în pace, poate pleca din viața aceasta. Îl văd închizând ochii și credeam că a adormit. După două minute expiră pentru ultima dată și moare sub ochii mei. Avea fața unui om liniștit. Chem doctorița care, după ce constată decesul, rostește un : ”în sfârșit a reușit să plece...” Apoi râde și îmi spune că de acum mă va chema mai des.

Am întâlnit zeci și zeci de astfel de cazuri. Întâlnindu-mă cu ei, îmi amintesc de cuvintele Iubirii care ne sfătuiește să ajungem cum putem noi mai bine și mai repede la iertare și la pace. Uneori este un efort titanic să ierți lipsa de iubire a celor care reprezintă prin poziția lor socială iubirea, dar în același timp este un pas necesar pentru ca viața să poată continua.

Aceste lecții ale vieții ne învață că omul, prin el însuși și dezlegat de Domnul Iubirii, în orice poziție socială s-ar afla (de părinte, de frate, de fiu sau de fiică, de doctor, de profesor, etc.), nu poate să ne dăruie ce caută prin fire inima noastră. Nu poate, oricât ar dori și oricât ar încerca, deoarece are în el rămășițe de egoism. Doar Ființa Iubire ne poate crește, ne poate elibera și ne poate umple sufletele de iubire dăruitoare și nu egoistă. De aceea Iisus Iubire ne-a spus că cine iubește pe tată sau pe mamă, pe soț/soție sau copii mai mult decât pe El nu înțelege Iubirea. Ne spune acestea nu pentru că ar avea El nevoie de iubirea noastră, ci pentru că știe că noi avem nevoie de iubirea Lui pentru a depăși egoismul și rănilile pe care acesta le produce.

Omul nu are o privire de ansamblu, supradimensională, asupra propriei sale existențe. Neputându-se dezlipi de propria lui concepție de viață, crezând că iubește și că face gesturi de dragoste semenilor săi, nu are cum să știe care gest de dăruire va crește și va elibera pe semenul său și care gest îl va răni sau îl va zdrobi. De multe ori, chiar mândria celor apropiați, care cred că ne vor binele, produce suferințe și răni.

Doar Iubirea curată ne poate descoperi ceea ce avem nevoie și noi și ceilalți din jurul nostru, pentru a crește spiritual și a ne elibera de lanțurile noastre. Doar Ea te ajută să auzi glasurile inimilor prizoniere și să le înțelegi necesitățile. Doar Ea te poate mișca, de multe ori chiar

fără să știi de ce, spre ajutorul celor dragi ție. Doar Ea poate cu adevărat să fie părinte, frate, fiu, preot, doctor, profesor și încă multe altele. Dar dacă nu învățăm lecția aceasta esențială - ca nu la om să căutăm iubirea, ci la iubire să căutăm iubirea - nu putem ieși din eroarea umanistă. De multe ori însă, această lecție se învață prin multe, multe suferințe.

August 2021 - Preoția în Canada

Astăzi este hramul bisericii ortodoxe din Sherbrooke în care români, sârbi, moldoveni, ruși și francezi convertiți suntem împreună cu scopul de a ne adăpa din izvoarele Iubirii. Limba și originea etnică au trecut pe planul doi. Acum, tot ceea ce contează, sunt valorile iubirii care se revarsă peste noi toți.

De când am primit darul să slujesc în biserica aceasta am simțit că nu noi, ci o Ființă nevăzută o întreține în permanență. Toți suntem voluntari. Singura cheltuială pe care o avem este chiria. Niciodată nu a lipsit nimic pentru ca slujbele să continue. Această mână nevăzută le face pe toate. Are grijă de toate. Tot Ea aduce în comunitate pe cine vrea și tot Ea scoate pe cine vrea. Mulți curioși au venit să asiste la Sfânta Liturghie în acești șase ani. Unii stau, alții pleacă.

În ceea ce mă privește, m-am obișnuit ca de șaisprezece ani să fiu preot voluntar și încep să cred că este bine și așa. Fără multe venituri nu există dispute între preoți și între oameni. În Québec, majoritatea preoților fie sunt plătiți cu sume foarte modeste, fie sunt voluntari. Din cele douăzeci de biserici ortodoxe române, doar trei își întrețin integral preoții, punându-le la dispoziție o locuință și plătindu-le un salariu echivalent cu

salarul minim pe economie. Celelalte lăcașe există datorită sacrificiului preoților și a familiilor acestora. Voluntariatul, pe de altă parte, te recompensează cu mai multă pace și cu libertatea de a te concentra pe acompanierea spirituală a oamenilor în loc de alte lucruri administrative. Majoritatea colegilor mei au câte un serviciu pentru a-și putea întreține familia, iar episcopii tolerează această situație ne-având nici ei cu ce să-i plătească. Dacă vrei să emigrezi în Canada cu gândul de a fi preot este indispensabil de știut de la început că te așteaptă apostolatul și o frumoasă, deși nu ușoară, jertfă de sine. Cu toate acestea, Acea mână nevăzută de care aminteam mai sus nu lasă nerecompensată niciodată dăruirea de sine, ci o răsplătește și în viața aceasta și în cea viitoare. Cele mai valoroase plăți pentru mine sunt cele în iubire, deoarece te umplu de viață și îți dăruie putere să continui.

Astăzi, sărbătorind cei șase ani de la înființare, avem bucuria să fie cu noi arhiepiscopul Canadei. Este un bătrânel care nu se formalizează și care este concentrat pe esențial, pe rugăciune, pe dragoste, pe altruism... Îmi este foarte drag de el. Îl simt ca pe un părinte blând care ține la mine și la oameni. Relația aceasta părintească îmi face bine. Când vine la noi, în loc de toate protocoalele obișnuite, îl iau în brațe și-i spun: "Bine ai venit, dragă părinte. Ne-ai lipsit." El îmi spune uneori că îi este drag de mine, lucru care mă introduce în firescul unei familii cerești. Aceasta este una dintre compensațiile de care aminteam. Mai primesc astăzi încă o compensație când o fetiță de nouă ani vine să mă întrebe despre Domnul. Îi răspund și la sfârșit mă îmbrățișează bucuroasă. Bucuria ei era un alt cadou scump mie.

Apoi, înainte de plecare, în parcare, un om pe care nu-l mai văzusem niciodată, mă roagă să-l ascult. Acest om, pe la 65 de ani, înalt și solid, îmi spune că este

de origine armeniană și că simte nevoia să-mi povestească istoria vieții lui. După ce și-a cerut iertare că îmi va întuneca ziua cu dificultățile prin care a trecut, îmi povestește copilăria sa sumbră, dominată de un tată vitreg extrem de violent, care în mai multe rânduri a încercat să scape de el. După câțiva ani de suferință în care și-a pierdut orice dorință de a mai trăi, are un accident de care-l acuză pe același tată.

La spital, fiind între viață și moarte, trăiește experiența luminii. Spunea el că, în timp ce era întins pe targă la urgențe, sufletul lui a părăsit trupul și plutea deasupra lui. Îi vedea pe cei din jurul lui, precum se vedea și pe el însuși. După aceea, l-a înconjurat o lumină care a înlocuit tot fundalul câmpului său vizual și a fost condus în cer. Acolo vede o ființă care i se pare a fi un bătrân, deoarece avea părul din lumină albă. Acesta îi spune doar atât: "Nu te teme. Voi fi cu tine întotdeauna." Îmi povestește de iubirea simțită în prezența ființei aceleia cu părul de lumină albă. La amintirea experienței luminii văd cum îi răsar lacrimi în ochi, deși au trecut cincizeci de ani de atunci. Îmi mărturisește că nu a mai putut uita nici lumina, nici pe bătrân, nici vocea liniștitoare care l-a consolat.

Din acel moment, răutatea adulților nu mai avea vreun impact asupra lui și nu i-a mai fost frică. Nu se mai aștepta la dragoste din partea lor. Îmi spune că se vede ca un străin în această lume, simțind că adevărata viață este dincolo, în lumină. Îi era dor de ea și ar fi dat tot ce are ca să o mai poată trăi măcar încă o dată. Imi spunea: "Atâta iubire era în lumina aceea! Atâta iubire... Nu știu de ce, dar simțeam nevoia să-ți povestesc de ea. Îmi face bine și când doar îmi amintesc de ea." Îi mulțumesc pentru mărturie și ne despărțim.

Nu pot decât să-i mulțumesc Domnului pentru această sărbătoare a iubirii și pentru minunatele

compensații pe care l-am primit. Nimeni nu este așa de darnic ca Tine, Scumpul Domn al sufletului meu.

Iunie 1992 - La Surduc și la părintele Horia

Pot să mărturisesc că am fost binecuvântat cu prieteni minunați. Când aveam mai mare nevoie de ei atunci apăreau. Asta îi și făcea să fie minunați, faptul că venirea lor era ca un act de ajutor venit din altă lume. Parcă erau mișcați de o mână nevăzută care avea grijă de mine.

De data aceasta, prietenii mei cei mai apropiați, Radu și Călin m-au invitat să merg cu ei la Surduc. Mergeam împreună cu un coleg de-al lor de liceu, Adrian. Părinții acestuia aveau acolo un teren cumpărat pentru a-și construi o casă de vacanță și duceau la începutul verii o barcă cu motor pentru plimbări pe lac. Era un loc frumos în care pădurea, lacul, dealurile și toată natura în general te invitau la visare și la pace. Lacul Surduc era pe atunci într-o perioadă de tranzit, în care oamenii construiau tot felul de căsuțe și cabane în jurul zonei turistice. Jumătate de lac era considerată zonă turistică și jumătatea rămasă era o rezervație naturală.

Îmi pun în rucsac câteva haine și plecăm cu toții. Cum începusem să practic rugăciunea lui Iisus și Radu era și el interesat de ea, îmi spuneam că poate acela ar fi un loc bun în care să chemăm lumina.

Pe parcursul celor o sută de kilometri m-am lăsat dus de visare, amintindu-mi de ultima vizită la Surduc pe care am făcut-o în urmă cu vreo patru ani împreună cu mama. Avea o cunoștință în sat care era îngrijitor al rezervației naturale sau a zonei piscicole, cum i se spunea pe atunci. În fiecare dimineață mergeam cu pescarii pe lac să

verificăm dacă sunt pești prinși în plasele și în capcanele întinse. După ce au văzut că știu să vâslesc și că știu să înot, mă lăsau în timpul zilei să merg singur cu barca. Îmi plăcea enorm liniștea din mijlocul lacului. Turiștii nu aveau voie în acea parte și liniștea aceea minunată parcă te îmbrăca într-o haină de pace. Sentimentul acela îmi era familiar și se potrivea cu inima mea.

În timpul călătoriei, cei trei tovarăși de drum vorbeau între ei de evenimente din clasa lor de liceu. Tot cu ei în clasă mai era și o fostă colegă din școala generală, cu care am stat patru ani în aceeași bancă. Cu vreo doi ani mai înainte, mergând să-l întâlnesc pe Călin, am văzut-o ieșind în curtea liceului. Se ține de mână cu un băiat mai mare și afișa un zâmbet larg pe față. Se vedea cât era de îndrăgostită și de fericită. Nici nu m-a remarcat când am trecut pe lângă ei. Mă gândeam să îi întreb pe cei trei ce mai face acea colegă, dar erau prea implicați în conversațiile lor.

Din câte înțelegeam din ce discutau, Adrian ar fi fost agresat de un alt elev, cu doi ani mai mare decât el, din cauza unei colege de-a lor. O poveste de dragoste. Prietenii mei i-ar fi luat apărarea verbal, dar acela s-a arătat violent și l-ar fi lovit cu pumnul în stomac pe unul dintre ei. Pe scurt, erau cu toții indignați, atât de purtarea agresorului, cât și a colegei lor care nu le-a luat apărarea.

În ceea ce mă privește, nu-mi plăceau poveștile pline de violență și încercam să stau departe de orice forme de agresivitate. Detestam toate fetele care se valorizau prin agresivitatea cocoșilor care luptau pentru ele. Le găseam murdare de violența cu care se înconjurau și le ocoleam fără ezitare. Mă gândeam atunci, în răutatea mea, că acestea merită din plin să rămână pe mâinile acelor bătăuși ca să realizeze că sunt pe o cale greșită și să înțeleagă că ceea ce trăiesc ele acolo nu este iubire. Din punctul de vedere al tânărului naiv ce eram atunci o fată

ar trebui să fie expresia angelică a iubirii dăruitoare. Era îngerul din camera de oaspeți de la bunica. O ființă cerească care este toată iubire. Dar mi-a arătat Domnul că omul, în funcție de iubire sau de egoism, este sau nu este iubitor și începeam deja să desprind imaginea angelică de omul-femeie.

Când am ajuns în zona de dealuri a Banatului, încântat de frumosul peisaj plin de lumină amestecată cu verdele frunzelor și al pășunilor, nu-i mai ascultam pe prietenii mei. Drumul șerpuia pe lângă un râuleț și printre casele satului care străjuia barajul de acumulare. Întotdeauna am fost fermecat de pârâurile de munte, de mirifica combinație de copaci, stânci și apă curgătoare.

Într-un final, ajungem la locul de campare chiar pe marginea lacului. Un cort mai mare era deja montat pe iarba și o barcă cu motor plutea la câțiva metri de mal. Mai instalăm un cort, pregătim un foc pentru a face mâncare, punem ceaunul peste el fixat într-un trepied și sărim pentru prima dată în apa lacului.

Seara, noul meu prieten face o intoxicație alimentară și are dureri de stomac, dar până la urmă totul se rezolvă cu un leac băbesc ad-hoc. Ne culcăm pe unde putem fiecare : Călin, în cortul cel mare în care erau depozitate tot felul de materiale, Adrian, în mașina care ne-a adus, iar Radu și cu mine în cortul de două persoane pe care l-am instalat la venire.

Noaptea se lăsase peste Surduc. Nu se mai auzeau decât greierii cum cântă. Ies din cort să profit de cerul înstelat. Îmi aminteam că acolo am văzut cel mai frumos cer înstelat din viața mea. Tot acolo am învățat de la unul dintre pescari primele constelații. În Timișoara, poluarea și lumina permanentă nu permiteau să admiri minunata dantelă de stele a Căii Lactee. Nici de data aceasta cerul nu m-a dezamăgit. Era plin de stele. Se vedea întreaga galaxie cum străbate lacul reflectându-se în el. Ce

privești minunată! Ce încântare să privești acel spectacol! Nici nu simțeam înțepăturile țanțarilor care nu lipseau din acel loc. Mă plimbam admirând cerul în apa liniștită a lacului.

Când trec pe lângă mașina noastră, îl văd pe Adrian cum îmi face cu mâna. Intru în mașină lângă el. Îl văd foarte tulburat. Nu mai poate ține în inima lui de adolescent tristețea. Timp de cinci ore nu am făcut altceva decât să-l acompaniez pe acel tânăr profund rănit și aflat în pragul sinuciderii.

Îmi povestea că este îndrăgostit nebunește de una dintre colegele lui de clasă, că ea e totul pentru el, că a făcut tot ce putea pentru a-i atrage atenția, curtându-o în fel și chip, dar fără nici un succes: ea îl respingea iar și iar.

Îmi explică încă o dată altercația cu amantul mai în vârstă al fetei, amenințările lui, precum și faptul că dorea să-și sfârșească zilele acolo la Surduc. Nu putea să înțeleagă cum fata pe care o idealiza, putea să aprecieze un băiat violent și cu ea și cu ceilalți din jur. Ceea ce-l durea cel mai tare era atitudinea ei disprețuitoare. Îmi spunea: "Nici nu gândești ce dureros poate fi să vezi ochii pe care-i iubești cel mai mult în viață disprețuindu-te." Foarte îndurerat, plângea, urla și lovea cu pumnii în bordul mașinii. Se gândea, chiar înainte de a mă vedea plimbându-mă pe afară, să ia barca tatălui său și să se ducă în mijlocul lacului, unde să sfârșească toată suferința. Părinții, văzându-l în ce stare se găsește, i-au impus să ia și câțiva prieteni cu el în excursie și se pare că asta l-a salvat.

Îi simțeam durerea, dar tot ce puteam face era să-i spun că îl înțeleg și că, fără nici o îndoială, Domnul îl va mângâia și-i va vindeca rănilile. Îi arăt că nu este de dorit să se atașeze sentimental o fată care se valorizează prin violența celor care luptă pentru ea. Egoismul ei nu poate decât să producă suferință în jur și nimic altceva. Îi

spuneam că Domnul îi va trimite El fata care este pe felul lui de a fi și va găsi astfel adevărata fericire și bucurie. Într-un final, îl întreb cum o cheamă pe aleasa inimii lui. Nu mică mi-a fost surpriza când am aflat că este chiar fosta mea colegă de bancă din ciclul primar.

Am început să râd și i-am povestit că o cunosc pe fata aceea. I-am relatat că încă din copilărie îi făcea pe băieții din jurul ei să sufere. Iubirea ei se manifesta mai tot timpul prin câte un pumn sau un picior în burtă. Știam asta deoarece, fiind aproape de ea, am încasat o grămadă de astfel de "semne de afecțiune". I-am explicat că fetei îi era frică de sentimentele ei și nu știa cum să le exprime într-un mod iubitor. Din acest motiv avea sensibilitatea, sau mai bine zis insensibilitatea, unui bătauș și se simțea bine lângă genul ăsta de băieți.

Pe urmă, l-am făcut conștient că ce trăiam noi doi acolo era o mare minune dată de Dumnezeu ca să îi vindece lui inima. Care sunt probabilitățile ca noi doi să ne fi întâlnit? După numărul locuitorilor din Timișoara, poate că 0,004%. Și cu toate acestea, iată-ne împreună! Singurul băiat din Timișoara care o cunoștea foarte bine pe fata de care era el obsedat stătea cu el în mașină. Ce minune mai mare? Ce dovadă de dragoste mai mare din partea lui Dumnezeu? Era evident că Domnul Iubire m-a trimis acolo ca să-l oprească de la gestul disperat pe care avea de gând să-l facă.

El se întreba de ce nu este iubit, iar răspunsul l-a primit prin mărturia mea : ființa aceea nu este încă capabilă să aprecieze sensibilitatea, blândețea, atenția și pacea. Ca multe fete de vârsta ei, ea caută o masculinitate protectivă care se definește în mintea unei fetițe care nu a cunoscut ce este dragostea dăruitoare, prin violență, teribilism ieftin și neînțelegerea oricărui gest de reală afecțiune. O astfel de ființă vede o iubire gingașă, caldă, blândă, ca pe o slăbiciune și ca pe o stare demnă de

dispreț. De aceea se înconjoară de brute care să o protejeze de orice încercare a iubirii de a o atinge și care valorizează în locul dragostei lupta și violența egoistă. Doar prin multe suferințe și multe încercări poate un astfel de suflet să vină la Iubire... Dar ce omul nu poate, Domnul poate cu siguranță. Am încredere că Ființa Iubire o va pune și pe fosta mea colegă de bancă, undeva pe parcursul vieții ei, în fața propriilor demoni ca să-i cunoască și să o elibereze de ei.

Îi explic cum pot mai bine toate acestea noului meu prieten și-i sugerez că viața poate continua și fără ea, poate chiar mult mai bine. Îi spun că, din punctul meu de vedere, chiar dacă el nu înțelege încă, ar trebui să se simtă foarte dăruiat prin faptul că a fost respins de acea fată. Asta dovedește că are un suflet capabil de sensibilitate și gingășie pe care alte fete, care au un suflet educat prin iubire dăruitoare și nu prin violență și egoism, îl vor aprecia.

Îl introduc în ideea că iubirea obsesivă a unui om nu este sănătoasă, oricine ar fi acel om și că doar Ființa Iubire, cea care ne-a pus pe noi doi față în față, este singura care nu ne va înșela niciodată așteptările. Domnul va fi în permanență cu noi, fără să se oprească din a ne purta de grijă. Transferul reușește. A acceptat ideea că participăm amândoi la o minune. Era așa de surprins de acest lucru că a uitat complet de obsesia lui și s-a transfigurat sub ochii mei. A început și el să râdă uitând cu desăvârșire de sinucidere. Mă ia în brațe și-mi mulțumește, după care, pentru că era aproape dimineață, ne ducem fiecare să mai prindem puțin somn.

În ziua următoare, prietenul nostru a uitat de toată suferința. Ne-a dus pe lac cu barca și am încercat să facem schi nautic. Era minunat să vezi cum Domnul printr-o minune a schimbat complet inima celui frate de suflet. Atunci am căutat un loc într-o pădure din apropiere și am

stat acolo în rugăciune până seara. În timpul rugăciunii pădurea se lumina. Totul devenea translucid și parcă făcut din lumină. Parcă lumina era toate: și frunze, și pământ, și cer. M-am rugat acolo pentru Adrian și pentru fosta mea colegă pentru ca Domnul să-i ajute pe amândoi și să-i îndrume în viață.

A doua zi, Radu și cu mine ne-am propus să mergem pe jos până la o mănăstire care era situată la vreo patruzeci de kilometri de lac. Zis și făcut. Ne luăm cu noi un rucsac și pornim la drum. Mergem călugărește, unul în spatele celuilalt, învârtind la metanii în rugăciune. Din oră în oră, ne oprim să bem puțină apă.

Peste aproximativ șapte ore de mers ajungem la mănăstirea Izvorul Miron unde un călugăr tânăr ne primește bucuros. Îl chema părintele Serafim. Aveam să-l întâlnesc mai târziu la Facultatea de teologie. Era un om blând și foarte atent cu sufletele care-i ieșeau în cale. Ne primește cu drag, ne arată biserica, locurile și ne mai vorbește puțin. Prietenul meu îl întreabă despre o carte pe care tot o căuta el de mult timp: Filocalia, volumul VII. Aceasta este o colecție de scrieri ale celor care au trăit lumina și prezența Ființei Iubire. Serafim ne spune că într-adevăr este o carte frumoasă, dar că el nu o are. Bem din izvorul făcător de minuni al lui Miron, mai stăm puțin și apoi ne gândim să ne întoarcem.

Pe drum, nemaiputând merge datorită durerilor de tălpi, îi propun prietenului meu să înnoptăm la un preot pe care-l cunoșteam și care slujea în Coșava, un sat învecinat mănăstirii. Părintele Horică și soția lui au fost foarte primitori. Ne iau în casă și ne invită să luăm cina cu ei. Discutăm noi de una și de alta. Sora părintelui era noua soție a tatălui meu. Pe înserate, părintele insistă să ne culcăm în camera de oaspeți. Chiar deasupra patului era o bibliotecă mare de cărți de spiritualitate printre care, spre bucuria imensă a lui Radu, găsim și volumul VII din

Filocalia Română. Am început amândoi să citim din ea cu sete de cunoaștere. Ajungem la un pasaj care mă interpelează și care descrie cititorului cum să se pregătească pentru a face rugăciunea inimii.

Mai țin minte și acum paragraful : "Deci șezând în casă, pomenește pe Dumnezeu, ridicându-ți mintea de la toate și aruncând-o spre Dumnezeu fără de glas. Și toată simțirea inimii vars-o înaintea Lui și lipește-te prin dragoste de El." ..."lipește-te prin dragoste de El"... Suna așa natural, așa firesc inimii mele flămândă de dragoste. Înseamnă că rugăciunea aceasta este un fel de dans de îndrăgostiți. Înseamnă că sunt chemat să direcționez iubirea inimii mele spre El și să o las să zburde în brațele Lui. Și ea tot asta își dorește: ca în această săltare să se simtă liberă și fericită. Paradoxal, în brațele Lui regăsești libertatea absolută prin infinitatea deschiderii și nemărginirii Lui absolute. Nemărginirea te ia în brațe și te introduce într-o iubire crescătoare și dinamică, nu statică, cum ar crede unii. Iubirea Lui eliberează, nu limitează inima omului.

Rămânând noi așa meditativi la ce citeam, nu ne-am dat seama că se făcuse târziu. Atunci părintele vine la noi și ne spune: "no, las că vi-o dau vouă, că eu mai am una, numa' culcați-vă, că-i târziu." Facem cum ne spune părintele, bucuroși de darul primit și adormim cu îndemnurile din Filocalie în gând.

Tatăl părintelui Horia este și el preot. Bătrânul părinte Iuga este unul dintre deținuții politici de pe vremea lui Ceaușescu. Deși avea familie și trei copii, știind ce repercursiuni ar putea avea gestul lui, i-a scris o scrisoare lui Ceaușescu în care îi relata că poporul român suferă de lipsuri din cauza politicii lui de austeritate. Securitatea l-a luat din casă și l-a dus la anchetă și la pușcărie. După doi ani, i-au dat drumul și, deși a suferit, spunea că de atunci a fost cu adevărat liber pentru că a

spus ce trebuia spus și nu-i mai era frică. Avea o personalitate de luptător și de haiduc părintele acesta. Poate de aceea și-a numit băiatul Horia.

A doua zi, îi mulțumim părintelui și preotesei și ne întoarcem la Surduc cu tălpile arse și pline de bășici, nefiind obișnuți să mergem așa drum lung pe jos. Facem o baie în lac și dormim tun fericiți de această experiență frumoasă.

Mi-a rămas în minte această vacanță, înțelegând cât este de important să ne ascultăm unii pe alții în suferințele noastre și să fim generoși cu timpul nostru cu cei ce au inima îndurerată. De multe ori, ajutându-i pe alții, pe noi ne ajutăm și eliberându-i pe alții, pe noi ne eliberăm. Iar pentru noul meu prieten, care din acel moment a început și el să fie curios de spiritualitate, părinții ne spuneau: "Fericit este cel care are față de Dumnezeu un dor asemănător (*în intensitate, în putere*) celui pe care-l are îndrăgostitul nebun față de iubita lui."⁴

Octombrie 2019 – Bătrânul director și doamna profesoară

Căminul de persoane vârstnice din Richmond este unul dintre cele mai apreciate rezidențe din regiune. Aici, în ultima lor locuință, oamenii sunt foarte bine îngrijiți. Ceea ce a contribuit la bunul lui renume este atitudinea personalului față de bătrâni. Asistentele și infirmierele sunt devotate acestor oameni.

Camerele căminului sunt un fel de camere de spital pentru o singură persoană. Au vedere fie spre o mică pădurice plină de păsări și de veverițe, fie spre vechea

⁴ Filocalia Română, volumul IX, p.348

biserică din localitate. Culoarele sunt securizate pentru ca nimeni să nu poată ieși singur, deoarece unii dintre bătrâni au anumite grade de demență și uită ce fac. Au la mână brățări de identificare și localizatoare GPS ca în cazul în care unul dintre ei iese din instituție pe neobservate să poată fi repede găsit. Cei care sunt admiși și care mai au încă funcționale capacitățile lor intelectuale știu că sunt într-un centru de îngrijire paleativă de lungă durată. Văd asta în jurul lor, când unul sau altul dintre vecini evadează în cer.

Într-un cămin, pierzi toate privilegiile sociale pe care le-ai avut. Nu mai contează ce ai fost în viață. Domnul director are același tratament și beneficiază de aceeași mâncare și îngrijire ca și femeia de serviciu. În afară de câteva tablouri sau fotografii, efectele personale nu sunt permise, ceea ce face adaptarea și mai dificilă.

Este și cazul unui nou pacient, admis în urmă cu o lună și care, văzându-se obligat să-și părăsească domiciliul și statutul său social, este furios toată ziua și se poartă urât cu angajații. Din acest motiv, mi se cere să-l întâlnesc și să identific eventuale piste pentru adaptarea îngrijirii la necesitățile lui.

Când intru în cameră, poziția corpului lui vorbea de la sine. Aproape că nu mai era necesar să-l întreb ce se întâmplă cu el și cum se simte. Stătea pe marginea patului, cocoșat, cu părul răvășit și capul aplecat în bărbie, ținându-se cu mâinile amândouă de bara de protecție. Gemea și dădea din cap din când în când. Îl salut și mă prezint, dar fără prea multă reacție din partea lui. Îi explic de ce sunt cu el și că angajații căminului își fac griji pentru el. Îl invit să-și deschidă inima și să-mi explice ce fel de durere sau de suferință trăiește.

Îmi răspunde într-un final că fizic nu îl doare nimic. Ceea ce a determinat familia să îi găsească un loc la cămin era faptul că avea un început de demență și soția lui, fiind

și ea destul de în vârstă, nu mai putea avea grijă de el. Până la urmă, după mai multe încurajări, începe încet-încet să-mi povestească prin ce trece. Conștientiza că și-a pierdut viața de dinainte, demnitatea, statutul social, confortul casei sale, prietenii, soția, multele lui colecții de tot felul de obiecte. În plus, mâncarea sa preferată nu se servea aici și ura faptul că angajații nu-i dădeau onoarea pe care considera el că o merită.

Îmi spunea: "Toată viața mea am făcut ce am vrut eu, bineînțeles în limitele posibilului. Cei din jurul meu mișcau așa cum le spuneam eu. Timp de treizeci și cinci de ani am fost proprietarul fabricii de confecții de aici din localitate. Oamenii mă salutau în oraș spunându-mi "monsieur le directeur". Aveam cea mai mare și mai frumoasă casă din oraș și cele mai frumoase femei. Am avut patru soții și doi copii. Unul dintre ei a preluat fabrica acum șaisprezece ani și așa am ajuns să mi se spună "directorul bătrân". Mergeam aproape în fiecare zi pe acolo să-l ajut cu ce puteam. Aveam o colecție de mașini de epocă pe care le duceam pe la întâlniri de profil sau festivaluri. Ah ... ce viață frumoasă! Toți mișcau cum îi dirijam.

Aici, nimic! Aici eu trebuie să ascult de orice femeiușcă care-mi intră în cameră. Ele îmi dau să mănânc mâncarea asta rea. Ele mă spală cu dușul ca pe vite. Trebuie să aștept după ele ca să pot merge la toaletă. Îmi reglementează chiar și cum să vorbesc. I-am făcut la una un compliment și am încurajat-o și uite, m-au închis în cameră, spunându-mi că i-am făcut avansuri. Simt că înebunesc, totul pierdut, totul... Nici copiii nu mai vin la mine. Acum, că nu am ce să le mai dau, au uitat de mine. Soția ce mai vine. Dar și ea, acum că nu mai pot face aproape nimic, mă controlează cum vrea ea și se poartă cu mine ca și cu un copil mic. Mizerabil. Îmi vine să urlu!" Începe să plângă. După ce se mai liniștește, îmi

mulțumește că l-am ascultat și-mi spune că i-a făcut bine să îmi vorbească. Ne înțelegem să ne vedem o dată la două săptămâni și apoi ne luăm rămas bun.

La plecare întâlnesc pe culoar o bătrânică care cânta. Femeia aceea era întotdeauna fericită. Îmi spunea că ea nu a avut niciodată nimic al ei, nici casă, nici mașină, nici soț. În schimb îmi spunea că a avut mulți copii de suflet. A fost profesoară aici în localitate. Viața ei era cântatul și încerca să-i bucure pe cei din jurul ei cu muzica.

Spunea că deseori cânta și în somn și că "soțul" ei a fost dintotdeauna cântecul: "A fost un soț bun, blând, consolator, înălțător. Oamenii și familia râdeau de mine, dar eu eram și sunt fericită cu soțul meu. Nimeni nu mă poate despărți de el. Îmbrățișările lui sunt tandre și calde. Când îl aud, totul parcă se luminează în jur, iar aerul devine parfumat. El îmi ține loc de foame. Aș putea să nu mănânc zile întregi și poți să mă arunci unde vrei tu, eu sunt bine și nu am nevoie de nimic pentru că-l am pe el. Amândoi ne cântăm unul altuia și așa ziua trece pe nesimțite. Nu țin minte să fi trăit ceva rău în viață. Nu țin minte nimic în afară de cântec, de oameni dragi cu care cântam și de copiii mei. Toate celelalte au trecut uite așa pe lângă mine. Vrei să cântăm ceva împreună?"

Începe un cântec pe care m-a învățat să-l fredonez cu vreo trei luni mai înainte. Cântând cu ea parcă toate suferințele dispar. Inima mea se descarcă și într-un final rămâne doar cântecul ei care mă însoțește întreaga zi. Atât de iubită era acea bătrână... Deși nu avea familie apropiată, primea cele mai multe vizite. Îi întreba pe toți: "tu cine ești?", apoi îi lua de braț și cânta cu ei pe culoar spunându-le să nu oprească muzica pentru că muzica ne unește cu soțul nostru, cu iubirea.

Octombrie 2003 – Mitropolitul Nicolae și democrația

În fiecare lună, Consiliul de administrație al Mitropoliei Banatului se reunea în sala de consiliu din reședința mitropolitului Nicolae. Erau prezenți cei doi episcopi, consilierii, protopopii, secretarul, plus încă zece membrii laici și preoți aleși o dată la câțiva ani.

Astăzi, în consiliul mitropoliei, consilierul administrativ, responsabil cu numirile preoților prin parohii și cu eventuala lor disciplinare, pune în dezbatere problema preotului Horia Iuga.

Încă de la hirotonirea mea ca diacon în anul 2000 la mănăstirea Timișeni-Șag, aveam impresia că Horică, care mi era un fel de unchi prin alianță, s-a metamorfozat într-un cu totul altfel de preot decât cel care ne-a primit cu drag cu opt ani înainte la el acasă. Îl vedeam ca pe un preot obsedat de bani și nu îl mai recunoșteam deloc. Preotul acela darnic, blând și primitiv devenise de nerecunoscut. Era văzut des la sărbătorile mănăstirești și prin oraș, ajutându-le preoților pe la slujbe.

În ultimul timp însă, unii dintre ei au început să se plângă la Mitropolie de el că face servicii religioase prin parohiile lor fără să-i informeze. Deși când ne mai întâlneam prin oraș mă bucuram să-l văd, nu pot să nu mărturisesc că îl judecam, fără ca măcar o singură dată să am prezența de duh să-l întreb de ce face aceasta. Nu vroiam în același timp să-l pun în situația de a se justifica în fața mea. Îmi era rușine de acest lucru după binele pe care mi l-a făcut când eram rupt de oboseală la Surduc.

Consilierul administrativ prezintă acum plângerile unora și altora contra lui și-i face portretul unui preot avar, pe care-l interesează numai și numai banii. În continuare, explică membrilor consiliului că această atitudine dăunează mult imaginii Bisericii și poate face rău credincioșilor. Era decis să nu-l mai tolereze deloc pe

Horică. Membrii consiliului au început să dezbată aprins subiectul. În ceea ce mă privea, eram paralizat neputând nici să îl apăr pe Horică, nici să vorbesc împotriva lui. După ce și preoții și laicii și-au exprimat părerile, vine momentul deciziei.

Atunci, înainte ca acel consilier administrativ să supună la vot sancțiunile discutate, mitropolitul Nicolae îl oprește și spune: "Voi știți că întotdeauna respect deciziile consiliului și mă supun votului vostru democratic. Nu iau decizii, așa de capul meu, fără să supun atenției consiliului problemele care apar în Biserică. Însă de data asta, am să fac o excepție, pentru că în această situație sistemul democratic poate face o eroare de care ne va părea rău la toți mai târziu. Lăsați-l pe părintele Iuga cel mic în pace. Hai să trecem la punctul următor de pe ordinea de zi."

Consilierul administrativ însă nu pare să înțeleagă determinarea mitropolitului și insistă cu luarea unei decizii. Bătrânul episcop scoate armele iubirii sale la vedere și-i spune răstit: "Am decis să-l lăsați în pace! Îmi asum eu răspunderea lui!" Am văzut atunci că iubirea când pornește la luptă nimic nu-i poate sta în cale. Nimic nu poate să se măsoare cu puterea ei.

Nu l-am mai văzut niciodată pe mitropolit să aibă o asemenea atitudine categorică. În același timp am răsuflat ușurat că nu a trebuit să particip la votul iminent. Până și consilierul administrativ, care era un foarte vechi colaborator și prieten al mitropolitului, s-a speriat de vocea determinată a acestuia. Nimeni nu a mai spus nimic. Capetele s-au plecat și s-a continuat consiliul. M-am gândit pe moment că poate gestul de apărare se datora bătrânului preot Iuga, tatăl lui Horică, care, fiind unul dintre dizidenții politici ai regimului comunist, l-ar fi influențat pe mitropolit să-i apere băiatul.

Astfel, Horică mergea mai departe pe la biserici și pe la hramuri fără ca cineva să se mai lege de el. Abia mai târziu am înțeles vorbele și atitudinea bătrânului părinte Nicolae din acel consiliu. După nici un an, așa tânăr cum era, Horică moare de leucemie. Preotul spitalului mi-a spus că Horică știa cam de cinci ani că poate muri în orice moment. Familia lui, atâta timp cât el era preot, locuia în casa parohială din satul unde slujea, dar la moartea lui soția și fiica nu vor avea unde să stea. De aceea el, bolnav fiind, mergea de dimineața până seara prin biserici și făcea slujbe oamenilor, ca să reușească până moare să le cumpere o garsonieră pe undeva prin oraș. Dar cum a murit înainte de a putea să le asigure o locuință, soția și fiica lui nu aveau acum unde să se mute. Când s-a aflat de acest lucru, un preot binevoitor din Timișoara a ajutat-o pe soție să se mute într-un imobil care aparținea Bisericii.

M-a durut enorm moartea lui Horică și m-a durut de asemenea lipsa mea de dragoste pentru el, deoarece îl judecasem ca fiind avar. De atunci am decis să nu mai judec pe nimeni, indiferent de situație, deoarece nu știu niciodată care sunt motivele ascunse ale oamenilor, care sunt suferințele și luptele lor. Nu cred că am reușit totdeauna acest lucru, dar Horică îmi amintește să nu abandonez, să încerc în permanență.

În același timp, intervenția mitropolitului Nicolae mi-a arătat că democrația nu este neapărat un sistem superior de guvernare și că are limitele și imperfecțiunile ei. În cazul de față, o acțiune totalitară din iubire a depășit democrația. Mitropolitul știa cred că, dacă ar fi expus pe față cauza pentru care a luat decizia unilaterală, ar fi provocat discuții despre pensionarea lui de boală și i-ar fi agravat situația. Ne-a arătat la toți cum funcționează sistemul politic al dimensiunii în care trăia el, din dimensiunea iubirii.

Poate că dacă lozinca revoluției franceze care stă la baza democrației ca sistem de guvernare ar fi fost completată cu un singur cuvânt, am fi trăit într-un sistem de guvernare cu mai puține deficiențe. "Libertate, egalitate, fraternitate, IUBIRE sau moarte", ar fi trebuit strigat pe ulițele Parisului pe timpul Revoluției franceze. Dar cum acolo iubirea era terfelită în ultimul hal, nu a fost considerată demnă de către revoluționari să stea la baza noii societăți. Am realizat cu ajutorul bătrânului episcop cu inima îndrăgostită că ingredientul pentru o societate demnă de firea inimii omului este iubirea. Acolo, în dimensiunea iubirii, mitropolitul trăia după legile iubirii, cu judecata iubirii, sub stăpânirea iubirii.

Libertatea fără iubire este anarhie. Egalitatea fără iubire devine concurență. Fraternitatea fără iubire este familiaritate invidioasă. Toate acestea fără Ființa Iubire nu pot conduce decât la individualism, egoism și respect fățarnic. Democrația fără Iubire, oricum ai întoarce-o, devine dictatură. Dictatura mulțimii instrumentalizate de interese egoiste.

Septembrie 2017 - Răzbunarea Domnului

Nimic nu poate exista fără ca într-un fel sau altul să fie atins de Iubirea ca Ființă de dincolo de ființă. Fără întreținerea Ei, toate se desfac și se dezbină în non-ființă. Fără privirea Ei, întregi universuri se fărâmițează și își încetează existența. Ea însă toate le întreține și este prezentă în toate nivelele sau planurile existențiale, chiar dacă ființele din acele planuri trăiesc sau nu în acord cu ea. Viața în acord cu Ea își găsește împlinirea. Dezacordul implică automat suferința neîmplinirii. Aceasta este suferința căutării de răspunsuri peste care se suprapune

suferința negăsirii de răspunsuri satisfăcătoare. Suferință peste suferință.

Deja de doi ani, în fiecare miercuri seara mă întâlnesc cu un grup de creștini de origine franceză convertiți de la protestantism la ortodoxie să vorbim despre întrebările pe care și le pun legat de Evanghelie. Cei care au aparținut bisericilor protestante și neoprotestante simt nevoia să își valideze felul în care înțeleg textele Bibliei cu o persoană care reprezintă în ochii lor autoritatea Bisericii.

Celor pe care i-am acompaniat până acum le este în general foarte greu să se desprindă de interpretările istorice, juridice și legaliste, pe care le-au învățat în bisericile lor de proveniență. Le este dificil să se elibereze de imaginea Dumnezeuului justițiar, care recompensează "binele" și pedepsește "răul", un bine și un rău dezlipite de iubire și atașate de respectarea unor legi, porunci sau perceptive. Îmi dau seama că au un drum lung de făcut de la acele imagini și concepte până la duhul de iubire al părinților.

De la începutul discuțiilor, observ cât de îndepărtate sunt manierele noastre de a percepe viața (ortodoxă și protestantă) și cât de dificil sunt de conciliat. Este aproape de neimaginat să construiești, prin raționamente, un pod care să-i ajute să traverseze dintr-o parte în alta.

Într-un capat al podului, în perspectiva protestantă, Ființa supremă este văzută ca un Despot care, pe baza faptului că El este originea creației, cere cu autoritate supunere creaturii. Creatura niciodată nu își va putea depăși limitele ei, ci are ca scop și ca împlinire fie câștigul bunurilor materiale, fie a statutului social, fie a unei bunăstări psihice bazate pe împlinirea materială și socială. Acestea, în concepția lor, sunt daruri pentru buna slujire a divinității. Relația dintre om și creatorul său este

una contractuală, similară cu raportul dintre un angajator și angajații săi.

Legătura dintre Creator, îngerii și oameni este una bazată pe supunere și pe raportul de forțe dintre aceste planuri existențiale. Este un fel de lege a junglei spirituale : cel mai puternic este slujit de cel mai slab. De aceea, smerenia este văzută ca o slăbiciune de evitat. În ceea ce-i privește pe îngerii căzuți, relația divinității cu ei ar fi una de confruntare și de concurență. Textele Vechiului și Noului Testament sunt forțate să corespundă cu acest fel de a vedea multiversul multidimensional, sau Împărăția cerurilor. Toate interpretările textelor sunt sucite, strâmbate și contorsionate să intre în limitele acestor convingeri.

Din câte mi s-a dat să văd până acum, în universul protestant și neoprotestant greu poți face loc iubirii. Foarte greu. Din punctul lor de vedere, ideea de autoritate în Biserică este legată de aceeași lege a junglei sau lege a celui mai puternic. Dar nu puternic în dragoste, ci în putere financiară sau, eventual, în capacitate intelectuală. Nu există autoritatea harului, a sfințeniei, a iubirii. De aceea se și tot rup unii de alții, deoarece simt că ceva lipsește din calea pe care merg și încearcă să găsească noi și noi interpretări.

La celălalt capăt al podului se găsesc textele Sfinților Părinți, la care cheia de lectură este iubirea. Dacă prezinți protestanților interpretarea Bibliei de către sfinți, o resping instinctual, deoarece se luptă să accepte ideea de sfințenie, pe care o înțeleg mai degrabă ca pe o autoritate bisericască care te supune, în loc să te elibereze. Convertiților la ortodoxie încerc să le prezint sfințenia prin ceea ce este ea : iubire simplă, dăruitoare și curățită de orice interes material egoist. Le prezint astfel multele nevoițe, sau abandonul voințelor egoiste, pe care le suportau sfinții pentru a se putea lăsa în voia Iubirii.

Cred că ne-au trebuit aproape șase luni doar să trecem prin cartea Facerii și să observăm că Adam, prin cădere, nu a încălcat un act legislativ sau o stipulare a unui contract care cere judecată și pedeapsă, ci și-a demonstrat lipsa lui de dragoste, pe multe niveluri și probată prin multe fapte, față de Cel ce îl iubea desăvârșit și îi aștepta iubirea. Multe pălmuiuri a răbdat Domnul din partea lui Adam până când, tot din iubire, i-a acordat libertatea să meargă pe calea pe care singur și-a ales-o. Această cale era cea a auto-îndumnezeirii, a egoismului și a cunoașterii dialectice. Nu este drumul iubirii, pe care i-l propunea Ființa care îl dorea.

Nu puteau înțelege ușor frații ce vreau să spun și doar după multe întâlniri au văzut peisajul pe care Sfinții Părinți îl puneau în fața ochilor noștri.

Prima palmă dată peste obrazul iubirii a fost atunci când Adam, în prezența Domnului fiind, îi spune Acestuia că se simte singur. Cum poate suferi un îndrăgostit când ființa pe care o iubește, deși stă lângă el, îi spune că ea se simte singură? Câtă suferință trăiește un îndrăgostit când o vede pe cea de care inima lui este lipită nebunește suferind de singurătate lângă el, nerealizând că are iubirea acolo, sub nasul ei. Și cu toate acestea, din iubire pentru ființa căreia i-a creat un univers întreg, Ființa Iubire întoarce și obrazul celălalt pentru ca omul să-L mai pălmuiască o dată, spunându-i că el nu găsește ajutor pe măsura lui în jur... Altă suferință.

Apoi, altă palmă primește Domnul când îl avertizează pe Adam să nu se ospăteze în casa reptilianului (pomul cunoașterii binelui și al răului), iar el înțelege acest gest de iubire ca pe o poruncă. Apoi încă una, când omul se asociază șarpelui, închipuindu-și că acesta este mai iubitor față de el decât Domnul și crezând că-i oferă ceea ce Domnul îi refuză: cunoașterea și

dumnezeirea... Adam îl consideră pe Cel ce aștepta un semn de iubire din partea lui un mincinos și un egoist.

Iar în final, după atâtea palmi pe obrazul îndrăgostitului Părinte, Omul îi dăruie în loc de iubire, amărăciunea fricii – mizerabila frică, cea care mărturisea singură despre ce fel de imagine avea Iubirea în sufletul lui Adam: imaginea unei ființe de care trebuie să te ascunzi de frică... Mizerabil să fii în "pielea" Domnului atunci. Câtă durere să-l vezi pe iubitul tău dorit, pe care-l iubești din tot ce ești, ascunzându-se de Tine de frică și văzându-te în ochii lui ca un motiv de frică, ca o ființă înfricoșătoare și periculoasă care aduce suferință. Câtă sfâșâiere să vezi că toată grija, blândețea, gesturile tale de dragoste, atenția, eforturile tale, sunt interpretate cu neîncredere și cu frică. Cred că doar cei ce au iubit din toată inima lor un om și au primit în loc de iubire frica acelei ființe, ascunderea, neînțelegerea și i-au văzut chipul iubit îngrozit de teamă, știu ce mare suferință este aceasta.

Nu. Adam prin actele sale nu a încălcat nici un contract și nici nu a ofuscat o ființă care-i cerea supunerea. Ceea ce a făcut Adam a fost să producă, prin lipsa lui de iubire, o ruptură, o falie în propria sa inimă, care-l îndepărta de Cel ce a coborât cerurile pentru el. Prin imaginea întunecată pe care o avea față de Domnul, omul nu mai putea suporta Iubirea desăvârșită, care dorea să i se dăruie pentru a trăi veșnic împreună. Adam și-a sfâșâiat propria-i inimă. Iar din acea inimă îl vedea pe Domnul ca pe o ființă sfâșâietoare. Nici măcar nu se mai putea apropia de El. Nu se mai considera casnicul lui. Omul nu a înțeles Iubirea ca pe un prieten care se plimbă cu tine răbdător ani de zile, care te iubește în ascuns sperând ca odată să ieși din orbire și să observi dragostea lui, pentru a-l iubi și tu la rândul tău.

Mai departe, din dragoste pentru Adam, pentru a nu perpetua starea de frică și de respingere l-a separat pe om de non-timpul raiului, dându-i timp să se mai gândească și să poată experimenta până la capăt unde duce ascunderea de Iubire și unde duce apropierea de Ea. Dar și atunci Adam, plecând în ruptura pe care singur a dorit-o, a mai pleznit o dată obrazul Sfânt, înțelegând mila pe care Domnul a făcut-o cu el ca pe o izgonire, iar dragostea îngerului păzitor ca pe o sabie de foc vâlvâitoare...

Mult timp a trebuit ca frații de origine protestantă să vină la gândul acesta. Chiar și atunci îndoiala le frământa inimile neobișnuite să trăiască în libertatea Iubirii. A trebuit ca mai întâi să se milostivească de ei Lumina. Și după ce au văzut-o, au crezut. O clipă petrecută în Ea a fost mai prețioasă ca șase luni de argumente și explicații...

Astăzi, la întâlnirea noastră l-au adus cu ei pe un tânăr student de 27 de ani din Columbia. Acest om a suferit foarte multe traume îngrozitoare în copilărie. Ne spunea că, din cauza unor lupte interne între grupurile mafiote, tatăl său a fost împușcat chiar în fața lui. Multă violență și multă suferință avea în inimă. Sufletul lui țipa după răzbunarea Domnului. Mesajul lui revenea iar și iar la gândul că Domnul îl va răzbuna și că îi va face pe ucigași să sufere la rândul lor un rău similar cu cel pe care el l-a suferit. Am încercat să-l consolăm, dar sufletul lui era prins în speranța că Domnul va aplica legea talionului, oferind glonte pentru glonte...

I-am prezentat gândirea părinților care ne spun că nu ne putem elibera de rănile sufletului decât prin iertare și prin iubire. Îi spuneam că Domnul când răzbună de fapt întoarce într-un bine, răul pe care l-am trăit. În cazul lui, răzbunarea ar fi convertirea ucigașilor, o convertire la iubire prin părerea de rău pentru ce au făcut și hotărârea fermă, până la moarte, de a nu repeta sub nici un fel acele

fapte. Aceasta ar fi minunea, răzbunarea și dreptatea Domnului. Am menționat că inclusiv rugăciunile pe care le face Biserica pentru vrăjmași sunt pentru ajutorarea lor de a regăsi calea Iubirii, iar nu pentru a-i zdrobi în suferințe groaznice. Mai degrabă pentru a le zdrobi egoismul.

De altfel, ca o paranteză, am remarcat că de multe ori chiar și noi, cei care ne declarăm ortodocși, suntem tributarii acestei mentalități eretice și nu știm că rugăciunile pentru vrăjmași sunt pentru a-i ajuta pe aceștia să se întoarcă în iubire și nu pentru a le produce suferință. Nu există în Biserică rugăciuni contra vrăjmașilor. Am văzut uneori că oamenii nu știu că Biserica nu se roagă niciodată pentru rănirea cuiva, ci numai pentru ajutorul lui. Așa se întâmpla uneori la Mănăstirea Frăsinei. Oamenii aduceau din diverse motive cereri de rugăciune CONTRA vrăjmașilor lor, iar călugării ce le primeau le transformau în rugăciuni PENTRU vrăjmași, pentru îndreptarea lor în iubire. Unii mai veneau să se plângă că, după ce au adus acele cereri la mănăstire, vrăjmașii lor o duc mai bine ca înainte... Urâtă concepție și complet ne-creștinească este să crezi că Ființa Iubire primește rugăciuni prin care cerem rănirea cuiva.

Închizând paranteza, până la urmă, tânărul columbian s-a ridicat revoltat și a plecat, spunându-mi că, din punctul lui de vedere, un astfel de Dumnezeu care nu pedepsește pe răufăcători nu este drept și că el nu-și va găsi pacea până când nu va ști că acei oameni vor suferi pentru ce i-au făcut tatălui său. Îi înțelegeam suferința și dragostea pentru tatăl său. Uneori nu găsesc cuvintele potrivite situației și mă văd prins în toată splendoarea nepuținței mele. Dar ce am putut să facem a fost să ne rugăm pentru el și pentru liniștea sufletului tatălui său. Este un abis de netrecut între cei ce trăiesc în umbra

Iubirii și cei ce suferă în iadul egoismului. Acel tânăr nu putea să vadă din cauza mării lui suferințe că singura pace posibilă este iertarea și, eventual, convingerea că suntem cu toții una. Nu vedea că în alte circumstanțe, dacă nu l-ar fi scos Domnul din acel loc, și el, din ura lui, ar fi putut ajunge să ucidă pe tatăl cuiva, multiplicând astfel rănilor inimilor omului.

Iulie 2017 – Lozincile popești

În Montréal sunt multe biserici românești. Unele care țin administrativ de Patriarhia Română și altele care sunt sub jurisdicția Bisericii Ortodoxe din America. Unii dintre preoții români mai fac apel uneori la mine pentru servicii pe care ei nu le pot onora. Așa este și în cazul de față când sunt rugat să mă duc de urgență la un spital unde o româncă era pe patul de moarte și soțul ei dorea să o spovedesc și să o împărtășesc. Îmi iau ce am nevoie și mă duc în grabă la spital. Urc la Departamentul de îngrijire paleativă și una dintre asistente mă conduce la salonul ei. Îl recunosc pe soț, este unul dintre credincioșii pe care-i vedeam des la biserică. Venea înainte de slujbă să ajute la amenajarea sălii. M-a surprins și îndurerat faptul că despre el este vorba, deoarece erau tineri și el și soția lui. Aveau până în patruzeci de ani.

Am crezut că poate nu am înțeles bine și este vorba de mama lui, dar avansând spre el am realizat că nu am înțeles greșit. Un cancer foarte agresiv de care nu aflase decât cu trei săptămâni mai înainte îi pune în situația extrem de dificilă de a-și face doliul de viață într-un timp extrem de scurt. Au un copil de 5 ani, ceea ce face despărțire și mai grea. Doctorii s-au arătat neputincioși și soțul ei a convins-o să se pregătească de plecare.

O mai văzusem de câteva ori înainte pe femeia aceea, deoarece bisericile din diasporă organizează multe evenimente sociale pentru a oferi românilor ocazia de a se întâlni. Ea nu era neapărat atașată Bisericii, dar, din iubire pentru soțul ei, venea cu el și îl susținea. Fiind o fire foarte practică și directă, se uita în primul rând la fapte și avea anumite dificultăți să traducă expresiile liturgice și limbajul utilizat uneori de preoți în concretul vieții. Din acest motiv, era oarecum sceptică la mesajul preoților și încerca să identifice dacă acel preot crede el mai întâi în ce spune sau doar folosește o expresie prefabricată. Dacă simțea că preotul cu care vorbește este pătruns el mai întâi de mesajul pe care dorește să-l transmită, atunci și doar atunci își deschidea inima.

Cum țineam la această familie, îmi era dificil să-i văd așa zdorbiți cum erau în acel moment. În cele trei săptămâni, ea slăbise extrem de mult. Era aproape de nerecunoscut. Știind particularitățile ei legate de biserică și de preoți, îmi era frică să nu greșesc în felul în care mă port cu ea, ca nu cumva să-i cauzez o și mai mare suferință. O vedeam cât este de slăbită și de epuizată și mă gândeam că probabil a acceptat să se spovedească mai mult de dragul soțului ei.

După ce rămânem singuri, mă așez pe marginea patului și îmi pun în minte să fiu cât pot de sincer cu ea. Înainte de a începe ritualul obișnuit pentru mărturisire, am avut, la cererea ei, cea mai directă și sinceră conversație din practica mea de preot.

Mi s-a adresat în acest fel: "Octavian, pe mine să nu mă iei cu povești popești. Ce știi tu că mă așteaptă și cum trebuie să mă pregătesc pentru ce se întâmplă dincolo?" I-am răspuns că nimeni nu poate să-i spună cu certitudine ce se va întâmpla după moarte. Tot ce pot face este să-i mărturisesc ce cred și să-i împărtășesc experiența pe care mi-a dăruit-o Domnul până atunci. I-am povestit ce

trăisem până atunci legat de Ființa Iubire și de lumina Ei. I-am spus că tot ce am simțit în afara trupului, plutind în lumină, a fost dragoste. O dragoste care era fără margini, fără judecată și fără reproșuri. I-am dezvăluit că din experiența mea, această Ființă ne așteaptă după moarte și că nu am simțit nimic negativ în Ea, ci doar consolare și pace. I-am împărtășit credința mea că Domnul se va dărui nouă în măsura în care noi îl putem accepta și iubi. Am continuat mai apoi spunându-i că prin ceea ce am trăit eu nu știu mai multe. La sfârșitul convorbirii, ea mi-a spus că, în timp ce-i povesteam despre lumină, îmi străluceau ochii de drag și că simțea că inima mea îi vorbește direct. M-a luat de mână, mi-a mărturisit că acum înțelege și că tot ce i-am spus are sens pentru ea. Apoi s-a spovedit și s-a împărtășit. Era și ea transformată.

După întâlnirea noastră, soțul ei a intrat în salon și ea l-a luat de mână, spunându-i cu mare drag: "Să te ții de popa ăsta." Imediat după aceea doctorul împreună cu alți studenți la medicină au intrat în cameră și întâlnirea noastră a luat sfârșit. Mi-am luat rămas bun. Era ultima dată când am văzut-o în viață. Nu înțeleg de ce, dar nu mai simțeam suferință pentru ea, ci doar pace. Simțeam că inima ei s-a îndrăgostit dintr-o dată de imaginea Ființei lumina pline de iubire. Eram trist doar când mă gândeam la copil și la soțul ei. A plecat peste câteva zile în brațele Iubirii.

Cu soțul ei am rămas prieten bun și mai vorbeam din când în când. Copilul avea mari probleme de acceptare a faptului că mama lui murise. Era uneori violent cu alți copii. Până când, într-o zi, manifestările durerii lui s-au oprit deodată. Tatăl lui nu înțelegea ce s-a întâmplat și cum de s-a schimbat așa radical atitudinea lui. Copilul i-a mărturisit că într-o noapte s-a trezit din somn și mama lui, îmbrăcată în haine de lumină, era lângă el. L-a mângâiat și i-a spus să nu se îngrijoreze, pentru că ea va

fi întotdeauna cu el. De asemenea, peste mai mult timp, în plină criză sanitară, soțul ei a văzut-o și el înconjurată de lumină, consolându-l și spunându-i să nu se îngrijoreze. Prin el, acea femeie mă consola și pe mine și pe noi pe toți cei ce credem în lumina Iubirii curate. Să nu oprim Duhul și să nu stingem dragostea dintre noi, oricare ar fi circumstanțele vieții. Iată mesajul Luminii.

August 1995 – Iar despre cunoaștere

Cu șase sute de ani înainte ca Hubble să ne scoată din "centrul Universului " cunoscut, în timp ce Biserica Catolică îl ardea pe rug le Kopernic și-l amenința cu moartea pe Galilei, cei ce trăiau în experiența luminii nu-l limitau pe Domnul la această lume, pentru că Lumina îi încredința de multitudinea infinită de lumi posibile: "Dar noi fiind ridicați dincolo de cunoștință (*de cunoștința comună, analitică*), am fost încredințați că lui Dumnezeu îi este cât se poate de ușor să aducă la existență zeci de mii de lumi nu numai asemănătoare între ele, ci și deosebite."⁵

Am văzut în practică faptul că unii dintre noi consideră că experiența luminii ar avea doar o latură sentimentală. O identifică cu un fel de explozie emotivă de îndrăgostit căreia îi lipsește rigoarea unei observații obiective. O văd ca pe un fel de sentimentalism deconectat de la realitate. Dar cei ce au trăit lumina înțeleg că experiența ei este ceva cu totul diferit de sentimentalismul simplist.

Lumina te lipește de Ea într-o îmbrățișare duioasă plină de emoție și de sentimente, dar, prin această

⁵ Sf. Grigorie Palama, Filocalia Română, vol.VII, p.417

comuniune, îți transmite și o înțelegere a realității dincolo de posibilitățile unei cunoașteri analitice. Prin lipire, Ființa Iubire varsă în mintea omului din cunoașterea Sa, făcându-o să înțeleagă deodată pluri-realitatea, sau supra-realitatea. Este o cunoaștere prin unire cu o Ființă care vede dincolo de timp, dincolo de decizii încă neluate și în care universul nostru este cuprins deja în întreaga lui desfășurare temporală.

În Ființa Iubire, universul nostru este și la începuturile lui, și la sfârșitul lui, și în orice moment al existenței lui, și în non-existența sau post-existența lui. În același non-timp, în Ea sunt cuprinse în posibilitate și, în unele cazuri, probabil chiar și în realitate, toate universurile posibile în care Iubirea se revarsă. Cum am mai menționat la începutul acestei cărți, sunt cuprinse în Ea toate dimensiunile și posibilitățile lor de ființare, fără nici o excepție.

Este greu de descris cunoașterea transmisă prin lumina Domnului. Am putea spune că, pe lângă faptul că simți dragostea Lui infinită, simți implicit și infinitatea de posibilități a acestei iubiri în revărsare.

În Lumină mai are loc și un alt fel de cunoaștere care este o reflexie a propriei noastre ființe: ne descoperim pe noi înșine. Cunoașterea de sine ne umple de smerenie și gratitudine iubitoare față de Ființa Iubire, dar și față de toate ființele din acest univers și nu numai. Smerenia devine astfel tot o expresie a iubirii și este strâns legată de ea. Nu este o plângere a stării mele lipsită de putere, ci este o vedere de sine în lumina Iubirii, care conduce implicit la o și mai mare căutare a Iubirii.

În Lumină, sufletul devine ca o stea, ținută în forma ei de două forțe ale iubirii. Forța datorată fuziunii nucleare, care are tendința de a conduce steaua spre expansiune și care o face să strălucească, și forța gravitațională, care îi păstrează o formă anume în jurul

unui punct central. Într-o oarecare asemănare, Domnul, intrând în fuziune cu noi prin iubirea și cunoașterea Lui, ne aprinde lumina sufletului lărgindu-l, iar smerenia, ca și cunoaștere a propriei firi umane ne ține legați sau centrați pe El.

Poate că aceste afirmații sună în urechile unora ca afirmațiile unui om care a consumat ceva substanțe halucinogene, dar până și cunoașterea analitică a oamenilor de știință începe să descopere existența multiversului multidimensional, căruia de mii de ani noi îi spunem Împărăția Cerurilor. Ceea ce Lumina și doar Lumina te poate ajuta să înțelegi este că împărăția aceasta nu este doar o succesiune de dimensiuni sau de "locuri", ci este o ființă care se revarsă din iubire și care ne dorește. Este o multitudine de locuri vii în care, nu numai că nu mai suntem singuri, dar suntem și iubiți și liberi să iubim la rândul nostru prin unire cu Iubirea însăși. Ce frumos exprima Sfântul Grigorie Palama, cu șase sute de ani înaintea fizicienilor teoreticieni de astăzi, ceea ce sfinții au trăit în Lumină, lăsând la o parte egoismul Bisericii Occidentale, obsedată de a-l pune pe om în centrul universului, și oferindu-i Domnului posibilități de revărsare infinite.

Mă întreb uneori un lucru absurd: dacă vreodată cunoașterea analitică ar ajunge să experimenteze Lumina, și-ar întoarce brațele sale spre Ea sau ar încerca să o bage într-o eprubetă, pentru a-și urmări prin Ea aceleași scopuri egoiste, legate de faimă, de mândrie, de premii, instrumentalizând astfel "descoperirea" Ei? De aceea cred că Împărăția rămâne ascunsă chiar sub propriile noastre nasuri egoiste și nu se lasă instrumentalizată fără ca impostura omului (lipsa lui de iubire) să nu iasă la lumină.

În Lumină, întrebarea este simplă: "Iubești sau nu iubești? Dacă iubești, atunci vino la mine, iubirea mea. Dacă nu iubești, atunci nu poți trăi cu Mine, nu pentru că

Eu nu te doresc și nu te vreau, ci pentru că iubirea Mea îți va rămâne în gât și te vei îneca cu ea. Îți va fi ca un ghimpe și ca un foc ce te arde.”

Cunoașterea trăită în lumină este cunoașterea unui îndrăgostit care se dăruiește deplin iubitei sale și care își deschide ei toate visteriile sale. Nu mai sunt secrete și nici rețineri între îndrăgostiții nebunește, ci doar dăruire totală. În această iubire, ți se descoperă realitatea pură, de dincolo de timp. Ți se dăruie cheia Împărăției care poate descifra codurile vieții însăși. În această iubire, taina se desface și dispare. De aceea, orice alt tip de cunoaștere nu poate să ajungă nici la călcâiul ei.

Pentru cunoașterea prin iubire, suntem cu toții dotați prin fire cu toată ”aparatura” și instrumentarul necesar pentru a avea acces la ea. Avem deja din naștere și un telescop spiritual, care poate vedea dincolo de limitele universului nostru. De asemenea, avem și microscopul care poate privi cum spațiul însăși se pliază și vibrează în simfonia coardelor. Avem și rigle de calcul care pot măsura sorii din jurul nostru în funcție de iubirea și smerenia pe care o au. Avem generatoare mai puternice decât cele bazate pe antimaterie care pulsează în piepturile noastre. Avem tot ce ne trebuie pentru a cunoaște prin iubire. Tot.

Cunoașterea prin iubire este ca un secret șoptit la urechea iubitei. Prin unire, secretul merge direct în inima ei și îi clădește și mai mult dragostea din interiorul ei transformându-o într-o mireasă, într-o ființă dedicată cu totul bogatului și înțeleptului său Mire.

Dar, cu toate acestea, noi preferăm sărăcăcioasa cunoaștere analitică. Pentru că ar fi mai concretă și mai măsurabilă... Acest tip de cunoaștere a fost adoptat și de Biserica Catolică, lucru care îi este fatal. Inima omului nu poate accepta și nu se poate mulțumi cu acest tip egoist de cunoaștere. Cunoașterea analitică instrumentalizează

cunoașterea, folosindu-o în direcția scopurilor egoiste. Din acest egoism proiectat în sfera religioasă a apărut concepția occidentală că omul și pământul ar fi în centru universului. Tot din acest egoism au fost puși pe rug cei care nu se aliniau puterii papale centralizate. Au ajuns până acolo încât să-și pună pe rug proprii lor profeți ai Luminii și ai Iubirii. Lupta orgoliilor legate de cunoașterea egoistă a dus în istoria occidentală la scindarea bisericii, la conflicte fără număr și, în final, la ruperea societății de ea.

Când eram student la Facultatea de Fizică, aveam un prieten apropiat, un om foarte inteligent care venea în Timișoara dintr-o altă localitate. Eram amândoi în aceeași grupă și ne plimbam deseori prin oraș, dezbătând în lung și în lat viața. El era un spirit științific și vedea realitatea din această perspectivă. Aveam deseori priviri complementarea asupra evenimentelor, ceea ce conducea uneori la discuții contradictorii. Încearca să-mi prezinte în fel și chip cât de satisfăcător este materialismul simplu, punându-mi în vedere că unul sau altul din procesele fizice sau reacțiile chimice ar sta la baza trăirilor spirituale. Iubirea pentru el era rezumată la hormoni și la un instinct fiziologic de conservare a speciei. Oricum încerca, nu putea depăși cadrul realității dictat de legile fizice. Dar, chiar dacă aveam această diferență de opinii, mă bucuram că aveam un prieten apropiat la facultate.

Într-una din zile, mergeam pe jos spre centrul orașului peste unul dintre podurile care traversau râul Bega. Are Timișoara câteva poduri extrem de frumoase, ornamentate în stil austriac și cu locuri din care poți admira râul și vaporeșele care circulă pe el.

Eram puțin abătut, deoarece avusesem o discuție în contradictoriu cu prietenul meu mai vechi Radu, și aveam nevoie ca cineva să mă asculte prin ce trec. Îi mărturisesc colegului de la fizică suferința mea, la care el îmi răspunde

râzând de preocupările mele spirituale prin: "O, ce frumoasă ar fi lumea dacă toți oamenii ar fi ca mine și nu s-ar mai gândi atâta la suflet și la dumnezei. Nimeni nu ar mai suferi, ci am fi cu toții fericiți." Acest om era cel mai inteligent student din facultate. A intrat primul la examenul de admitere, înțelegea cu ușurință calculele matematice și formulele fizice. Era pentru noi un minigeniu. Cu toate acestea, în acel moment îmi era milă de el pentru că era prizonierul unui materialism sec și insensibil la suferința celuilalt. În același timp, îl simțeam că și el căuta ceva mai mult, de unde și dorința de mai bine, de frumusețe. Însă fiind conștient de capacitățile lui intelectuale, întorcea toate din jurul lui spre el însuși. Inteligența fără iubire este mama egoismului.

Afirmația rostita acolo pe pod m-a întristat și m-a îndepărtat de el, deoarece știam că orice aș face, nu pot fi ca el, iar dacă el un astfel de prieten își caută, eu nu pot să-i ofer aceasta. În acel moment am simțit cum egoismul lui mă respinge. Sufletele se îndepărtează firesc de expresiile egocentrice și narcisiste.

Cum n-am găsit compasiune la el, m-am gândit să mă duc la Catedrală să mă reculeg acolo. La intrare erau mulți tineri din ASCOR care așteptau să se spovedească la părintele Teofil Părăian, călugărul orb foarte iubit de noi tinerii. Participam des la conferințele pe care le susținea în aula Facultății de Medicină. Îmi plăcea de el, dar nu am avut niciodată ocazia de a-i vorbi. Era mai întotdeauna înconjurat de o mulțime de tineri, cum de altfel era cazul și astăzi. Părintele luga cel bătrân îmi spusese că a fost coleg de cameră cu el la facultate și că el și colegii lui îi citeau pe rând textele pe care trebuiau să le învețe. Se pare că avea o memorie extraordinară.

Stând în pridvorul Catedralei mă gândeam dacă să aștept la coadă pentru a putea vorbi cu el în privat sau nu. Deodată, unul dintre tinerii din ASCOR, probabil văzându-

mă îngândurat, îmi propune să intru la bătrânul preot călugăr mai repede. M-am bucurat de acel gest de dăruire de sine al tânărului care mai târziu avea să devină episcop.

Intrând în mica încăpere în care spovedea părintele m-am pus în genunchi în fața lui și m-am prezentat. Spre surprinderea mea, mă trezesc luat în brațe. Era bine în brațele lui. Mi-am lăsat capul pe umărul său stâng și i-am spus că sunt trist pentru că am avut o discuție în contradictoriu cu un bun prieten. Nu i-am dat detalii despre cine este vorba. Imediat după ce i-am mărturisit sentimentele mele, bătrânul mă întreabă: "Care dintre prietenii tăi te-a ajutat să vii la credință?" Îi răspund că acesta, de care îi vorbisem mai înainte. Radu m-a dus la Frăsinei și prin el l-am cunoscut pe părintele Ghelasie. Atunci părintele Teofil îmi spune: "Păi vezi? Du-te și te împacă." Am mai stat puțin în brațele lui și mi-a spus că drumul meu în viață este să fiu un slujitor al bisericii. Era așa de bine în brațele sale. Simțeam atâta iubire... I-am mulțumit și m-am dus apoi imediat la Facultatea de Arhitectură, unde m-am împăcat imediat cu prietenul meu.

De unde știa părintele Teofil că Radu și cu mine eram prieteni de credință? De unde și până unde? Cum a reușit să identifice așa de repede rana mea? Nu a trebuit să rezolve nici o ecuație, nici să traseze grafice complicate, nici să analizeze structura chimică a creierului meu. Nu mi-a făcut nici o tomografie și nici analize de sânge, dar printr-o îmbrățișare m-a cunoscut cine sunt și mi-a întors tristețea în bucurie.

M-am întors apoi la noul meu prieten, la părintele Teofil, și l-am întrebat de unde știa cine este prietenul meu din moment ce nu-l cunoștea? Mi-a răspuns: "Când ochii trupului (*analitici*) se închid, ochii sufletului (*ai iubirii*) se deschid." L-am mai întâlnit și cu alte ocazii pe

acest părinte orb și întotdeauna am rămas impresionat de revărsarea iubirii din inima lui, din ochii lui deschiși care ne ajutau să nu mai orbecăm prin viață.

După această experiență, am cunoscut cu adevărat că este adevărat cuvântul Domnului care ne spune că a venit în lume pentru ca orbii să vadă și pentru ca cei care cred că văd să fie descoperiți a fi orbi. Pentru că iubirea deschide ochii sufletelor, pe când egoismul le închide în orbire.

Octombrie 2017 – Bătrânii din Québec

Acompaniind persoanele din casele de bătrâni și din spitale, din amintirile pe care le depănează cu ocazia întâlnirilor noastre, am observat că revine recurent o frică adânc înrădăcinată în sufletele lor, inoculată din copilărie de către familie și de către biserica din care fac parte, frica că, la cea mai mică greșeală, Dumnezeu îi va pedepsi.

Unii dintre ei s-au revoltat deschis contra celor care îi îngrozeau cu pedepsele lui Dumnezeu, cu flăcările iadului și cu toată colecția de șantaje emoționale, atent perfecționată de către Biserica Occidentală. Au renunțat cu totul la Biserică, au adoptat pe față un discurs anti-ecclesial și combăteau cu agresivitate orice tentativă de apologie creștină. Am întâlnit astfel de oameni în primul rând la spital. Ceea ce reiese din întâlnirea cu ei este faptul că, în situația unei crize existențiale, acești critici ai catolicismului prezentau totuși o spiritualitate creștină care exclude formele arhaice de instrumentalizare prin frică și se apropiau foarte mult de spiritualitatea iubirii. De fapt, atitudinea lor combativă i-a condus pe parcursul vieții să respingă toate reprezentările unui Dumnezeu

dictator, amenințator, tiran, justițiar și legalist, și să se atașeze imaginii unui Dumnezeu iubitor și smerit. Este surprinzător că unii dintre cei mai înverșunați critici ai Bisericii Catolice din Québec au ajuns prin căutările sufletului lor la o spiritualitate a iubirii. Discursul lor sună astfel: "Eu nu sunt credincios și nu cred în Biserica Catolică, dar știu că există o Ființă supremă care ne iubește, care este libertate și lumină și care are grijă de noi fără să ne strivească sub legea fricii."

Alții dintre ei au încercat de dragul părinților lor să respecte cât pot ei mai bine cerințele acestora, păstrând frica indusă în inimi până la sfârșitul vieții lor. Pe de altă parte însă, mulți și-au protejat copiii de orice formă de agresivitate sau condiționare religioasă și nu le-au transmis acestora noțiuni religioase. Fiind conștienți de propria lor suferință, încercau să mulțumească pe toată lumea și să fie atât copii buni față de părinții lor, cât și părinți buni față de copiii lor. Spre sfârșitul vieții, acești bătrâni afișează o mulțumire a datoriei împlinite, dar care este condimentată încă de fricile primite în copilărie. Conștiința pare liberă, dar nu prin iubire, ci prin liniștea care vine din împlinirea unor datorii. Mentalitatea lor se poate rezuma la această frază: "Am făcut ce m-ai amenințat că trebuie să fac, așa că dă-mi ce mi-ai promis și lasă-mă în pace." Pentru ei, Dumnezeu este o sursă de frică, față de care și-au îndeplinit datoriile, fiind copii, lucrători și părinți "buni". Însă evoluția lor a fost blocată de frică și a devenit prizoniera fricii.

Aceștia îl respectă pe Dumnezeu, dar nu pot ajunge să-L iubească, deoarece îl percep ca pe un tiran care se impune prin forță și amenințări. Din acest motiv, rămân îndârjiți în conceptul "respectului" care nu face decât să-i îndepărteze de iubire. Ce bine zicea Lev Tolstoi, în "Anna Karenina" : "Respectul a fost inventat ca să ascundă locul gol în care ar trebui să fie iubirea." Îi găseam pe acești

bătrâni extrem de triști și de eșuați în corectitudinea lor. Aveau inimile inerte, fiind ca niște morți care își calmau conștiința prin faptul că au împlinit ceea ce li s-a cerut. Au devenit experți în a-și îngropa adânc puterea sufletului lor de a iubi. Cred cu tărie că Domnul urâște "respectul" ucigaș de suflete. De altfel, și spune că pe cei căldicei (adică pe cei ce nici nu se luptă să înțeleagă, nici nu se lasă aprinși de iubire, pe cei ce Îl "respectă") îi va vărsa din gura Lui. Adică îi va lăsa în frica și în lipsa lor de iubire.

Frica lor mărturisește că nici măcar sentimentul datoriei împlinite nu este adevărat. Cum ai fost un părinte bun dacă nu ți-ai învățat copiii nimic despre Iubire? Cum ai fost un copil bun dacă nu ți-ai învățat nimic părinții despre Iubire? Este tristă moartea acestor oameni și este dureros să-i vezi cum pleacă în moarte întunecați, îndârjiți și cu dinții încleștați de frică. Ei corespund expresiei lui Iisus care spune celui care dorea să-L urmeze: "Lasă morții să-și îngroape pe morții lor."

Dar mai întâlnești și o treia categorie de bătrâni, pe care îmi place să-i numesc "sfinții bătrâni". Neputând să se împace cu aceste învățături primite de la părinți și preoți, nu s-au lăsat bătuți și, cu riscul de a avea mari probleme atât în familie, cât și în societatea de atunci, s-au lansat în căutarea unor răspunsuri satisfăcătoare pentru inima lor. Dacă frica nu era ceea ce inima lor dorea, trebuia să fie atunci o altă învățătură care să meargă în direcția și nu contra firii lor. Au căutat, au căutat și iar au căutat până când au ieșit la Lumina Iubirii însăși. Adevărați exploratori ai vieții, nu s-au lăsat până nu s-au suit cu mintea în brațele Dumnezeului iubirii care i-a primit, le-a înflorit inima și i-a scos victorioși în fața fricii, purtând în permanență pe cap diadema Iubirii.

Este și cazul bătrânei pe care o văd zilnic venind în capela căminului de bătrâni din St. Hyacinthe. A ajuns la liman după o viață de căutări. Crescută în credința

părinților ei și dorind să înțeleagă mai profund spiritualitatea, s-a dus la mănăstire unde a stat cinsprezece ani. Negăsind iubirea acolo, și-a continuat căutarea în familia pe care a fondat-o, dar, negăsind iubirea pe care o căuta nici în brațele omului, s-a lansat în rugăminți și în cereri Domnului, până când, trăind lumina în inima ei, s-a odihnit în brațele Acesteia. Am întreat-o odată cine este pentru ea Iisus.

Mi-a răspuns: "El este prietenul meu, este iubitul meu, este salvatorul meu, este aerul pe care-l respir, este apa pe care o beau, este frumusețe de nedescris, este dragul meu pe care inima mea Îl iubește și Îl dorește cu toată puterea ei. Iată cine este Iisus pentru mine." Vorbindu-mi de experiența luminii și a dragostei din ea, ochii ei străluceau și lăcrimau de drag. Inima ei caldă nu mai era prizoniera fricii, ci zburda liberă fiind o rază de soare pentru toți cei din jurul ei.

Acești sfinți bătrâni mi-au devenit foarte dragi în timp și mă bucuram de câte ori puteam de căldura inimii lor.

Noiembrie 2017 – Ce face ca un episcop să fie episcop

"Scopul comun al întregii ierarhii este iubirea osârduitoare de Dumnezeu și de cele dumnezeiești, căreia i se slujește în chip dumnezeiesc și unitar... Pentru că iubirea este plinătatea virtuților și pătrunzând chipul omului înfăptuiește asemănarea lui desăvârșită cu Dumnezeu."⁶

În experiența mea de preot ortodox am fost pus în situația de a fi sub ascultarea a trei episcopi. Primul și cel

⁶ Sfântul Grigorie Palama, Filocalia VII

care m-a hirotonit a fost mitropolitul Nicolae al Timișoarei. Al doilea a fost un episcop american de origine română. Al treilea este părintele Irenée, arhiepiscopul Canadei. Despre mitropolitul Nicolae și despre cât îmi era de drag am relatat deja multe. Despre al doilea, nu prea am ce povesti, deoarece nu l-am cunoscut prea bine. Al treilea însă a ajuns să-mi fie ca un adevărat părinte - deși era un străin.

În Sherbrooke, înainte ca noi să venim în regiune, exista o biserică ortodoxă românească care funcționa deja de doi-trei ani. Deoarece nu erau mulți români, preotul venea doar o dată pe lună din zona Montrealului pentru a oficia Sfânta Liturghie. Chiar și atunci, doar trei-patru familii veneau la slujbă. După cinci ani, preotul român se gândea că, datorită lipsei de oameni, ar trebui să închidă această biserică. În aceeași situație se găsea și biserică ortodoxă sârbă din Sherbrooke. Mai erau prin regiune și câțiva ortodocși de origine franceză, care mergeau fie într-un loc, fie în celălalt, fie la o biserică antiohiană în care se slujea în limba arabă.

În acest context, în martie 2015, doi tineri sârbi din a doua generație de emigranți m-au contactat, întrebându-mă dacă ar fi posibilă înființarea unei biserici ortodoxe de limbă franceză, care să regrupeze toate persoanele dornice să participe la viața Bisericii. Ca urmare, l-am contactat pe arhiepiscopul Irenée de care până atunci doar auzisem și care m-a invitat la rezidența sa de la Rawdon ca să facem cunoștință. Episcopul mi s-a părut a fi o persoană sensibilă, atent cu preoții pe care îi are în grijă. Peste două luni, după ce formalitățile legale pentru înființarea bisericii au fost terminate, a venit la Sherbrooke și așa au fost începute Sfintele Liturghii, care de atunci au continuat duminică de duminică.

Pe parcursul anilor, am început să-l cunosc mai bine pe acest episcop de origine canadiană-franceză, care a

fost ales să fie arhiepiscopul Canadei. Mă surprindea însă faptul că, de fiecare data când vorbeam despre el cu alți preoți mai în vârstă care îl cunoșteau dinainte de a fi episcop, aveam impresia că vorbim de două persoane diferite. Mie mi se părea că este atent, blând, răbdător, simplu, iubitor, pe când ei îmi vorbeau de o persoană foarte strictă, care favoriza corectitudinea ritualului în detrimentul relațiilor cu oamenii și care își făcea observații fără menajamente dacă greșeau ceva în timpul slujbelor. Era fascinantă diferența de percepție și am încercat să aflu mai multe despre el.

În anii '70, când populația locală s-a revoltat contra abuzurilor Bisericii Catolice, tânărul ce era atunci își puna întrebări legate de spiritualitate. Fiind prieten cu fiul unui preot ortodox rus a participat ocazional la slujbele bisericii ortodoxe ruse. Atras de spiritualitatea ortodoxă, simțind că aceasta este patria sa de suflet și dorind să aprofundeze învățăturile părinților, a intrat ca ucenic într-o mănăstire rusească din America unde a fost călugărit mai târziu. Pe urmă, a fost trimis în Franța, unde a fost hirotonit preot pentru a ajuta bisericii ortodoxe de acolo, iar într-un final, se întoarce în Québec și slujește la unica biserică ortodoxă francofonă din America de Nord situată la Montréal. În același timp, lucra ca și infirmier în spital, ajutând și îngrijind bolnavii. În anul 2009 a fost hirotonit episcop și peste cinci ani este numit arhiepiscop al Canadei.

Din relatările fraților preoți, părintele Irenée avea o atitudine strictă când slujea ca preot. Când le descriam percepția mea despre el, zâmbeau stânjeniți pe sub mustață probabil amintindu-și în sinea lor de anumite întâmplări pe care le-au trăit împreună. Necunoscându-l pe atunci, mă întrebam ce a cauzat transformarea sufletului lui dintr-unul legalist și ritualist, într-unul simplu și iubitor. Până la urmă, am pus această întrebare

pe seama Celui ce toate le cunoaște și nu la mult timp după aceea am primit și răspunsul dorit.

Acest lucru s-a întâmplat după ultima vizitare a Luminii. Dorind să înțeleg ce am trăit, am căutat să întreb un suflet mai încercat și mai experimentat și l-am sunat pe arhiepiscopul Irenée. El m-a ascultat cu răbdare până la sfârșit și mi-a spus să nu mă îngrijorez, ci să țin darul acesta lipit de smerenia care venea cu el.

Atunci am avut bucuria să-mi povestească ce a trăit el înainte de a fi hirotonit episcop. Începe prin a-mi zice că provine dintr-o familie catolică. Frica pe care majoritatea francezilor catolici din Québec au avut-o înrădăcinată în ei de către familie și biserică a luat în el forma unui ritualism extrem. Îi era frică să nu greșească în fața Domnului, uitând sau greșind ceva din ritualul slujbelor. Ea îl făcea să fie dificil pentru frații preoți care nu cunoscuseră condiționarea prin frică pe care Biserica Romano-Catolică a practicat-o în Québec.

Când a auzit că este propus să fie numit episcop, aceeași frică, îmi explica el, a ieșit la suprafață cu așa intensitate că a simțit nevoia să fugă pentru a scăpa de ea. A cerut astfel voie arhiepiscopului de atunci să-i dea un timp de gândire și a plecat în Rusia la mănăstirea Sfântului Serafim de Sarov să se roage pentru a i se descoperi dacă să accepte să fie episcop sau nu. Fiind sărbătoare, a încercat să slujească la biserica mare a mănăstirii, însă preoții călugări ruși nu l-au lăsat. În consecință, a mers la o altă biserică mai mică din incinta mănăstirii. Acolo a fost primit cu bucurie de părinți.

În timpul Sfintei Liturghii, când preoții se roagă ca Duhul Sfânt, Iubirea însăși, să coboare peste oameni și peste daruri, preotul Irenée a simțit cum altarul se luminează și inima, atinsă de lumină, se deschide. Șiroaie de lacrimi au început să-i cadă pe obraji și a simțit cum o mână nevăzută, caldă și plină de dragoste îi intră în inimă

și îi ia de acolo frica care se cuibărise în el încă din copilărie.

Îmi spunea: "Nu mă puteam opri să nu plâng de bucurie, de căldura iubitoare care era în inima mea. În toată viața mea de până atunci niciodată nu am fost așa fericit. Ce trăiam acolo, în bisericuță, intuiam că nu se poate trăi în mod normal prin relațiile umane obișnuite. Era ceva extraordinar. După ce m-a eliberat de toată frica, mâna s-a retras și m-am regăsit în genunchi în fața altarului. Părinții au înțeles ce s-a întâmplat cu mine. Iubirea și căldura sufletească, plină de înțelegere, de compasiune, de lipsă de judecată, a rămas cumva inexplicabil cu mine și în mine. Întorcându-mă în Québec, nu mi-a mai fost frică să accept episcopia. Lumina lui Hristos mă ghida cu pace."

După această convorbire cu arhiepiscopul meu, nu îl mai simțeam deloc ca o figură a autorității umane, ci l-am simțit ca un bun părinte și ca un om luminat, care avea în fața mea autoritatea eliberatoare a iubirii. Am înțeles de unde se trage diferența de percepție a aceleiași persoane. Era o schimbare reală, nu una care ținea de perspectiva mea. Chiar nu mai era același om. Era un suflet transformat și născut din Lumină. Un fiu al luminii, al păcii, al compasiunii, al smereniei.

Mărturisesc astăzi ceea ce nu credeam că voi ajunge vreodată să fac. Am ajuns să-l iubesc pe acest părinte al meu și în același timp am ajuns să simt că sunt iubit de el ca un fiu. Nu am mai trăit așa ceva decât parțial cu mitropolitul Nicolae. Și el mă sfătuia uneori cu drag în ce aveam de împlinit. Atâta doar că în perioada cât am stat lângă el mai aveam în suflet frica copilăriei mele, care încă nu fusese ridicată din inima mea.

Nu știu dacă există vreo binecuvântare mai mare pentru un preot ca aceea de a simți dragostea reală,

părintească a episcopului său. Poate fi o reală bucurie aici, pe acest Pământ atât de sărac în iubire.

Octombrie 2017 – Bătrânul pentru care iubirea a învins

La căminul de bătrâni din St. Hyacinthe m-am obișnuit ca în fiecare dimineață să citesc presa. Am observat necesitatea de a fi informat înainte de a-i întâlni pe bătrâni, deoarece primeam multe întrebări legate de știrile pe care le citeau prin ziare. În ultimul timp, s-au înmulțit considerabil articolele de presă legate de Biserica Catolică și de preoții pedofili. Germania, America, Australia, Québec, etc. De peste tot apare în presă un bombardament de știri fără oprire pe acest subiect.

În acele zile, a ajuns să-mi fie mie rușine de rușinea bătrânilor credincioși. Unii mă interpelau îngrijorați, alții scandalizați, alții în spirit polemic. Măcar colegii știau că nu sunt preot catolic, că sunt căsătorit, că am copii și mai îmi spuneau câteodată: "bravo ortodocșilor că își căsătoresc preoții, așa ar trebui să fie și la noi." La fel, voluntarii care distribuiau împărtășania îmi spuneau că le este rușine să se facă văzuți pe etajele căminului. Preoții catolici abia dacă își mai arătau fața. Dacă până atunci unii dintre bătrâni îmi spuneau că sunt un preot fals pentru că sunt ortodox, nu mai îndrăzneau să spună nimic. Era o situație delicată în general.

De-a lungul practicii ca specialist în îngrijire spirituală am avut pacienți care-mi relatau că au auzit printre rudele lor pe unii care ar fi fost agresați sexual de preoții catolici, dar nu am realizat amploarea acestui fenomen. Observam de asemenea cum oamenii credincioși suferă datorită scandalurilor. Mă gândeam

uneori la viața copiilor și tinerilor care au suferit din partea celor care-i terorizau cu morala catolică și care-i amenințau cu flăcările iadului.

Nu prea știam ce să răspund bătrânilor care mă întrebau despre acest subiect. Le spuneam doar că nu am întâlnit direct asemenea cazuri și că într-adevăr nu mi se pare normal ca preoții necăsătoriți să slujească alături de copii. Le explicam că în Biserica Ortodoxă preoții celibatari sunt în principal călugări și trăiesc în mănăstiri unde copiii, dacă vin, sunt însoțiți de părinți și nu slujesc la altar. Îi consola într-o anumită măsură speranța că poate odată Biserica Romano-Catolică va permite mariajul preoților.

În acest context, sunt chemat la spital pentru o întrevedere cu un pacient în vârstă de 83 de ani care a fost diagnosticat cu un cancer la colon. Ajung la Departamentul de oncologie și mă îndrept spre postul asistenților ca să găsesc mai multe informații despre situația pacientului. Pe culoar, un bătrân cu părul alb și creț mă oprește spunându-mi: "Ai venit? Bine. Hai să vorbim. Uite camera asta de consultație este liberă. Vino. Hai să stăm aici."

Îl urmez, gândindu-mă că probabil ținuta mea sobră m-a dat de gol. Intrăm în camera de consultații și ne găsim fiecare un loc pe cele două scaune disponibile. Se prezintă și așa aflu că era într-adevăr pacientul pentru care am fost chemat. Mă prezint la rândul meu, iar imediat după aceea sunt întrebat dacă sunt preot. Îi răspund că nu sunt preot romano-catolic, dar că sunt preot ortodox. Mă întrebă despre familie. Îi spun că sunt căsătorit și că am doi copii.

Atunci se destinde, surâde larg și își începe povestea lui: "Mă bucur că Domnul îmi trimite un preot ortodox. Am auzit de voi, dar nu am întâlnit niciunul până astăzi. Doctorii m-au anunțat că am un cancer la colon și simțeam

nevoia ca împreună cu un om de credință să-mi fac un bilanț de viață și să-i aduc laudă lui Dumnezeu.

Povestea vieții mele este următoarea: împreună cu cei paisprezece frați ai mei mi-am trăit copilăria într-o localitate mică din estul Quebecului. Eu eram cel mai mare dintre băieți. Era mândria familiei mele să mă vadă cum slujesc la altar, ajutându-l pe preot împreună cu alți doi băieți din sat. Părinții mei erau foarte credincioși și duminica eram cu toții la biserică. Erau multe familii ca și familia noastră pe atunci. Mulți copii. Majoritatea aveau începând de la zece copii în sus. De pe la nouă ani, preotul a început să mă abuzeze sexual, amenințându-mă că, dacă spun părinților ce se întâmplă, o să mergem cu toții în iad. Îmi era frică și nu știam ce să fac.

Până la urmă m-am rugat din toată inima mea lui Iisus să mă scape și atunci mi-a venit ideea să-i spun mamei că mie îmi place să cânt mai mult la cor decât să slujesc la altar. Așa am scăpat de preot după un an de supliciu și am ajuns să cânt în corul bisericii. Ca și copil îl iubeam mult pe Iisus, pe sfinți, pe Fecioara Maria și asta m-a salvat. Rugăciunea făcută din inima mea rănită de copil m-a salvat de continuarea abuzurilor și m-a ajutat să trec peste suferința pe care mi-au provocat-o. Am avut însă printre prietenii din sat pe unii care din aceeași cauză au avut o viață mizerabilă. Unul dintre ei chiar s-a sinucis.

Eu însă nu am suferit extrem de mult, deoarece am continuat să-L iubesc și să mă rog Domnului și El m-a ținut departe de atunci de acel preot. Iubirea pe care i-o purtam mi-a dăruit multe consolări și pot mărturisi că am avut o viață frumoasă și plină de daruri din partea Lui. Am primit mulți oameni iubitori în viața mea și darul de a multiplica tot ce atingeam. Am înființat în Québec un lanț de magazine care merge încă foarte bine și care aducea un profit enorm. Am avut în viață tot ce mi-am dorit și mai mult chiar decât mi-am dorit. Dragostea Lui m-a

acompaniat în toate și a învins răutatea gesturilor aceluia preot față de mine. Iubirea pe care i-o purtam Domnului m-a făcut să nu-l învinovățesc pe El pentru abuzurile din copilărie, ci mai degrabă să-L am ca aliat contra celui sau a celor care-mi doreau răul. Nimic nu m-a putut despărți de ceea ce simțeam pentru El și această iubire m-a salvat din orice dificultate pe care a trebuit să o întâmpin în viață. Dar nu numai că m-a salvat, pot spune că parcă m-a făcut să zbor peste toate.

De aceea am încredere în El și în ceea ce privește boala și nu mă îngrijorez pentru nimic. Singura mea frică pe care am avut-o în viață a fost să nu pierd această dragoste, dar acum nici de aceasta nu mai îmi este frică, pentru că niciodată nu m-a abandonat. Am ajuns până acolo încât chiar l-am iertat din toată inima și pe acel preot care era și el tot un om ca toți oamenii, confuz și slab în adevărata iubire. Asta doream să vă spun.”

Eram complet paralizat. Pe de o parte eram uimit de iubirea lui pentru Domnul, pe de alta de ceea ce a trăit ca și copil. Nu știam ce să mai spun. I-am mărturisit uimirea pentru faptul că a nu și-a pierdut credința după abuzurile pe care le-a îndurat și pentru că a ajuns la iertarea agresorului său.

Îmi răspunde că iubirii adevărate totul îi este posibil și toate le învinge. De aceea se și considera așa de dăruit, pentru că majoritatea celor abuzați de preoți sau de către oamenii care aveau orice altă figură de autoritate, au rămas prizonierii agresorilor lor și a fricii. Au devenit în același timp acuzatorii Celui care îi putea salva, deoarece îl acuzau pe El de actele acelor oameni, de libertatea alegerii lor. În final adaugă: ”În ceea ce mă privește, eu mărturisesc că iubirea pentru El și iubirea Lui pentru mine m-a salvat și m-a eliberat de frică.”

Mi-a trebuit mult timp să diger cele auzite din partea acestui om. Așadar, Iubirea poate să învingă până și cele

mai mizerabile acte ale egoismului extrem. Îi învinge până la urmă pe acești Cronoși care-și devorează proprii copii. Gândindu-mă la bătrân, îmi amintesc ce le spune Apostolul Pavel romanilor din timpurile lui: "Căci sunt încredințat că nici moartea, nici viața, nici îngerii, nici stăpânirile, nici cele de acum, nici cele ce vor fi, nici puterile, nici înălțimea, nici adâncul și nici o altă făptură nu va putea să ne despartă pe noi de dragostea lui Dumnezeu, cea întru Hristos Iisus, Domnul nostru. "

În același timp, Ființa Iubire, care a decis ca poporul sfânt să nimicească pe fenicienii ce-și aruncau copiii de vii în foc ca jertfă unui zeu inventat, nu a lăsat aceste fapte ale preoților romano-catolici fără consecințe, astăzi Biserica Catolică fiind, cel puțin în Québec, în pragul dispariției.

Octombrie 2021 - Meditație despre Iubire

O, iubirea mea fără margini! Oare cum aș putea să te descriu pe Tine fraților mei? Oare cum aș putea să vărs în așa neputincioase cuvinte cine ești Tu? Uriaș ești, și puternic ești, și blând ești, și duios! Oare nu sunt un nebun, Dragul meu, și numai să încerc să-ți descriu frumusețea și puterea? Oare nu sunt cu adevărat vrednic de răs atunci când încerc să descriu atingerile Tale pe care nici un adjectiv nu poate să le cuprindă? Oare cum, Iubite drag, să pot măcar în parte să transmit așa sentimente și așa gânduri, de dincolo de lume? Știu că nu pot. Știu că sunt un bâlbâit și un lipsit de pricepere care nu poate cânta nici doar o privire, o lacrimă, o atingere, o șoaptă, un gest sau o licărire de lumină din ochii Tăi. Cum aș putea să exprim căldura pieptului Tău? Cum aș putea să transmit parfumul mâinilor Tale consolatoare?

O, cât de plină îmi este inima de Tine și cum Te doresc să vii! Cum a putut Adam a cărui buze le-ai sărutat dăruindu-i viață să spună că lângă Tine se simte singur? Cum a putut limba lui să-ți înfigă cuvinte tăioase în inima Ta, izvorul iubirii curate? Și cu toate acestea ai răbdat de dragul lui și al fiilor săi care existau deja în Tine și i-ai dat lui femeia ca oglindă a propriei sale ființe ca să vadă că omul nu împlinește omul și să-și dea seama că nimic din ceea ce-i poate dăruia lumea aceasta și nici chiar alte lumi nu-l poate satisface. Nimic nu împlinește sufletul omului în afară de Tine, deoarece pentru Tine ne-ai făcut.

Câtă răbdare, câtă putere de înțelegere, câtă bunătate, să iubești pe cel ce-ți întorcea spatele indiferent și egoist. Câtă putere de dragoste să iubești pe cel ce se îndoia de iubirea Ta și a ascultat pe reptila rece de iubire, care a ales orgoliu ca și centru al sufletului său întunecat. Câtă consecvență să-l iubești pe cel ce nu Te vedea pe Tine ca împlinire a lui, ci credea că și-a găsit calea prin frumusețea și plăcerea dezbrăcate de iubire. Câtă iubire ai avut atunci scoțându-l din rai și dându-i timp să se răzgândească. El care vedea iubirea Ta vibrantă ca pe o sabie de foc vâlvâitor. I-ai dat timp să înțeleagă că plăcerea fără Iubire este suferință, că frumusețea fără iubire este narcisism, că puterea fără iubire este tiranie, că viața fără iubire este moarte, că știința fără iubire este orbire, că frățietatea fără iubire este război.

Câtă iubire ai avut Tu ca să nu ne lași în orbirea noastră și să ne trimiți învățători și ghizi. Iar când ai știut că este momentul potrivit, Tu Însuși ai venit la noi, arătându-te prin faptele iubirii Tale: vindecând, mângâind, iertând, eliberând, mergând pe ape, învățându-ne, dăruindu-ne viață și descoperindu-ne Lumina curatei Tale Iubiri. Acum, în această lume care iar s-a îmbrăcat în goliciunea reptilei din rai și care încă se mai stoarce pe

sine murind zi de zi, avem nevoie de Tine mai mult ca oricând.

O, câtă nevoie avem de Iubire... Cum să strig și pe ce munte să mă cațăr ca să urlu suficient de tare: "Domnul este Iubire curată! Domnul este Iubire care nu are în ea suferința lumii! Domnul este Iubire care nu înșală, care nu minte, care este puternică, care este iertătoare, milostivă, bucuroasă, hrănitore, atotcunoscătoare! Drepte faceți cărările Iubirii! În El, orice orgoliu se va frânge și orice deznădejde se va vindeca! El ne dăruie cunoașterea în dar și nu prin eforturi peste eforturi și prin căutări peste căutări! Doar și doar la pieptul Lui inima noastră găsește tot ce caută: iubirea infinită și cunoașterea nelimitată. Doar pe buzele Lui găsim cuvintele de care sufletul nostru însetează. Doar îmbrăcată în lumina Lui frumusețea își găsește rostul și anume să multiplice dragostea și dăruirea. Doar sub brațul Lui mângâietor ne găsim liniștea și pacea într-o îmbrățișare veșnică.

Dar cum să vărs din inima mea aceste cuvinte? Căror urechi să le mai spun? Căror inimi să le cânt? Cum să spun săgeții trase din arc spre o țintă iluzorie: "întoarce-te"? Cum să spun omului egoist pus pe căpățuire că singur își pune capăt zilelor? Cum să spun celui care caută cu poftă slava printre oameni că va găsi în loc invidia? Cum să-i explic celui care caută plăcerea egoistă că va găsi suferința? Dar celui care caută cunoașterea excluzând variabila iubirii că va găsi orgoliul și singurătatea?

Nu știu. Nu știu cum, deși toate le văd aieva pe paturile de moarte ale săracului Om. Nu degeaba spuneau înțelepții Luminii că atunci când te gândești la moarte vei afla viața. Acest lucru este o realitate. Este un fel de reducere la absurd spirituală. Ajungi să-ți pui întrebarea: "Bine, atunci dacă asta nu-i viața, atunci ce-i?" Se poate și așa învăța. Dar până la urmă, mergând prin metoda eliminării și renunțând la averi, la faimă, la putere, la

egoism, la narcisism, la lăcomie și la cele de asemenea, nu ai unde să ajungi decât tot la iubire, tot la Tine, Iubirea noastră dragă.

Cu nimeni nu vorbesc oamenii care așteaptă moartea ca și cu trimișii Tăi. Medicii și asistentele nu au timp să-i asculte. Pe cei din familia lor vor să-i protejeze de răutăți. Așa că rămânem de multe ori noi ca să absorbim ultimele gânduri, ultimele lor concluzii, mărturisite cu sinceritate, fără ascunzișuri și fără falsitate. Ascultăm astfel dezvăluirea sufletelor care nu mai au nimic de pierdut și care doresc să-și clarifice rostul întregii lor zbateri de aici de pe pământ. Am ascultat până acum cel puțin trei mii de astfel de suflete și toate, toate fără excepție, fie ei bătrâni, fie tineri, fie bogați, fie săraci, fie celebri, fie necunoscuți, fie educați, fie fără educație, de orice etnie ar fi sau orice culoare ar avea, toți cântă în cor aceeași și aceeași melodie: "fără iubire, viața nu are nici un sens." Este într-adevăr și asta o posibilitate. Să ne uităm la moarte ca să descoperim viața.

Dar există o cale mult mai rapidă și mai plină de bucurii: aceea a îndrăgostirii de Tine, Ființă Iubire. Chiar Tu, cu sfintele Tale buze spui: "Cine crede în Mine nu mai gustă moartea, ci trece de la moarte la viață." Iubirea Ta ne traversează, încă aici fiind, peste hăul dintre lumi. Într-un fel, când renaștem prin îndrăgostire de Tine, dispărem din lumea aceasta și apărem în alta, unde viața-i luminoasă și are sens, iar cunoașterea presupune o și mai mare și mai adâncă îndrăgostire.

Dintre cele trei mii de persoane la căpătâiul cărora am stat pe patul de moarte, am întâlnit doar trei astfel de ființe care nu aveau cum să mai moară, deoarece erau deja trecute cu inima în viața următoare. Ceea ce mai rămăsese aici era doar o umbră de care-și așteptau cu răbdare dezlegarea. Cele trei suflete erau de o strălucire greu de

descriu. Erau fericite de plecarea lor. Ele consolau pe cei ce rămâneau și răspândeau iubire fără oprire.

Una dintre ele, o bătrânică doar piele și os, îmi spunea: "Îmi vine să cânt și să zbor de bucurie că voi fi în brațe Lui. Mă voi ruga Lui să vii și tu cu noi când va fi momentul și atunci să fim cu toții împreună și să ne bucurăm de frumusețea Lui." Fiind chiar la secunde înainte de plecare, îmi săruta mâinile și-mi repeta: "Lumina Lui, lumina Lui. Uite ce frumoasă este lumina Lui..." După ce plecase, era încă luminoasă la față de parcă era încă vie și avea încă surâsul pe buzele ei de-ndrăgostită.

Ceilalți, mulți dintre ei, aveau și ei crâmpeie de iubire, doar că era presărată cu teamă, cu îndoială, cu neliniște. Făceau eforturi, deși simțeau că nu sunt îndrăgostiți. Dar am fost incredințat că Tu, Domnul nostru primești nu numai și doar o lacrimă, ci doar și o parte dintr-o lacrimă care mărturisește iubirea sau dorința de iubire. Tu ești darnic, primitor și infinit iubitor, dragul meu Domn.

Septembrie 2021 - Despre cel mai important moment dinaintea morții

În ultimele zile ale vieții, omul credincios simte prezența iubirii alături de el în boală și în suferință. Unii simt prezența Ei ca o lumină, alții ca o vizită a unor oameni apropiați lor deja decedați, alții văd îngeri care îi consolează, alții pe Fecioara Maria sau chiar pe Iisus. Alții simt pur și simplu o iubire care-i înconjoară. Oamenii pe moarte simt că limitele dintre dimensiunea noastră și dimensiunea în care vor merge se întrepătrund.

Dar, după aceste consolări, urmează cel mai important moment al vieții noastre, pe care marea majoritatea îl vom trăi chiar înainte de moarte: este momentul părăsirii, al abandonului. De obicei, apare între una și trei zile înainte de moarte. Uneori chiar și cu câteva ore mai înainte. În cazul în care bolnavii își pierd cunoștința, momentul abandonului poate apărea, deși mai rar, chiar înainte cu câteva ore de a intra în comă. De cele mai multe ori este scurt, însă uneori se poate prelungi pe durata unei zile.

În acest moment, omul este lăsat singur singurel, liber de orice influență de duh. Este starea libertății în singurătate. Libertatea și retragerea din partea Domnului este oferită omului ca să poată alege o ultimă dată ceea ce dorește cu adevărat: egoismul sau iubirea. Momentul părăsirii și al singurătății ia sfârșit imediat după alegerea liber asumată a sufletului.

Oamenii îl trăiesc în intimitatea lor, suferind fără să vorbească și fiind întotdeauna surprinși de ce li se întâmplă. Rar exprimă ce trăiesc, deoarece nu doresc fragilizarea credinței membrilor familiei lor și nici nu vor să-i obosească pe angajații spitalului cu aceste sentimente foarte delicate. Când însă simt că au în față un reprezentant al Domnului, care este înclinat spre a-i asculta, uneori își dau drumul și exprimă ce simt, într-un strigăt surd de ajutor.

Pentru că este probabil una dintre cele mai importante trăiri din viața noastră, m-am gândit să o fac cunoscută pentru pregătirea noastră interioară.

Oricâtă credință are cineva, chiar și când are o credință mare, cu toții ne vom întâlni cu acest moment crucial al stării de părăsire. Cu cât ești mai atașat de Domnul, cu atât este mai profundă senzația.

Este o trăire similară cu cea trăită pe cruce de Hristos. Simțind părăsirea, suferind cumplit din cauza ei,

strigă: "Dumnezeul meu, Dumnezeul meu, de ce m-ai părăsit?" Nu este o părăsire aparentă. Este o îndepărtare a Duhului Iubirii. Este o ultimă lăsare din brațe pentru ca, în libertatea singuratică, sufletul nostru să facă alegerea supremă. Să exprime ce vrea cu adevărat. În cazul lui Hristos, alegerea a fost: "În brațele Tale îmi dau duhul Meu."

În acel moment de libertate totală, ideal ar fi ca orice fel de neînțelegere pe care o mai avem cu Domnul să fie rezolvată, ca sufletul să nu se îndepărteze de Iubire din cauza unor reproșuri sau răni. De aceea este vital ca mai înainte de acest moment să se ajungă deja la împăcare și la pace. Dacă nu s-a ajuns încă la pace, am văzut suflete care îi reproșau Iubirii una sau alta dintre suferințele trăite. Atunci acestea doar cu foarte mare greutate realizează că nu Iubirea este cauza suferinței lor, ci propria alegere a omului (a lor sau a altora din jurul lor).

În acel moment avem ca alegere de a fi unul dintre cei trei crucificați de pe Golgota. Fie Hristos, fie unul dintre cei doi tâlhari. Suntem Hristos, dacă îl iubim pe Acesta din tot sufletul nostru, din toată puterea noastră și din toată inima noastră. Cu alte cuvinte, dacă suntem îndrăgostiți nebunește de El. Dacă nu am ajuns la o așa îndrăgostire, putem fi unul dintre cei doi tâlhari. Unul admitea că, datorită gândurilor sale, a alegerilor sale și a faptelor sale, suferă pe cruce și dorea ca Ființa Iubire măcar să-l poarte în gând când se întoarce în dimensiunile Sale. Această alegere l-a mutat din starea de frică și de remușcare direct în cea de iubire, eliberându-l. Al doilea tâlhar, era într-o atitudine reactivă față de Ființa Iubire, învinovățându-o de neputință și nu reușea să se lege cu sufletul de Ea. Întărit în egoismul și suferința sa a rămas prizonierul propriului său orgoliu. Acest sfârșit este de nedorit.

Mai bine să ajungem să ne împăcăm cu El mai înainte. De fapt este bine să ne împăcăm pe noi prin iertare și conciliere, pentru că El ne dorește, iubindu-ne cu o iubire infinită. Este însă și mai bine dacă ajungem până în acel moment să fim atinși de iubirea Lui și să fim îndrăgostiți cu tot sufletul de El. Un îndrăgostit, chiar dacă nu-l mai vede lângă el pe cel pe care-l iubește, îl caută cu mare dorință și-și trăiește până și ultima răsuflare pentru iubirea lui, nereproșând nimic iubitului său și orientându-se în ceea ce gândește și face spre reîntâlnirea cu el.

Presupun că ajută să știm la ce să ne așteptăm și care este sensul acelei experiențe, pentru a evita ca aceasta să fie un dublu supliciu: al abandonului și al lipsei de sens. Nimeni nu poate brava că lui îi va fi mai ușor, deoarece am observat din experiență că, indiferent de situație, starea aceea este extrem de apăsătoare pentru toți. Însă cunoscând ce presupune acea experiență putem să o depășim mai repede făcând alegerea pe care o considerăm potrivită nouă.

Acest moment are câteva caracteristici comune. Prima este starea de abandon și de singurătate (chiar dacă suntem acompaniați în boală de familie). A doua este senzația de vid și de gol de iubire. A treia este o stare de greutate și de afundare în întuneric. După ce fiecare decide în inima sa ce dorește să fie în dimensiunea următoare, majoritatea stărilor dispar și sufletul știe implicit că timpul plecării a sosit. După o scurtă stare de revigorare, plecăm în decizia pe care am luat-o.

Nu știe nimeni cu certitudine ce va fi în viața următoare, dar se pare că acolo vom trăi în umbra ultimei alegeri. Putem face supoziții că în acele dimensiuni devenirea sub timp nu mai este posibilă. Transformarea, schimbarea, maturarea sunt caracteristici ale lumii tridimensionale. În ce măsură mai sunt ele posibile în

dimensiunile superioare ale existenței rămâne de constatat.

Știm însă că poate exista o creștere chiar infinită în direcția alegerii noastre. Aceasta ne este descoperit de către avatarii Luminii și chiar de către Lumină însăși. Alegerea făcută în acea răspântie, pe cruce, de care vorbim acum este o alegere în infinit și infinit de importantă.

Această alegere mai poate avea loc, în cazuri excepționale, chiar după moarte, dar înainte de a intra în Împărăția Luminii. Am avut un pacient care avusese un accident. Fiind pe masa de operație a experimentat Lumina și intrând în ea a fost întâmpinat de două ființe pline de înțelegere și dragoste care i-au pus două întrebări. Prima a fost : "Cum ai iubit în viață?" și a doua : "Unde dorești să mergi acum? Înapoi pe pământ sau vrei să vii cu noi?" Pacientul a ales pământul și a simțit cum cade înapoi în trup. Această experiență și multe altele relatate de cei ce experimentează lumina vorbesc de o posibilitate de a face alegeri atâta timp cât trupul, care reprezintă prin sine înșuși chiar transformarea și schimbarea, nu este încă mort.

Nu avem însă relatări despre posibilitatea sau nu de a alege odată ce legătura dintre suflet și trup este ruptă.

Am ținut să menționez această observație deoarece majoritatea dintre noi nu o cunoaștem și atunci când suntem puși în situația de a o trăi, fie prin rudele noastre, fie lângă prietenii noștrii, fie noi înșine, poate deveni pentru suflet, dacă ne abandonăm fricii, o mare durere. Nu strică deloc să fim pregătiți pentru acel moment. Cred că ne este de ajutor să știm că nu este un abandon total, ci doar o îndepărtare temporară, care ne ajută să ne întărim în alegerea noastră. Ajută, cred să nu disperăm când vom simți acel vid de sens apăsător, ci să știm că în acel

moment ni se pune în brațe meniul vieții următoare și ospătarul așteaptă alegerea noastră.

Am observat că mulți oameni, neștiind că este momentul alegerii, dintr-o zvâcnire a inimii lor aleg într-un mod natural ceea ce inima lor iubește. Unii oameni vorbesc atunci de rude decedate pe care doresc să-i revadă sau de alți oameni de care se simt legați sufletește. Inima se lipește natural de ceea ce iubește. Alții rămân legați de sursele fericirii lor din această viață, neavând de cine se lega în cea următoare. Cei îndrăgostiți zburdă în brațele mult dorite ale Iubirii inimii lor.

Probabil în acel moment ne-ar ajuta să ne punem întrebarea: "Cu cine îmi doresc să petrec eternitatea?" Acel cine este puntea care ne conduce în cer și care ne definește veșnicia. Iubirea inimii noastre este vâslașul peste abisul morții. Ea ne conduce spre ceea ce își dorește.

Dar cred că acest moment hotărâtor din viața noastră este mult prea vast pentru a fi măcar în parte clarificat aici. Tot ce am dorit însă a fost să menționez existența lui pentru a nu ne lua prin surprindere la timpul potrivit și pentru a nu cădea din iubire:

"Iubirea este limanul dumnezeiesc. Credința ne așează în corabia întoarcerii și ne trece peste marea vieții acoperită cu aburi sărați (lacrimi), călăuzindu-ne spre Cel spre care străbat toți cei ce se ostenesc și sunt împovărați de efortul întoarcerii. Căci, când ajungem la iubire, am ajuns la Dumnezeu și drumul nostru s-a sfârșit, și am străbătut la ostrovul care e dincolo de lume, unde e Tatăl și Fiul și Duhul Sfânt."⁷

⁷ Patriarhul Calist, Filocalia Română, Vol. VIII, p.208

August 2019 - Soție prin ochii Domnului

Schimbarea la față a Domnului. Mă simt legat de această sărbătoare. De când am citit-o prima dată m-am simțit atras să aprofundez ce au trăit apostolii acolo. Lumina în care erau îmbrăcați Iisus, Moise și Ilie, norul care i-a umbrit, vocea pe care au auzit-o, glasul Iubirii care îi încuraja să nu le fie frică, toate sunt o oglindă a propriei noastre concepții de viață despre univers și despre Ființa Iubire.

Unii înțeleg schimbarea la față ca pe o întâlnire de gradul V (extraterestii care se sfatuiesc cum să influențeze omul). Alții văd în ea necesitatea Domnului de a convinge apostolii că Iisus nu este nici Moise, nici Ilie. Alții o văd ca pe o vizitare a Duhului Iubirii, care-i îmbracă în lumină pe cei trei interlocutori. Alții, privind dinspre lumină spre om, văd o deschidere a inimii sau a minții omului spre lumina Duhului, care este în permanență prezentă peste Iisus. Alții, uitându-se dinspre om spre Dumnezeu, văd o schimbare la față a lui Iisus, care se îmbracă în lumină pentru a spori credința omului.

Oricum ar fi, putem remarca starea de bine pe care au trăit-o cei trei ucenici, în ciuda fricii pe care o aveau la auzul glasului din nor. Își doreau ca acea stare să nu se mai termine niciodată. Îi vedem uitând complet de ei înșiși, spunând "Hai să facem aici trei colibe pentru voi trei și să rămânem cu zilele în binele acesta." Tot ce doreau era să mai rămână în lumina iubitoare și ca starea de bine în care plutea inima/mintea lor să nu se oprească. Colibă îți faci dacă vrei să stai acolo și peste noapte, poate două sau mai multe zile. Nu se putea sătura Petru de binele din lumină și de dragostea care-l învăluia.

Cei ce au gustat și ei lumina înțeleg. Însă mai știu de asemenea că atunci când o trăiești nu simți că vezi ceva care ar fi absent din lume, ci ai sentimentul că este ceva

familiar, mai bine zis Cineva familiar, care este nevăzut de către lume. Altfel spus, simți cum inima și mintea se deschid ca să perceapă realitatea prin ochii Iubirii.

În lumină, cerul devine lumină. Lumina devine mai luminoasă și are un alt aspect. Natura parcă se face translucidă luminii și se îmbracă în ea contopindu-se. Dragostea pe care o simți în suflet, asociată unei bucurii de nedescris, înfrumusețează toate în jur, și aer și ființe, precum iubirea amplifică frumusețea și se împlinește firesc în iubire.

Mă întreb dacă este de fapt realitatea spre care era chemat omul? Probabil că mintea mea căzută este închisă față de o astfel de realitate pătrunsă de iubire. Și mă gândesc că poate așa o fi. Ochii mei spirituali, ochii de care vorbea părintele Teofil, s-au obișnuit în așa hal să obiectiveze lucrurile și ființele că nu mai sunt în stare să vadă lumina Iubirii din ele, deoarece mă uit nu prin ființa întregă, ci doar prin trup și din perspectiva unei concepții încă atașată materialismului.

Când eram copil, visam că trăiesc într-o lume similară cu cea trăită în lumină. Simțeam cum inima mea îndrăgostită vedea că toate erau îmbrăcate în lumină când zburam peste ele. Lumea însă mă învăța că experiențele pe care le aveam sunt vise. Astăzi mă îndoiesc de acest lucru.

Oare nu datorită privirii noastre ne-îndrăgostite, obiectivă și analitică nu mai suntem capabili să vedem dubla natură a universului? Dar dacă lumina Iubirii este tot timpul prezentă, întreținând toate și eu nu o percep? Dacă de fapt Domnul nu este în ascuns, ci eu sunt de fapt cel ascuns de Domnul? Nu cumva schimbarea la față a Domnului a fost schimbarea la minte/inimă a omului? A acelor oameni care începeau să guste iubirea Domnului? Iată întrebări la care răspunsul se găsește în inima fiecăruia dintre noi și care în experiența luminii își pierd

treptat din importanță. Ceea ce îmi doresc este să mai văd o dată frumusețea și bucuria aceea. O, cât de dor îmi este de ea... Dar Domnul este darnic.

Împlinim astăzi douăzeci de ani de căsnicie. Organizăm acasă o mică petrecere împreună cu două familii de prieteni. Depănăm amintiri și ne bucurăm împreună. Fiind departe de Montréal, rare sunt cunoștințele care se aventurează până la noi. După pleacarea invitaților, ne odihnim puțin. Ne uităm peste fotografiile de la nuntă. Nici unul nici celălalt nu știam la ce ne îmbarcam.

Tot ce i-am cerut Domnului a fost să-mi dăruiască nu ceea ce vreau eu, ci femeia care știe El că este potrivită pentru mine ca să-mi fie soață. Țin minte că i-am spus atunci să nu se ia după mine, ci dacă El știe că acea femeie este cea de care am nevoie pentru creșterea mea spirituală, atunci să mi-o pună în brațe. I-am cerut acest semn: să mi se pună în brațe. După nici două luni, mi-a pus-o efectiv în brațe. Mergând amândoi noaptea cu trenul și, fiind obosită, s-a întins în brațele mele și acolo a rămas.

Am îmbarcat amândoi pe această cale și uite că au trecut douăzeci de ani de atunci. Nu mai suntem tinerii care am fost, dar Domnul ne ajută în toate. Gândindu-mă la Domnul și la soția mea, mi-a venit așa un gând de rugăciune și i-am spus Stăpânului inimii mele: "Te rog, iubirea mea, sunt foarte curios. Tu cum o vezi pe ea? Arată-mi-o, te rog, prin ochii Tăi. Arată-mi-o, te rog, cum o vezi Tu." Am mai stat cam cinci minute în salon. M-am ridicat apoi și am mers pe holul dintre camere. Ea chiar ieșea din dormitor. Atunci am simțit cum mi se deschide iar inima și, privind-mi soția, am văzut-o îmbrăcată toată în lumină. Era de o frumusețe cum nu pot să descriu și simțeam o mare iubire și o mare bucurie în suflet. Era

incomparabil mai frumoasă decât acum douăzeci de ani când era îmbrăcată în rochia albă de mireasă.

Am rămas uimit, deoarece era prima dată când vedeam un om îmbrăcat complet în lumină. Tot atunci am auzit în minte cuvintele: "Așa o văd Eu." După aceea, lumina s-a retras, rămânând să o privesc doar în sărăcia ochilor aceștia de carne. M-am bucurat de răspunsul rapid la rugăciunea mea și cred în inima mea că Ființa Iubire așa ne vede pe toți. Iar prin El și în legătură cu El înflorim într-o frumusețe dezlegată de artificii, de farduri și de egoism. Înflorim într-o frumusețe a iubirii curate.

Iubirea Ta este adevărata frumusețe. Iubirea Ta sunt adevăratele farduri. Iubirea Ta sunt frumoasele rochii de lumină. Iubirea Ta sunt bijuteriile și coronițele de pe capetele noastre. Fără de Ea, suntem toți ca Adam, goi de iubire și dezbrăcați de har, pierduți printre tufișurile și frunzișul lumii acesteia materialiste. Iar dacă podoabele iubirii Tale sunt veșnice, frunzele lumii ășteia egocentriste nu pot face altceva decât să se usuce și să ne descopere unul în fața altuia lipsa noastră de dragoste.

Frumusețea Ta este o frumusețe care deschide inimile spre dăruire și o contopire fără pierdere într-o dăruire de sine infinită. Este o frumusețe care urmărește împlinirea și fericirea celui care o privește, care îl transformă și pe el într-un izvor de frumusețe spre dăruire. Frumusețea Ta este opusă celei căzute din iubire care-și urmărește scopurile ei egoiste și care profită și subjugă pe cel ce o privește, căutând să-l domine. Frumusețea Ta m-a câștigat pentru totdeauna.

Noiembrie 2017 – Pacienta cu delir religios

La Departamentul de psihiatrie al spitalului Honoré-Mercier din St. Hyacinthe am întâlnit printre cei bolnavi îngeri în trup. Erau închiși printre ceilalți pacienți deoarece mesajele lor erau nebunie fie în ochii familiilor lor, fie a doctorilor psihiatrii. Pe unii dintre ei îi găseam la Departamentul de psihiatrie de scurtă durată, iar pe alții la cel de lungă durată.

Este și cazul pacientei de astăzi. O doamnă de 87 de ani care a cerut să ne întâlnim. Ca de obicei, mă duc mai întâi să-i citesc dosarul medical. Remarc în dosar două lucruri: dese apropouri sinucigașe și diagnosticul de delir religios, probabil scos din manualul psihiatrilor din America de Nord -DSM.

Majoritatea pacienților care au primit o educație religioasă și care folosesc în comunicare sensuri din viața lor legate de spiritualitate sunt aici diagnosticați cu nemilosul "delir religios". Doctorii psihiatri, care nu au cunoștințe legate de specificitățile și simbolistica diferitelor forme religioase sau spirituale din Québec, nu înțeleg conținutul afirmațiilor religioase sau spirituale ale acestor pacienți. Și dacă cel care pune un diagnostic nu este apt să facă distincția între un discurs religios autentic și un discurs religios în care imaginația, sau boala psihică, deturneză sensul acestuia, transformându-l într-un delir, atunci diagnosticul este eronat.

Din observațiile legate de acești pacienți pot spune că doi din trei au un diagnostic eronat și au de fapt un discurs religios autentic, pe lângă diferite forme de boli psihice. De multe ori elementele discursurilor sunt atât de surprinzătoare și de detașate de imaginarul colectiv actual că iau pentru un ochi neavizat aspectul unui delir.

Este și cazul acestei paciente pe care o întâlnesc acum. M-a chemat să vorbim deoarece se simțea

neînțeleasă de echipa de specialiști ai spitalului. Aplicând cu ea tehnicile de diagnosticare în acompanierea spirituală, descopăr în spatele aparentului delir religios una dintre cele mai delicate și coerente inimi care mi-a fost dat să le întâlnesc. Era toată dăruită Mirelui ei căruia îi vorbea, pe care-L căuta din toată puterea ei, pe care-l dorea și a cărei absență din inimile oamenilor o întrista profund.

Îmi declară : "Este din ce în ce mai puțină iubire curată în lume. Suntem îngrozitor de egoiști. Nu mai știm să ascultăm cu dragoste. Nu mai știm să ne dăruim. Nu-l mai vrem pe El. Fugim de El îngroziți sau râdem de cel îndrăgostit de El. Eu i-am văzut frumusețea, i-am trăit lumina. Nu înțeleg de ce mă mai ține pe aici, în sărăcia asta. Mă rog Lui zi și noapte să mă ia din lumea asta amară. Nu mai vreau să stau aici. Hai să ne rugăm împreună! Te rog! Haide."

Îmi ia mâinile în mâinile ei bătrâne și începe o rugăciune care era mai degrabă o cântare a iubirii ei față de Iubirea însăși. Vorbea de lumină, de căldură, de iertare, de pace, de bucuria mării Ei iubiri. Era extraordinar de frumoasă întinderea inimii ei spre Cel pe care-L iubea.

În același timp, încercam să văd prin ochiul psihiatrului discursul ei și identificam eventualele neînțelegeri cauzate de lipsa lui de cunoaștere a luminii. El nu avea cum să înțeleagă că, odată ce ai trăit lumina, începi să înțelegi la ce dragoste este de fapt chemat omul și observi implicit abisul între potențialitatea omului și mocirla convingerilor materialiste în care se zbate. Urmare a acestui fapt nu mai dorești decât două lucruri: primul este să te întorci în lumină, iar al doilea să le vorbești tuturor despre acea altfel de viață care ne așteaptă în lumină. Dacă facem referire la Lumina personalizată ca la un Mire și la unirea cu El ca la o nuntă, atunci tot ce-ți dorești este să te întorci în brațele

Acestuia și să le spui tuturor cât de bine este acolo ca și ei să creadă și să-L caute. Pe de altă parte, nu ai cum să nu te simți străin printre oameni. Bucuriile acestora și-au pierdut proprietățile nutritive pentru că nimic din acest univers nu gustă nici măcar apropiat ca bucuria Luminii aceleia.

Îi spun bătrânei că o înțeleg. Îi povestesc experiențele luminii și sentimentele pe care le trăiesc legate de ea. Îi spun că o înțeleg că nu se simte crezută și că se simte singură. O fac să înțeleagă că nu este singură și că suntem surprinzător de mulți oamenii care au fost bucurați de ea. Îi explic că cei ce au experimentat-o trec în viață ca printr-o a doua naștere. Trăiesc o extirpare, o smulgere din lumea aceasta, încă trăind aici. Îi repet că nu este singură în ceea ce trăiește. Văd cum îi face bine întâlnirea noastră. Ochii îi râd de bucurie și-mi spune că are impresia că suntem amândoi în lumină. Ne luăm în brațe și declară că acum suntem prieteni de suflet. Mă roagă să mai vin să o mai vizitez și apoi ne despărțim.

Scriindu-mi nota la dosar, mă întâlnesc cu doctorul. Îi explic faptul că, din punctul meu de vedere, pacienta nu are nici un delir religios. Ne luăm puțin timp în care-i dau detalii despre discursul ei și despre interpretarea lui. Doctorul mă ascultă vreo două minute, după care îmi spune: "Când vă aud pe voi aștia, am impresia că nu sunteți din lumea aceasta..." Îi răspund: "Ai dreptate. Pacienta noastră nu este din lumea aceasta, ci dintr-una mult mai sănătoasă la suflet care nouă ni se pare o lume nebună."

Peste două zile, la întâlnirea de echipă multidisciplinară pledez în favoarea bătrânei și se convine să i se schimbe diagnosticul într-o demență ușoară. Astfel, putea să se întoarcă la căminul de pensionari și să se bucure de puțin mai multă libertate. Asistenta-șefă îmi spune că doctorul așa se uita la mine

când explicam simbolistica discursului bătrânei că mai că m-ar fi internat și pe mine acolo. Am scăpat de data asta... Gândindu-mă la această îndrăgostită de Iubire, îmi aminteam un fragment din Filocalie care descrie cum nu se poate mai bine situația ei:

"Iubirea lui Dumnezeu este călăuză prin fire și când vine în cineva fără măsură, face acel suflet să iasă din sine. De aceea inima celui ce o simte pe ea nu poate să o încapă și să rămână cum este, ci după măsura calității și a iubirii venite în el, vede în el o schimbare neobișnuită. Și semnele ei simțite sunt acestea: fața celui ce o are se face ca focul și-i plină de bucurie și trupul lui se încălzește. Frica și rușinea se depărtează de la el și se face ca un ieșit din sine; și puterea care adună mintea lui în ea însăși pleacă de la el și se face ca un ieșit din minți și moartea cea mai înfricoșătoare o socotește ca o bucurie."⁸

Întâlnind de-a lungul anilor mulți oameni prin locurile prin care am fost purtat de viață, am găsit printre ei pe unii care au experimentat Lumina în dinamica unei întâlniri plină de dragoste cu Ființa Iubire. Am întâlnit oameni născuți de această iubire și oameni curățiți minunat prin ea de egoism. Mi-au dezvăluit dragostea pe care o simțeau pentru Domnul inimilor, au murit ținându-mă de mână și pot acum mărturisi, și mărturisesc că Ființa Iubire, Iisus Iubire, Tatăl Iubire și Duhul Sfânt Iubire deschid celor care îi caută cu dragoste și pe acest continent ușa Iubirii cea născătoare de ființe cerești. Mărturisesc că am văzut razele ei, raze care luminează inimile celor dornici de Iubire curată, vie, îmbucurătoare și transformatoare.

Prin această carte, la insistențele episcopului meu, ale familiei și ale prietenilor mei, doresc doar să revărs

⁸ Calist și Ignatie, Filocalia Română, vol. VIII, p.237

mărturia experiențelor mele. Dacă găsiți ceva constructiv în ea pentru edificarea voastră în Iubire, atunci luați. Dacă nu, atunci vă cer iertare. Uneori inima asta care-mi bate în piept este prea îmbătată de iubire și spune vrute și nevrute... Până la urmă, tot ce poate face un om este să mărturisească din perspectiva din care i s-a dăruit lui să privească, cum percepe această Ființă inepuizabilă, infinită în forme și transcendentă a formelor: Iubirea.

Octombrie 2021 – Cântecul îndrăgostiților

Iată orbul numără nisipul mării și nu greșești dacă-l numești nebun pentru că nebun este după Cel care l-a săgetat cu dragostea Lui. Căci cine se lansează în vibrarea corzilor simfoniilor cerești dacă nu cel ce prin iubire, uitând de înlănțuirea neputinței sale, plutește cu mintea pe aripi îngerești? Cine mai are astăzi gura aurită și penița-ndrăgostită să poată ca măcar o rază de a Ta să așterne în scris? O, Doamne! O, Iubire abisală... Dar nu pentru că așa crede că am înțeles ceva și nici ca să tulbur somnul vreunei domnițe adormite, ci din iubire Stăpâne, îmi las inima asta îmbătată de Tine să-ți strige:

Tu ești nemișcatul abis al Iubirii,
Tu ești revărsare din Sinele-ndrăgostit,
Tu ești chipul cel de taină al Iubirii,
Tu ești Iubire asumată fără sfârșit.
Tu ești veșnica cântare a Iubirii,
Tu ești îmbrățișare eternă de-ndrăgostit,
Tu ești dăruire infinită a Iubirii,
Tu ești dorința de viață fără sfârșit,
Tu ești șoaptă de Duh a Iubirii,
Tu ești tremur de buze a celui dorit,
Tu ești privirea veșnică a Iubirii,
Tu ești înflăcărare a inimii celui iubit,
Tu ești asumarea eternă a iubirii,
Tu ești sărutare de-ndrăgostit.

O, iubitul și dragul meu Adam! Dinainte de a te plămădi te iubeam și erai în cutele gândurilor Mele mai înainte de lume. Din veșnicie cu Mine erai și doream să Mă revărs în inima-ți fără oprire. Pofteam să te acopăr de sărutări și să-ți dăruiesc fructele veșniciei. Împărat din Împăratul iubirii te doream. Cât îți căutam privirea să văd dacă, doar-doar apare o licărire de dragoste în ea când te

gândești la Mine. Cât dor nemăsurat simt în abisul inimii Mele pentru tine, ființă dragă. De aceea, din inimă rănită de iubirea pentru tine, privindu-ți spatele nesimțitor și nepăsător, așteptând întoarcerea ta cu brațe etern deschise, îți cânt din buze îndrăgostite:

Tu ești răsărit din privire de-ndrăgostit,
Tu ești sfatul de taină de Mine păzit,
Tu ești înflăcărare a inimii de-adânc infinit,
Tu ești iubită revărsare de Mine dorit,
Tu ești mișcare din abisu-mi nemărginit,
Tu ești șoaptă de Duh din gura-Mi rostit,
Tu ești asumarea iubitului fără sfârșit,
Tu ești chipul luminii din Mine ieșit,
Tu ești grăunte de duh în pământ tăinuit,
Tu ești suflu de viață din Mine ivit,
Tu ești rodul din gând desăvârșit,
Tu ești germen de înger din Mine hrănit,
Tu ești gemăt de-amor și oftatul sfințit,
Tu ești sărutul Meu de-ndrăgostit.

Cuprins

Introducere	5
Decembrie 1973 – Iubirea ca dăruire de Sine.....	7
Septembrie 2020 – Despre îngrijirea paleativă, piatra din capul unghiului și pacienta de 102 ani	10
Noiembrie 2018 - Locuri și oameni.....	14
August 2020 – Cunoașterea prin Iubire	19
August 1994 - De vorbă cu un profesor de matematică	23
Octombrie 2020 – Inginerul care căuta ”ceva mai mult”	28
Iulie 2019 – Multiversuri, multidimensiuni și Iolande..	34
Martie 2014 – Stagiul din Longueuil și geamandura.....	43
Octombrie 2020 – Drumul vieții	50
Iulie 1990 – Chemarea luminii	57
Ianuarie 2017 – AMM-ul și profesorul de istorie.....	60
Iulie 2019 – Soeur Carole	65
Mai 2021 – Scăldătoarea Vitezda	68
Noiembrie 1992 – Prima mărturisire	71
Mai 2021 – Strigătul din pustie	76
August 1992 – Părintele Iosif	82
Septembrie 2020 – Energiile și profesorul de tehnologie	88
Mai 1993 – Somnul din parc.....	93
Mai 2002 – Mitropolitul și minerul	94
24 august 2020 – Pacienta de la spital care avea coșmare	98
August 1994 – În curtea unui străin	105

Decembrie 2017 – Dentista și iubirea.....	112
Iunie 2004 – Vizita la protopiatul Deta	117
Iulie 2021 – Einstein și marea forță unificată	120
Decembrie 2018 – Este imposibil de a uita experiența luminii	125
Februarie 2005 – Mitropolitul, preotul și ziarista.....	129
Februarie 2014 – Pacienta bolnavă de inimă.....	132
August 1994 - Starețul și morcovii.....	137
August 2016 – Bătrâna care a făcut un pact cu Domnul	142
August 1994 – Tinerii proaspăt căsătoriți.....	146
Aprilie 2016 – "Christ in our hearts"	150
August 1994 – Domnul sau bastonul.....	155
Decembrie 2016 – Bătrânul care mai avea o cerere de la Dumnezeu	158
Februarie 2013 – Moise din Toronto	162
Octombrie 2017 - Judecata și dreptatea.....	166
Vacanță 1993 – Bătrânul de la gara din Vâlcea și părintele Iosif	171
Iulie 2011 – Experiența canadiană și ajutorul misterios	175
Aprilie 2003 – Mitropolitul Nicolae și Alcatelul.....	180
Mai 2020 – Maica Carole și durerea de șale	185
Martie 1993 - Maica Domnului și migrenele	189
Noiembrie 2017 – Pacientul care nu vroia să moară singur.....	191
Noiembrie 2004 – Mitropolitul Nicolae și misterul plicului galben	196

Octombrie 2014 – Bătrânul de la spitalul din Longueuil	199
August 2021 – Biserica din Sherbrooke	203
Iunie 2017 – Colegul cu probleme de dragoste	207
Mai 2018 – Vecinul Yves	211
Iulie 1979 – Îngerul bunicii.....	215
Septembrie 1984 – Piața Sfânta Maria	217
Februarie 2014 – Viziunea copilului interior	219
Septembrie 2017 – Femeia paralizată de douăzeci și șapte de ani	223
1990 – 1991 – Cum am redevenit ortodox	228
August 1994 – Fratele de la Pahomie și rugăciunea inimii	231
Noiembrie 2017 – Experiența luminii	237
August 1994 – Vizita la Frăsinei cu Varsanufie	241
Decembrie 1989 – Revoluție la fereastră	244
Iulie 1994 – Varsanufie	251
Martie 1996 - Călugărul bătrân și pătura	261
Iunie 2018 – Situația Bisericii Catolice în Québec.....	264
Aprilie 1997 – Rugăciunea ca respirație	268
Noiembrie 2018 – Pacientul care nu putea muri cu inima încărcată	272
August 2021 – Preoția în Canada	279
Iunie 1992 – La Surduc și la părintele Horia	282
Octombrie 2019 – Bătrânul director și doamna profesoară	290
Octombrie 2003 – Mitropolitul Nicolae și democrația	294

Septembrie 2017 – Răzbunarea Domnului	297
Iulie 2017 – Lozincile popești.....	304
August 1995 – Iar despre cunoaștere	307
Octombrie 2017 – Bătrânii din Québec	314
Noiembrie 2017 – Ce face ca un episcop să fie episcop	317
Octombrie 2017 – Bătrânul pentru care iubirea a învins	322
Octombrie 2021 – Meditație despre Iubire	326
Septembrie 2021 – Despre cel mai important moment dinainte de moarte	330
August 2019 – Soție prin ochii Domnului	336
Noiembrie 2017 – Pacienta cu delir religios	340
Octombrie 2021 – Cântecul îndrăgostiților	345